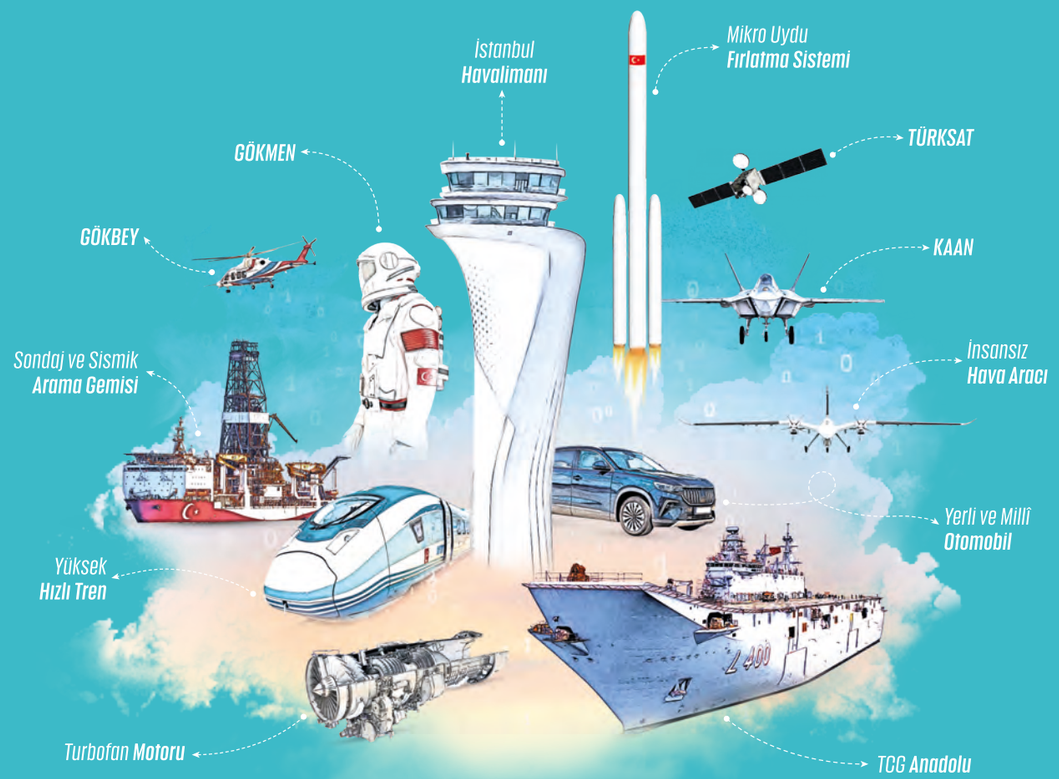
Bu kitaba sığmayan daha neler var!

eba
www.eba.gov.tr

Karekodu okut, bu kitapla ilgili EBA içeriklerine ulaş!

Teknoloji Yolculuğumuz

BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.

ISBN: 978-975-11-6879-5

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşması Zorunlu Değildir.

MUHASEBE VE FİNANSMAN ALANI

VERGİ VE BEYANNAMELER 11

DERS MATERYALİ

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

MUHASEBE VE FİNANSMAN ALANI

VERGİ VE BEYANNAMELER 11

Ders Materyali

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

MUHASEBE VE FİNANSMAN ALANI

VERGİ VE BEYANNAMELER

DERS MATERYALİ

11

YAZARLAR

İbrahim Fatih EKİCİ
Keziban KODAZ
Musa ŞEN
Orhan Taner TUTAK
Zuhal ERDEM MAKİNE

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI .....: 8382
DERS KİTAPLARI DİZİSİ .....: 2274

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir.
Ders materyalinin metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiç bir surette alınıp yayımlanamaz.

HAZIRLAYANLAR

DİL UZMANI
Melih TADIK

PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI
Ali DOĞAN

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UZMANI
Dr. Elif SEYLİM

REHBERLİK UZMANI
Esen YILDIRIM USTA

GÖRSEL TASARIM UZMANI
Ferhan GÜN

ISBN 978-975-11-6879-5

Millî Eğitim Bakanlığının 24.12.2020 gün 18433886 sayılı oluru ile Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünce ders materyali olarak hazırlanmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

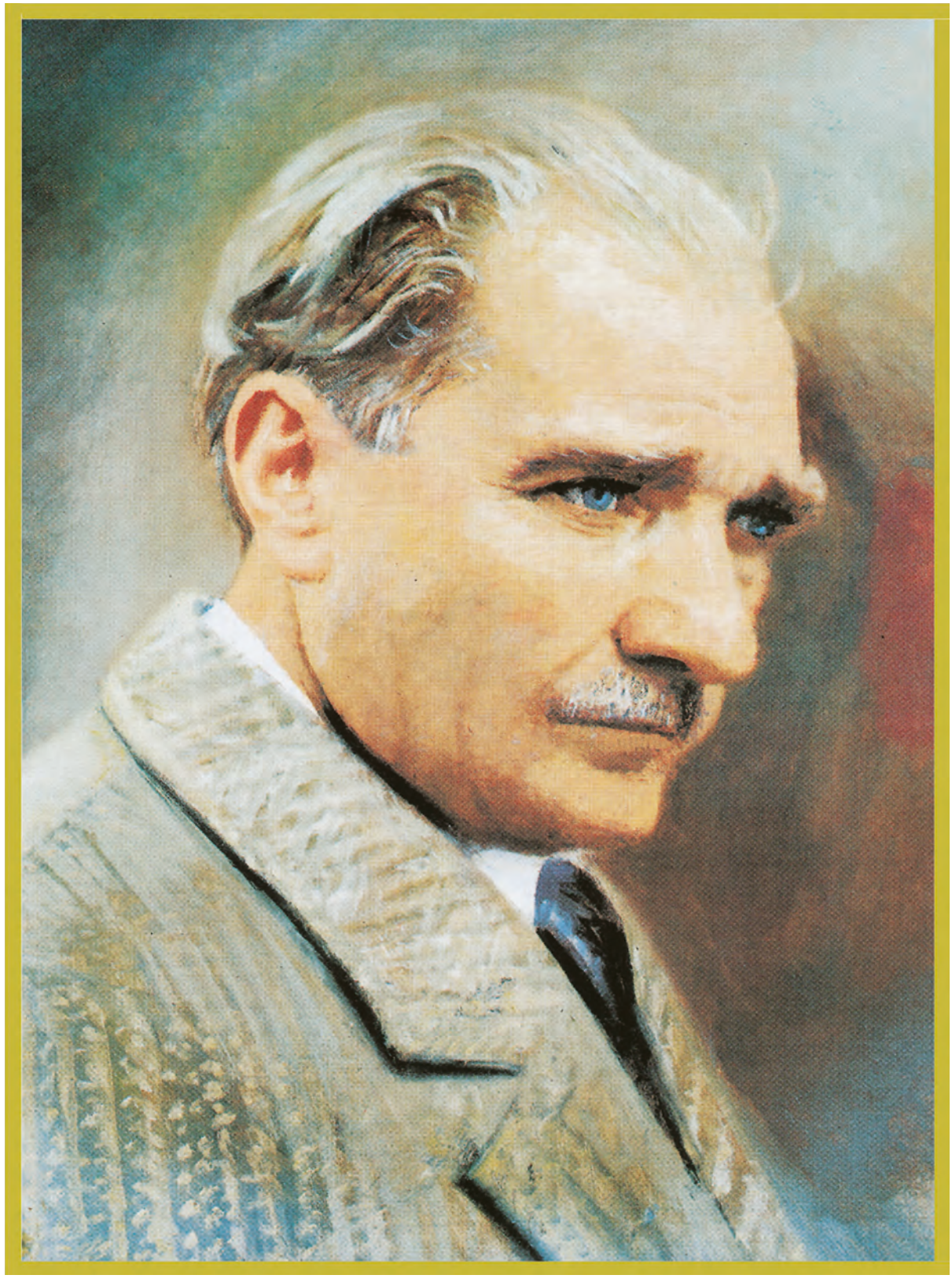
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

DERS MATERYALİNİN TANITIMI 12

1. ÖĞRENME BİRİMİ

1. VERGİ 16
1.1. VERGİ KAVRAMLARI 18
1.1.1. Verginin Tanımı 18
1.1.2. Verginin Konusu 19
1.1.3. Verginin Tarafları 20
1.1.4. Vergi İlkeleri 21
1.1.5. Vergi Matrahı 23
1.1.6. Vergi Tarifesi 24
1.1.7. Verginin Tarhı 24
1.1.8. Verginin Tebliği 25
1.1.9. Verginin Tahakkuku 26
1.1.10. Verginin Ödenmesi 26
1.1.11. Vergilerin Sınıflandırılması 27
1.2. VERGİ TÜRLERİ 29
1.2.1. Gelir Üzerinden Alınan Vergiler 30
1.2.1.1. Gelir Vergisi 30
1.2.1.2. Kurumlar Vergisi 33
1.2.2. Servet Üzerinden Alınan Vergiler 34
1.2.2.1. Emlak Vergisi 34
1.2.2.2. Motorlu Taşıtlar Vergisi 34
1.2.2.3. Veraset ve İntikal Vergisi 34
1.2.3. Gider ve Hizmet Üzerinden Alınan Vergiler 35
1.2.3.1. Katma Değer Vergisi (KDV) 35
1.2.3.2. Özel Tüketim Vergisi 36
1.2.3.3. Gümrük Vergisi 37
1.3. VERGİ SUÇ VE CEZALARI VE BUNLARIN YAPTIRIMLARI 38
1.3.1. İdari Para Cezası Doğuran Suçlar 39
1.3.1.1. Vergi Ziyaı 39
1.3.1.2. Usulsüzlükler 40
1.3.2. Adli Ceza Doğuran Suçlar 44
1.3.2.1. Kaçakçılık 44
1.3.2.2. Vergi Mahremiyetinin (Gizlilik) İhlali 45
1.3.2.3. Vergi Çalışanlarının Mükelleflerin Özel İşlerini Yapması 46
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 47

2. ÖĞRENME BİRİMİ

2. BEYANNAMELER 52
2.1. KATMA DEĞER VERGİSİ (KDV) BEYANNAMESİ 54
2.1.1. E-Beyannamenin Tanımı 55
2.1.2. Beyanname Düzenleme Programı 55
2.1.3. E-Beyanname Gönderme 56
2.1.4. E-Beyannamenin Avantajları 57
2.1.5. E-Beyanname Uygulaması ile Katma Değer Vergisi Beyannamesi Düzenleme Sekmeleri 58
2.2. YILLIK GELİR VERGİSİ BEYANNAMESİ 72
2.2.1. E-Beyanname Uygulaması ile Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi Düzenleme Sekmeleri 73
2.3. GEÇİCİ VERGİ BEYANNAMESİ 90
2.3.1. E-Beyanname Uygulaması ile Geçici Vergi Beyannamesi Düzenleme Sekmeleri 91
2.4. MUHTASAR BEYANNAME (MUHTASAR VE PRİM HİZMET BEYANNAMESİ) 105
2.4.1. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi 105
2.4.2. Mükellefi 105
2.4.3. Verilme Zamanı 106
2.4.4. Vergilendirme Dönemi 107
2.4.5. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi İçin Mükellefiyet Tesisinin Yapılması 108
2.4.6. Beyannamenin Elektronik Ortamda Gönderilmesi 108
2.4.7. Beyanname Düzenleme Programları 109
2.4.8. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin Düzenlenmesi 109
2.5. KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMESİ 124
2.5.1. Kurumlar Vergisi Beyannamesi 124
2.5.2. Mükellefi 124
2.5.3. Beyannamenin Bildirimi ve Verginin Ödenmesi 125
2.5.5. Kurumlar Vergisi Beyannamesi'nin Düzenlenmesi 126
2.5.4. Kurumlar Vergisinin Oranı 126
2.6. ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ 152
2.6.1. Özel Tüketim Vergisi Beyannamesi 152
2.6.2. Özel Tüketim Vergisinin Mükellefi 152
2.6.3. Özel Tüketim Vergisinin Konusu 153
2.6.4. Özel Tüketim Vergisinde Beyan Tipleri 153
2.6.5. Özel Tüketim Vergisi Beyannamesi'nin Verilme Zamanı ve Verginin Ödenmesi 154
2.6.6. Özel Tüketim Vergisi Beyannamesi'nin Düzenlenmesi 154

2.7. EMLAK VERGİSİ 164
2.7.1. Bina Vergisi 164
2.7.2. Arazi Vergisi 165
2.7.3. Emlak Vergisi Beyannamesi 165
2.7.4. Emlak Vergisi Beyannamesi'nin Düzenlenmesi 166
2.7.5. E-Emlak Vergisi Beyannamesi 173
2.8. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ 177
2.8.1. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi'nin Süresi ve İstenen Belgeler 178
2.8.2. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi'nin Verilmesi 178
2.9. GÜMRÜK VERGİSİ 186
2.9.1. Gümrük Vergisi Beyannamesi 188
2.10. MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ 194
2.10.1. Motorlu Taşıtlar Vergisinin Konusu, Mükellefi ve Vergiyi Doğuran Olay 194
2.10.2. Motorlu Taşıtlar Vergisinin Tarifeleri, Tarhı ve Ödenmesi 196
2.10.3. Motorlu Taşıtlar Vergisinin İnteraktif Vergi Dairesi Kanalıyla Ödenmesi 199
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 203

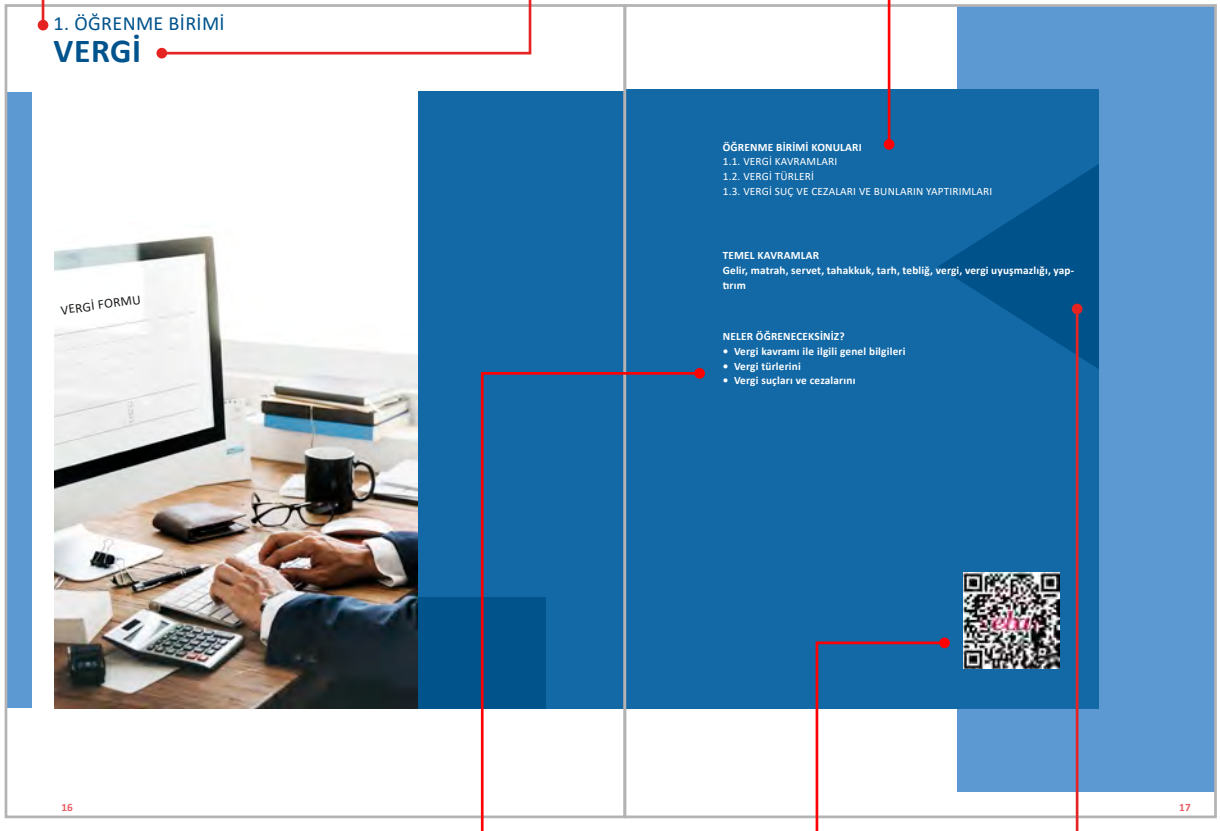
CEVAP ANAHTARI 212
KAYNAKÇA 214
GÖRSEL KAYNAKÇASI 218

DERS MATERYALİNİN TANITIMI

Öğrenme biriminin numarasını gösterir.

Öğrenme biriminin adını gösterir.

Öğrenme biriminin konularını gösterir.

Öğrenme biriminin karekodunu gösterir.

Öğrenme biriminde neler öğrenileceğini gösterir.

Öğrenme biriminin kavramlarını gösterir.

DERS MATERYALİNİN TANITIMI

Öğrenme biriminin başlıklarını gösterir.

Öğrenme biriminin adını gösterir.

1.1. VERGİ KAVRAMLARI

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Devletin gelir kaynaklarından olan vergilerin hangi harcamalar için kullanıldığını arkadaşlarınızla paylaşınız.

Vergi, insanların birlikte yaşamalarının sonucunda ortaya çıkmış bir uygulamadır. Devletin toplumsal ihtiyaçları karşılamak ve kamu hizmetlerini gerçekleştirebilmek için kaynaklara ihtiyacı vardır. Bu kaynakların içerisinde en önemlisi de vergilerdir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin 2021 bütçe yılında kullandığı kaynaklar Tablo 1.1'de gösterilmiştir.

Tablo 1.1: Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Gelirleri

Genel Devlet Toplam Gelirleri (Bin TL)	
Gelir Türleri	**Gelir Türü Toplamı (2021)**
Vergiler	1.180.722.747
Vergi Dışı Normal Gelirler	121.061.255
Faktör Gelirleri	341.626.886
Sosyal Fonlar	591.038.955
TOPLAM	2.234.449.842
Özelleştirme Gelirleri	5.723.061
TOPLAM GELİR	2.240.172.903

Vergiler, devletin çeşitli hizmetleri gerçekleştirmek için ihtiyaç duyduğu temel kaynaktır. Vergilendirmenin tarihi Sümerlere kadar dayanmaktadır. Sümerlere ait kil tabletlerde vergilendirmeye ait bilgilere rastlamak mümkündür. Vergi, her ne kadar devlet kavramı ile bütünleşse de devlet kavramı ortaya çıkmadan önce de vergilendirmenin yapıldığını gösteren durumlar vardır. Örneğin çok eski dönemlerde kabile başkanlarına sunulan hediyeler, birer vergi kabul edilebilir.

1.1.1. Verginin Tanımı

Vergi; devletin ya da devletin yetki verdiği kurumların, harcama ve yatırımları gerçekleştirmek amacıyla gerçek ve tüzel kişilerin ödeme gücü üzerinden karşılıksız aldığı paradır. Gelir vergisi, kurumlar vergisi, motorlu taşıtlar vergisi birer vergi örneğidir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 73. maddesinde vergi ödevi "Vergi, herkesin kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre ödemekle yükümlü olduğu bir görevdir." şeklinde ifade edilmiştir.

Vergi, ülkenin ekonomik sistemine ve yasal düzenlemelerine bağlı olarak tüm bireylerden alınmaktadır. Vergi alma yetkisi devletindir. Devlet vatandaşlarına güvenlik, eğitim, sağlık ve sosyal hizmetleri sunabilmek için vergileri kullanır (Görsel 1.1). Vatandaşlar da bu hizmetlerden yararlanmanın karşılığında güçleri oranında vergi öderler. Vergi ödeyerek devlete kaynak yaratmak vatandaşlık görevidir. Çünkü devlet topladığı bu vergilerle vatandaşlarına hizmet sunmakta, ülke ekonomisini büyütüp geliştirmektedir.

Görsel 1.1: Devletin sunduğu hizmetler

1.1.2. Verginin Konusu

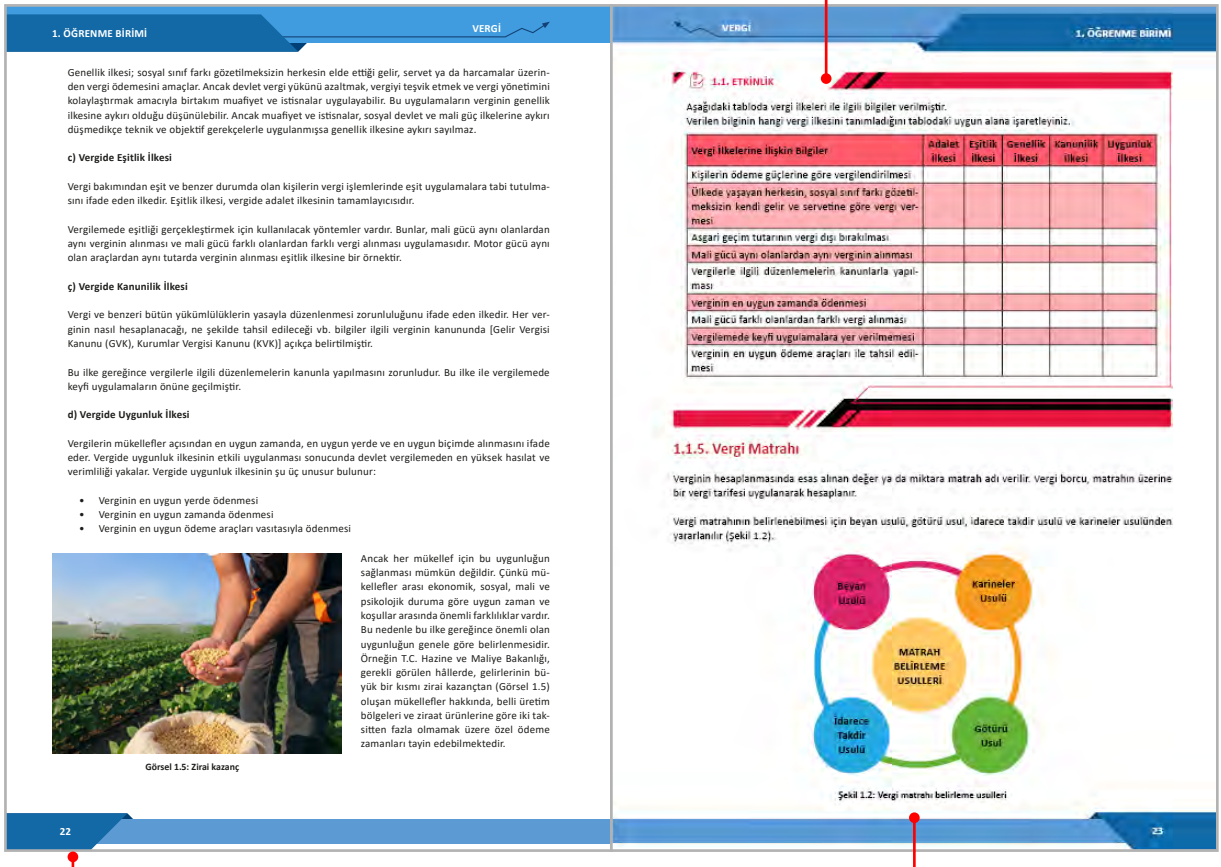
Verginin konusu, üzerine vergi konulan ve verginin kaynağını oluşturan ekonomik unsurdur. Üzerinden vergi alınan iktisadi unsur verginin konusunu oluşturur. Verginin konusunu yalnızca mal ve hizmetler oluşturmaz; aynı zamanda bir gelir, bir üretim veya bir tüketim de verginin konusunu oluşturabilir.

Öğrenciyi öğrenmeye hazır hâle getirmeyi amaçlayan soruları içerir.

Öğrenme biriminin görsellerini gösterir.

DERS MATERYALİNİN TANITIMI

Öğrenme biriminin etkinliklerini gösterir.

1. ÖĞRENME BİRİMİ VERGİ

Genellik ilkesi; sosyal sınıf farkı gözetilmeksizin herkesin elde ettiği gelir, servet ya da harcamalar üzerinden vergi ödemesini amaçlar. Ancak devlet vergi yükünü azaltmak, vergiyi teşvik etmek ve vergi yönetimini kolaylaştırmak amacıyla birtakım muafiyet ve istisnalar uygulayabilir. Bu uygulamaların verginin genellik ilkesine aykırı olduğu düşünülebilir. Ancak muafiyet ve istisnalar, sosyal devlet ve mali güç ilkelerine aykırı düşmedikçe teknik ve objektif gerekçelerle uygulanmışsa genellik ilkesine aykırı sayılmaz.

c) Vergide Eşitlik İlkesi

Vergi bakımından eşit ve benzer durumda olan kişilerin vergi işlemlerinde eşit uygulamalara tabi tutulmasını ifade eden ilkedir. Eşitlik ilkesi, vergide adalet ilkesinin tamamlayıcısıdır.

Vergilemede eşitliği gerçekleştirmek için kullanılacak yöntemler vardır. Bunlar, mali gücü aynı olanlardan aynı verginin alınması ve mali gücü farklı olanlardan farklı vergi alınması uygulamasıdır. Motor gücü aynı olan araçlardan aynı tutarda verginin alınması eşitlik ilkesine bir örnektir.

ç) Vergide Kanunilik İlkesi

Vergi ve benzeri bütün yükümlülüklerin yasayla düzenlenmesi zorunluluğunu ifade eden ilkedir. Her verginin nasıl hesaplanacağı, ne şekilde tahsil edileceği vb. bilgiler ilgili verginin kanununda [Gelir Vergisi Kanunu (GVK), Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK)] açıkça belirtilmiştir.

Bu ilke gereğince vergilerle ilgili düzenlemelerin kanunla yapılmasını zorunludur. Bu ilke ile vergilemede keyfi uygulamaların önüne geçilmiştir.

d) Vergide Uygunluk İlkesi

Vergilerin mükellefler açısından en uygun zamanda, en uygun yerde ve en uygun biçimde alınmasını ifade eder. Vergide uygunluk ilkesinin etkili uygulanması sonucunda devlet vergilemeden en yüksek hasılat ve verimliliği yakalar. Vergide uygunluk ilkesinin şu üç unsur bulunur:

- Verginin en uygun yerde ödenmesi
- Verginin en uygun zamanda ödenmesi
- Verginin en uygun ödeme araçları vasıtasıyla ödenmesi

Görsel 1.5: Zirai kazanç

Ancak her mükellef için bu uygunluğun sağlanması mümkün değildir. Çünkü mükellefler arası ekonomik, sosyal, mali ve psikolojik duruma göre uygun zaman ve koşullar arasında önemli farklılıklar vardır. Bu nedenle bu ilke gereğince önemli olan uygunluğun genele göre belirlenmesidir. Örneğin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, gerekli görülen hâllerde, gelirlerinin büyük bir kısmı zirai kazançtan (Görsel 1.5) oluşan mükellefler hakkında, belli üretim bölgeleri ve ziraat ürünlerine göre iki taksitten fazla olmamak üzere özel ödeme zamanları tayin edebilmektedir.

22

VERGİ 1. ÖĞRENME BİRİMİ

1.1. ETKİNLİK

Aşağıdaki tabloda vergi ilkeleri ile ilgili bilgiler verilmiştir.
Verilen bilginin hangi vergi ilkesini tanımladığını tablodaki uygun alana işaretleyiniz.

Vergi İlkelerine İlişkin Bilgiler	Adalet İlkesi	Eşitlik İlkesi	Genellik İlkesi	Kanunilik İlkesi	Uygunluk İlkesi
Kişilerin ödeme güçlerine göre vergilendirilmesi					
Ülkede yaşayan herkesin, sosyal sınıf farkı gözetilmeksizin kendi gelir ve servetine göre vergi vermesi					
Asgari geçim tutarının vergi dışı bırakılması					
Mali gücü aynı olanlardan aynı verginin alınması					
Vergilerle ilgili düzenlemelerin kanunlarla yapılması					
Verginin en uygun zamanda ödenmesi					
Mali gücü farklı olanlardan farklı vergi alınması					
Vergilemede keyfi uygulamalara yer verilmemesi					
Verginin en uygun ödeme araçları ile tahsil edilmesi					

1.1.5. Vergi Matrahı

Verginin hesaplanmasında esas alınan değer ya da miktara matrah adı verilir. Vergi borcu, matrahın üzerine bir vergi tarifesi uygulanarak hesaplanır.

Vergi matrahının belirlenebilmesi için beyan usulü, götürü usul, idarece takdir usulü ve karineler usulünden yararlanılır (Şekil 1.2).

Şekil 1.2: Vergi matrahı belirleme usulleri

23

Öğrenme biriminin sayfa numarasını gösterir.

Öğrenme biriminin şekillerini gösterir.

DERS MATERYALİNİN TANITIMI

Bilgi kutusunu gösterir.

1.2.1. Gelir Üzerinden Alınan Vergiler

Türk vergi sisteminde gelirden alınan vergiler iki tanedir. Bunlar, gerçek kişilerin gelirleri üzerinden alınan gelir vergisi ve kurum kazançları üzerinden alınan kurumlar vergisidir.

1.2.1.1. Gelir Vergisi

Gelir üzerinden alınan bir vergidir. Gerçek kişilerin elde ettikleri gelirler, gelir vergisine tabidir. Vergilendirme sırasında mükellefin kişisel ve ekonomik durumunu dikkate alan şahsi bir vergidir. Artan oranlı bir vergidir, gelir arttıkça vergi oranı ve ödenecek vergi tutarı da artar.

Gelir Vergisinin Konusu

Gelir vergisinin konusu gelirdir. Gelir Vergisi Kanunu'nun (GVK) 1. maddesine göre gelir, "Bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarıdır." şeklinde tanımlanmıştır.

Bu tanıma göre gelir vergisinin konusunu oluşturan gelirin özellikleri şöyledir:

- Gelir, bir gerçek kişiye aittir.
- Gelir, bir takvim yılı içinde elde edilmelidir.
- Gelir, kazanç ve iratların safi tutarıdır.

BİLGİ NOTU

Kazanç, kişinin üretim faaliyetine doğrudan doğruya katılımda bulunması sonucunda elde ettiği gelirdir. İrat ise kişinin üretim sürecine doğrudan doğruya değil fakat sahip olduğu ekonomik değerlerin bedel karşılığında başkalarının kullanımına bırakılması sonucu elde edilen gelirdir.

Gelirin Unsurları

GVK'nin 2. maddesine göre gelir unsurları kazanç ve iratlardan oluşmaktadır (Şekil 1.7).

Şekil 1.7: Gelirin unsurları

- **Ticari Kazançlar:** GVK'ye göre "Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır." şeklinde tanımlanmıştır. Ticari kazancın belirlenmesinde temel kural; faaliyetin işletme kapsamında, risk üstlenen bir kişi tarafından bağımsız ve sürekli olarak yürütülmesinden elde edilen kazanç olmasıdır.
- **Zirai Kazançlar:** Zirai faaliyetler sonucunda elde edilen kazançlardır. GVK'ye göre zirai faaliyet; arazi, göl, nehir bölgelerinde yapılan ekim, bakım, dikim, üretme, yetiştirme, ıslah işlemleri ya da doğrudan doğadan faydalanılarak yapılan orman, hayvan ve balıkların avlanması, satılması ve bu ürünlerden faydalanılmasıdır.
- **Ücretler:** GVK'ye göre **ücret**, "İşverene tabi belirli bir iş yerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para, ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir." şeklinde tanımlanmıştır.
- **Serbest Meslek Kazancı:** GVK'ye göre her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar, serbest meslek kazancıdır. **Serbest meslek faaliyeti**; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır (Görsel 1.7).

Görsel 1.7: Serbest meslek faaliyeti

Serbest meslek kazancının ücret gelirinden farkı, bir işverene bağımlı olarak çalışılmamasıdır. Serbest meslek kazancının ticari kazançtan farkı ise bu faaliyetin daha az sermayeye ihtiyaç duyularak yapılmasıdır. Örneğin bir doktorun özel bir muayenehane işletmesi sonucu elde ettiği kazanç, serbest meslek kazancı iken sermaye koyarak özel hastane işletmesi sonucu elde ettiği kazanç ticari kazançtır.

- **Gayrimenkul Sermaye İratları:** Kişilerin sahip olduğu mal ya da hakların kiraya verilmesi sonucu elde edilen gelirlerdir. Bu mal ve haklara arsa, arazi, marka, unvan ve telif hakları örnek verilebilir.
- **Menkul Sermaye İratları:** GVK'ye göre **menkul sermaye iradı**, "Sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiği kâr payı, faiz, kira ve benzeri iratlar" şeklinde tanımlanmıştır. Bu iratlara kâr payı ve faiz örnek verilebilir.
- **Diğer Kazanç ve İratlar:** Değer artış kazançları ve arızi kazançlar olmak üzere iki ayrı gelir unsurundan oluşur. Örneğin 2022 yılında bir konutun tapu değeri 500.000 TL iken 2023 yılında değeri 800.000 TL'ye yükselebilir. Eski değer ile yeni değer arasında oluşan bu fark sebebiyle konut sahibi, satış işlemi sırasında değer artış kazancı vergisi öder.

2519

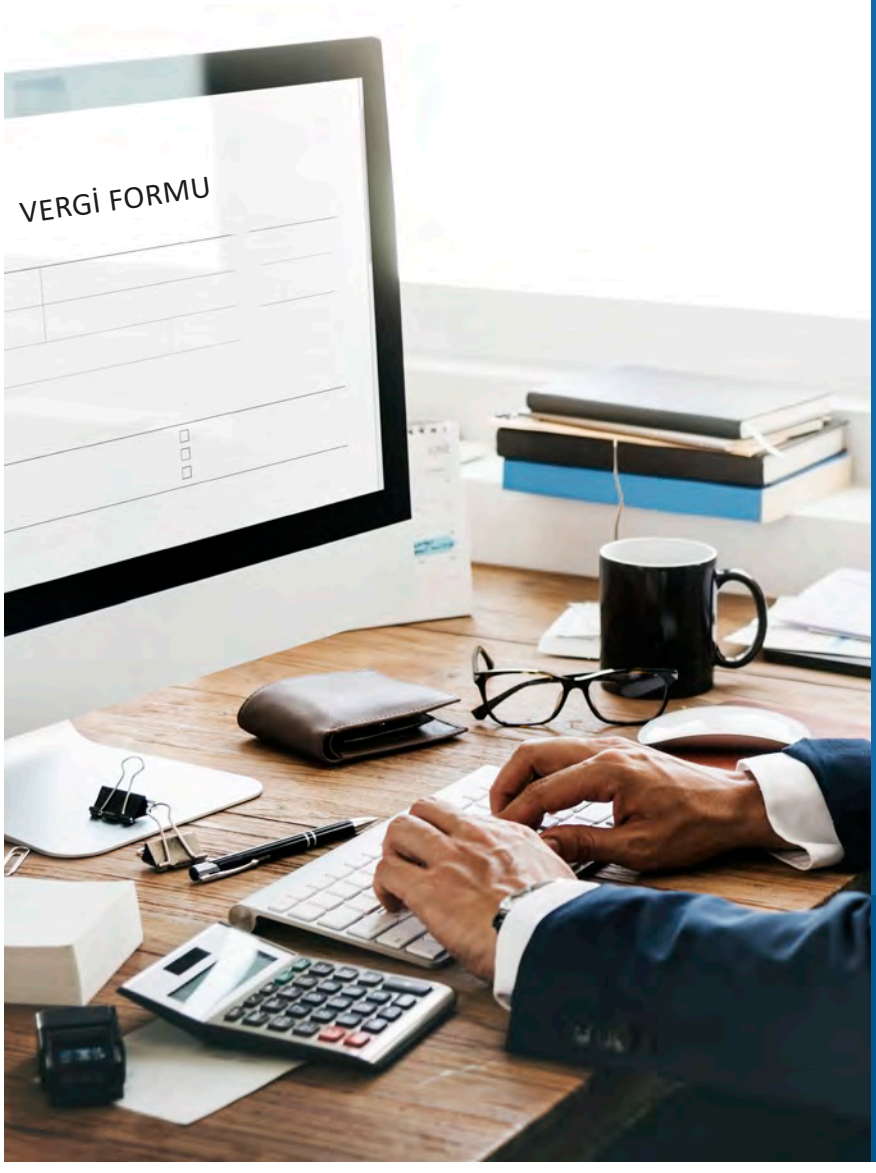
İzlemek için kodu tarayın.

Uygulamaya ait içerikleri barındıran karekod alanını gösterir.

Karekodu tarayacak cihazınız yoksa karekodun altındaki sayıyı aşağıdaki linkin sonuna ekleyerek bağlantıya ulaşabilirsiniz.
http://kitap.eba.gov.tr/karekod/Kaynak.php?KOD=2519

1. ÖĞRENME BİRİMİ

VERGİ

ÖĞRENME BİRİMİ KONULARI

1.1. VERGİ KAVRAMLARI

1.2. VERGİ TÜRLERİ

1.3. VERGİ SUÇ VE CEZALARI VE BUNLARIN YAPTIRIMLARI

TEMEL KAVRAMLAR

Gelir, matrah, servet, tahakkuk, tarh, tebliğ, vergi, vergi uyuşmazlığı, yaptırım

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- **Vergi kavramı ile ilgili genel bilgileri**
- **Vergi türlerini**
- **Vergi suçları ve cezalarını**

1.1. VERGİ KAVRAMLARI

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Devletin gelir kaynağı olan vergilerin kullanıldığı harcama türlerini arkadaşlarınızla paylaşınız.

Vergi, insanların birlikte yaşamalarının sonucunda ortaya çıkmış bir uygulamadır. Devletin toplumsal ihtiyaçları karşılamak ve kamu hizmetlerini gerçekleştirebilmek için kaynaklara ihtiyacı vardır. Bu kaynakların içerisinde en önemlisi vergilerdir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin 2021 bütçe yılında kullandığı kaynaklar Tablo 1.1'de gösterilmiştir.

Tablo 1.1: Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Gelirleri

Genel Devlet Toplam Gelirleri (Bin TL)	
Gelir Türleri	**Gelir Türü Toplamı (2021)**
Vergiler	1.180.722.747
Vergi Dışı Normal Gelirler	121.061.255
Faktör Gelirleri	341.626.886
Sosyal Fonlar	591.038.955
TOPLAM	2.234.449.842
Özelleştirme Gelirleri	5.723.061
TOPLAM GELİR	2.240.172.903

Vergiler, devletin çeşitli hizmetleri gerçekleştirmek için ihtiyaç duyduğu temel kaynaktır. Vergilendirmenin tarihi Sümerlere kadar dayanmaktadır. Sümerlere ait kil tabletlerde vergilendirmeye ait bilgilere rastlamak mümkündür. Vergi, her ne kadar devlet kavramı ile bütünleşse de devlet kavramı ortaya çıkmadan önce de vergilendirmenin yapıldığını gösteren durumlar vardır. Örneğin çok eski dönemlerde kabile başkanlarına sunulan hediyeler, vergi örneğidir.

1.1.1. Verginin Tanımı

Vergi; devletin ya da devletin yetki verdiği kurumların, harcama ve yatırımları gerçekleştirmek amacıyla gerçek ve tüzel kişilerin ödeme gücü üzerinden karşılıksız aldığı paradır. Gelir vergisi, kurumlar vergisi, motorlu taşıtlar vergisi birer vergi örneğidir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 73. maddesinde vergi ödevi "Vergi, herkesin kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre ödemekle yükümlü olduğu bir görevdir." şeklinde ifade edilmiştir.

Vergi, ülkenin ekonomik sistemine ve yasal düzenlemelerine bağlı olarak tüm bireylerden alınmaktadır. Vergi alma yetkisi devletindir. Devlet vatandaşlarına güvenlik, eğitim, sağlık ve sosyal hizmetleri sunabilmek için vergileri kullanır (Görsel 1.1). Vatandaşlar da bu hizmetlerden yararlanmanın karşılığında güçleri oranında vergi öderler. Vergi ödeyerek devlete kaynak yaratmak vatandaşlık görevidir. Çünkü devlet topladığı bu vergilerle vatandaşlarına hizmet sunmakta, ülke ekonomisini büyütüp geliştirmektedir.

Görsel 1.1: Devletin sunduğu hizmetler

1.1.2. Verginin Konusu

Verginin konusu, üzerine vergi konulan ve verginin kaynağını oluşturan ekonomik unsurdur. Üzerinden vergi alınan iktisadi unsur verginin konusunu oluşturur. Verginin konusunu yalnızca mal ve hizmetler oluşturmaz; aynı zamanda bir gelir, bir üretim veya bir tüketim de verginin konusunu oluşturabilir.

Verginin konusu, devlet tarafından belirlenir. Devlet tarafından belirlenmeyen bir ekonomik unsurdan vergi alınamaz. Vergilerin çoğu konularına göre isimlendirilmiştir. Örneğin gelir vergisinin konusu gerçek kişilerin aldığı gelirdir. Emlak vergisinin konusu ise kişilerin sahip olduğu emlaktır (Görsel 1.2).

Görsel 1.2: Emlak

1.1.3. Verginin Tarafları

Verginin iki tarafı bulunur. Bunlardan biri vergi borçlusu diğeri ise vergi alacaklısıdır. **Vergi alacaklısı**, vergilendirme yetkisine sahip olan devlettir. Devlet vergilendirme yetkisini merkezî ve yerel kamu kurumları aracılığı ile kullanır. Emlak vergisinin alacaklısının belediyeler olması bu duruma örnektir. Devlet bazı kuruluşlarına da vergilendirme yetkisi verebilir. Örneğin emlak vergisini tahsil etme yetkisi belediyelere verilmiştir. Ancak vergilendirme yetkisi kime tanınırsa tanınsın verginin alacaklısı devlettir.

Vergi borçlusu, vergi ödemekle yükümlü olan kişidir. Mükellef olarak da adlandırılır. Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre mükellef, "Vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettüp (yüklenen) eden gerçek veya tüzel kişidir."

Mükelleflikte kanuni ehliyet şartı yoktur. 18 yaşından küçükler ya da akli yeteneği olmayanlar dahi mükellef olabilir. Mal ve hizmet alımını yapan herkesin Katma Değer Vergisi (KDV) ödemek zorunda olması bu duruma örnektir. Mükelleflik devredilemez ve mükellef üzerine düşen yükümlülükleri tam ve doğru bir şekilde yerine getirmek zorundadır.

Mükellef olmamakla birlikte mükelleflerle olan ilişkileri dolayısıyla, vergi kanunlarının gösterdiği hâllerde vergi sorumlusu olan kişiler de vardır. VUK'a göre **vergi sorumlusu** "Verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişidir."

Görsel 1.3: İşçiler

Vergi sorumlusu, verginin asıl borçlusu değildir. Mükellef adına vergi kanunlarının gösterdiği hâllerde, verginin hesaplanarak kesilmesini, gerekli belgelerin düzenlenmesini ve verginin vergi dairesine ödenmesini sağlayan kişidir. Örneğin bir işveren, işçilerine ödeyeceği ücret üzerinden hesaplanan gelir ve damga vergisi tutarlarını süresi içinde bağlı olduğu vergi dairesine beyan edip ödemek zorundadır (Görsel 1.3). Bu durumda mükellef işçi iken işçilerin vergileme ile ilgili iş ve işlemleri işveren tarafından yerine getirilmektedir. Sonuç olarak işveren, burada vergi sorumlusu konumundadır. Vergi sorumlularına örnek olarak işverenler, saymanlar, sigorta şirketleri sayılabilir.

Devletin mükellefler yerine bazı durumlarda vergi sorumlularına yükümlülük vermesinin temel sebebi verginin daha kolay ve daha az maliyetle toplanmasını sağlamaktır. Sorumluluğunu yerine getirmediği takdirde veya ihmalinin bulunması durumunda vergi sorumlusuna bazı yaptırımlar uygulanır.

1.1.4. Vergi İlkeleri

Vergi ilkeleri, vergilerin doğru ve başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için belirlenen ölçütlerdir. Bu ölçütler, hukukun genel ilkelerinden ortaya çıkmıştır. Herkes tarafından kabul edilen ve kullanılmakta olan ilkelerden en önemlileri şunlardır: adalet, genellik, eşitlik, kanunilik ve uygunluk (Şekil 1.1).

Şekil 1.1: Vergi ilkeleri

a) Vergide Adalet İlkesi

Vergide adil olunmasını gerektiğini ifade eden ilkedir (Görsel 1.4). Vergide adaletin tam olarak sağlanabilmesi için devletin alacağı önlemlerden bazıları şunlardır:

- Kişilerin ödeme güçlerine göre vergilendirilmesi
- Vergi kaçakçılığının önlenmesi
- Asgari geçim tutarının vergi dışı bırakılması
- Vergi kanunlarının güncellenmesi

Görsel 1.4: Vergide adalet

b) Vergide Genellik İlkesi

Bir ülkede yaşayan herkesin, sosyal sınıf farkı gözetilmeksizin, kendi gelir ve servetinden vergi vermek zorunda olduğunu ifade eden ilkedir. Bu ilkeye göre vergi ödemek zorunda olanlar şunlardır:

- Bir ülkede yaşayan vatandaş ve yabancılar
- Ülke dışında yaşamakla beraber ülke içinde ekonomik faaliyette bulunan veya malı olan herkes

Genellik ilkesi; sosyal sınıf farkı gözetilmeksizin herkesin elde ettiği gelir, servet ya da harcamalar üzerinden vergi ödemesini amaçlar. Ancak devlet vergi yükünü azaltmak, vergiyi teşvik etmek ve vergi yönetimini kolaylaştırmak amacıyla birtakım muafiyet ve istisnalar uygulayabilir. Bu uygulamaların verginin genellik ilkesine aykırı olduğu düşünülebilir. Ancak muafiyet ve istisnalar, sosyal devlet ve mali güç ilkelerine aykırı düşmedikçe teknik ve objektif gerekçelerle uygulanmışsa genellik ilkesine aykırı sayılmaz.

c) Vergide Eşitlik İlkesi

Vergi bakımından eşit ve benzer durumda olan kişilerin vergi işlemlerinde eşit uygulamalara tabi tutulmasını ifade eden ilkedir. Eşitlik ilkesi, vergide adalet ilkesinin tamamlayıcısıdır.

Vergilemede eşitliği gerçekleştirmek için kullanılacak yöntemler vardır. Bunlar, mali gücü aynı olanlardan aynı verginin alınması ve mali gücü farklı olanlardan farklı vergi alınması uygulamasıdır. Motor gücü aynı olan araçlardan aynı tutarda verginin alınması eşitlik ilkesine bir örnektir.

ç) Vergide Kanunilik İlkesi

Vergi ve benzeri bütün yükümlülüklerin yasayla düzenlenmesi zorunluluğunu ifade eden ilkedir. Her verginin nasıl hesaplanacağı, ne şekilde tahsil edileceği vb. bilgiler ilgili verginin kanununda [Gelir Vergisi Kanunu (GVK), Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK)] açıkça belirtilmiştir.

Bu ilke gereğince vergilerle ilgili düzenlemelerin kanunla yapılması zorunludur. Bu ilke ile vergilemede keyfi uygulamaların önüne geçilmiştir.

d) Vergide Uygunluk İlkesi

Vergilerin mükellefler açısından en uygun zamanda, en uygun yerde ve en uygun biçimde alınmasını ifade eder. Vergide uygunluk ilkesinin etkili uygulanması sonucunda devlet vergilemeden en yüksek hasılat ve verimliliği yakalar. Vergide uygunluk ilkesinin şu üç unsur bulunur:

- Verginin en uygun yerde ödenmesi
- Verginin en uygun zamanda ödenmesi
- Verginin en uygun ödeme araçları vasıtasıyla ödenmesi

Görsel 1.5: Zirai kazanç

Ancak her mükellef için bu uygunluğun sağlanması mümkün değildir. Çünkü mükellefler arası ekonomik, sosyal, mali ve psikolojik duruma göre uygun zaman ve koşullar arasında önemli farklılıklar vardır. Bu nedenle bu ilke gereğince önemli olan uygunluğun genele göre belirlenmesidir. Örneğin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, gerekli görülen hâllerde, gelirlerinin büyük bir kısmı zirai kazançtan oluşan mükellefler hakkında, belli üretim bölgeleri ve ziraat ürünlerine göre iki taksitten fazla olmamak üzere özel ödeme zamanları tayin edebilmektedir (Görsel 1.5).

1.1. ETKİNLİK

Aşağıdaki tabloda vergi ilkeleri ile ilgili bilgiler verilmiştir.
Verilen bilginin hangi vergi ilkesini tanımladığını tablodaki uygun alana işaretleyiniz.

Vergi İlkelerine İlişkin Bilgiler	Adalet İlkesi	Eşitlik İlkesi	Genellik İlkesi	Kanunilik İlkesi	Uygunluk İlkesi
Kişilerin ödeme güçlerine göre vergilendirilmesi					
Ülkede yaşayan herkesin, sosyal sınıf farkı gözetilmeksizin kendi gelir ve servetine göre vergi vermesi					
Asgari geçim tutarının vergi dışı bırakılması					
Mali gücü aynı olanlardan aynı verginin alınması					
Vergilerle ilgili düzenlemelerin kanunlarla yapılması					
Verginin en uygun zamanda ödenmesi					
Mali gücü farklı olanlardan farklı vergi alınması					
Vergilemede keyfi uygulamalara yer verilmemesi					
Verginin en uygun ödeme araçları ile tahsil edilmesi					

1.1.5. Vergi Matrahı

Verginin hesaplanmasında esas alınan değer ya da miktara **matrah** adı verilir. Vergi borcu, matrahın üzerine bir vergi tarifesi uygulanarak hesaplanır.

Vergi matrahının belirlenebilmesi için beyan usulü, götürü usul, idarece takdir usulü ve karineler usulünden yararlanılır (Şekil 1.2).

Şekil 1.2: Vergi matrahı belirleme usulleri

a) **Beyan Usulü:** Bu usule göre, mükellef ya da vergi sorumlusu vergi matrahını kanunda belirtilen sınırlara göre tespit edip beyanname ile vergi dairesine bildirir. Katma değer vergisinin Katma Değer Vergisi Beyannamesi'yle ilgili vergi dairesine bildirilmesi bu duruma örnektir.

b) **Karineler (Dış Göstergeler) Usulü:** Karine, bilinen bir olaydan bilinmeyen bir olayın varlığını belirlemektir. Bu usulde mükellefin gelir ve servetinin ölçüsü olarak bazı dış belirtilerden yararlanılır. Örneğin işçi sayısı, makine sayısı gibi göstergelere bakılarak mükellefin vergi ödeme gücü belirlenir.

c) **İdarece Takdir Usulü:** Vergi matrahının vergi idaresince tek taraflı olarak saptandığı usuldür.

Vergi takdir komisyonları, Vergi Usul Kanunu'nun öngördüğü hâllerde ve belirttiği yönteme göre matrahı saptar. Örneğin belediyeler, emlak vergisi bildiriminin yapılmaması durumunda emlak vergisi tutarını tek taraflı olarak belirler.

ç) **Götürü Usul:** Bu usulde matrah tespiti her mükellef için ayrı ayrı değil belirli bir mükellef grubu için genel olarak tespit edilir. Gerçek olarak saptanamayan gelir ve kazançlar, bazı belirti ya da karinelerden yararlanarak tahminen saptanır.

1.1.6. Vergi Tarifesi

Ödenecek vergi tutarının hesaplanabilmesi için vergi matrahına uygulanan ölçülere **vergi tarifesi** adı verilir. Bu ölçüler, ad valorem tarife ve spesifik tarife (oranlar usulü) olmak üzere iki çeşittir. Ad valorem tarife matrahın ekonomik değerini esas alırken spesifik tarife matrahın ağırlık, uzunluk gibi fiziki ölçülerini esas alır. Son yıllarda vergi sistemlerinde genel olarak ad valorem tarifeler yaygın olarak uygulanmaktadır.

1.1.7. Verginin Tarhı

Vergi alacağının ortaya çıkması için vergi dairelerince yapılan idari işlemlere **verginin tarhı** adı verilir. VUK'un 20. maddesinde "**Verginin tarhı**, vergi alacağının kanunlarında gösterilen matrah ve nispetler üzerinden vergi dairesi tarafından hesaplanarak bu alacağı miktar itibarıyla tespit eden idari muameledir." şeklinde tanımlanmıştır.

VUK'a göre dört çeşit tarh yöntemi vardır:

a) **Beyana Dayalı Tarh:** Mükellef veya vergi sorumlusu, vergi matrahının saptanmasına esas teşkil edecek bilgi ve olayları yazılı olarak bildirir. Mükellef veya sorumlu, saptadığı matraha vergi oranını uygulayıp ödeyeceği vergiyi de beyannamelerinde gösterir.

b) **İkmalen Tarh:** Tamamlayıcı vergi tarhı niteliğindedir. Matrah farkı üzerinden verginin hesaplanmasıdır. İkmalen vergi tarhı için daha önce vergi tarhının mutlaka yapılmış olması gerekir. Mükellef, daha öncesinde yapmış olduğu tarh işleminde eksik ya da hatalı işlem yapmış olabilir. Bu tür durumlarda vergi incelemesi sonucu matrah farkı ortaya çıkmışsa ikmalen tarh işlemi uygulanır.

c) **Resen Tarh:** VUK'un 30. maddesine göre resen vergi tarhı; vergi matrahının tamamen veya kısmen defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak tespitine imkân bulunmayan hâllerde takdir komisyonları tarafından takdir edilen veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlarca düzenlenmiş vergi inceleme raporlarında belirtilen matrah veya matrah kısmı üzerinden vergi tarh olunmasıdır.

ç) **İdarece Tarh:** VUK'a göre verginin idarece tarhı; resen ve ikmalen tarh dışında kalan hâllerde, mükelleflerin verginin tarhı için vergi kanunları ile belirli zamanlarda müracaat etmemeleri veya aynı kanunlarla yerine getirmek zorunda oldukları yükümlülükleri yerine getirmemeleri sebebiyle zamanında tarh edilemeyen verginin kanunen belli matrahlar üzerinden idarece tarh edilmesidir.

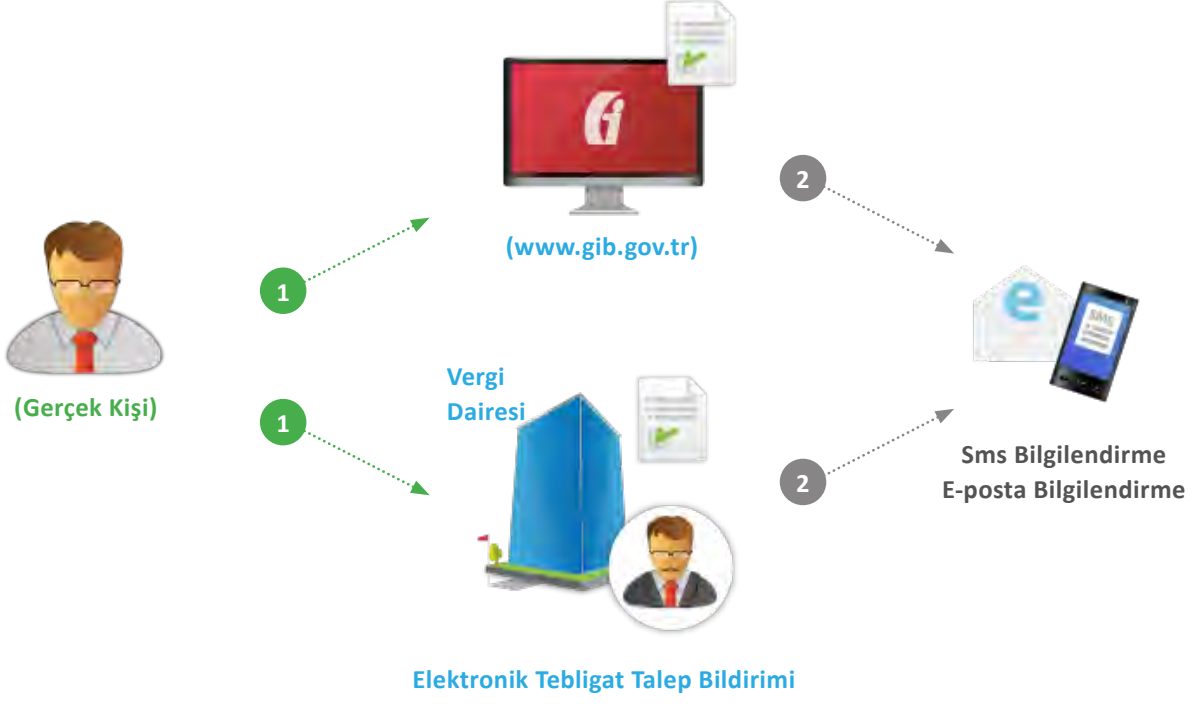
1.1.8. Verginin Tebliği

VUK'un 21. maddesine göre verginin tebliği, vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususların yetkili makamlar tarafından mükellefe ya da ceza sorumlusuna yazı ile bildirilmesidir.

Tebliğ aşamasında oluşabilecek bir aksaklık vergilendirme sürecini olumsuz etkiler ve vergi alacağının sorunsuz bir şekilde tahsilini engeller. Bu nedenle vergileme ile ilgili belgelerin süresi içinde ve tebligat usullerine göre mükelleflere bildirilmesi gerekir. Tebliğin yazı ile yapılması kanuni bir zorunluluktur.

Mükelleflere, bunların kanuni temsilcilerine, umumi vekillerine veya vergi cezası kesilenlere tebliğ yöntemleri şunlardır:

- Posta ile Tebliğ
- Görevliler Aracılığıyla Tebliğ
- Elektronik Ortamda Tebliğ [E-Tebligat (Şekil 1.3)]
- Daire veya Komisyonda Tebliğ
- İlan Yoluyla Tebliğ

Şekil 1.3: E-tebligat süreci

1.1.9. Verginin Tahakkuku

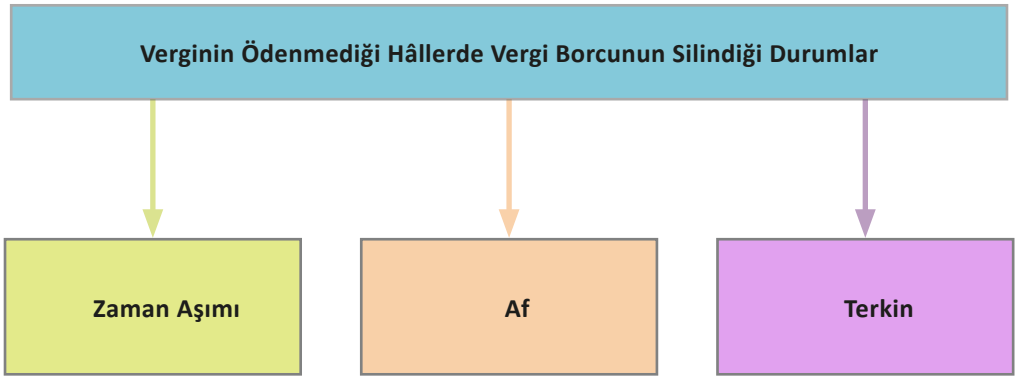
Tarh ve tebliğ edilen verginin ödenebilecek aşamaya gelmesine **verginin tahakkuku** adı verilir. Tahakkuk eden bir vergi, ödenebilecek vergi durumuna gelmiştir. Ancak vergi tahakkuk etmiş olsa bile henüz kesinlik kazanmamıştır. Çünkü tahakkuk eden vergiyi mükellef kabullenebileceği gibi vergiye itiraz da edebilir. Tahakkuk etmiş bir vergiye mükellef itiraz edip dava açarsa ve dava mükellef lehine sonuçlanırsa verginin tahakkukundan vazgeçilir. Dava, mükellef aleyhine sonuçlanırsa vergi tahakkuk eder.

Beyana dayanan vergilerde verginin tarh, tahakkuk ve tebliği aynı anda gerçekleşir. Çünkü mükellef kendi beyanına karşı dava açamaz. Resen, ikmalen veya idarece yapılan vergi tarhlarında ise verginin tahakkuku için tebliğ tarihinden itibaren 30 günü geçmesi ya da mükellefçe açılan davanın idare lehine sonuçlanmış olması gerekmektedir.

1.1.10. Verginin Ödenmesi

Vergilendirme nedeniyle mükellef ile devlet arasında ortaya çıkan borç-alacak ilişkisinin sona ermesine **verginin ödenmesi** adı verilir. Verginin ödenmesi ile vergi borcu son bulur. Vergi ödemesinin geçerli olabilmesi için ödemelerin yasaya uygun biçimde ve zamanda yapılması zorunludur. Verginin zamanında ödenmemesi durumunda gecikme zammı hesaplanır.

Genel olarak verginin ödenmesi mükellef tarafından bağlı bulunduğu vergi dairesine yapılır. Ancak ödeme konusunda mükelleflere kolaylık sağlanmıştır. Bu kapsamda mükellef, bağlı bulunduğu vergi dairesi dışındaki vergi dairelerine de ödeme yapabilmektedir. Bunun dışında bir ödeme biçimi de T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının anlaşmalı olduğu bankalar aracılığıyla yapılmasıdır. Ayrıca postaneler aracılığıyla ödeme yapılması da mümkündür. Bazı durumlarda vergi ödenmediği hâlde de vergi borcu son bulabilmektedir. Bu durumlar zaman aşımı, af ve terkindir (Şekil 1.4).

Şekil 1.4: Vergi borcunun son bulduğu durumlar

- **Zaman Aşımı:** Kanunda belirlenmiş olan sürenin geçmesi nedeniyle devletin vergi alacağını isteme olanağını yitirmesidir.
- **Af:** Siyasi, idari veya ekonomik nedenlerle devletin vergi alacağından vazgeçmesidir.
- **Terkin:** Mükelleflerin vergi borcunun idare tarafından doğal afet, olağanüstü hâl vb. sebeplerle tek taraflı olarak silinmesidir.

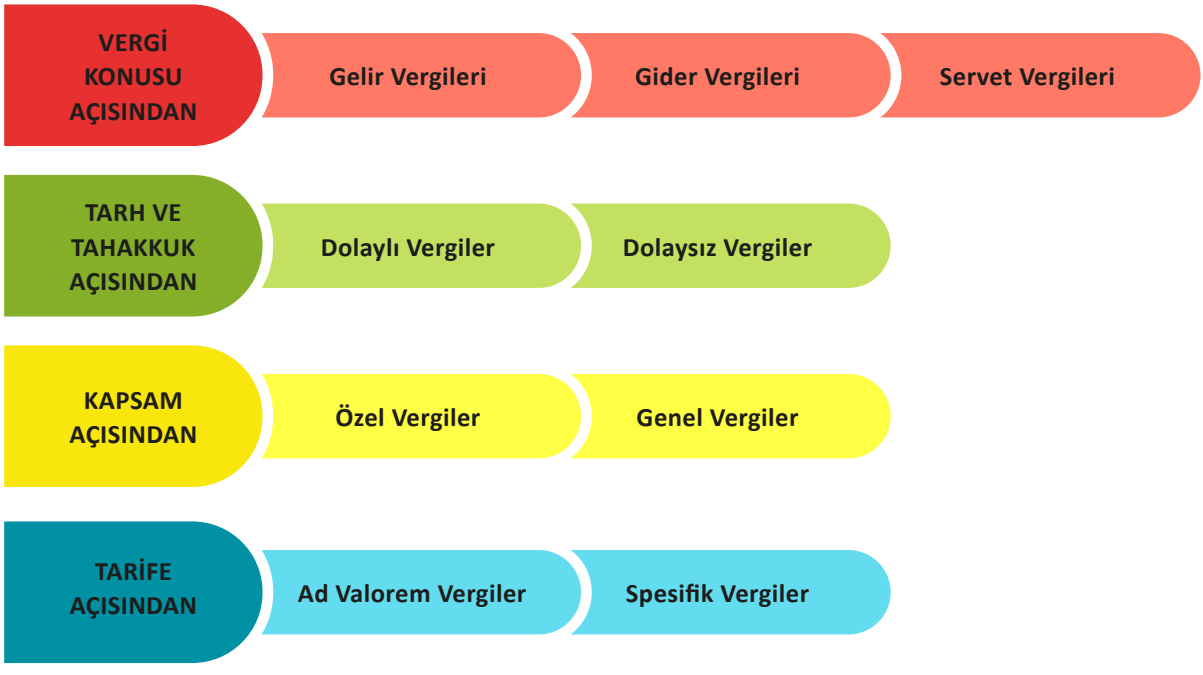
1.2. ETKİNLİK

Aşağıdaki ifadelerin karşılarındaki boşluklara vergi ile ilgili uygun terimleri yazınız.

Vergi ile İlgili İfadeler	Vergi ile İlgili Terimler
Devletin ya da devletin yetki verdiği kurumların, harcama ve yatırımları gerçekleştirmek amacıyla gerçek ve tüzel kişilerin ödeme gücü üzerinden karşılıksız olarak aldığı paradır.	
Vergi ödemekle yükümlü olan kişidir.	
Tarh ve tebliğ edilen verginin ödenebilecek aşamaya gelmesidir.	
Verginin hesaplanmasında esas alınan değer ya da miktardır.	
Vergi matrahının vergi idaresince tek taraflı olarak saptanmasıdır.	
Ödenecek vergi tutarının hesaplanabilmesi için vergi matrahına uygulanan ölçülerdir.	
Vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususların yetkili makamlar tarafından mükellefe yazı ile bildirilmesidir.	
Kanun'da belirlenmiş olan sürenin geçmesi nedeniyle devletin vergi alacağını isteme olanağını yitirmesidir.	

1.1.11. Vergilerin Sınıflandırılması

Vergiler, çeşitli ölçütlere göre sınıflandırılabilir. Vergiler, çeşitli ölçütlere göre sınıflandırılabilir (Şekil 1.5).

Şekil 1.5: Vergilerin sınıflandırılması

a) Vergi Konusu Açısından Vergiler

Vergiler, konularına göre sınıflandırıldığında, üç vergi türü ortaya çıkmaktadır. Bunlar; gelir vergileri, gider vergileri ve servet vergileridir.

Vergi matrahı gelirden oluşuyorsa gelir vergisi, vergi matrahı giderlerden oluşuyorsa gider vergisi, vergi matrahı kişilerin sahip olduğu servetten oluşuyorsa servet vergisi olarak adlandırılır. Gelir üzerinden alınan vergilere gelir ve kurumlar vergisi, gider üzerinden alınan vergilere katma değer vergisi, servet üzerinden alınan vergilere ise emlak, motorlu taşıtlar, veraset ve intikal vergisi örnek olarak verilebilir (Görsel 1.6).

Görsel 1.6: Motorlu taşıt

b) Tarh ve Tahakkuk Açısından Vergiler

Verginin tarh ve tahakkuk açısından sınıflandırılmasında iki tür vergi ortaya çıkmaktadır. Bunlar, dolaylı ve dolaysız vergilerdir.

Vergi yükünün başkasına devredildiği, mükellefin kendi vergisini kendisinin ödemediği vergiye **dolaylı vergi** adı verilir. KDV, dolaylı vergiye örnektir.

Vergi yükünün başkalarına devredilmediği, mükellefin kendi vergisini kendi ödediği vergiye **dolaysız vergi** adı verilir. Emlak vergisi ve gelir vergisi dolaysız vergidir.

c) Kapsam Açısından Vergiler

Kapsam açısından vergiler, özel ve genel vergiler olmak üzere ikiye ayrılır. Mükellefin şahsi ve ailevi durumlarının dikkate alındığı vergilere **özel vergiler** adı verilir.

Örneğin gelir vergisinin uygulanmasında kişinin medeni durumu, çocuk sayısı esas alınır. Mükellefin şahsi ve ailevi durumlarının dikkate alınmadığı vergilere **genel vergiler** adı verilir. Kurumlar vergisi ve KDV, genel vergilere örnek gösterilebilir.

ç) Tarife Açısından Vergiler

Tarife açısından vergiler, spesifik vergiler ve ad valorem vergiler olmak üzere ikiye ayrılır.

Vergi borcunun ağırlık, hacim, uzunluk, motor silindir hacmi ve metrekare gibi ölçüler üzerinden hesaplanarak belirlendiği vergiler spesifik vergilerdir. Motorlu taşıtlar vergisi, emlak vergisi spesifik vergilere örnek verilebilir.

Matrah değerleri üzerinden hesaplanan vergiler ise ad valorem vergilerdir. KDV, bu vergilere örnek olarak verilebilir.

1.3. ETKİNLİK

Aşağıdaki şekilde vergilerin sınıflandırılması ve bu sınıflandırmada yer alan vergi türlerine ilişkin bilgiler verilmiştir. Şekilde boş bırakılan alanlara ilgili vergilerden birini yazınız.

VERGİ KONUSU AÇISINDAN	TARH VE TAHAKKUK AÇISINDAN	KAPSAM AÇISINDAN	TARİFE AÇISINDAN
Gelir Vergileri •.....	Dolaylı Vergiler •.....	Özel Vergiler •.....	Spesifik Vergiler •.....
Gider Vergileri •.....	Dolaysız Vergiler •.....	Genel Vergiler •.....	Ad valorem Vergiler •.....
Servet Vergileri •.....			

1.2. VERGİ TÜRLERİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Yaptığınız alışverişe ait bir belgede hangi tür verginin olduğunu ve oranlarını arkadaşlarınızla paylaşınız.

Türk vergi sisteminde uygulamada yer alan vergiler temel olarak gelir üzerinden, servet üzerinden, gider ve hizmet üzerinden alınan vergiler olmak üzere üçe ayrılır (Şekil 1.6).

Şekil 1.6: Vergi türleri

1.2.1. Gelir Üzerinden Alınan Vergiler

Türk vergi sisteminde gelirden alınan vergiler iki tanedir. Bunlar, gerçek kişilerin gelirleri üzerinden alınan gelir vergisi ve kurum kazançları üzerinden alınan kurumlar vergisidir.

1.2.1.1. Gelir Vergisi

Gelir üzerinden alınan bir vergidir. Gerçek kişilerin elde ettikleri gelirler, gelir vergisine tabidir. Vergilendirme sırasında mükellefin kişisel ve ekonomik durumunu dikkate alan şahsi bir vergidir. Artan oranlı bir vergidir, gelir arttıkça vergi oranı ve ödenecek vergi tutarı da artar.

Gelir Vergisinin Konusu

Gelir vergisinin konusu gelirdir. Gelir Vergisi Kanunu'nun (GVK) 1. maddesine göre gelir, "Bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarıdır." şeklinde tanımlanmıştır.

Bu tanıma göre gelir vergisinin konusunu oluşturan gelirin özellikleri şöyledir:

- Gelir, bir gerçek kişiye aittir.
- Gelir, bir takvim yılı içinde elde edilmelidir.
- Gelir, kazanç ve iratların safi tutarıdır.

BİLGİ NOTU

Kazanç, kişinin üretim faaliyetine doğrudan doğruya katılımda bulunması sonucunda elde ettiği gelirdir. İrat ise kişinin üretim sürecine doğrudan doğruya değil fakat sahip olduğu ekonomik değerlerin bedel karşılığında başkalarının kullanımına bırakılması sonucu elde edilen gelirdir.

Gelirin Unsurları

GVK'nin 2. maddesine göre gelir unsurları kazanç ve iratlardan oluşmaktadır (Şekil 1.7).

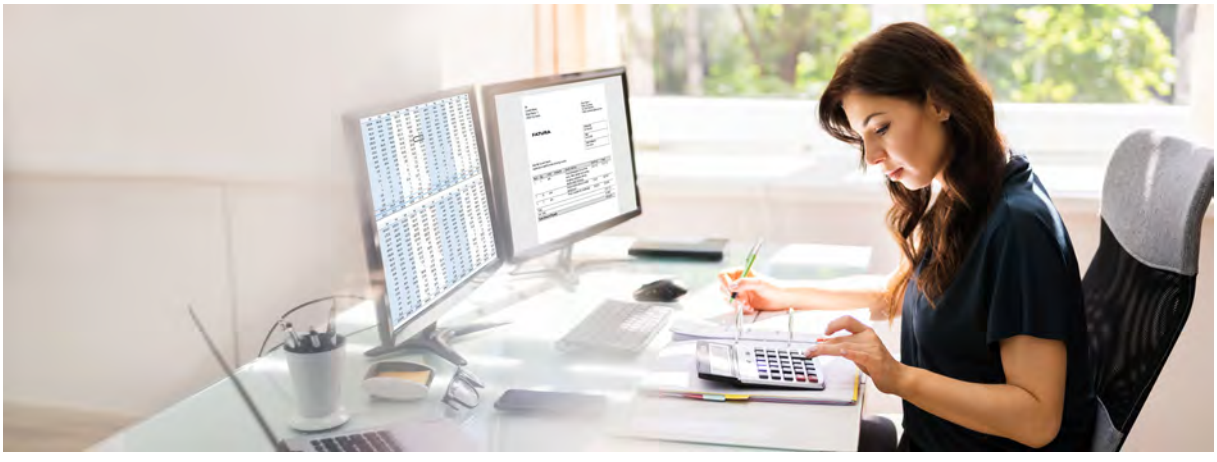
Şekil 1.7: Gelirin unsurları

- **Ticari Kazançlar:** GVK'de "Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır." şeklinde tanımlanmıştır. Ticari kazancın belirlenmesinde temel kural; faaliyetin işletme kapsamında, risk üstlenen bir kişi tarafından bağımsız ve sürekli olarak yürütülmesinden elde edilen kazanç olmasıdır.

- **Zirai Kazançlar:** Zirai faaliyetler sonucunda elde edilen kazançlardır. GVK'ye göre zirai faaliyet; arazi, göl, nehir bölgelerinde yapılan ekim, bakım, dikim, üretme, yetiştirme, ıslah işlemleri ya da doğrudan doğadan faydalanılarak yapılan orman, hayvan ve balıkların avlanması, satılması ve bu ürünlerden faydalanılmasıdır.

- **Ücretler:** GVK'de **ücret**, "İşverene tabi belirli bir iş yerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para, ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir." şeklinde tanımlanmıştır.

- **Serbest Meslek Kazancı:** GVK'ye göre her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar, serbest meslek kazancıdır. **Serbest meslek faaliyeti**; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır (Görsel 1.7).

Görsel 1.7: Serbest meslek faaliyeti

Serbest meslek kazancının ücret gelirinden farkı, bir işverene bağımlı olarak çalışılmamasıdır. Serbest meslek kazancının ticari kazançtan farkı ise bu faaliyetin daha az sermayeye ihtiyaç duyularak yapılmasıdır. Örneğin bir doktorun özel bir muayenehane işletmesi sonucu elde ettiği kazanç, serbest meslek kazancı iken sermaye koyarak özel hastane işletmesi sonucu elde ettiği kazanç ticari kazançtır.

- **Gayrimenkul Sermaye İratları:** Kişilerin sahip olduğu mal ya da hakların kiraya verilmesi sonucu elde edilen gelirlerdir. Bu mal ve haklara arsa, arazi, marka, unvan ve telif hakları örnek verilebilir.

- **Menkul Sermaye İratları:** GVK'ye göre **menkul sermaye iradı**, "Sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiği kâr payı, faiz, kira ve benzeri iratlar" şeklinde tanımlanmıştır. Bu iratlara kâr payı ve faiz örnek verilebilir.

- **Diğer Kazanç ve İratlar:** Değer artış kazançları ve arızi kazançlar olmak üzere iki ayrı gelir unsurundan oluşur. Örneğin 2022 yılında bir konutun tapu değeri 500.000 TL iken 2023 yılında değeri 800.000 TL'ye yükselebilir. Eski değer ile yeni değer arasında oluşan bu fark sebebiyle konut sahibi, satış işlemi sırasında değer artış kazancı vergisi öder.

Çevreyi iyi bilen (emlak alım-satımı faaliyetinde bulunmayan) bir kişinin arsa alım ve satımında iki tarafa aracılık yaparak karşılığında bir miktar komisyon alması yine arızi bir kazanca girer. Aracılık işinin sürekli olarak yapılmaması geliri arızi hâle getirir. Aracılık faaliyeti devamlılık arz ediyorsa alınan komisyon ticari bir kazanç yerine geçer.

Gelir Vergisinde Mükellefiyet: Gelir vergisinde iki çeşit mükellefiyet vardır:

a) **Tam Mükellefiyet:** Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları veya Türkiye'de yerleşmiş kişiler, tam mükellefiyete tabidir. Tam mükellefiyete tabi olanlar, yurt içinde ve yurt dışında elde ettikleri toplam gelirlerinin üzerinden Türkiye'de vergilendirilirler.

b) **Dar Mükellefiyet:** Türkiye'de yerleşmiş olmayan ama Türkiye'de gelir elde eden yabancı gerçek kişiler, sadece Türkiye'de elde ettikleri toplam gelirleri üzerinden vergilendirilirler.

Gelir Vergisinde Tarife: Gelir vergisinde ad valorem tarife uygulanır. Gelir, çeşitli dilimlere ayrılır ve gelir dilimleri arttıkça bunlara uygulanacak vergi oranları da artar. 2023 yılı gelir dilimleri ve bu dilimlere uygulanacak oran Tablo 1.2'de gösterilmiştir.

Tablo 1.2: 2023 Yılı Gelir Vergisi Dilimleri ve Oranları

Gelir Dilimleri	Vergi Oranı (%)
70.000 TL'ye kadar	15
150.000 TL'nin 70.000 TL'si için 10.500 TL, fazlası	20
370.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL (ücret gelirlerinde 550.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL), fazlası	27
1.900.000 TL'nin 370.000 TL'si için 85.900 TL, (ücret gelirlerinde 1.900.000 TL'nin 550.000 TL'si için 134.500 TL), fazlası	35
1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 621.400 TL, (ücret gelirlerinde 1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 607.000 TL), fazlası	40

Gelir Vergisinin Ödenmesi: Gelir vergisi Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi, Muhtasar Beyanname, Münferit Beyanname ve Geçici Vergi Beyannamesi ile ödenir.

1.2.1.2. Kurumlar Vergisi

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 1. maddesine göre; şu kurumların kazançları, kurumlar vergisine tabidir:

a) Sermaye şirketleri
b) Kooperatifler
c) İktisadi kamu kuruluşları (Görsel 1.8)
ç) Dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler
d) İş ortaklıkları

Görsel 1.8: İktisadi kamu kuruluşları

Kurumlar vergisi, bu kurumların kazançları üzerinden alınan bir vergi türü olup eşit oranlı tarife üzerinden alınır. Türkiye'de son beş yıla ait kurumlar vergisi oranları Tablo 1.3'te gösterilmiştir.

Tablo 1.3: Kurumlar Vergisi Oranları

Yıl	Oran (%)
2022	23
2021	25
2020	22
2019	22
2018	22

Kurumlar vergisinde gelir vergisinde olduğu gibi tam ve dar olmak üzere iki çeşit mükellefiyet vardır.

a) **Tam Mükellefiyet:** Kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunanlar, gerek Türkiye içinde gerekse Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tamamı üzerinden vergilendirilirler.

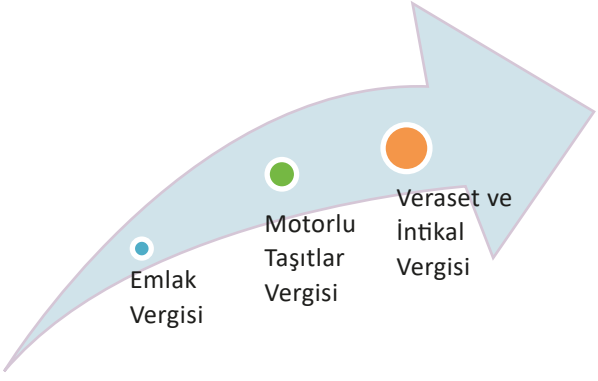
b) **Dar Mükellefiyet:** Kanuni ve iş merkezlerinin her ikisi de Türkiye'de bulunmayanlar, sadece Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirilirler.

Kurumlar vergisinde dört tür beyanname söz konusudur. Bunlar; yıllık beyanname, muhtasar ve prim hizmet beyannamesi, geçici vergi beyannamesi ve özel beyannamedir.

1.2.2. Servet Üzerinden Alınan Vergiler

Servet üzerinden alınan vergilerin konusu, kişilerin sahip oldukları ve edindikleri servet unsurlarıdır. **Servet**, kişilerin belli bir anda sahip olduğu birikmiş varlıklarının toplam değeridir. Servet vergileri de dolaysız vergilerdendir.

Türk vergi sisteminde veraset ve intikal, motorlu taşıtlar ve emlak vergileri servet üzerinden alınan vergi türleridir (Şekil 1.8).

Şekil 1.8: Servet üzerinden alınan vergiler

1.2.2.1. Emlak Vergisi

Bina, arazi ve arsa sahiplerinin bu gayrimenkuller üzerinden ödedikleri vergiye **emlak vergisi** adı verilir. Türkiye'de emlak vergisinin tarh ve tahsil işlemleri, yerel yönetimler tarafından yapılır.

Emlak vergisinin mükellefi bina, arsa ve arazi sahipleridir. Emlak vergisinin matrahı gayrimenkulün özelliğine göre değişiklik gösterebilir. Matrah, gayrimenkullerin rayiç (güncel değer) bedelidir. Mükellefin beyanına göre tarhedilir. Emlak Vergisi Beyannamesi ile ödenir.

1.2.2.2. Motorlu Taşıtlar Vergisi

Karayolları Trafik Kanunu'na göre belirlenen şartlar çerçevesinde trafik şube veya bürolarına kayıt ve tescil edilmiş bulunan motorlu taşıtların tabi oldukları vergiye **motorlu taşıtlar vergisi** adı verilir.

Motorlu taşıtlar vergisinin konusunu, motorlu taşıtlar oluşturmaktadır. Verginin mükellefi, ilgili kanunda belirtilen motorlu taşıtlardan herhangi birini kendi adına kayıt ve tescil ettirmiş olan gerçek ve tüzel kişilerdir.

Motorlu taşıtlar vergisinin matrahı; taşıtın ağırlığı, yaşı, motor gücü vb. unsurlar göz önünde bulundurularak hesaplanır. Vergi yıllık olarak tahakkuk ettirilir. Ocak ve temmuz aylarında olmak üzere iki eşit taksitte ödenir.

1.2.2.3. Veraset ve İntikal Vergisi

Miras, vasiyet veya bağış yoluyla mal edinen kişilerden alınan vergiye **veraset ve intikal vergisi** adı verilir. Veraset ve intikal vergisinin mükellefi, veraset yoluyla veya karşılıksız mal edinen kişidir. Bu vergide matrah, intikal eden malların VUK'a göre bulunacak değeridir.

Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi ile ödenir. Veraset ve intikal vergisinde ödeme süreleri, verginin tahakkuk zamanına bağlı olarak belirlenir. Yani vergi ne zaman tahakkuk ederse ödeme süresi de buna bağlı olarak değişiklik gösterir.

1.2.3. Gider ve Hizmet Üzerinden Alınan Vergiler

Gider ve hizmet üzerinden alınan vergiler; üretilen, satılan veya tüketilen mal ve hizmetler üzerinden alınan vergilerdir. Tüketiciler, satın aldıkları ve tükettikleri her türlü mal ve hizmet karşılığında bu vergileri öderler.

Türk vergi sisteminde katma değer, gümrük, özel tüketim vergileri gider ve hizmet üzerinden alınan vergi türlerinden bazılarıdır (Şekil 1.9).

Şekil 1.9: Gider ve hizmet üzerinden alınan vergiler

1.2.3.1. Katma Değer Vergisi (KDV)

Yapılan mal ve hizmet teslimlerinde; mal veya hizmeti teslim alanın, teslim edene ödediği vergiye **katma değer vergisi** adı verilir. Bu nedenle vergi, bir defada tahsil edilmek yerine üretim tüketim faaliyetlerinin her aşamasında parça parça tahsil edilir. Katma değer vergisinin konusu şu şekildedir:

a) Ticari, sınaî, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler
b) Her türlü mal ve hizmet ithalatı
c) Diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler

Katma değer vergisinin matrahı, teslim ve hizmet işlemleri karşılığında ortaya çıkan bedeldir. Katma değer vergisinin genel oranı %10'dur. Kanun, Bakanlar Kuruluna bu oranı 4 katına kadar artırma, %1'e kadar indirme yetkisi vermiştir.

2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na göre KDV oranları Tablo 1.4'te gösterilmiştir.

Tablo 1.4: 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na Göre KDV Oranları

Teslim ve Hizmet Türü	KDV Oranı (%)
I sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için (kuru üzüm, gazete, ıhlamur, buğday tohumu vb.)	1
II sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için (süt, yoğurt, un, şeker vb.)	8
Bu listelerin dışında kalan teslimlerin tamamı (televizyon, bilgisayar, mobilya vb.)	18

Katma değer vergisi, mükelleflerin yazılı beyanına göre tarh edilir. Mükellef, bu vergiyi KDV Beyannamesi ile öder.

1.2.3.2. Özel Tüketim Vergisi

Özel tüketim vergisi (ÖTV) belirli mal veya ürünler üzerinden alınan bir harcama vergisidir. Özel tüketim vergisi şu ürünlere uygulanır:

- Lüks tüketim ürünleri (motorlu taşıtlar, mücevher, kürk)
- İnsan sağlığına zararlı ürünler (alkollü içkiler ve tütün ürünleri)
- Çevreye zarar veren ürünler [akaryakıt, yağ türevi ürünler (Görsel 1.9)]

Görsel 1.9: Çevreye zarar veren ürün (akaryakıt)

Bu mallardan kayıt ve tescile tabi olmayan malları imal, inşa veya ithal edenler, bu malların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler, kayıt ve tescile tabi olan motorlu araç ticareti yapanlar ÖTV mükellefidir.

Özel tüketim vergisi, mükelleflerin yazılı beyanları üzerine tarh olunur. Özel tüketim vergisinin güncel oranlarına http://www.gib.gov.tr. adresinden ulaşılabilir. Özel tüketim vergisi, Özel Tüketim Vergisi Beyannamesi ile ödenir.

1.2.3.3. Gümrük Vergisi

4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre ilgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümüne **gümrük vergisi** adı verilir.

Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır. Gümrük vergisi oranları, Resmi Gazete'de yayımlanan İthalat Rejimi Kararına Ek Karar ile belirlenir ve her yıl değişkenlik gösterir.

Gümrük vergisi, Gümrük Beyannamesi kullanılarak Gümrük Saymanlık Müdürlüğüne veya yetki verilmiş bankalara ödenir.

1.4. ETKİNLİK

Aşağıdaki tabloda yer alan vergi türlerinin karşısına hangi unsur üzerinden alındığını yazınız.

Vergi Türü	Verginin Alındığı Unsur
Gelir Vergisi	
Emlak Vergisi	
Veraset ve İntikal Vergisi	
Katma Değer Vergisi	
Motorlu Taşıtlar Vergisi	
Özel Tüketim Vergisi	
Kurumlar Vergisi	
Gümrük Vergisi	

1.3. VERGİ SUÇ VE CEZALARI VE BUNLARIN YAPTIRIMLARI

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Devlet, vergi gelirlerine zamanında ulaşamaz veya eksik ulaşırsa hangi sorunlarla karşılaşır? Düşüncelerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Kişilerin mali güçlerine göre vergi ödemesi Anayasa'da yer alan vatandaşlık ödevidir (Görsel 1.10). Devlet, anayasal görevlerini yerine getirirken vergi gelirlerine ihtiyaç duyar. Devlet, vergi gelirlerini tahsil edebilmek için adil ve sade bir vergi sistemi oluşturmalı; eğitim, rehberlik ve denetim faaliyetleri yürütmelidir. Devletin vergi alacağının ortaya çıkma sürecinde vergi kanunları hükümlerine aykırı hareket ederek vergi suçu işleyenler ortaya çıkabilir. Vergi suçu, vergi ödevlerinin vergi kanunlarına uygun şekilde yerine getirilmemesidir. Vergi suçları; vergi dairelerince, yoklamaya ve vergi incelemesine yetkili kuruluşlarca, mükellefin beyanı ile ya da şikâyet ile tespit edilir.

Görsel 1.10: Vergi ödemesi vatandaşlık ödevidir.

Devlet sisteminin işleyebilmesi için vergi suçlarına karşı caydırıcı cezalar olmalıdır. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda vergi suçları ve uygulanacak cezalar düzenlenmiştir. Vergi cezalarında esas amaç, kamu düzeninin sağlanması ve kanunların en iyi biçimde uygulanması olmasının yanında vergi borçlarının zamanında ve eksiksiz ödenerek devletin gelir kaynaklarının güvence altına alınmasıdır. VUK'ta düzenlenen vergi suçlarının sınıflandırılması Tablo 1.5'te verilmiştir.

Tablo 1.5: VUK'ta Düzenlenen Vergi Suçları

İdari Para Cezası Doğuran Suçlar	Adli Ceza Doğuran Suçlar
Vergi Ziyaı (Kaybı)	Kaçakçılık
Usulsüzlükler	Vergi Mahremiyetinin (Gizlilik) İhlali
• 1. Derece Usulsüzlükler	Vergi Çalışanlarının Mükelleflerin Özel İşlerini Yapması
• 2. Derece Usulsüzlükler	
• Özel Usulsüzlükler	

1.3.1. İdari Para Cezası Doğuran Suçlar

VUK'ta tanımlanan bazı vergi suçlarının cezaları, tutar veya oran şeklinde parasal olarak belirlenmiştir. İdari para cezaları, vergi suçunu işleyen mükellefin vergi bakımından bağlı olduğu vergi dairesi tarafından kesilir. Cezanın muhatabı, para cezalarında mükelleftir. İdari para cezası doğuran suçlar, vergi ziyaı ve usulsüzlükler şeklinde iki başlık altında düzenlenmiştir.

1.3.1.1. Vergi Ziyaı

Devletin vergi alacağının zamanında tahakkuk ettirilmemesi veya eksik tahakkuk ettirilmesidir. Bu durumda devlet, vergi kaybına uğramaktadır. VUK'un 341. maddesinde düzenlenen vergi ziyaı kapsamında olan suçlar şunlardır:

- Mükellefin veya vergi sorumlusunun vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesi yüzünden, verginin zamanında tahakkuk ettirilmemesi veya eksik tahakkuk ettirilmesi bu suçu oluşturmaktadır. Mükellefin beyan etmesi gereken geliri olmasına rağmen Gelir Vergisi Beyannamesi'nin kanuni süresinde vermemesi bu duruma örnektir.

- Vergi ziyaı suçunda diğer bir durum da şahsi, medeni hâller veya aile durumu hakkında gerçeğe aykırı beyanlar veya çeşitli nedenlerle verginin eksik tahakkuk ettirilmesine ya da haksız yere geri verilmesine sebebiyet vermektir. Engelli vatandaşın engel derecesine göre gelir vergisi matrahı düşürülebilir, bu da kişiye vergi indirimi avantajı sağlamaktadır. Sahte belge ile sağlık raporu alan kişinin engelli indiriminden yararlanıp vergi matrahının eksik hesaplanması bu duruma örnektir.

VUK'un 344. maddesinde düzenlenen vergi ziyaı suçunda uygulanacak cezalar Tablo 1.6'da verilmiştir.

Tablo 1.6: Vergi Ziyaı Suçunda Uygulanacak Cezalar

Vergi Ziyaı Suçu	Ceza
VUK 341. maddesinde yazılı hâllerde	Mükellef veya vergi sorumlusu hakkında ziyaa uğratılan verginin bir katı tutarında vergi ziyaı cezası kesilir.
VUK 359. maddesinde (kaçakçılık suçu) yazılı hâllerde	Mükellef veya vergi sorumlusu hakkında ziyaa uğratılan verginin bir katı tutarında vergi ziyaı cezası kesilir.

1.3.1.2. Usulsüzlükler

Usulsüzlük, vergi kanunlarının şekle ve usule ilişkin hükümlerine uygun hareket edilmemesidir. VUK'un 351-357. maddeleri arasında düzenlen usulsüzlük suçları, Kanun'da 3 gruba ayrılmıştır.

- VUK'un 352. maddesinde düzenlenen 1. derece usulsüzlük suçları Tablo 1.7'de verilmiştir.

Tablo 1.7: Derece Usulsüzlük Suçları

1. Derece Usulsüzlük Suçları
1. Vergi ve harç beyannamelerinin süresinde verilmemiş olması
2. VUK'a göre tutulması mecburi olan defterlerden herhangi birinin tutulmamış olması
3. Defter kayıtlarının ve bunlarla ilgili vesikaların doğru bir vergi incelemesi yapılmasına imkân vermeyecek derecede noksan, usulsüz veya karışık olması
4. Çiftçiler tarafından VUK'un 245. maddesi hükmüne göre muhtar ve ihtiyar heyetlerince yapılan davete müddetinde (15 gün) icabet edilmemesi
5. VUK'un kayıt düzenine ait hükümlerine (VUK'un 215-219. maddeleri ile mükerrer 242. maddesi) uyulmamış olması (Her incelemede inceleme tarihine kadar aynı takvim yılı için tespit edilen usulsüzlükler tek fiil sayılır.)
6. İşe başlamanın zamanında bildirilmemesi
7. Tasdiki mecburi olan defterlerden herhangi birinin tasdik işleminin yaptırılmamış olması (Kanuni sürenin sonundan başlayarak 1 ay geçtikten sonra tasdik ettirilenler, tasdik ettirilmemiş sayılır.)
8. Diğer ücretler üzerinden alınan gelir vergisinde, tarh zamanı geçtiği hâlde verginin tarh ettirilmemiş olması
9. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi'nin VUK'un 342. maddesi ikinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde verilmiş olması (Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 9. maddesinde belirtilen beyanname verme sürelerinin bitiminden itibaren 2. defa 15 gün süre verilir.)

- VUK'un 352. maddesinde düzenlenen 2. derece usulsüzlük suçları Tablo 1.8'de verilmiştir.

Tablo 1.8: 2. Derece Usulsüzlük Suçları

2. Derece Usulsüzlük Suçları
1. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi'nin süresinin sonundan başlayarak VUK'un 342. maddesi ikinci fıkrasında belirtilen süre içinde verilmiş olması (Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 9. maddesinde belirtilen beyanname verme sürelerinin bitiminden itibaren 15 gün içinde verilir.)
2. Ekim ve sayım beyanlarının süresi içinde veya Kanun'da istenilen bilgileri ihtiva edecek doğru bir şekilde yapılmaması
3. Vergi kanunlarında yazılı bildirmelerin zamanında yapılmamış olması (işe başlamayı bildirmek hariç)
4. Vergi karnesinin süresinin sonundan başlayarak 15 gün geçtiği hâlde alınmamış olması
5. Tasdiki mecburi olan defterlerden herhangi birinin tasdik muamelesinin, süresinin sonundan başlayarak bir ay içinde yaptırılmış olması
6. Vergi beyannameleri, bildirimler, evrak ve belgelerin kanunen belli şekil, içerik ve ekleri ile bunlarla ilgili olarak yapılan diğer düzenlemelere ilişkin hükümlere uyulmamış olması
7. Hesap veya muamelelerin doğruluk veya açıklığını bozmamak şartıyla bazı evrak ve belgelerin bulunmaması veya ibraz edilmemesi

1 ve 2. derece usulsüzlük suçlarına uygulanacak cezalar, mükellef gruplarına göre tutar olarak belirlenmiştir. VUK'a göre para ile ödenecek ceza tutarları, her yıl bir önceki yıla ilişkin belirlenen yeniden değerleme oranında arttırılarak uygulanır. 2023 yılında uygulanacak cezalar Tablo 1.9'da verilmiştir.

Tablo 1.9: 2023 Yılında Uygulanacak Cezalar

Mükellef Grupları	2023 Yılı	
	1. Derece Usulsüzlük Suçlarına Kesilecek Cezalar (TL)	2. Derece Usulsüzlük Suçlarına Kesilecek Cezalar (TL)
Sermaye şirketleri	700,00	370,00
Sermaye şirketi dışında kalan birinci sınıf tüccarlar ve serbest meslek erbabı	420,00	210,00
İkinci sınıf tüccarlar	210,00	95,00
Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	95,00	55,00
Kazancı basit usulde tespit edilenler	55,00	26,00
Gelir vergisinden muaf esnaflar	26,00	15,00

- VUK'un 353. maddesinde düzenlenen özel usulsüzlük suçları ve cezaları Tablo 1.10'da verilmiştir.

Tablo 1.10: Özel Usulsüzlük Suçları ve Cezaları

Özel Usulsüzlük Suçları	2023 Yılı Ceza (TL)
A) Fatura ve benzeri evrak verilmemesi ve alınmaması ile diğer şekil ve usul hükümlerine uyulmaması	
1. Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere verilmesi ve alınması gereken fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzlarının verilmemesi, alınmaması, düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu hâller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlenmesi ya da VUK'un 227, 231 ve 234. maddelerine göre hiç düzenlenmemiş sayılması hâlinde bu belgeleri düzenlemek ve almak zorunda olanların her birine, her bir belge için bu belgelere yazılması gereken meblağın veya meblağ farkının	%10'u
Her bir belge çeşidine ilişkin olarak kesilecek özel usulsüzlük cezası 2.200,00 TL'den aşağı olamaz.	
Bir takvim yılı içinde her bir belge çeşidine ilişkin olarak tespit olunan 1. maddede yazılı özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı 1.100.000,00 TL'yi geçemez.	
2. Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dâhil olmak üzere, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, bulundurulmadığının, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı meblağlara yer verildiğinin, gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin veya elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen zorunlu hâller hariç olmak üzere kâğıt olarak düzenlendiğinin tespiti ya da bu belgelerin VUK'un 227. maddesine göre hiç düzenlenmemiş sayılması hâlinde	Her bir belge için 2.200,00
Her bir belge çeşidine ilişkin olarak kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı her bir tespit için 110.000,00 TL'yi geçemez.	
Bir takvim yılı içinde her bir belge çeşidine ilişkin olarak tespit olunan 2. maddede yazılı özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı 1.100.000,00 TL'yi geçemez.	

3. VUK'un 232. maddesinin 1. fıkrasının 1 ile 5 No.lu bentlerinde sayılanlar dışında kalan kişilerin (nihai tüketiciler) faturası, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi ve giriş ve yolcu taşıma biletlerini almadıklarının tespit edilmesi hâlinde bunlara	2. bentte belirtilen cezanın beşte biri (440,00)
Bu cezanın kesilebilmesi için, belge alınmadığına ilişkin tespitin vergi incelemesine yetkili olanlar tarafından yapılması şarttır.	
4. Günlük kasa defteri, günlük perakende satış ve hasılat defteri ile Maliye Bakanlığınca tutulma ve günü gününe kayıt edilme mecburiyeti getirilen defterlerin iş yerinde bulundurulmaması, bu defterlere yazılması gereken işlemlerin günü gününe deftere kayıt edilmemesi veya yoklama ve incelemeye yetkili olanlara istendiğinde ibraz edilmemesi hâlleri ile vergi kanunlarının uygulanması bakımından levha bulundurma veya asma zorunluluğu bulunan mükelleflerin bu zorunluluğa uymamaları hâlinde her tespit için	1.100,00
5. Mülga (Yürürlükten kaldırılan)	
6. VUK'a göre belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslar ile muhasebeye yönelik bilgisayar programlarının üretilmesine ve kullanılmasına ilişkin kural ve standartlara uymayanlara	26.000,00
7. VUK'un 8. maddesinin son fıkrası uyarınca getirilen mecburiyete (4358 sayılı Kanun gereğince vergi kimlik numarası kullanma zorunluluğu) uymaksızın işlem yapanlara her bir işlem için	1.300,00
8. Belge basımı ile ilgili bildirim görevini belirlenen sürede (bilgi formu düzenlendiği tarihten itibaren 15 gün içinde) yerine getirmeyen ya da bildirimi eksik veya hatalı yapan matbaa işletmecilerine	4.200,00
Bildirim görevinin belirlenen sürede yerine getirilmemesi durumu ile bildirimin eksik veya hatalı yapılması durumunda kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası, bildirimin belirlenen sürenin sonundan başlayarak 30 gün içinde yapılması ya da eksik veya hatalı yapılan bildirimin aynı süre içerisinde tamamlanması veya düzeltilmesi durumunda ½ oranında uygulanır.	
Bir takvim yılı içinde bu bent uyarınca kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 840.000 TL'yi geçemez.	
9. 4358 sayılı Kanun gereğince işlemlerinde vergi kimlik numarası kullanma zorunluluğu getirilen kurum ve kuruluşlardan yaptıkları işlemlere ilişkin bildirimleri, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının belirleyeceği standartlardaki araçlarla (yazı, manyetik ortam, disket, mikrofilm, mikro fiş gibi) ve zamanlarda yerine getirmeyenlere	5.500,00
10. VUK'un 127. maddesinin (d) bendi uyarınca T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının özel işaretli görevlisinin ikazına rağmen durmayan aracın sahibi adına	4.200,00
11. VUK'un mükerrer 227. maddesi uyarınca tasdik kapsamına alınan konularda yeminli mali müşavir tasdik raporunun aynı maddenin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde belirtilen sürede (60 gün) ibraz edilmemesi durumunda, tasdik raporu ibraz şartı getirilen mükellef adına yararlanılması tasdik raporunun ibrazı şartına bağlanan tutarın	%5'i
Bu bent uyarınca kesilecek özel usulsüzlük cezası için alt sınır 150.000 TL, üst sınır 1.500.000 TL'dir.	
B) Damga Vergisinde	
1. Damga vergisi ödenmemiş veya eksik ödenmiş kâğıtları, vergi ve cezası tahsil edilmeden tasdik eden veya örneklerini çıkarıp veren noterler adına her kâğıt için tahsil edilmeyen damga vergisi üzerinden	Maktu vergilerde %50 Nispi vergilerde %10
Bu bent uyarınca kesilecek özel usulsüzlük cezası 9,00 TL'den az olamaz.	

VUK'un mükerrer (tekrar) 355. maddesinde düzenlenen özel usulsüzlük suçları ve cezaları Tablo 1.11'de verilmiştir. Bu maddede düzenlenen suçlara ilişkin cezalarda mükellef gruplarına göre farklı tutarlar belirlenmiştir.

Tablo 1.11: Özel Usulsüzlük Suçları ve Cezaları

Özel Usulsüzlük Suçları	2023 Yılı Ceza (TL)
C) Bilgi vermekten çekinenler ile VUK'un 107/A, mükerrer 242, 256, 257, mükerrer 257. madde ve GVK'nin 98/A maddesi hükmüne uymayanlar	
VUK'un 107/A maddesi (Elektronik ortamda tebliğ)	1. Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında 4.400,00 TL 2. İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında 2.200,00 TL 3. Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında 1.180,00 TL
1. VUK'un mükerrer 242. maddesi (Elektronik ortamdaki kayıtlar ve elektronik cihazla belge düzenleme), VUK'un 256. maddesi (Defter ve belgelerle diğer kayıtların ibraz mecburiyeti), VUK'un 257. maddesi (Diğer ödevler), VUK'un mükerrer 257. maddesi (Yetki) GVK'nin 98/A maddesi (Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi) hükmüne uymayanlar için ceza	1. Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında 7.500,00 TL 2. İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında 3.700,00 TL 3. Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında 1.900,00 TL
2. VUK'un 86. maddesi (Komisyonların bilgi isteme yetkileri), VUK'un 148. maddesi (Bilgi verme), VUK'un 149. maddesi (Devamlı bilgi verme), VUK'un 150. maddesi (Ölüm vakalarını ve intikalleri bildirme), VUK'un mükerrer 242, 256 ve 257. maddelerinde yer alan zorunluluklar ile mükerrer 257. maddesi, Gelir Vergisi Kanunu'nun 98/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlar için ceza (Kamu idare ve müesseselerinde bilgi verme görevini yerine getirmeyen yöneticiler dâhil)	
3. Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenmiş belgelerle ispat etme zorunluluğuna uymayan mükelleflerden her birine her bir işlem için bu maddeye göre uygulanan cezalardan az olmamak üzere işleme konu tutarın %5'i oranında özel usulsüzlük cezası kesilir.	
Bir takvim yılı içinde bu bent uyarınca kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı 5.500.000,00 TL'yi geçemez.	

Ayrı ayrı işlenmiş olan vergi ziyaı veya usulsüzlük suçlarından dolayı ayrı ayrı ceza kesilir.

Cezayı gerektiren tek bir suç ile vergi ziyaı ve usulsüzlük birlikte işlenmiş olursa bunlara ait cezalardan sadece tutar itibarıyla en ağırı kesilir.

Cezayı gerektiren tek bir suç ile farklı birkaç vergide vergi ziyaı oluşmuşsa her vergi bakımından ayrı ayrı vergi ziyaı cezası kesilir.

1.5. ETKİNLİK

Vergi ile ilgili aşağıda verilen eylemlerde hangi vergi suçunun işlendiğini yazınız.

Eylem	Suç
A Ticaret İşletmesi, 2023 yılı Mart ayında ödemesi gereken KDV tutarını eksik beyan etmiştir.	
Serbest meslek erbabı, işe başlama bildirimini zamanında yapmamıştır.	
Vergi incelemesi sırasında ikinci sınıf tüccar olan B Ticaret İşletmesi hesap veya muamelelerin doğruluğunu bozmayan bazı evrak ve belgelerini ibraz etmemiştir.	
Vergi incelemesi sırasında A AŞ'nin sattığı mala ilişkin faturayı düzenlemediği tespit edilmiştir.	
Vergi incelemesi sırasında 1. sınıf tacir olan B Ticaret İşletmesinin 7.000,00 TL'den fazla olan ödemelerinin banka üzerinden yapılmadığı tespit edilmiştir.	

1.3.2. Adli Ceza Doğuran Suçlar

Adli ceza doğuran suçlar, hapis cezası içeren suçlar olup mahkemelerce uygulanmaktadır. Bu cezalar, hürriyeti kısıtlayıcı niteliktedir. Adli ceza doğuran suçlarda cezanın muhatabı, fiili işleyen kişidir. Adli ceza doğuran suçlar; kaçakçılık, vergi mahremiyetinin (gizlilik) ihlali, vergi çalışanlarının mükelleflerin özel işlerini yapması şeklinde (üç başlık altında) VUK'un 359-363. maddeleri ile düzenlenmiştir.

1.3.2.1. Kaçakçılık

VUK'un 359. maddesinde 4 grupta düzenlenmiştir. Kaçakçılık suçları ve bunların cezaları Tablo 1.12'de verilmiştir.

Tablo 1.12: Kaçakçılık Suçları ve Cezaları

Kaçakçılık Suçları	Ceza
A) Vergi kanunlarına göre tutulan veya düzenlenen ve saklanma ve ibraz mecburiyeti bulunan	
1. Defter ve kayıtlarda hesap ve muhasebe hileleri yapanlar, gerçek olmayan veya kayda konu işlemlerle ilgisi bulunmayan kişiler adına hesap açanlar veya defterlere kaydı gereken hesap ve işlemleri vergi matrahının azalması sonucunu doğuracak şekilde tamamen veya kısmen başka defter, belge veya diğer kayıt ortamlarına kaydedenler	18 aydan 3 yıla kadar hapis cezası
2. Defter, kayıt ve belgeleri tahrif edenler veya gizleyenler veya içeriği itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyenler veya bu belgeleri kullananlar	
B) Vergi kanunları uyarınca tutulan veya düzenlenen, saklama ve ibraz mecburiyeti bulunan defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter yapraklarını yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler veya bu belgeleri kullananlar	3-5 yıla kadar hapis cezası
C) T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı ile anlaşması bulunan kişilerin basabileceği belgeleri, Bakanlık ile anlaşması olmadığı hâlde basanlar veya bilerek kullananlar	2-5 yıla kadar hapis cezası

Ç) T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca yetkilendirilmediği hâlde, ödeme kaydedici cihaz mührünü kaldıran, donanım veya yazılımını değiştiren veya yetkilendirilmiş olsun ya da olmasın ödeme kaydedici cihazın hafıza birimlerine, elektronik devre elemanlarına veya haricî donanım veya yazılımlarla olan bağlantı sistemine ya da kayıt dışı satışın önlenmesi için kurulan elektronik kontrol ve denetim sistemleri veya ilgili diğer sistemlere fiziksel veya bilişim yoluyla müdahale ederek; gerçekleştirilen satışlara ait mali belge veya bilgilerin cihazda kayıt altına alınmasını engelleyen, cihazda kayıt altına alınan bilgileri değiştiren veya silen, ödeme kaydedici cihaz veya bağlantılı diğer donanım ve sistemler ya da kayıt dışı satışın önlenmesi için kurulan elektronik kontrol ve denetim sistemleri veya ilgili diğer sistemler tarafından T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına elektronik ortamda iletilmesi gereken belge, bilgi veya verilerin iletilmesini önleyen veya bunların gerçeğe uygun olmayan şekilde iletilmesine sebebiyet verenler	3-5 yıla kadar hapis cezası

İlgili raporun, yaptıkları inceleme sırasında kaçakçılık suçlarının işlendiğini tespit eden vergi müfettişleri ve vergi müfettiş yardımcıları tarafından değerlendirme komisyonunun mütalaasıyla (ayrıntılı düşünme ile oluşan görüş) doğrudan doğruya Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmesi mecburidir. Vergi incelemesine yetkili olan diğer memurlar tarafından ilgili rapor değerlendirme komisyonunun mütalaasıyla vergi dairesi başkanlığı veya defterdarlık tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmesi mecburidir. Yargılamalar, asliye ceza mahkemesinde yapılır.
Kaçakçılık suçlarından dolayı cezaya hükmedilmesi durumunda vergi ziyaı veya usulsüzlük suçları da işlenmişse bu suçlara ait cezalarda ayrı ayrı uygulanır. Kaçakçılık suçlarındaki hapis cezaları adli para cezasına çevrilemez.

BİLGİ NOTU

Gizleme: Varlığı noter tasdik kayıtları veya başka şekilde sabit olduğu hâlde, inceleme sırasında vergi incelemesine yetkili kimselere defter ve belgelerin ibraz edilmemesidir.

Yanıltıcı Belge: Gerçek bir işlem veya duruma dayanmakla birlikte bu işlem veya durumu içerik veya miktar itibarıyla gerçeğe aykırı şekilde yansıtan belgedir.

Sahte Belge: Gerçek bir işlem veya durum olmadığı hâlde bunlar varmış gibi düzenlenen belgedir.

Adli Para Cezası: Bir suçun cezası olarak yalnızca mahkemeler tarafından hükmedilen para cezasıdır. Diğer tüm devlet kurumlarının verdiği para cezaları idari para cezasıdır. Adli para cezası, idari para cezasından farklı olarak ödenmediğinde hapis cezası ile sonuçlanabilecek bir yaptırım türüdür.

1.3.2.2. Vergi Mahremiyetinin (Gizlilik) İhlali

Bu suç ve suçun cezası VUK'un 362. maddesinde düzenlenmiştir. Düzenlemeye göre vergi mahremiyetine uymaya mecbur olan kişilerden bu mahremiyeti ihlal edenler, Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 239. maddesi hükümlerine göre bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.

VUK'un 5. maddesine göre vergi mahremiyetine uymaya mecbur olan kişiler şunlardır:

- Vergi işlemleri ve incelemeleri ile uğraşan memurlar
- Vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştayda görevli olanlar
- Vergi kanunlarına göre kurulan komisyonlara iştirak edenler
- Vergi işlerinde kullanılan bilirkişiler

Bu kişiler görevlerinden ayrılsalar bile bu yasak devam eder.

Bu kişiler; görevleri dolayısıyla mükellefin ve mükellefle ilgili kimselerin şahıslarına, muamele ve hesap durumlarına, işlerine, işletmelerine, servetlerine veya mesleklerine ilişkin olmak üzere öğrendikleri sırları veya gizli kalması lazım gelen diğer hususları açığa çıkaramazlar ve kendilerinin veya üçüncü şahısların çıkarına kullanamazlar.

1.3.2.3. Vergi Çalışanlarının Mükelleflerin Özel İşlerini Yapması

Bu suç ve suçun cezası VUK'un 363. maddesinde düzenlenmiştir. Mükellefin özel işlerinin yapılmasının suç sayılması; vergi sisteminin işleyişini, vergi idaresinin ve vergi yargısının tüm mükelleflere eşit mesafede durmasını, tarafsız olmasını garanti altına alır. Düzenlemeye göre mükelleflerin vergi kanunlarının uygulanması ile ilgili hesap, yazı ve diğer özel işlerini yapmaları yasaklanmış memurlardan bu yasağa aykırı harekette bulunanlar TCK'nin 257. maddesine göre 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu hareketlerle vergi zıyaına neden olunması hâlinde, kişiye ayrıca vergi ziyaı cezası kesilir.

VUK'un 6. maddesinde yer alan düzenlemeye göre VUK'un 5. maddesine yer alan vergi mahremiyetine uymaya mecbur olan kişiler, aşağıdaki maddelerde adı geçen kişilerin vergi inceleme ve takdir işleriyle uğraşamazlar. Mükelleflerin vergi kanunlarının uygulanması ile ilgili hesap, yazı ve diğer özel işlerini ücretsiz de olsa yapamazlar.

- Kendilerinin, nişanlılarının ve boşanmış olsalar bile eşlerinin
- Kanuni temsilcisi veya vekili bulundukları kimselerin
- Kan bağı veya evlilik yoluyla ana, baba, dede, nine, çocuklar, torunlarının
- Kan bağı veya evlilik yoluyla (evlenme ortadan kalkmış olsa bile) oluşan üçüncü dereceye kadar akrabalarının
- Evlatlığının veya kendisini evlat edinenlerin

1.6. ETKİNLİK

Vergi ile ilgili aşağıda verilen eylemlerde hangi vergi suçunun işlendiğini yazınız.

Eylem	Suç
Vergi inceleme memurları, birinci sınıf tüccar olan A Ticaret İşletmesinin defter ve kayıtlarında hesap ve muhasebe hileleri tespit etmiştir.	
Vergi inceleme memurları B AŞ'nin defter ve kayıtlarını incelerken şirketin giderlerini arttıracak sahte faturalar kullandıklarını tespit etmiştir.	
Vergi inceleme memurları, C Ltd. Şirketinin defter ve kayıtlarından öğrendikleri yatırım, kârlılık, satış hacmi gibi bilgilerini şirketin rakipleri ile paylaşmıştır.	
Vergi inceleme memuru olan Bay T*** R***, D AŞ ile mali danışmanlık hizmetlerini yapmak konusunda anlaşmıştır.	

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise (D), yanlış ise (Y) yazınız.

1. (.....) Vergi, yasalara uygun olarak alınır.

2. (.....) Vergide yasallık ilkesi, vergilerin mükellefler açısından en uygun zamanda, yerde ve biçimde tahsil edilmesini ifade eder.

3. (.....) Ödenecek vergi tutarının hesaplanabilmesi için vergi matrahına uygulanan ölçülere verginin tarhı adı verilir.

4. (.....) Kurumların elde ettiği gelir, gelir vergisine tabidir.

5. (.....) Kişilerin sahip olduğu mal ya da hakların kiraya verilmesi sonucu elde edilen gelirler, gayrimenkul sermaye iradı olarak adlandırılır.

6. (.....) Servet vergileri, dolaysız vergilerdendir.

7. (.....) Vergi ve harç beyannamelerinin süresinde verilmemiş olması 1. derece usulsüzlük kapsamında bir suçtur.

8. (.....) Vergi ziyaı suçlarında devlet, vergi kaybına uğrar.

9. (.....) Vergi suçu, vergi kanunlarına aykırı davranışlarla ortaya çıkar.

10. (.....) Vergi cezalarında amaç, devletin gelir kaynaklarının güvence altına alınmasıdır.

B) Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

11. Üzerine vergi konulan ve verginin kaynağını oluşturan ekonomik unsur ..... oluşturur.

12. Her verginin nasıl hesaplanacağı, ne şekilde tahsil edileceğinin ilgili verginin kanununda açıkça belirtilmiş olması verginin ..... ilkesi gereğidir.

13. Verginin hesaplanmasında esas alınan değer ya da miktara ..... adı verilir.

14. Gerçek kişilerin elde ettikleri gelir, ... vergisine tabidir.

15. Bir doktorun özel bir muayenehane işletmesi sonucu elde ettiği kazanç ..... kazancıdır.

16. Servet üzerinden alınan vergilerin konusu, kişilerin sahip olduğu ve edindikleri ..... unsurlarıdır.

17. Anayasa'ya göre kişilerin mali güçlerine göre vergi ödemesi ..... ödevidir.

18. İdari para cezaları, vergi suçunu işleyen mükellefin vergi bakımından bağlı olduğu …….. tarafından kesilir.

19. Devletin vergi alacağının zamanında tahakkuk ettirilmemesi veya eksik tahakkuk ettirilmesi durumunda …….. suçu ortaya çıkar.

20. Adli ceza doğuran suçlar …….. cezası içeren suçlardır.

C) Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

21. Vergi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Zora dayanan bir ödemedir.
B) Yasaya dayanarak alınmaktadır.
C) Vergi sadece şirketlerden alınır.
D) Kamu gereksinimleri karşılamak üzere karşılıksız olarak alınmaktadır.
E) Devletin en önemli gelir kaynaklarındandır.

22. Aşağıdakilerden hangisi vergide adaletin tam olarak sağlanabilmesi için devletin alacağı önlemlerden değildir?

A) Kişilerin ödeme güçlerine göre vergilendirilmesi
B) Vergi kaçakçılığının önlenmesi
C) Asgari geçim sınırının vergi dışı bırakılması
D) Vergi kanunlarının güncellenmesi
E) Kişilerin yaşlarına göre vergilendirilmesi

23. Aşağıdakilerden hangisi matrah belirleme usullerinden değildir?

A) Beyan
B) Hesaplama
C) İdarece Takdir
D) Karineler
E) Götürü

24. Aşağıdakilerden hangisi vergi alacağının ortaya çıkması için vergi dairelerince yapılan idari işlemdir?

A) Matrah
B) Ödeme
C) Tahakkuk
D) Tarh
E) Tebliğ

25. Aşağıdakilerden hangisi devletin siyasi, idari veya ekonomik nedenlerle vergi alacağından vazgeçmesini ifade eder?

A) Af
B) Tahsil
C) Tecil
D) Terkin
E) Zaman aşımı

26. Aşağıdakilerden hangisi mükellefin şahsi ve ailevi durumlarının dikkate alındığı vergi türüdür?

A) Dolaylı
B) Dolaysız
C) Genel
D) Özel
E) Spesifik

27. Aşağıdakilerden hangisi kurumlar vergisi mükellefidir?

A) Gerçek kişiler
B) Adi şirket
C) Kolektif şirket
D) Adi komandit şirket ortakları
E) İş ortaklıkları

28. Gelir Vergisi Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi gelir unsurlarından değildir?

A) Satış kazancı
B) Ticari kazançlar
C) Zirai kazançlar
D) Ücretler
E) Serbest meslek kazancı

29. Aşağıdakilerden hangisi bina, arazi ve arsa sahiplerinin bu gayrimenkuller üzerinden ödedikleri vergidir?

A) Gelir
B) Kurumlar
C) Veraset ve intikal
D) Emlak
E) Gümrük

30. Aşağıdakilerden hangisi miras, vasiyet veya bağış yoluyla mal edinen kişilerden alınan vergidir?

A) Gelir
B) Kurumlar
C) Veraset ve intikal
D) Emlak
E) Gümrük

31. Verginin bir defada tahsil edilmek yerine üretim tüketim faaliyetlerinin her aşamasında parça parça tahsil edildiği vergi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gelir
B) Katma değer
C) Kurumlar
D) Gümrük
E) Emlak

32. Özel tüketim vergisi aşağıdaki mal ve hizmetlerden hangisine uygulanmaz?

A) Benzin
B) Ekmek
C) Kürk
D) Motorin
E) Mücevher

33. Aşağıdakilerden hangisi ihracat veya ithalat nedeniyle ülkeye girişi veya ülkeden çıkışı yapılan eşya-ya uygulanan bir vergidir?

A) Gelir
B) Kurumlar
C) Gümrük
D) Emlak
E) Veraset ve intikal

34. Vergi suçları ve cezaları aşağıdaki kanunların hangisinde düzenlenmiştir?

A) Damga Vergisi Kanunu
B) Türk Ceza Kanunu
C) Vergi Usul Kanunu
D) Medeni Kanun
E) Gelir Vergisi Kanunu

35. Birinci sınıf tüccar olan A ticaret işletmesi, KDV dâhil 50.000,00 TL tutarında mal satmıştır. Vergi inceleme elemanları tarafından bu satışa ilişkin faturanın düzenlenmediği tespit edilmiştir. Bu durumda A ticaret işletmesine kesilecek özel usulsüzlük cezası tutarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 1.100,00 TL
B) 2.200,00 TL
C) 4.000,00 TL
D) 5.000,00 TL
E) 8.000,00 TL

36. Defter, kayıt ve belgeleri tahrif edenler veya gizleyenler veya içeriği itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyenler veya bu belgeleri kullananlara verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

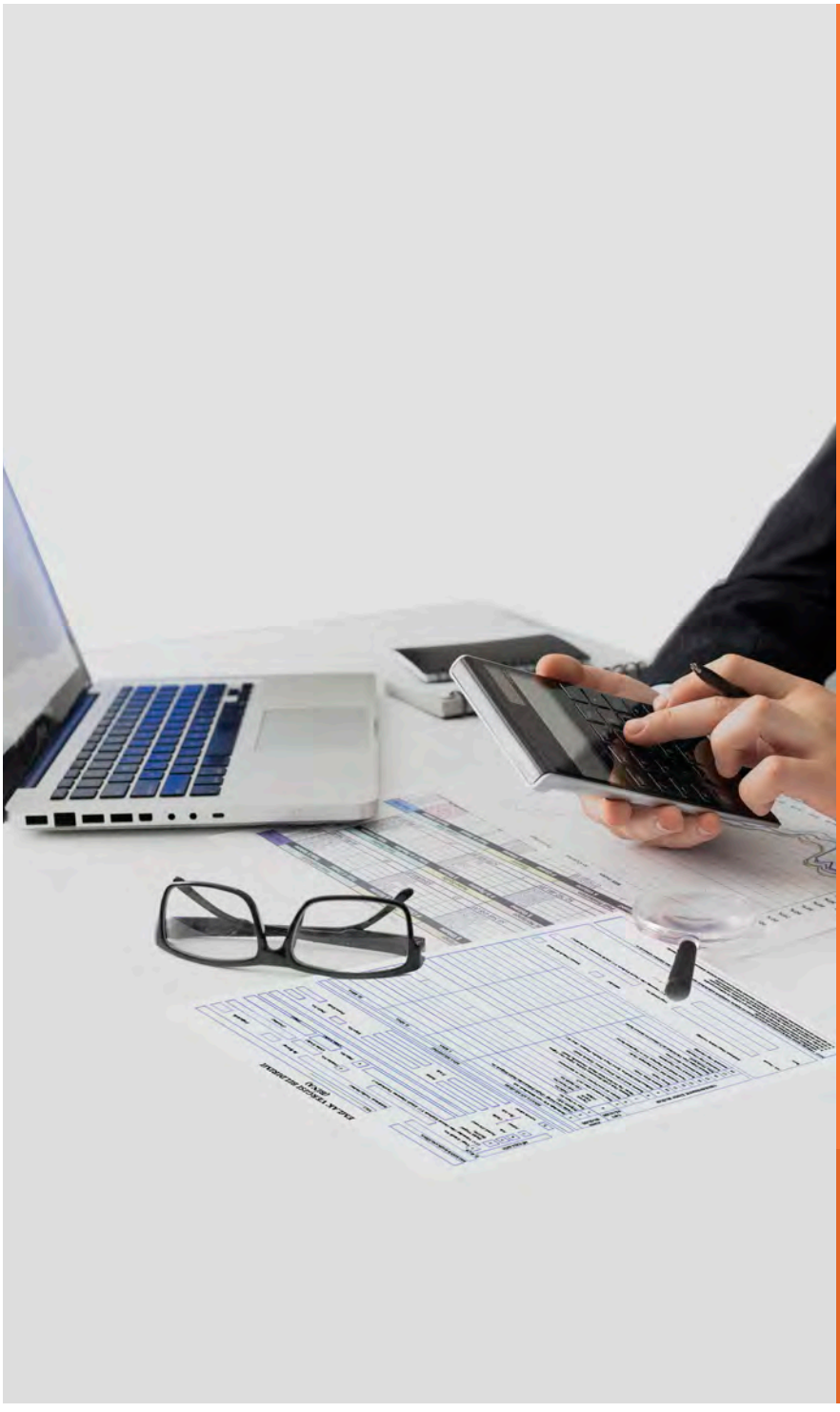
A) 1.Derece Usulsüzlük
B) 2.Derece Usulsüzlük
C) Özel Usulsüzlük
D) Vergi Ziyaı
E) Kaçakçılık

37. Aşağıdakilerden hangisi vergi suçlarından değildir?

A) Vergi Mahremiyetinin İhlali
B) Vergi Çalışanlarının Mükelleflerin Özel İşlerini Yapması
C) Kaçakçılık
D) Usulsüzlükler
E) Şikâyetler

2. ÖĞRENME BİRİMİ

BEYANNAMELER

ÖĞRENME BİRİMİ KONULARI

2.1. KATMA DEĞER VERGİSİ BEYANNAMESİ
2.2. YILLIK GELİR VERGİSİ BEYANNAMESİ
2.3. GEÇİCİ VERGİ BEYANNAMESİ
2.4. MUHTASAR BEYANNAME
2.5. KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMESİ
2.6. ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ
2.7. EMLAK VERGİSİ
2.8. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ
2.9. GÜMRÜK VERGİSİ
2.10. MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ

TEMEL KAVRAMLAR

e-beyanname, emlak, geçici vergi, gümrük vergisi, katma değer, kurumlar vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, muhtasar, veraset, yıllık gelir

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- **Beyanname ile ilgili bilgileri açıklamayı**
- **E-beyanname programı ile beyanname hazırlamayı**
- **Beyanname düzenlenmeyi**

2.1. KATMA DEĞER VERGİSİ (KDV) BEYANNAMESİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Yaptığınız bir market alışverişinden sonra aldığınız alışveriş fişini inceleyiniz. KDV oranlarının ürünlere göre farklılık göstermesinin nedenleri ile ilgili düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Türkiye'de katma değer vergisi uygulaması, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 01.01.1985 tarihinde yürürlüğe girmesi ile başlamıştır.

Katma değer vergisi tüketim vergisi niteliğindedir. Mal ya da hizmet alım satımı yapanların mutlaka bildirmesi gereken bir vergi türüdür. Tacirler, mal veya hizmet satışı sonrasında fatura vb. belgeler düzenler. Düzenlenen bu belgenin üzerinde görünen KDV, alıcılar için "İndirilecek KDV", satıcılar için ise "Hesaplanan KDV" olarak isimlendirilir.

Hesaplanan KDV, mal ve hizmet satışı sonrasında alıcıdan tahsil edilir. İndirilecek KDV ise mal ve hizmet alımlarında satıcıya ödenir.

Satıcılar; mal ve hizmet satışı sırasında alıcılardan tahsil ettikleri KDV tutarlarını, kendilerinin mal ve hizmet alımı sırasında ödedikleri KDV'den indirirler. Müşteriden aldıkları KDV fazla ise tutarı takip eden ayda vergi dairesine KDV Beyannamesi ile beyan edip öderler (Şekil 2.1).

İndirilecek KDV Hesabının Borç Kalanı	>	Hesaplanan KDV Hesabının Alacak Kalanı	→	190 Devreden KDV
İndirilecek KDV Hesabının Borç Kalanı	<	Hesaplanan KDV Hesabının Alacak Kalanı	→	360 Ödenecek Vergi ve Fonlar
İndirilecek KDV Hesabının Borç Kalanı	=	Hesaplanan KDV Hesabının Alacak Kalanı	→	Sadece Mahsup Kaydı Yapılır

Şekil 2.1: Katma Değer Vergisi

KDV Beyannamesi ile hesaplanan KDV'ye ilişkin matrah, KDV oran ve tutarları ile indirilecek KDV toplamları vergi dairesine beyan edilir. Hesaplanan KDV, matrahları ile beyan edildiğinden vergi dairesi kişi ve kurumların o dönemki gelir takibini de yapmış olur.

KDV Beyannamesi, takip eden ayın 28. günü sonuna kadar verilir ve tahakkuk eden vergi ödenir.

2.1.1. E-Beyannamenin Tanımı

E-beyanname vergi dairesine verilmesi yasal olarak zorunlu olan belgelerin elektronik ortamda düzenlenerek gönderilmesini sağlayan bir uygulamadır. E-beyanname fiziksel ortamda hazırlanmış olan beyanname ile aynı bilgileri içerir ve hukuki olarak aynı konumdadır.

2.1.2. Beyanname Düzenleme Programı

E-beyanname, Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından sunulan beyanname düzenleme programı (BDP) kullanılarak hazırlanır. BDP, https://ebeyanname.gib.gov.tr/download.html genel ağ adresi üzerinden indirilerek kullanılan ve çevrim dışı çalışan bir programdır. Bu program, beyanname düzenlemek ve paket oluşturmak için kullanılır (Görsel 2.1).

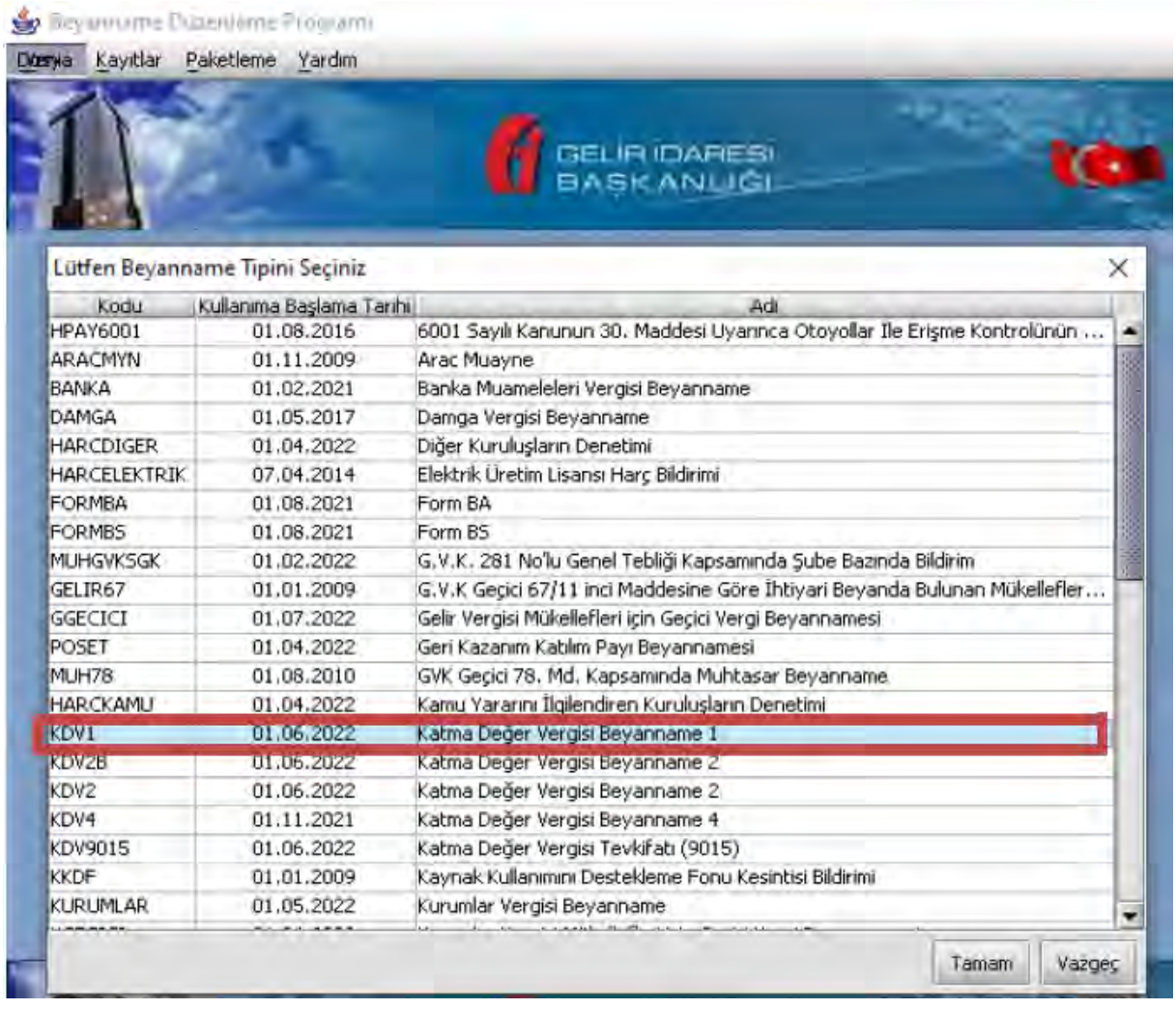
Görsel 2.1: Beyanname düzenleme programı indirme ekranı

Beyannamenin onaylanması ve gönderilmesi bu program aracılığıyla değil www.gib.gov.tr genel ağ adresi aracılığı ile yapılır. Programda "Dosya", "Kayıtlar", "Paketleme" ve "Yardım" menüleri bulunur (Görsel 2.2).

Görsel 2.2: Beyanname düzenleme programı

Dosya/Yeni seçeneği tıklandığında beyanname tipleri listelenir. Açılan pencereden işlem yapılacak olan beyanname türü seçilir ve beyannameye ait doldurma ekranı açılır (Görsel 2.3).

Görsel 2.3: Dosya/Yeni menüsü

2.1.3. E-Beyanname Gönderme

Beyanname Düzenleme Programı ile birçok e-beyanname işlemi gerçekleştirilir. Programda PDF formatındaki dosyalar görüntülenebilir. Bu yazılımlar kurulduktan sonra gerekli alanlar doldurulur ve e-beyanname Gelir İdaresi Başkanlığı web sitesine yüklenir. E-beyanname yüklendikten sonra işleme alınır, kontrol edilir ve herhangi bir hatanın olmaması durumunda onaylanır. Beyanname hatalı olduğu için iade edilirse gerekli düzeltmeler yapılarak yine elektronik ortamda **Düzeltme Beyannamesi** hazırlanarak gönderilir.

E-beyanname gönderilirken izlenecek adımlar şunlardır:

- Beyanname Düzenleme Programı ile düzenlenen e-Beyanname belgesi paketlenir.
- Paketlenen e-beyanname www.gib.gov.tr web sitesine yüklenmelidir. Bu web sitesine kullanıcı kodu, parola ve şifre ile giriş yapılır.

- GİB web sitesinden "Paket Gönderme" bölümü seçilir ve paketlenmiş e-beyanname yüklenir. Böylece gönderme süreci tamamlanmış olur. e-beyannamenin onaylanması beklenir.

2.1.4. E-Beyannamenin Avantajları

- E-beyanname uygulamasıyla düzenlenen beyannameler, elektronik ortamda gönderildiği için kâğıt baskıya ihtiyaç kalmaz, matbaa ve posta masrafları sıfırlanır.
- E-beyanname sistemi, genel ağ üzerinden çalıştığı için zaman ve mekândan bağımsız olarak işlem yapılabilir.
- Vergi dairelerindeki yoğunluk ve iş yükü azalır.
- Vergi kaçakçılığı gibi yasa dışı eylemlerin önüne geçilir.
- Mükellefler, gerekli belgeleri daha kolay hazırlar.
- Belgeler elektronik ortamda hazırlandığı için belgelerin fiziksel olarak arşivleme sorunu kalmaz ve belgeler, sorunsuzca çok uzun yıllar saklanabilir.

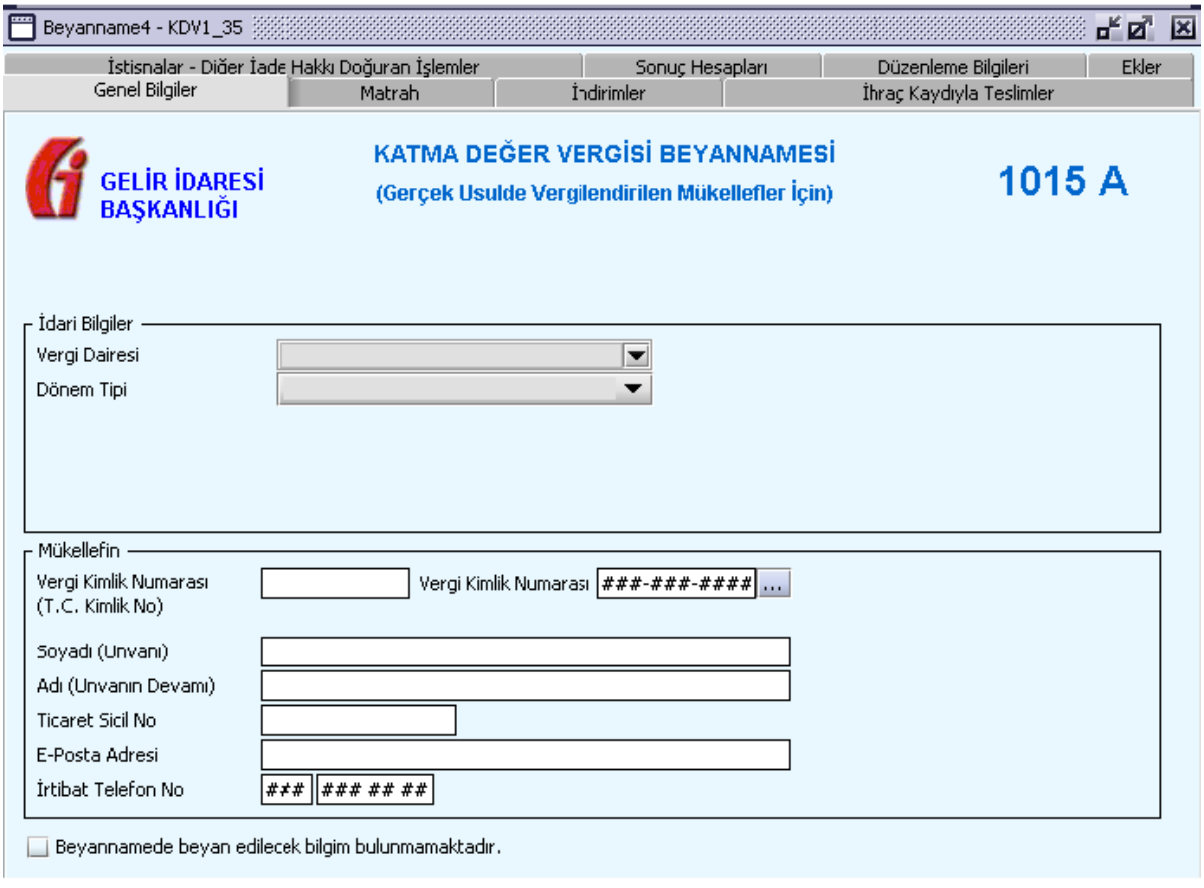
2.1.5. E-Beyanname Uygulaması ile Katma Değer Vergisi Beyannamesi Düzenleme Sekmeleri

Beyanname düzenleme programı açıldığında ekrana gelen Katma Değer Vergisi Beyannamesi sayfası şu bölümlerden oluşur:

- Genel Bilgiler
- Matrah
- İndirimler
- İhraç Kaydıyla Teslimler
- İstisnalar – Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler
- Sonuç Hesapları
- Düzenleme Bilgileri
- Ekler

a) Genel Bilgiler: Bu bölüm "İdari Bilgiler" ve "Mükellef Bilgileri" bölümlerinden oluşmaktadır (Görsel 2.4).

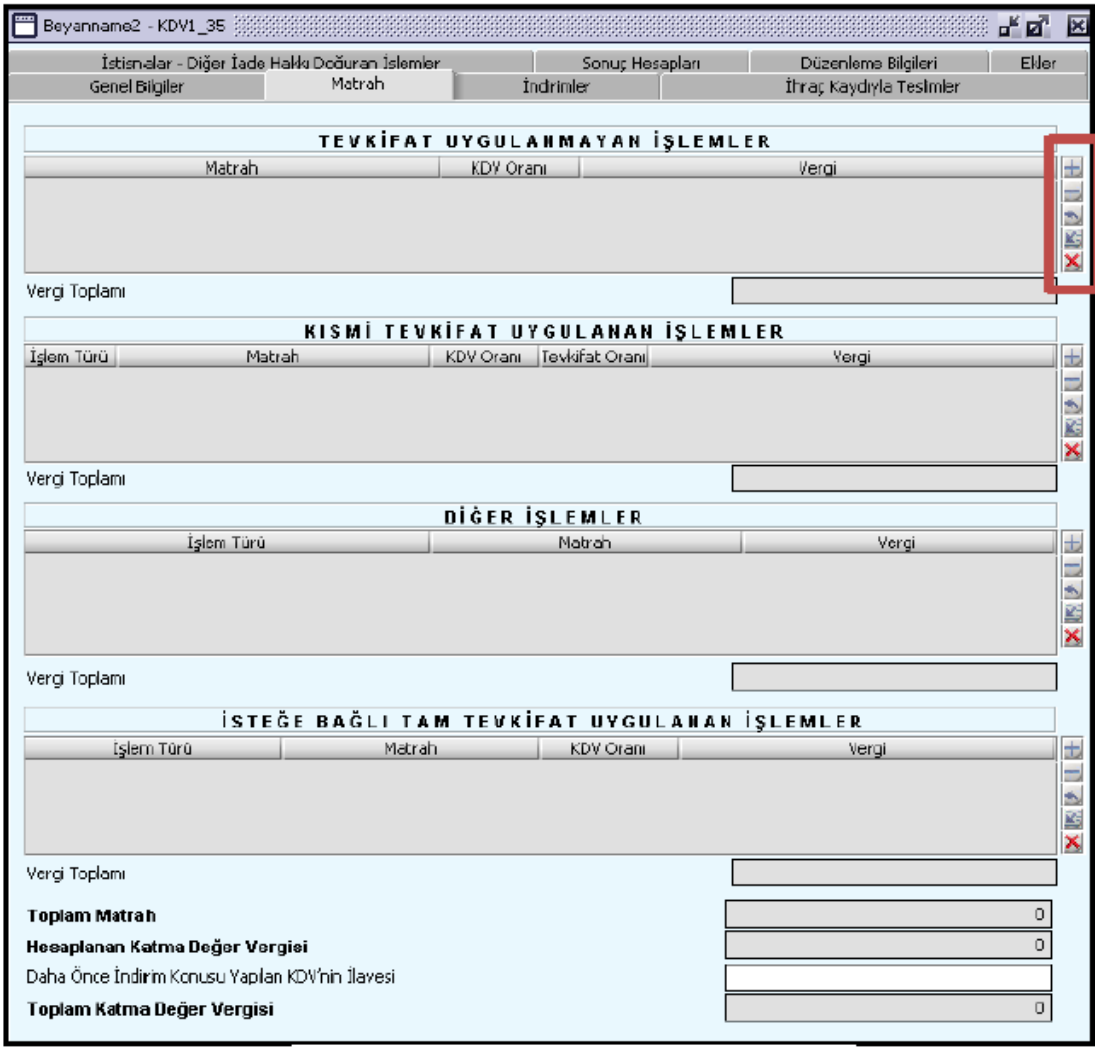
Görsel 2.4: Genel bilgiler

BİLGİ NOTU

Tevkifat: Para konusunda kesintiler anlamına gelir.

NOT

b) Matrah: "Tevkifat Uygulanmayan İşlemler", "Kısmi Tevkifat Uygulanan İşlemler", "Diğer İşlemler ve İsteğe Bağlı Tam Tevkifat Uygulanan İşlemler" bölümlerinden oluşmaktadır (Görsel 2.5).

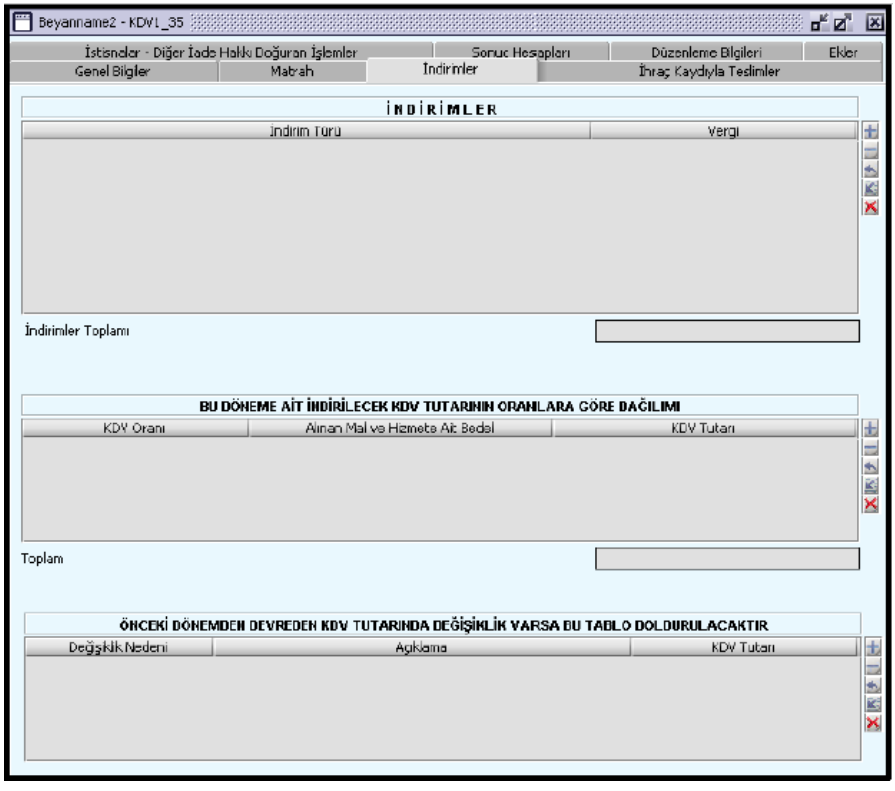
Görsel 2.5: Matrah

BİLGİ NOTU

Bilgi Girişinde Kullanılan Butonların Görevleri

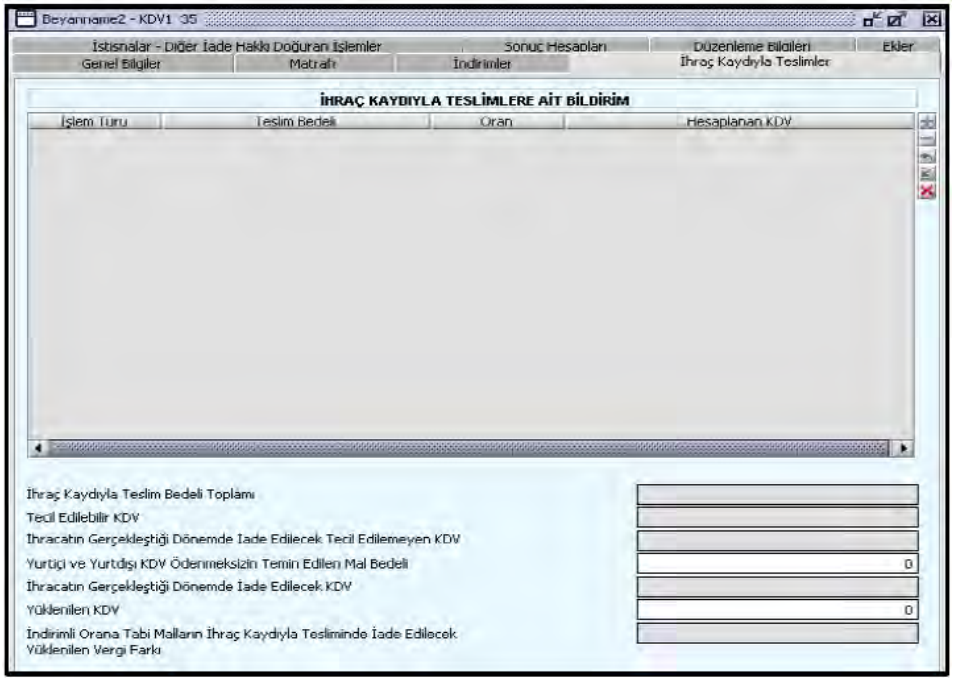
	Tabloya satır ekle
	Tabloda seçilmiş satırı sil
	Excel'den veri al
	Satıra git
	Bütün satırları sil

c) İndirimler: "İndirimler", "Bu Döneme Ait İndirilecek KDV Tutarının Oranlara Göre Dağılımı", "Önceki Dönemden Devreden KDV Tutarında Değişiklik Varsa Doldurulacak Tablo" bölümlerinden oluşmaktadır (Görsel 2.6).

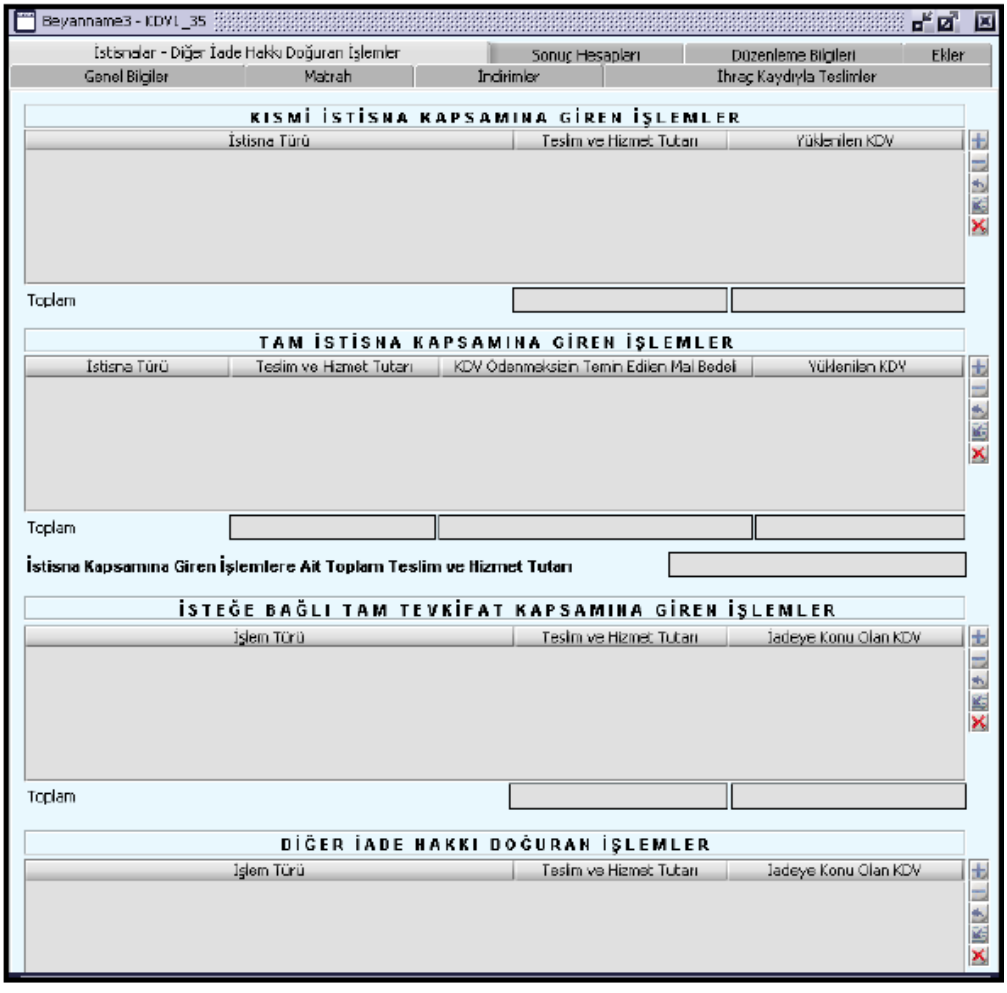
Görsel 2.6: İndirimler

ç) İhraç Kaydıyla Teslimler: "İhraç Kaydıyla Teslimlere Ait Bildirimler"in bulunduğu bölümdür (Görsel 2.7). İhracat kaydıyla, imalatçının ihracatçıya yaptığı ve faturalanmasında KDV tutarı alınmayan satışları kapsar.

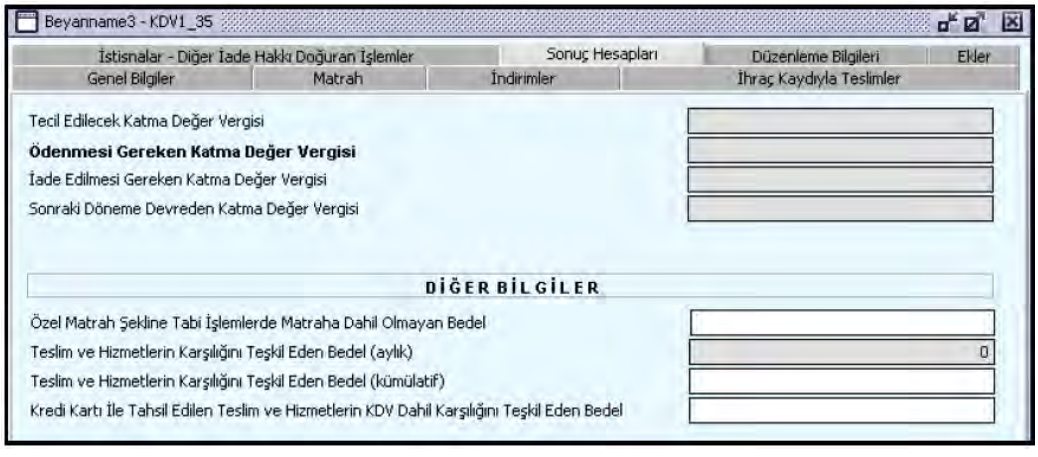
Görsel 2.7: İhraç kaydıyla teslimler

d) **İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler:** "Kısmi İstisna Kapsamına Giren İşlemler", "Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler", "İsteğe Bağlı Tam Tevkifat Kapsamına Giren İşlemler" ve "Diğer İade Kapsamına Giren İşlemler" bölümlerinden oluşur (Görsel 2.8).

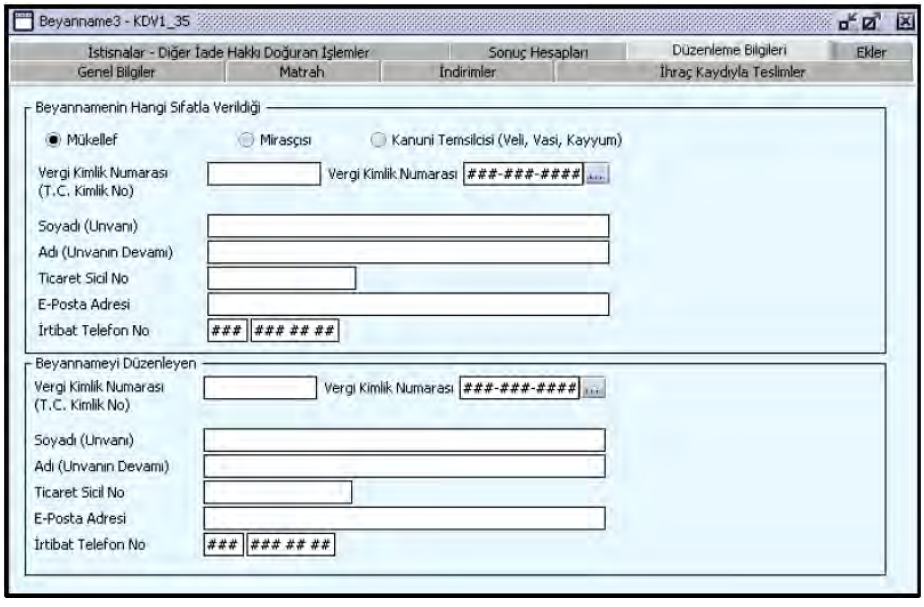
Görsel 2.8: İstisnalar-diğer iade hakkı doğuran işlemler

e) **Sonuç Hesapları:** "Tecil Edilecek KDV", "Ödenmesi Gereken KDV", "İade Edilmesi Gereken KDV", "Sonraki Döneme Devreden KDV" tutarları ile "Diğer Bilgiler"in bulunduğu bölümdür (Görsel 2.9).

Görsel 2.9: Sonuç hesapları

f) Düzenleme Bilgileri: "Beyannameyi Veren (mükellef, mirasçı, kanuni temsilci)" ve "Beyannameyi Düzenleyen" bilgilerinin bulunduğu bölümdür (Görsel 2.10).

Görsel 2.10: Düzenleme bilgileri

g) Ekler: İşletmelerin çeşitli kanunlar kapsamında yararlandıkları varsa indirim, teşvik ve detay bilgilerin girildiği bölümdür (Görsel 2.11).

Görsel 2.11: Ekler

Örnek Uygulama: M** H** Ticaret İşletmesinin 2023 Ocak ayı KDV bilgileri aşağıda verilmiştir.

Vergi Dairesi : Hitit Vergi Dairesi

Vergi No. : 1234567890

Telefon : 0 312 012 34 56

Not: İhraç kaydıyla teslim işlemi, istisnalar ve diğer iade hakkı doğuran işlem ve ek bulunmamaktadır.

OCAK AYI MİZANI (01-31 OCAK 2023)					
HESAP KODU	HESAP ADI	TUTAR (TL)		KALAN (TL)	
		BORÇ	ALACAK	BORÇ	ALACAK
190	**DEVREDEN KDV**	**1.520,50**		**1.520,50**	
190.012	Aralık 2022 Devreden KDV	1.520,50		1.520,50	
191	**İNDİRİLECEK KDV**	**390,00**		**390,00**	
191.001	İndirilecek KDV %1	75,00		75,00	
191.008	İndirilecek KDV %8	180,00		180,00	
191.018	İndirilecek KDV %18	135,00		135,00	
391	**HESAPLANAN KDV**		**1.141,50**		**1.141,50**
391.001	Hesaplanan KDV %1		78,50		78,50
391.008	Hesaplanan KDV %8		748,00		748,00
391.018	Hesaplanan KDV %18		315,00		315,00
600	**YURTİÇİ SATIŞLAR**		**18.950,00**		**18.950,00**
600.001	Yurtiçi Satışlar %1		7.850,00		3.825,00
600.008	Yurtiçi Satışlar %8		9.350,00		9.350,00
600.018	Yurtiçi Satışlar %18		1.750,00		1.750,00
		TOPLAM	**20.091,50**		**20.091,50**

İstenen: Gerekli hesaplamaları yaparak Katma Değer Vergisi Beyannamesi'ni düzenleyiniz.

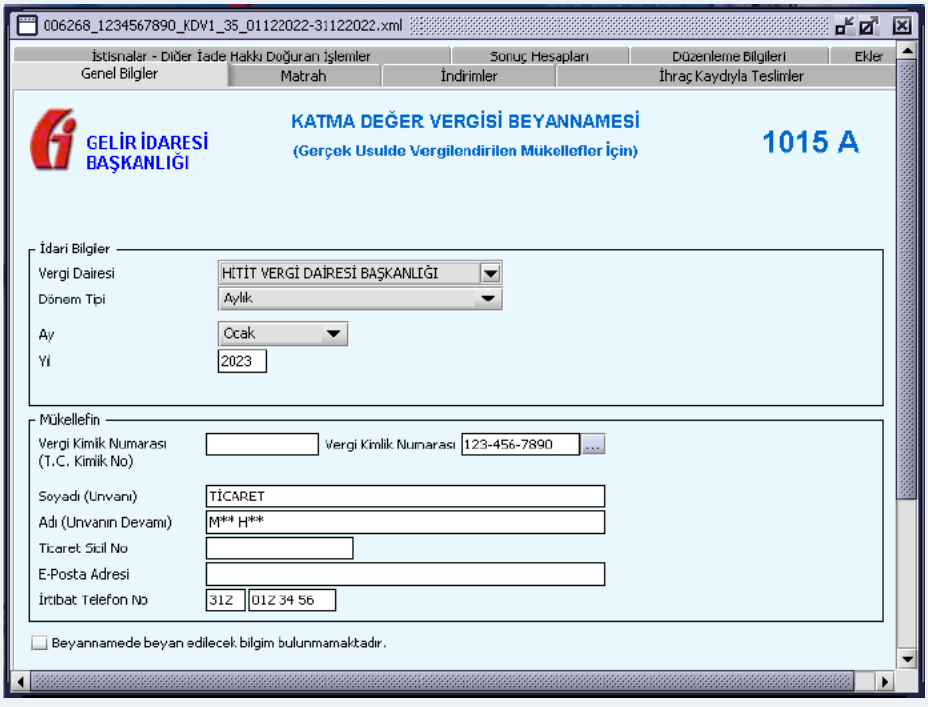
Verilen bilgilere göre işletmenin Katma Değer Vergisi Beyannamesi'nin düzenlenmesi için aşağıdaki işlem basamakları izlenir.

a) Sisteme Giriş: Beyanname düzenleme programına https://ebeyanname.gib.gov.tr/download.html genel ağ adresinden girilir. E-beyanname sistemine girebilmek için Kullanıcı Kodu, Parola ve Şifre bilgileri yazılıp Giriş butonuna tıklanır (Görsel 2.12).

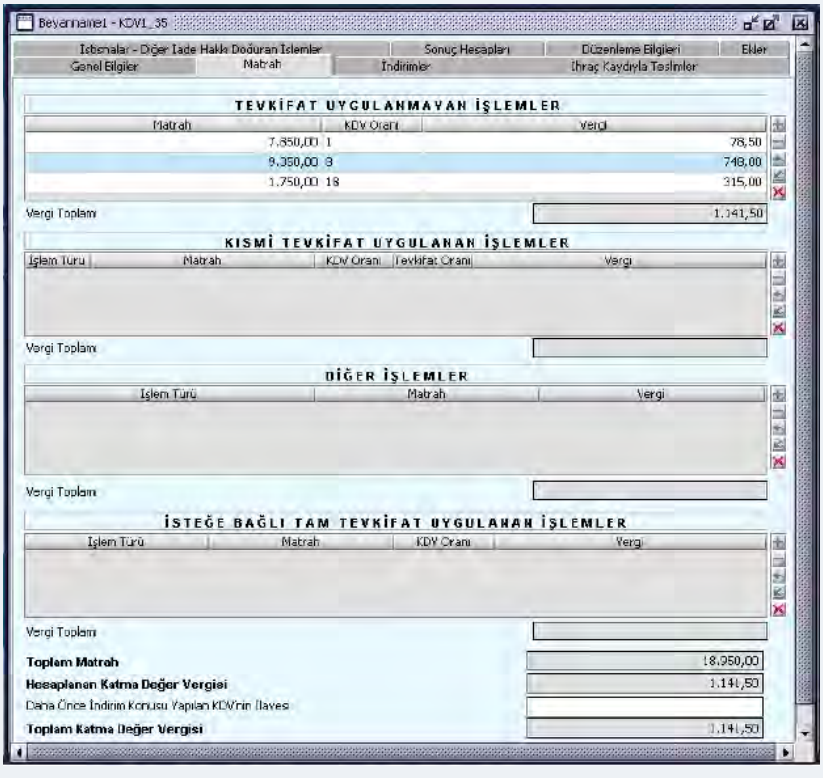
Görsel 2.12: E-beyanname kullanıcı girişi

b) Genel Bilgiler Sekmesine Bilgi Girişi: İdari bilgiler ve vergi sorumlusuna ait bilgilerin girişi yapılır (Görsel 2.13).

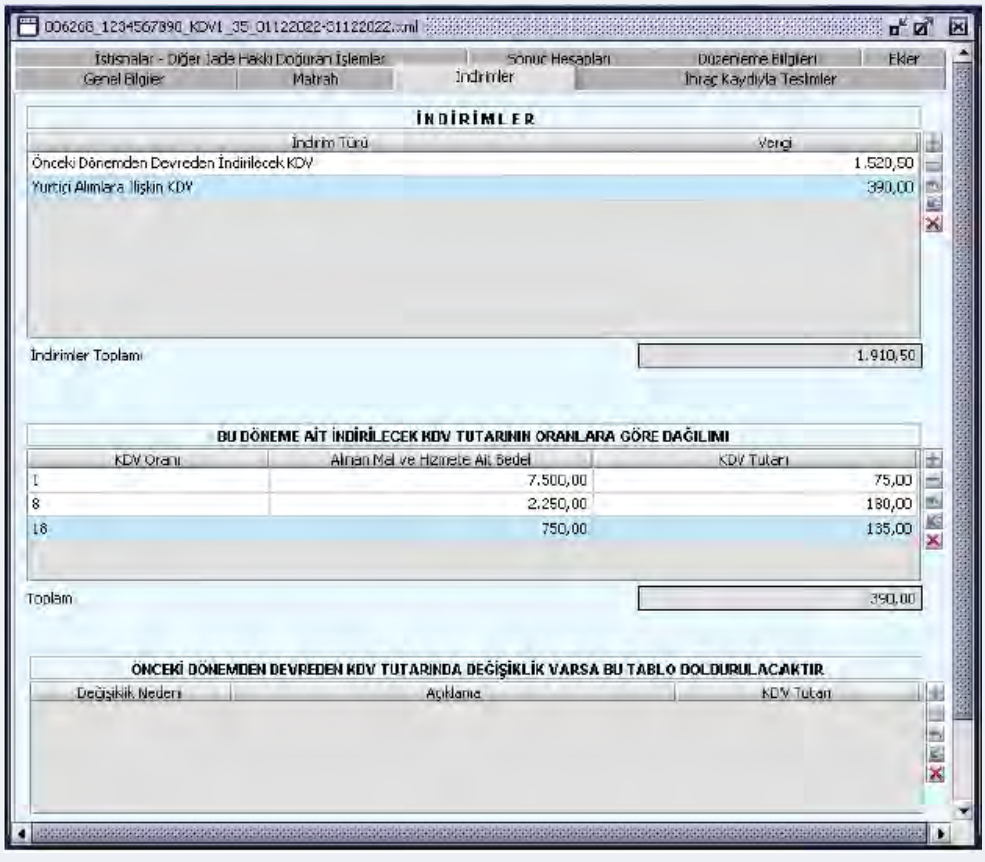
Görsel 2.13: Genel bilgiler

c) Matrah Sekmesine Bilgi Girişi: Vergi tahakkuku oluşturacak bilgiler, matrah sekmesine girilir (Görsel 2.14).

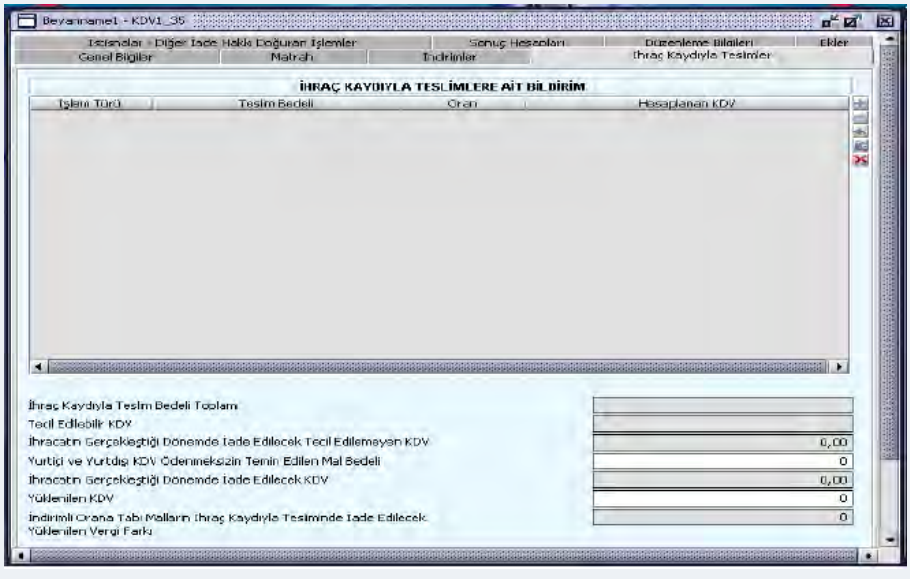
Görsel 2.14: Matrah

ç) İndirimler Sekmesine Bilgi Girişi: Önceki dönemden devreden KDV ve yurt içi alımlara ilişkin KDV tutarları ile birlikte bulunulan döneme ait indirilecek KDV tutarının oranlara göre dağılımı, indirimler sekmesine girilir (Görsel 2.15).

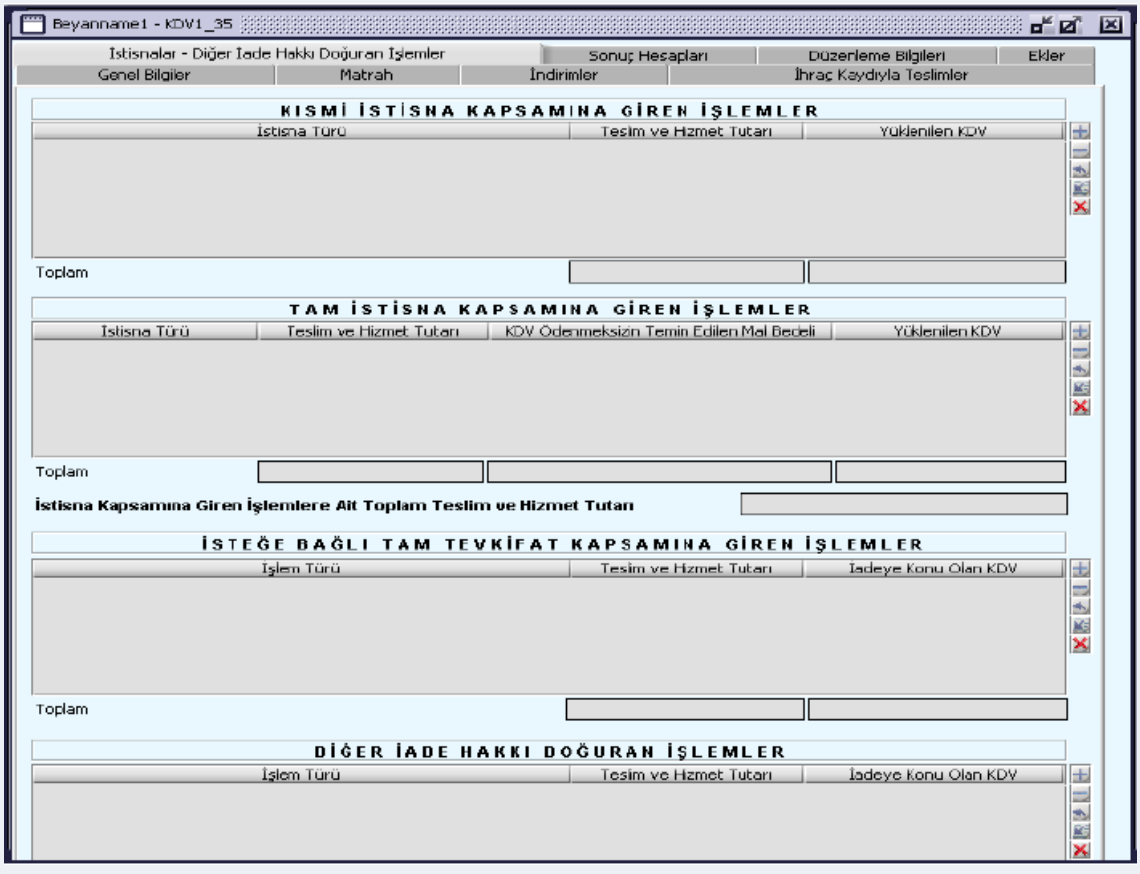
Görsel 2.15: İndirimler

d) İhraç Kaydıyla Teslimler Sekmesine Bilgi Girişi: İhraç kaydıyla teslim işlemi olmadığı için bu ekrana bilgi girişi yapılmayacaktır (Görsel 2.16).

Görsel 2.16: İhraç kaydıyla teslimler

e) **İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler Sekmesine Bilgi Girişi:** İstisnalar ve diğer iade hakkı doğuran işlem olmadığı için bu ekrana bilgi girişi yapılmayacaktır (Görsel 2.17).

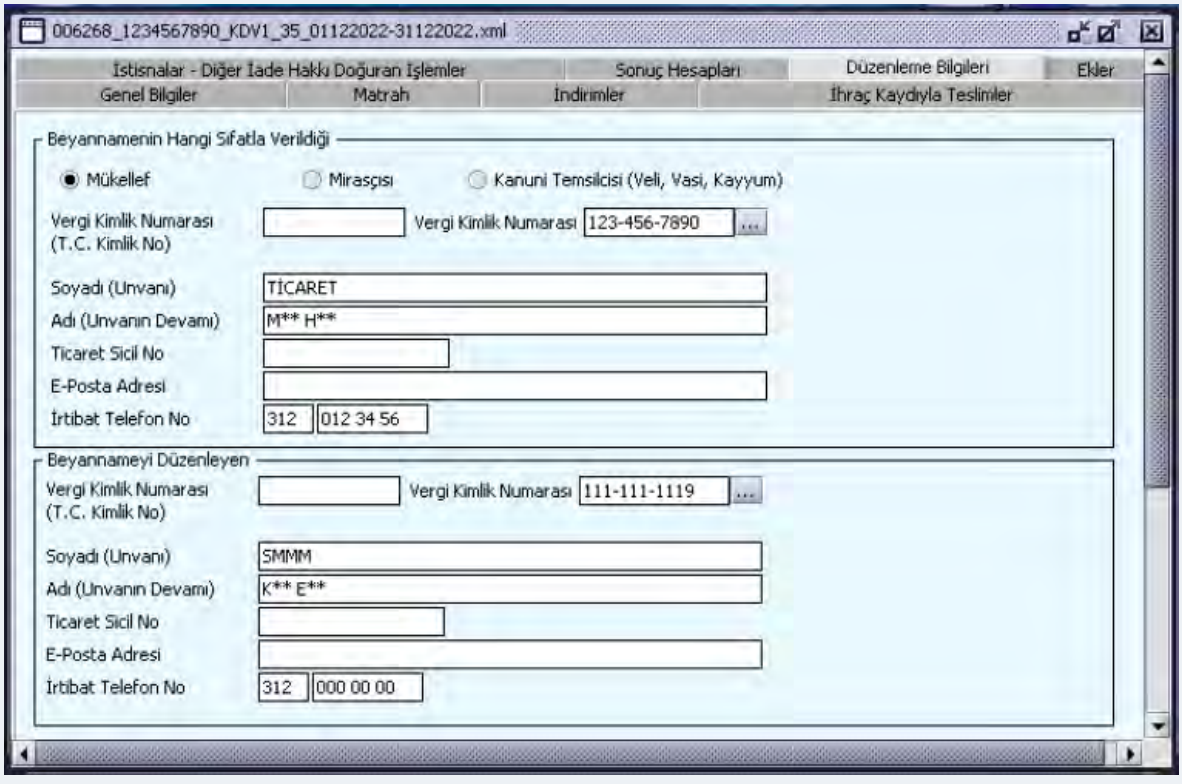
Görsel 2.17: İstisnalar - diğer iade hakkı doğuran işlemler

f) **Sonuç Hesapları Sekmesine Bilgi Girişi:** Varsa ödenmesi gereken KDV veya Devreden KDV Sonuç Hesapları ekranında görünür (Görsel 2.18).

Görsel 2.18: Sonuç hesapları

g) Düzenleme Bilgileri Sekmesine Bilgi Girişi: Beyannameyi veren ve düzenleyen bilgileri kaydedilir (Görsel 2.19).

Görsel 2.19: Düzenleme bilgileri

ğ) Ekler Ekranına Bilgi Girişi: Verilecek ek olmadığından bu ekrana bilgi girişi yapılmayacaktır (Görsel 2.20).

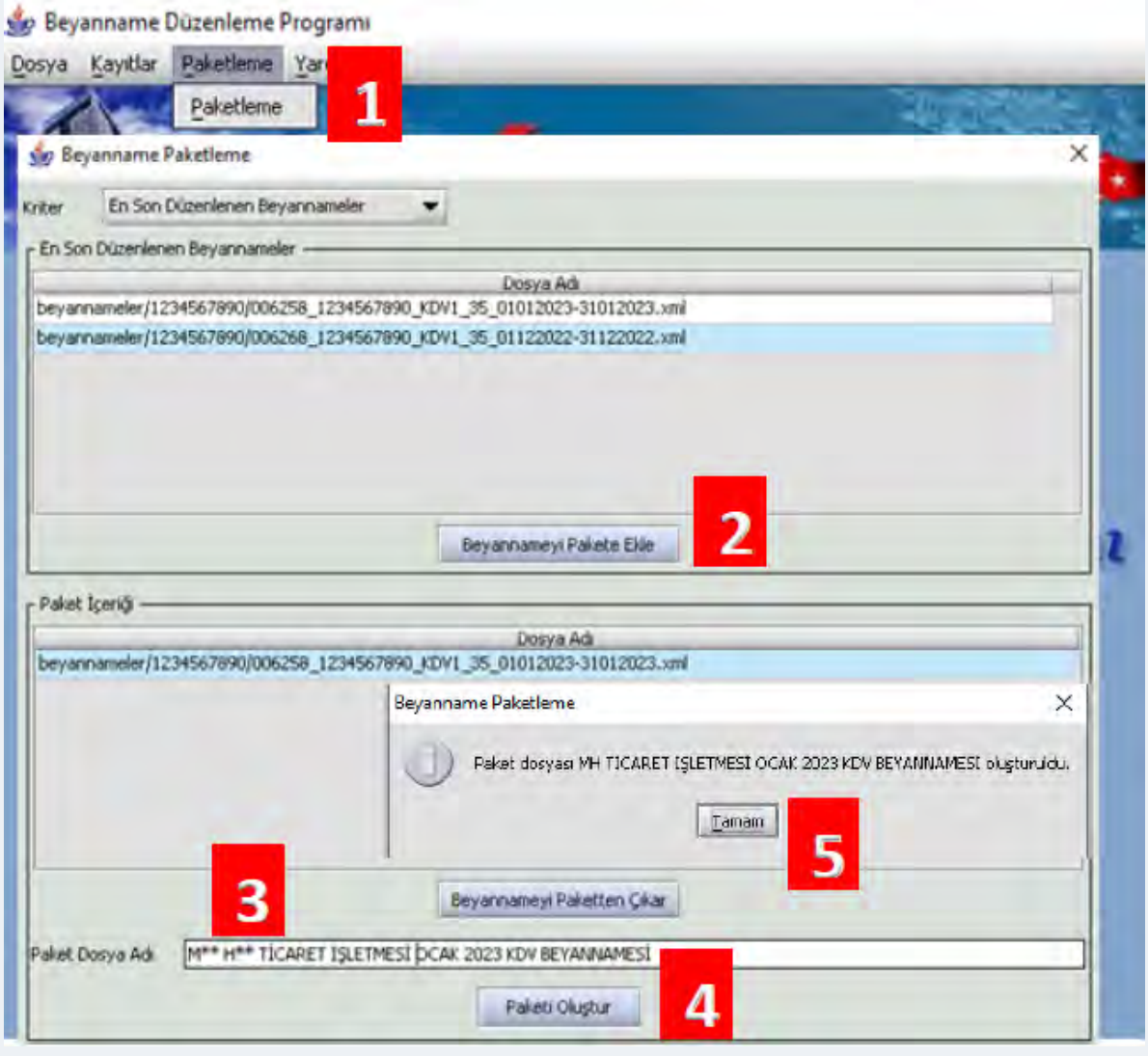
Görsel 2.20: Ekler

h) Beyanname düzenleme işlemi bittikten sonra dosya menüsünden Kaydet butonu tıklanır (Görsel 2.21).

Görsel 2.21: Kaydetme

ı) Kaydedilen e-beyanname paketlenir ve yetkili kullanıcı tarafından kullanıcı kodu ve şifre ile girilerek gib.gov.tr web sitesine yüklenir. Beyanname paketleme işlem basamakları, Görsel 2.22'deki gibidir.

Görsel 2.22: Paketleme

i) Paketleme işlemi yapıldıktan sonra Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilen KDV Beyannamesi, Görsel 2.23.a ve Görsel 2.23.b'deki gibidir. Katma Değer Vergisi Beyannamesi'ne kullanıcı yetkisi olan Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) şifresi ile ulaşılabilir.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KATMA DEĞER VERGİSİ BEYANNAMESİ
(Gerçek Usulde Vergilendirilen Mükellefler İçin)

1015 A 1

HİTİT VD VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ	DÖNEM TİPİ Aylık	Yıl Ay	2023 Ocak

Onay Zamanı : -

Vergi Kimlik Numarası	1234567890		
E-Posta Adresi			
Ticaret Sicil No		İrtibat Tel No	312 0123456
Soyadı (Unvanı)	TİCARET İŞLETMESİ		
Adı (Unvanın Devamı)	M** H**		

MATRAH VE VERGİ BİLDİRİMİ

TEVKİFAT UYGULANMAYAN İŞLEMLER

Matrah	KDV Oranı	Vergi
7.850,00	1	78,50
9.350,00	8	748,00
1.750,00	18	315,00

Matrah Toplamı	18.950,00
Hesaplanan Katma Değer Vergisi	1.141,50
Daha Önce İndirim Konusu Yapılan KDV'nin İlavesi	0,00
Toplam Katma Değer Vergisi	1.141,50

İNDİRİMLER

İndirim Türü	Vergi
Önceki Dönemden Devreden İndirilecek KDV	1.520,50
Yurtiçi Alımlara İlişkin KDV	390,00
İndirimler Toplamı	1910,50

BU DÖNEME AİT İNDİRİLECEK KDV TUTARININ ORANLARA GÖRE DAĞILIMI

KDV Oranı	Alınan Mal ve Hizmete Ait Bedel	KDV Tutarı
1	7500,00	75,00
8	2.250,00	180,00
18	750,00	135,00
Toplam		390,00

a

İhraç Kaydıyla Teslim Bedeli Toplamı	0,00
Tecil Edilebilir KDV	0,00
İhracatın Gerçekleştiği Dönemde İade Edilecek Tecil Edilemeyen KDV	0,00
Yurtiçi ve Yurtdışı KDV Ödenmeksizin Temin Edilen Mal Bedeli	0,00
İhracatın Gerçekleştiği Dönemde İade Edilecek KDV	0,00
Yüklenilen KDV	0,00
İndirimli Orana Tabi Malların İhraç Kaydıyla Tesliminde İade Edilecek Yüklenilen Vergi Farkı	0,00
İstisna Kapsamına Giren İşlemlere Ait Toplam Teslim ve Hizmet Tutarı	0,00
İade Edilebilir KDV	0,00
Tecil Edilecek Katma Değer Vergisi	0,00
Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi	0,00
İade Edilmesi Gereken Katma Değer Vergisi	0,00
Sonraki Döneme Devreden Katma Değer Vergisi	769,00

DİĞER BİLGİLER	
Özel Matrah Şekline Tabi İşlemlerde Matraha Dahil Olmayan Bedel	0,00
Teslim ve Hizmetlerin Karşılığını Teşkil Eden Bedel (aylık)	18.950,00
Teslim ve Hizmetlerin Karşılığını Teşkil Eden Bedel (kümülatif)	18.950,00
Kredi Kartı İle Tahsil Edilen Teslim ve Hizmetlerin KDV Dahil Karşılığını Teşkil Eden Bedel	0,00

Beyannamenin Hangi Sıfatla Verildiği		BEYANNAMEYİ DÜZENLEYEN	
Mükellef			
Vergi Kimlik Numarası	1234567890	Vergi Kimlik Numarası (TC Kimlik No)	1111111119
Soyadı, Adı (Unvanı)	M** H** TİCARET İŞLETMESİ	Soyadı, Adı (Unvanı)	
		ERKEK	K** E**
Ticaret Sicil No		Ticaret Sicil No	000
E-Posta Adresi		E-Posta Adresi	@gmail.com
İrtibat Tel No	312 0123456	İrtibat Tel No	312 0000000

b

Görsel 2.23.a ve Görsel 2.23.b : Katma Değer Vergisi Beyannamesi

2.1. ETKİNLİK

İ** H** Ticaret İşletmesinin 2023 Şubat ayı KDV bilgileri şöyledir.

Vergi Dairesi : Kızılbey Vergi Dairesi

Vergi No. : 0000000001

Telefon : 0 312 111 11 11

İstenen: Gerekli hesaplamaları yaparak Katma Değer Vergisi Beyannamesi'ni düzenleyiniz.

Not: İhraç kaydıyla teslim işlemi, istisnalar ve diğer iade hakkı doğuran işlem ve ek bulunmamaktadır.

ŞUBAT AYI MİZANI (01-28 ŞUBAT 2023)					
HESAP KODU	HESAP ADI	TUTAR (TL)		KALAN (TL)	
		BORÇ	ALACAK	BORÇ	ALACAK
190	**DEVREDEN KDV**	**550,00**		**550,00**	
190.012	Ocak 2023 Devreden KDV	550,00		550,00	
191	**İNDİRİLECEK KDV**	**245,00**		**245,00**	
191.001	İndirilecek KDV %1	25,00		25,00	
191.008	İndirilecek KDV %8	95,00		95,00	
191.018	İndirilecek KDV %18	125,00		125,00	
391	**HESAPLANAN KDV**		**493,00**		**493,00**
391.001	Hesaplanan KDV %1		0,00		0,00
391.008	Hesaplanan KDV %8		340,00		340,00
391.018	Hesaplanan KDV %18		153,00		153,00
600	**YURTİÇİ SATIŞLAR**		**5.100,00**		**5.100,00**
600.001	Yurtiçi Satışlar %1		0,00		0,00
600.008	Yurtiçi Satışlar %8		4.250,00		4.250,00
600.018	Yurtiçi Satışlar %18		850,00		850,00
	TOPLAM		**5.593,00**		**5.593,00**

2.2. YILLIK GELİR VERGİSİ BEYANNAMESİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Gerçek kişilerin gelir kaynakları neler olabilir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi, ilgili mükellefin bir takvim yılı içerisinde elde ettiği belgeye dayalı geliri ortaya koyan ve bu gelir sebebiyle doğan vergi borcunun ödenebilmesi için düzenlenen beyannamedir.

Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi'nin temel amacı mükellefleri elde ettikleri kazancın tutarına göre farklı oranlarda vergilendirmektir. Böylece elde edilen gelire göre vergilendirme yapılarak vergide adalet ilkesi sağlanmaya çalışılır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 2. maddesinde yıllık gelir vergisine konu olacak kazanç ve iratlar şunlardır:

- Ticari kazançlar
- Zirai kazançlar
- Ücretler
- Serbest meslek kazançları
- Gayrimenkul sermaye iratları
- Menkul sermaye iratları
- Diğer kazanç ve iratlar

Gelir vergisi dilimleri, her yıl 1 Ocak itibarıyla yenilenir. 2023 yılı için gelir vergisi dilimleri Tablo 2.1'deki gibidir.

Tablo 2.1: 2023 Yılı Gelir Vergisi Dilimleri ve Oranları

Gelir Dilimi	Vergi Oranı (%)
70.000 TL'ye kadar	15
150.000 TL'nin 70.000 TL'si için 10.500 TL, fazlası	20
370.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL (ücret gelirlerinde 550.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL), fazlası	27
1.900.000 TL'nin 370.000 TL'si için 85.900 TL, (ücret gelirlerinde 1.900.000 TL'nin 550.000 TL'si için 134.500 TL), fazlası	35
1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 621.400 TL, (ücret gelirlerinde 1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 607.000 TL), fazlası	40

Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi, takip eden yılın mart ayının son günü akşamına kadar Gelir İdaresi Başkanlığına doğrudan veya genel ağ üzerindeki hazır beyan sistemi aracılığıyla verilir. Takvim yılı içinde Türkiye'yi terk edenlerin beyannameleri; Türkiye'yi terk etmeden önceki 15 gün içinde, ölüm hâlinde ise ölüm tarihinden itibaren 4 ay içinde verilir.

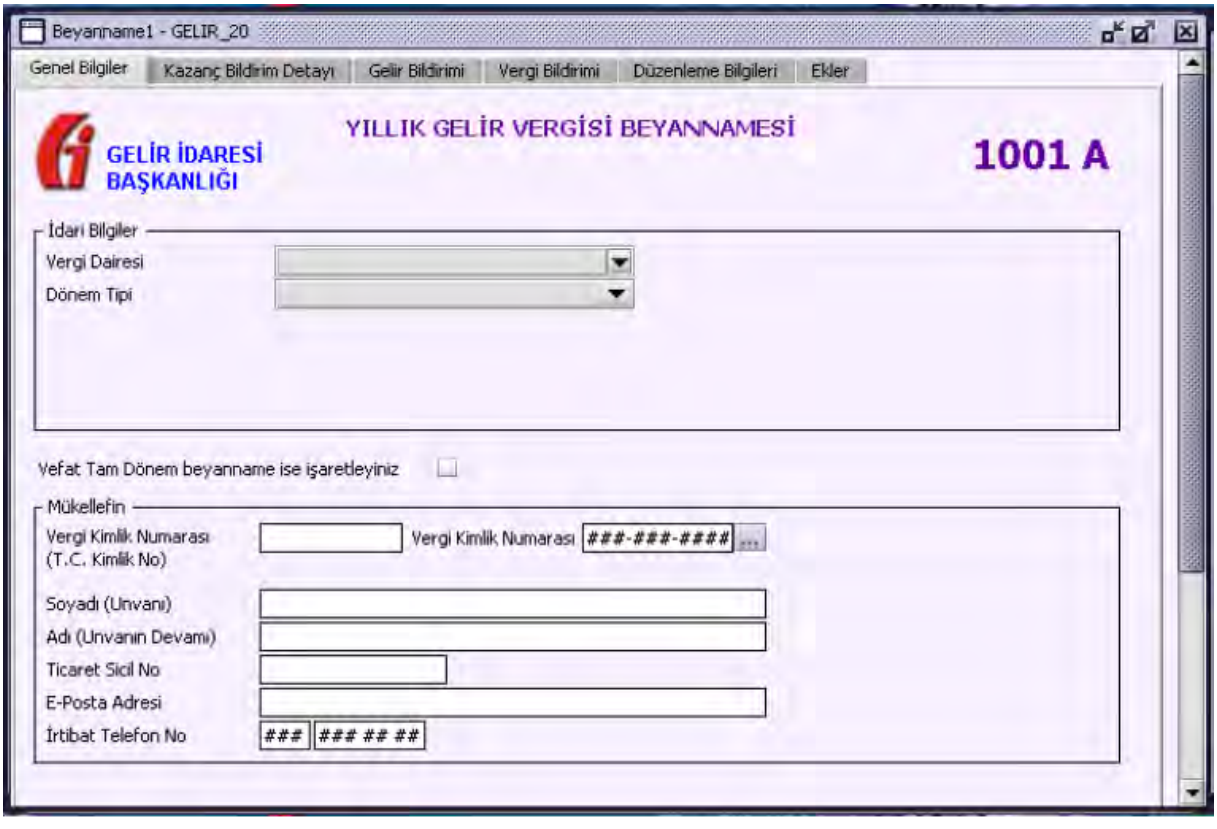
Hesaplanan gelir vergisi, iki eşit taksit hâlinde vergi dairelerine ödenebileceği gibi anlaşmalı bankalara ATM veya mobil bankacılık ile de ödenebilir. İlk taksitin son günü 31 Mart, ikinci taksitin ise 31 Temmuz'dur.

2.2.1. E-Beyanname Uygulaması ile Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi Düzenleme Sekmeleri

Gelir İdaresi Başkanlığına ait genel ağ adresi www.gib.gov.tr'den indirilen beyanname düzenleme programına girildiğinde ekrana gelen Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi sayfası şu bölümlerden oluşur:

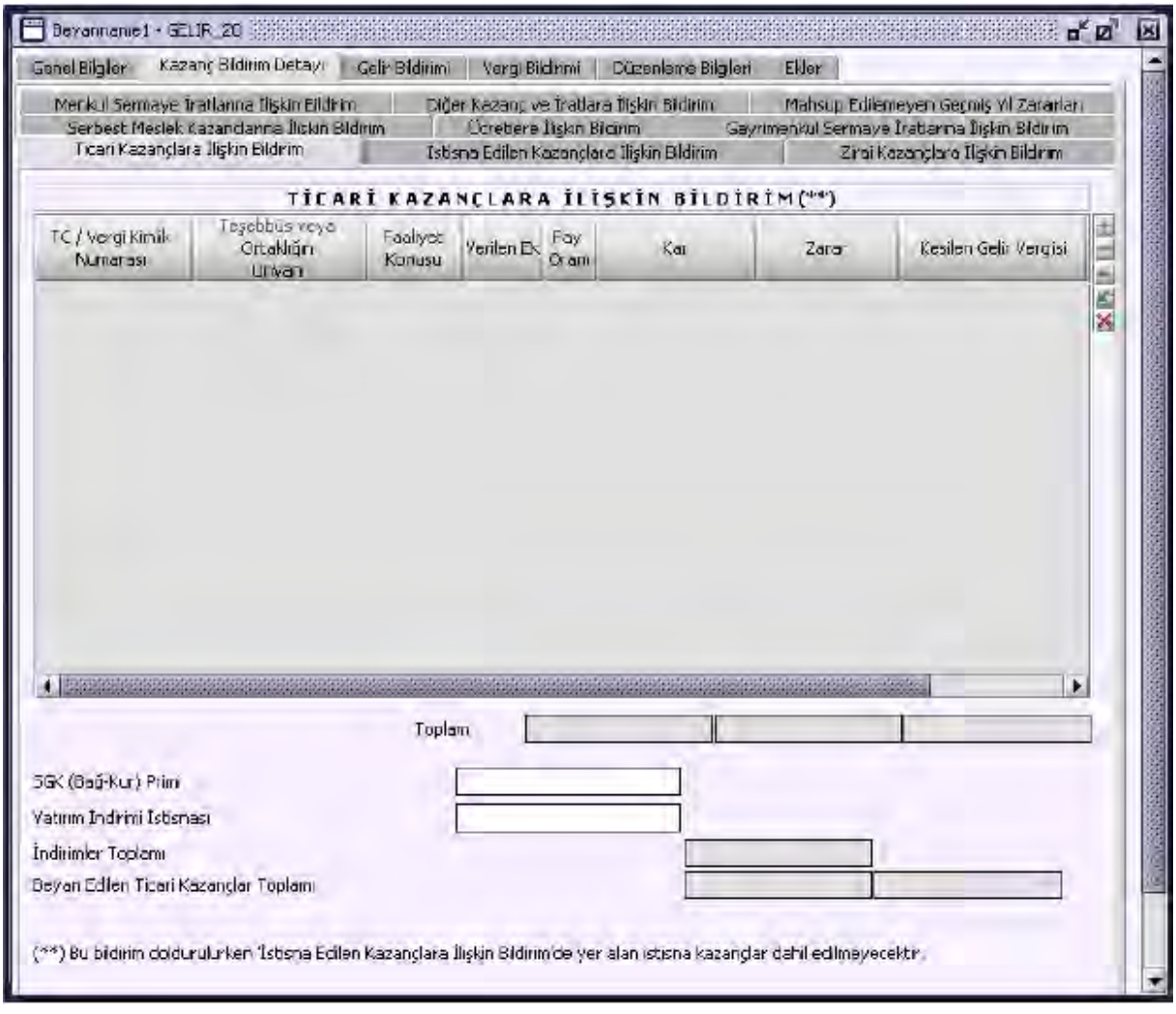
- Genel Bilgiler
- Kazanç Bildirim Detayı
- Gelir Bildirimi
- Vergi Bildirimi
- Düzenleme Bilgileri
- Ekler

a) Genel Bilgiler: Bu bölüm "İdari Bilgiler" ve "Mükellef Bilgileri" bölümlerinden oluşur (Görsel 2.24).

Görsel 2.24: Genel bilgiler

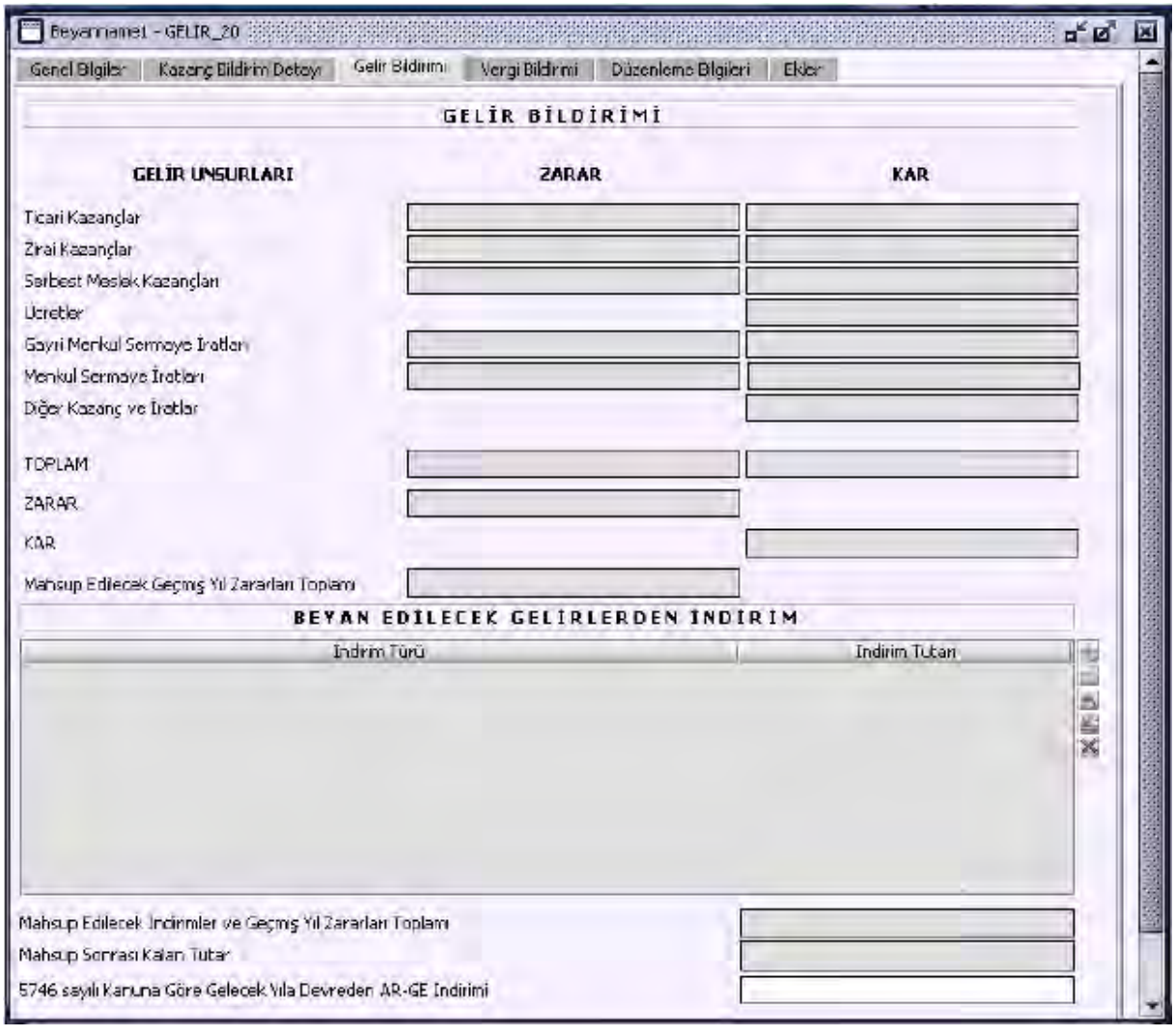
b) Kazanç Bildirim Detayı: "Ticari Kazançlara İlişkin Bildirim", "İstisna Edilen Kazançlara İlişkin Bildirim", "Zirai Kazançlara İlişkin Bildirim", "Serbest Meslek Kazançlarına İlişkin Bildirim", "Ücretlere İlişkin Bildirim", "Gayrimenkul Sermaye İratlarına İlişkin Bildirim" "Menkul Sermaye İratlarına İlişkin Bildirim", "Diğer Kazanç ve İratlara İlişkin Bildirim" ve "Mahsup Edilemeyen Geçmiş Yıl Zararları" bölümlerinden oluşmaktadır (Görsel 2.25).

Görsel 2.25: Kazanç bildirim detayı

NOT

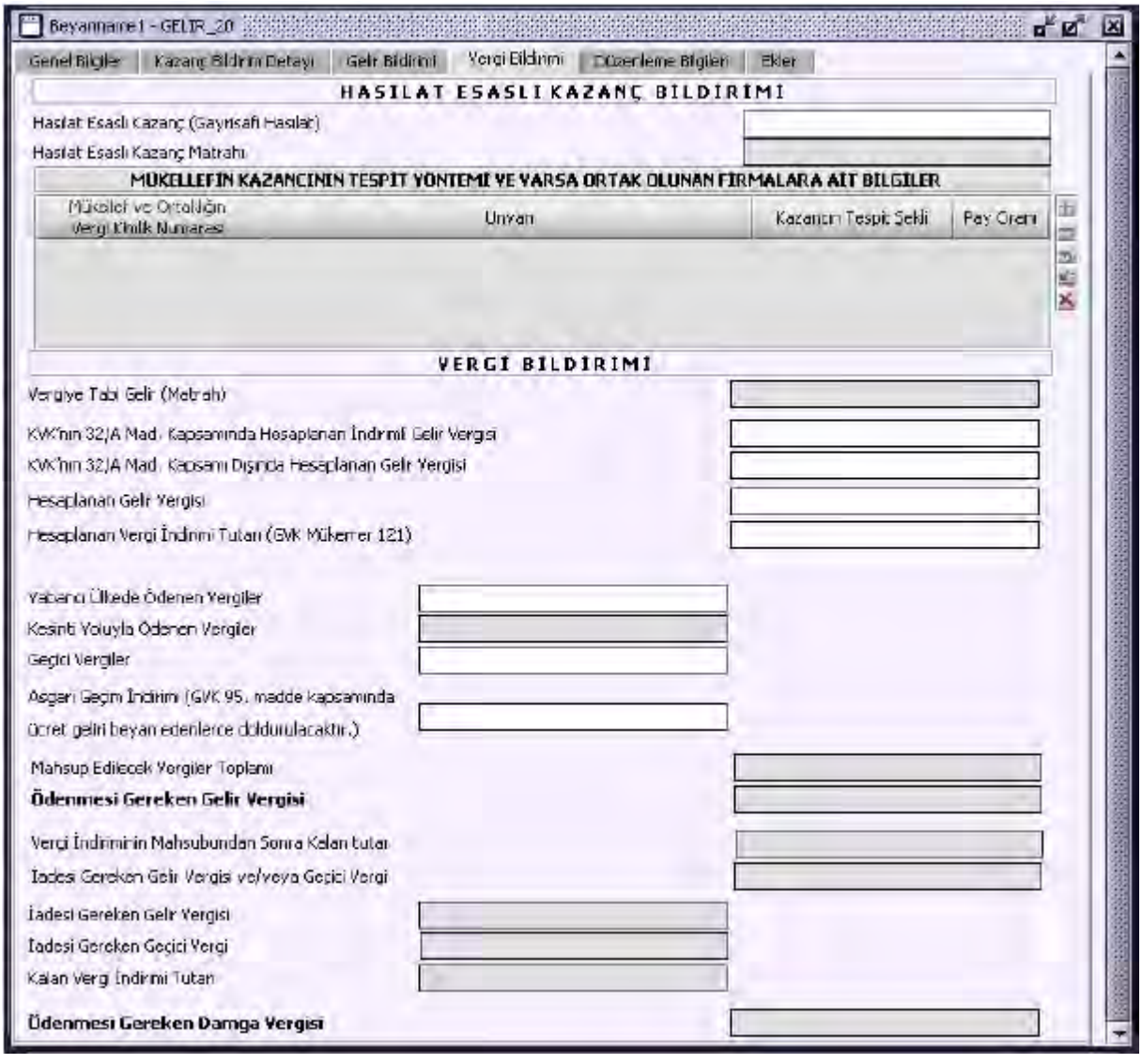
c) Gelir Bildirimi: "Gelir Unsurları" ve "Beyan Edilecek Gelirlerden İndirim" bölümlerinden oluşmaktadır (Görsel 2.26).

Görsel 2.26: Gelir bildirimi

NOT

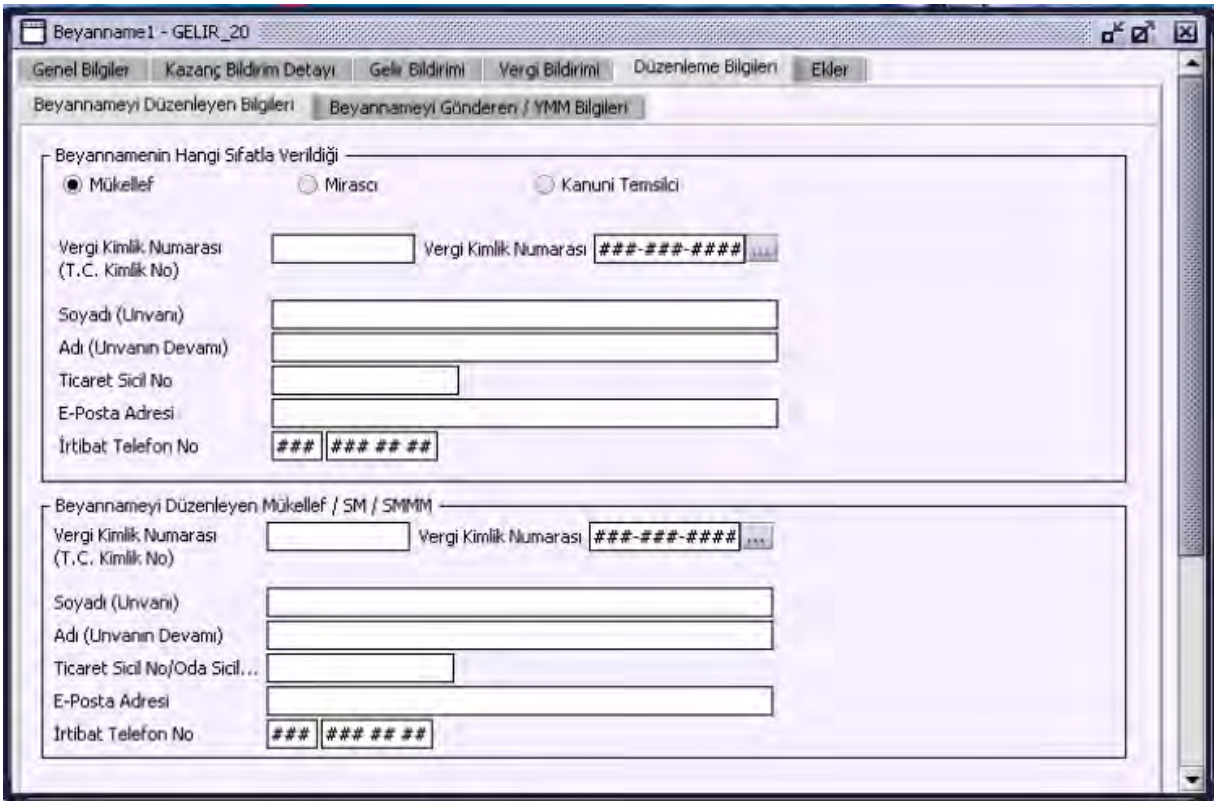
ç) **Vergi Bildirimi:** "Hasılat esaslı Kazanç Bildirimi", "Mükellefin Kazancının Tespit Yöntemi ve Varsa Ortak Olunan Firmalara Ait Bilgiler" ve "Vergi Bildirimi" bölümlerinden oluşmaktadır (Görsel 2.27).

Görsel 2.27: Vergi bildirimi

NOT

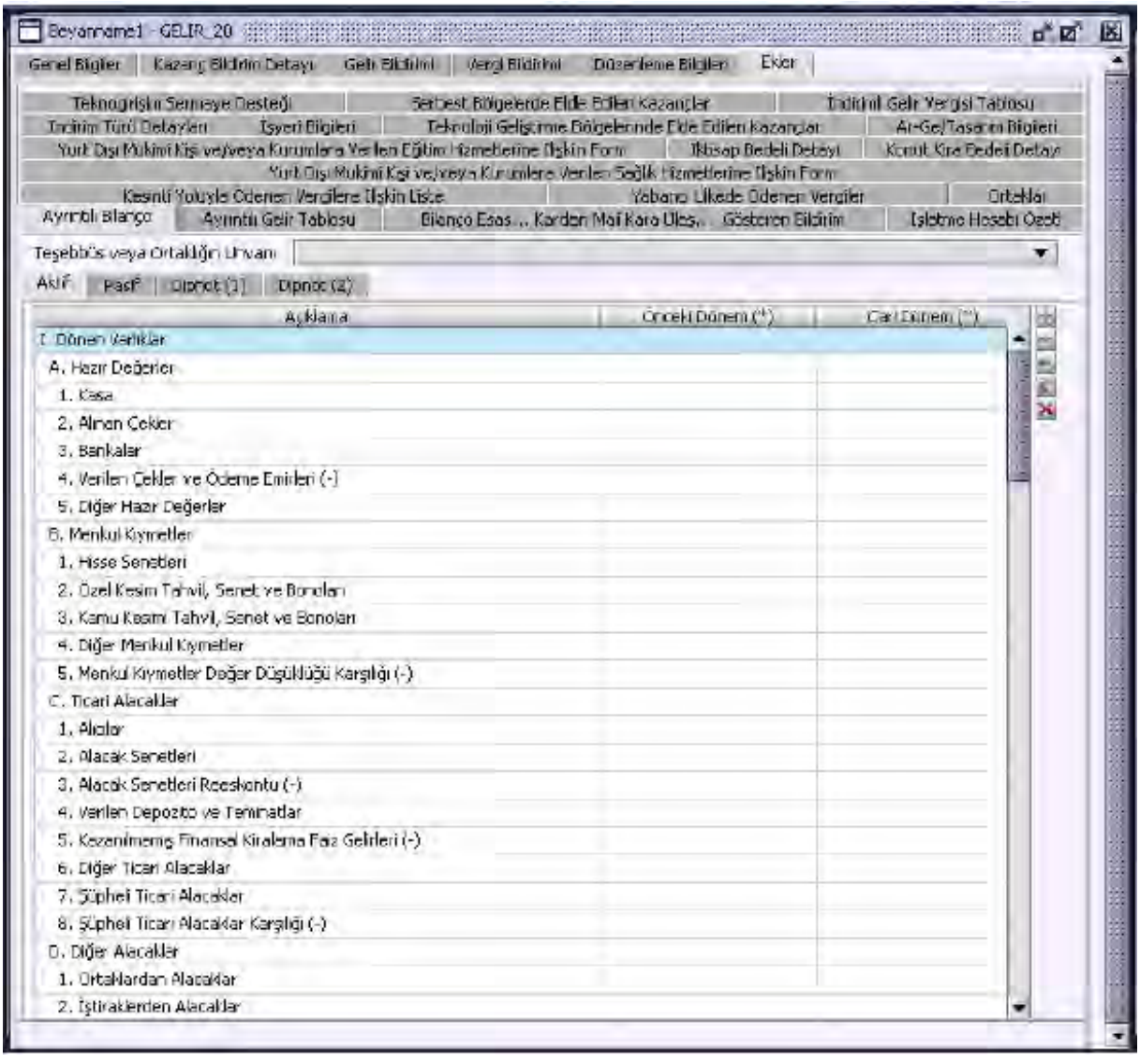
d) Düzenleme Bilgileri: "Beyannameyi Veren (Mükellef, Mirasçı, Kanuni Temsilci)" ve "Beyannameyi Düzenleyen (Mükellef, SMMM)" bilgilerinin bulunduğu bölümdür (Görsel 2.28).

Görsel 2.28: Düzenleme bilgileri

NOT

e) Ekler: İşletmenin türüne göre bilanço, gelir tablosu, işletme hesabı özeti, indirim türüne ait detaylar, iş yeri bilgileri ve beyannamede bulunması gereken diğer ek bilgilerin girildiği bölümdür (Görsel 2.29).

Görsel 2.29: Ekler

NOT

Örnek Uygulama: M** K** Ticarete ait 2022 yılı işletme hesap özeti şu şekildedir:

Mükellef Bilgileri

Vergi Dairesi : Kızılbey

Vergi No. : 1234567890

Telefon : 0 312 111 111 11

Faaliyet Kodu : 471101

Beyannameyi Düzenleyen Bilgileri

SMMM M** Ç**

Vergi No. : 0987654321 Elektronik Posta: mc...@m...c.com Telefon: 0 590 123 45 67

M K** TİCARET 2022 YILI İŞLETME HESAP ÖZETİ**

Dönem Başı Mal Mevcudu Tutarı	51.691,52	Dönem İçi Hasılat	103.906,60
Dönem İçi Mal Alış Tutarı	94.470,99	Dönem Sonu Mal Mevcudu	47.229,23
Dönem İçi Giderler	2.944,00		
TOPLAM	**149.106,51**	**TOPLAM**	**151.135,83**
Dönem Sonu Kârı	2.029,32	Dönem Sonu Zararı	-
GENEL TOPLAM	**151.135,83**	**GENEL TOPLAM**	**151.135,83**

İstenen: İşletmenin 2022 yılına ait Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi'ni düzenleyiniz. Damga vergisi güncel olarak programda kayıtlı bulunmaktadır.

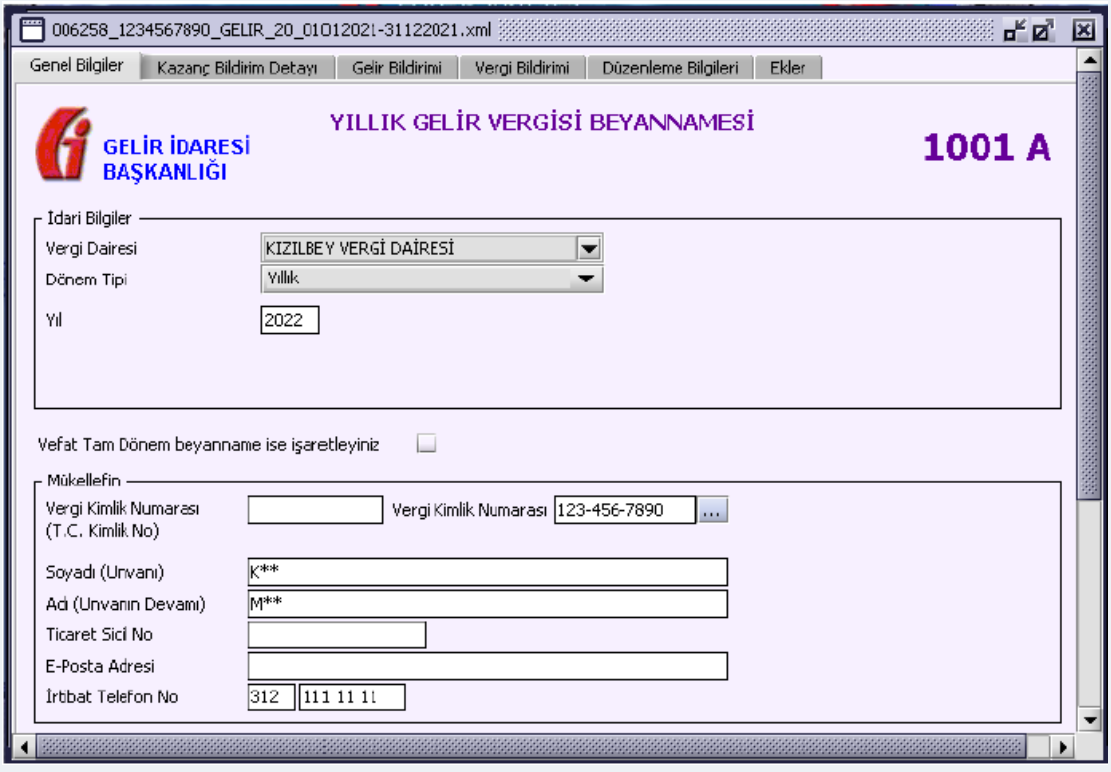
Verilen bilgilere göre işletmenin Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi'nin düzenlenmesi için aşağıdaki işlem basamakları izlenir.

a) Sisteme Giriş: Beyanname düzenleme programı açılır. https://ebeyanname.gib.gov.tr/download.html genel ağ adresi üzerinden e-beyanname sistemine girebilmek için Kullanıcı Kodu, Parola ve Şifre bilgileri yazılarak Giriş butonuna tıklanır (Görsel 2.30).

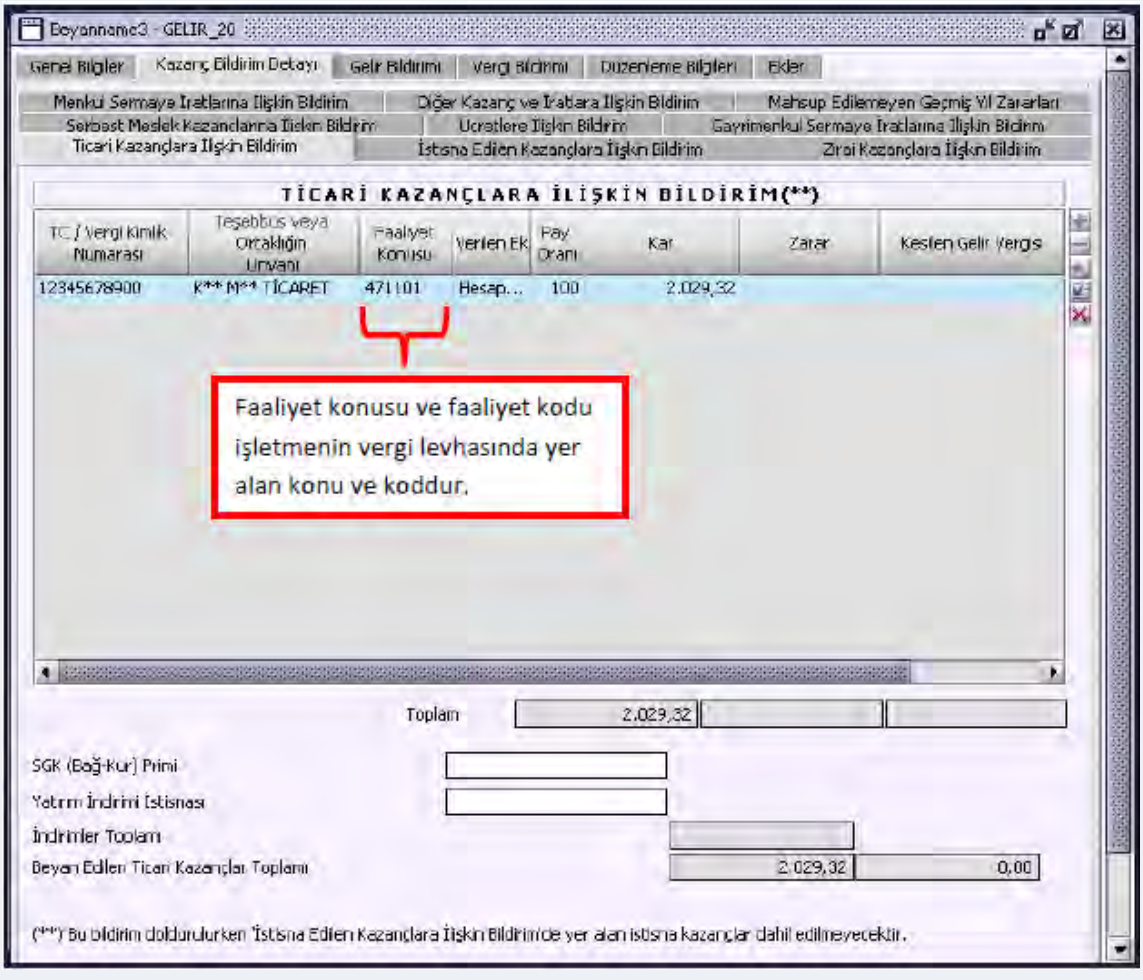
Görsel 2.30: E-beyanname kullanıcı girişi

b) Genel Bilgiler Sekmesine Bilgi Girişi: İdari bilgiler ve mükellefe ait bilgilerin girişi yapılır (Görsel 2.31).

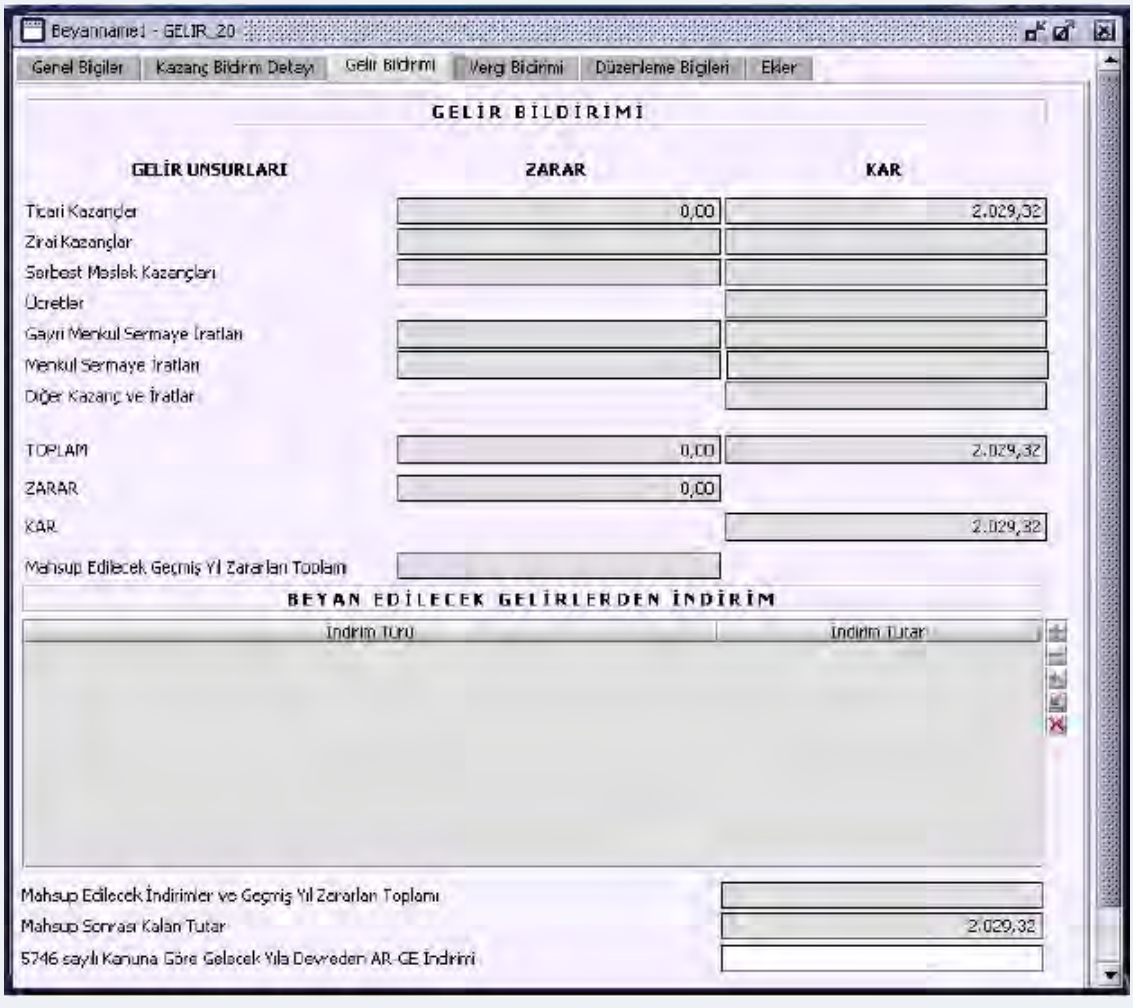
Görsel 2.31: Genel bilgiler

c) Kazanç Bildirim Detayı Sekmesine Bilgi Girişi: Her türlü kazanca ilişkin bilgiler, kazanç bildirim detayı sekmesine girilir (Görsel 2.32).

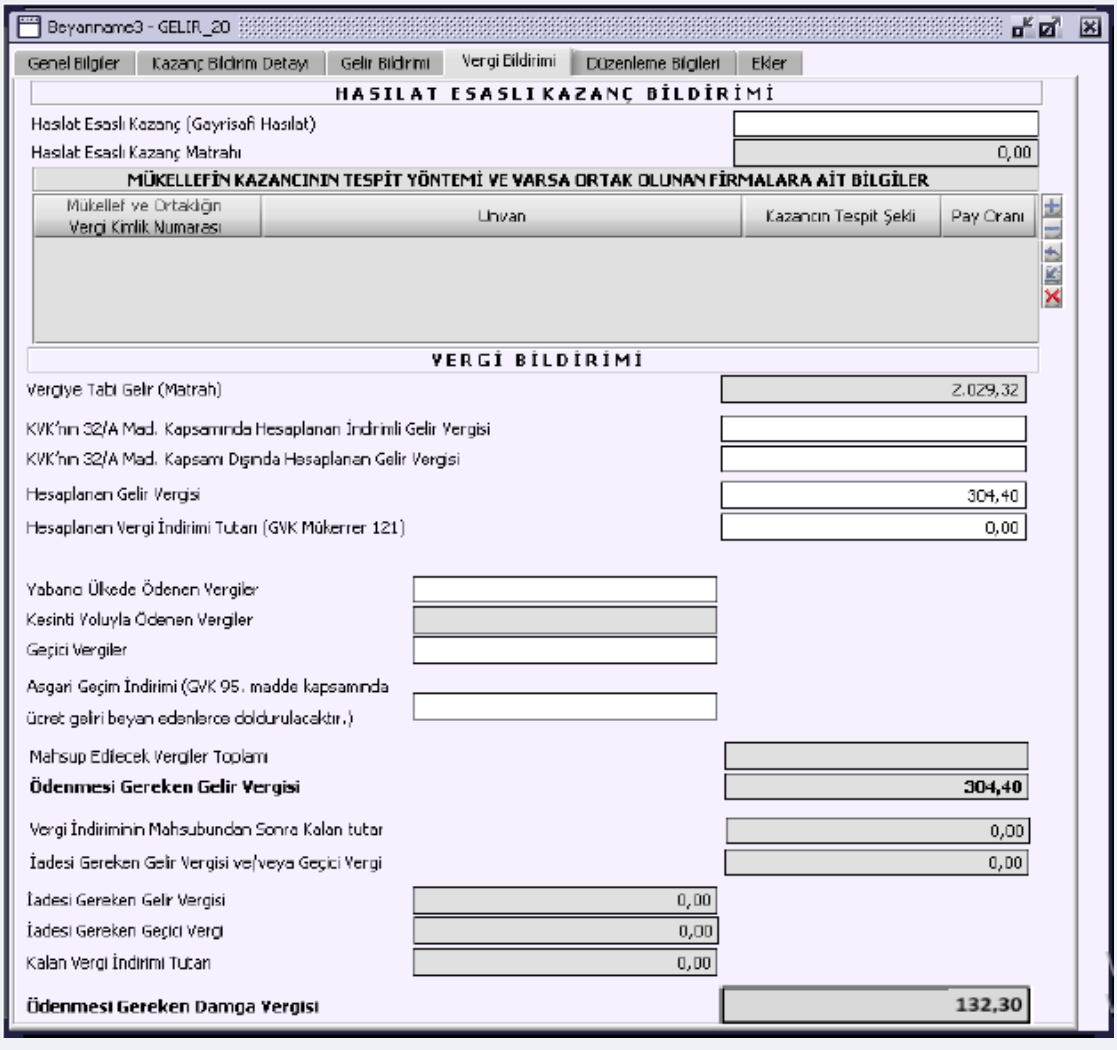
Görsel 2.32: Kazanç bildirim detayı

ç) **Gelir Bildirimi Sekmesine Bilgi Girişi:** Kazanç bildirim detayı sekmesine girilen bilgiler, bu ekranda görünür. Beyan edilecek gelirlerden indirimler olmadığı için bu ekrana başka bilgi girişi yapılmayacaktır (Görsel 2.33).

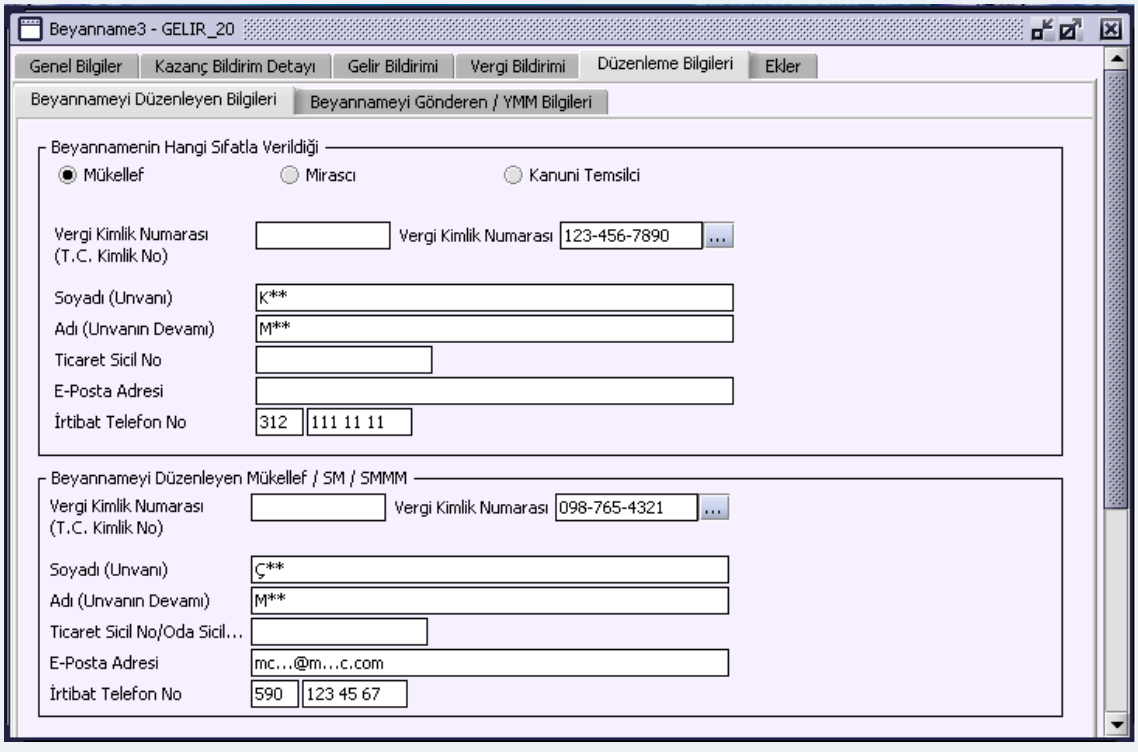
Görsel 2.33: Gelir bildirimi

d) Vergi Bildirimi Sekmesine Bilgi Girişi: Hasılat esaslı kazanç bildirimi olmadığı için bilgi girişi yapılmayacaktır. Vergiye tabi gelir, hesaplanan gelir vergisi ve damga vergisi bu ekranda görünmektedir (Görsel 2.34).

Görsel 2.34: Vergi bildirimi

e) Düzenleme Bilgileri Sekmesine Bilgi Girişi: Beyannameyi verene ve düzenleyene ait bilgiler kaydedilir (Görsel 2.35).

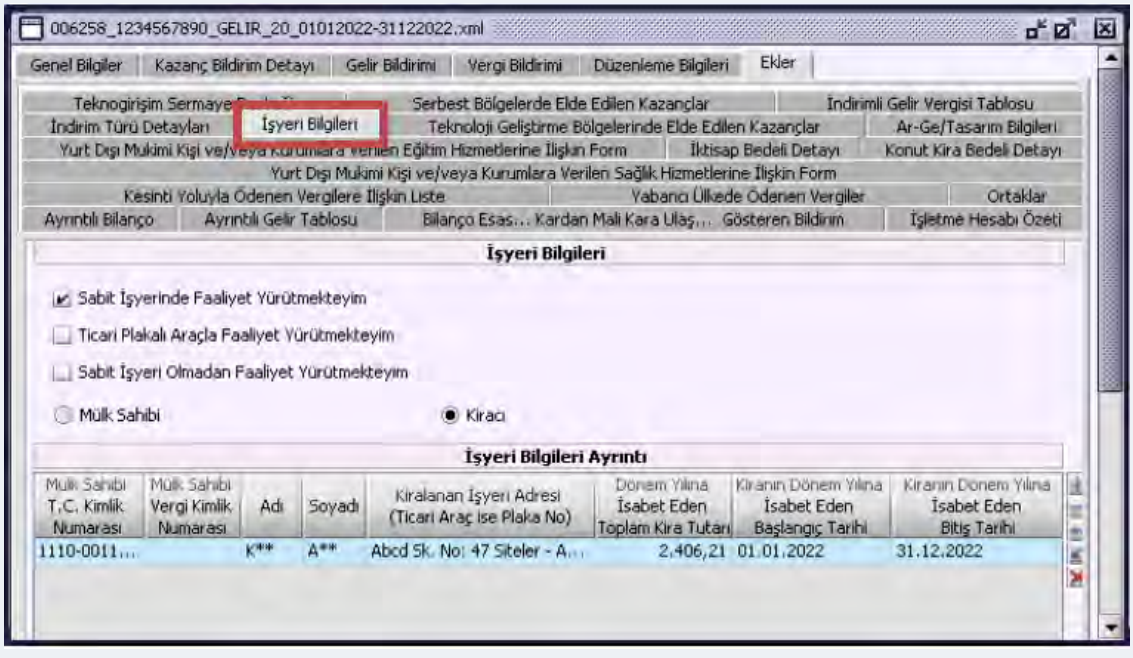

Görsel 2.35: Düzenleme bilgileri

f) Ekler Ekranına Bilgi Girişi: İşletme hesabı özeti (Görsel 2.36) ve iş yeri ile ilgili bilgiler (Görsel 2.37) ekler sekmesine girilecektir.

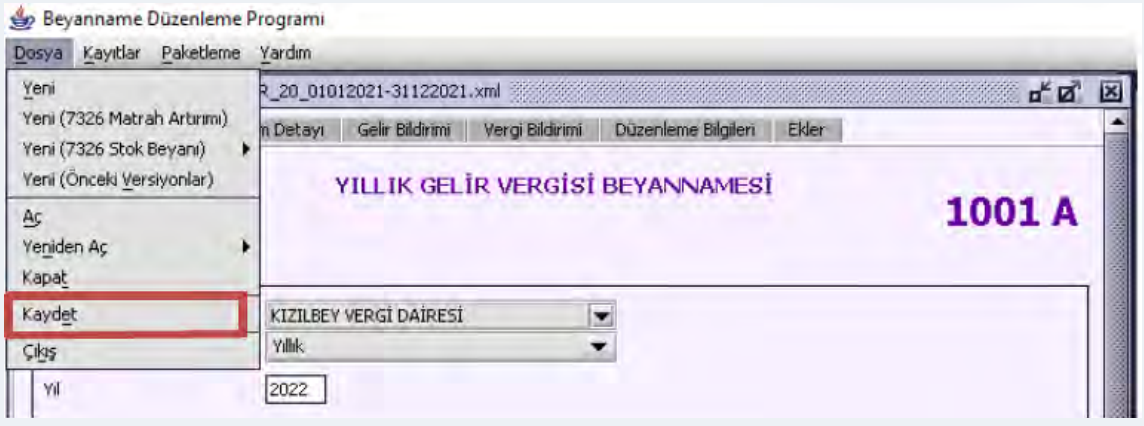

Görsel 2.36: İşletme hesabı özeti

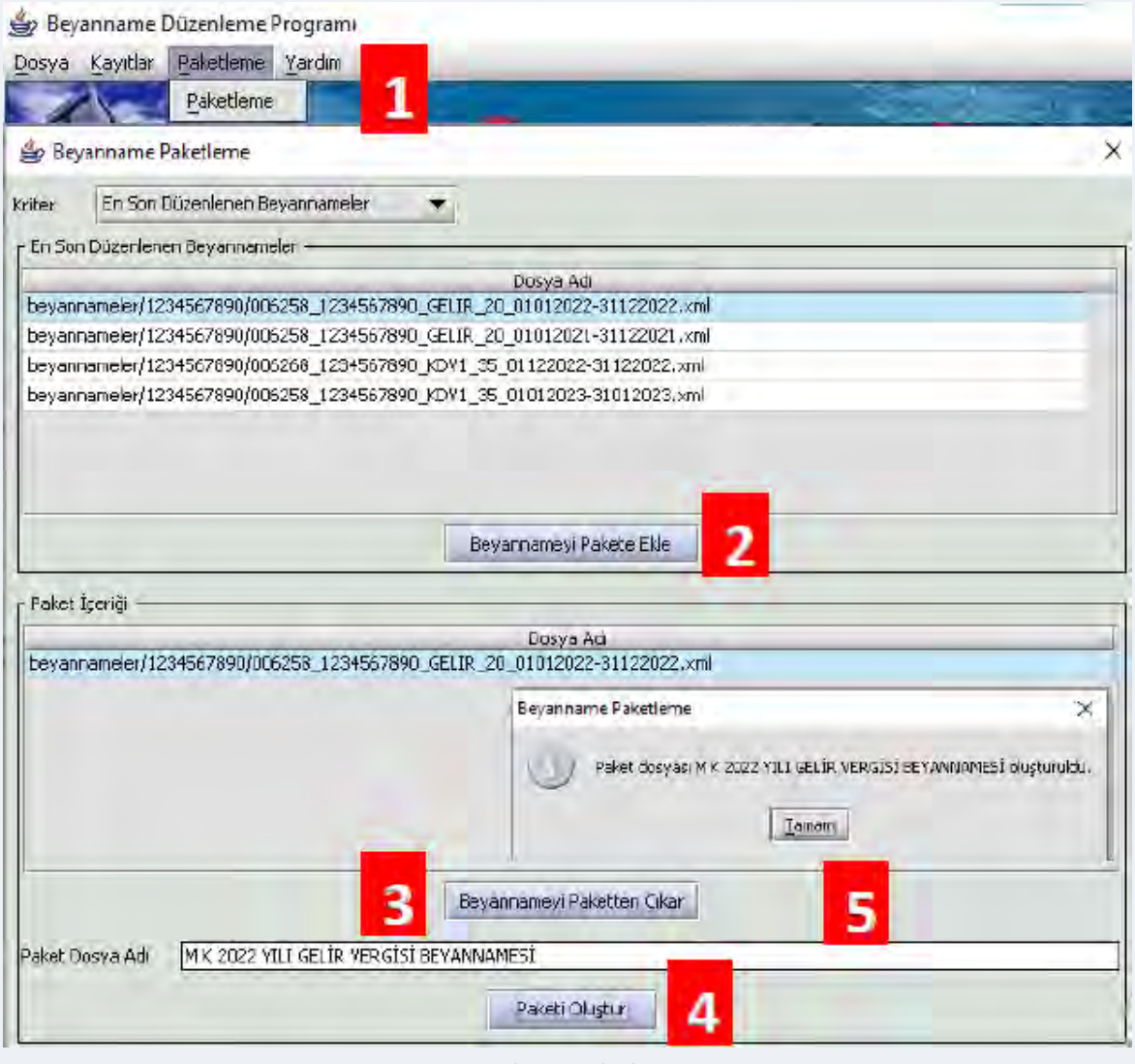
Görsel 2.37: İş yeri bilgileri

g) Beyanname düzenleme işlemi bittikten sonra dosya menüsünden Kaydet butonu tıklanır (Görsel 2.38).

Görsel 2.38: Kaydetme

ğ) Kaydedilen e-beyanname, paketlenir ve yetkili kullanıcı tarafından kullanıcı kodu ve şifre ile girilerek gib.gov.tr genel ağ adresine yüklenir. Beyanname paketleme işlem basamakları, Görsel 2.39'daki gibidir.

Görsel 2.39: Paketleme

h) Paketleme işlemi yapıldıktan sonra Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilen Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi Görsel 2.40'taki gibidir. Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi'ne kullanıcı yetkisi olan Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) şifresi ile ulaşılabilir.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

YILLIK GELİR VERGİSİ BEYANNAMESİ 1001A

KIZILBEY VD VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ	DÖNEM TİPİ Yıllık	YIL	2022
Onay Zamanı :	03.03.2023 - 17:07:50		

Vergi Kimlik Numarası (TC Kimlik No)	1234567890		
E-Posta Adresi			
Ticaret Sicil No		İrtibat Tel No	312 1111111
Soyad (Unvan)	K**		
Ad (Unvan n Devam)	M**		

TİCAR KAZANÇLARA İLİŞKİN BİLDİRİM

TC veya Vergi Kimlik No	Teşebbüs veya Ortaklığın Unvanı	Faaliyet Konusu	Pay Oran	Verilen Ek	Kar	Zarar	Kesilen Gelir Vergisi	Araç ise Plaka No
1234567890	K** M**	471101	100	Hesap Özeti	2.029,32	0,00	0,00	
Bağkur Primi					0,00			
Yatırım İndirimi İstisnası					0,00			
İndirimler Toplamı					0,00			
Beyan Edilen Ticari Kazançlar Toplam					2.029,32	0,00		

GELİR BİLDİRİMİ

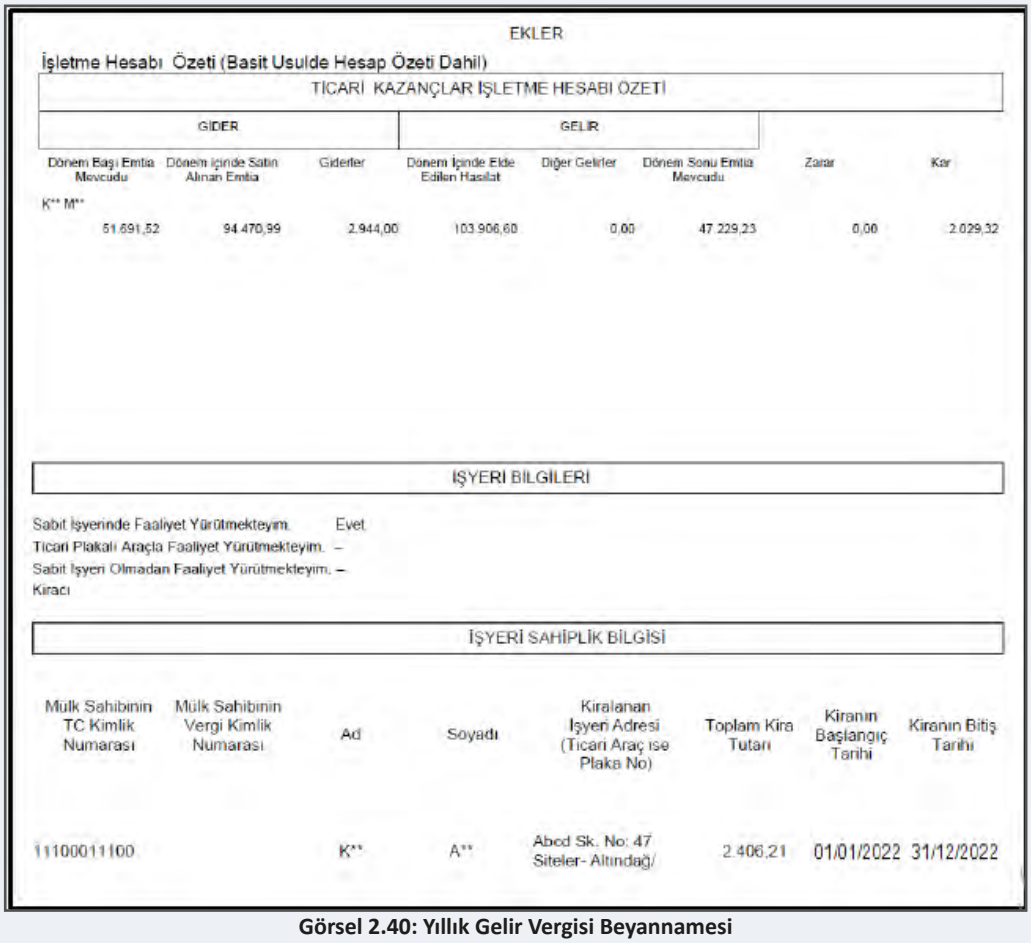
GELİR UNSURLARI	ZARAR	KAR
Ticari Kazançlar	0,00	2.029,32
Zirai Kazançlar	0,00	0,00
Serbest Meslek Kazançlar	0,00	0,00
Ücretler		0,00
Gayrimenkul Sermaye İratları	0,00	0,00
Menkul Sermaye İratları		0,00
Diğer Kazanç ve İratlar		0,00
TOPLAM	0,00	2.029,32
ZARAR	0,00	
KAR		2.029,32
Mahsup Edilecek Geçmiş Yıl Zararları Toplamı	0,00	

Mahsup Edilecek İndirimler ve Geçmiş Yıl Zararları Toplamı	0,00
Mahsup Sonrası Kalan Tutar	2.029,32
5746 sayılı Kanuna Göre Gelecek Yıla Devreden AR-GE İndirimi	0,00

VERGİ BİLDİRİMİ

Vergiye Tabi Gelir (Matrah)	2.029,32
KVK'nın 32/A Mad. Kapsamında Hesaplanan İndirimli Gelir Vergisi	0,00
KVK'nın 32/A Mad. Kapsamı Dışında Hesaplanan Gelir Vergisi	0,00
Hesaplanan Gelir Vergisi	304,40
Hesaplanan Vergi İndirimi (GVK Mükerrer 121)	0,00
Yabancı Ülkede Ödenen Vergiler	0,00
Kesinti Yoluyla Ödenen Vergiler	0,00
Geçici Vergiler	304,40
Asgari Geçim İndirimi	0,00
Mahsup Edilecek Vergiler Toplamı	304,40
Ödenmesi Gereken Gelir Vergisi	0,00
Vergi İndiriminin Mahsubundan Sonra Kalan Tutar	0,00
İadesi Gereken Gelir Vergisi ve/veya Geçici Vergi	0,00
İadesi Gereken Gelir Vergisi	0,00
İadesi Gereken Geçici Vergi	0,00
Kalan Vergi İndirimi Tutarı	0,00
Ödenmesi Gereken Damga Vergisi	132,30

Beyannamenin Hangi Sıfatla Verildiği	Beyannameyi Düzenleyen Mükellef / SMMM / SM
Mükellef	
Vergi Kimlik Numarası (TC Kimlik No) 1234567890	Vergi Kimlik Numarası (TC Kimlik No) 0987654321
Soyad, Ad (Unvan)	Soyadı, Ad (Unvan)
K** M**	Ç** M**
Ticaret Sicil No	Tic. Sic. No/Oda Sic. No E-
E-Posta Adresi	Posta Adresi
	mc.....@gmail.com
İrtibat Tel No 312 1111111	İrtibat Tel No 590 1234567

EKLER

İşletme Hesabı Özeti (Basit Usulde Hesap Özeti Dahil)

TİCARİ KAZANÇLAR İŞLETME HESABI ÖZETİ

GİDER			GELİR				
Dönem Başı Emtia Mevcudu	Dönem içinde Satın Alınan Emtia	Giderler	Dönem İçinde Elde Edilen Hasılat	Diğer Gelirler	Dönem Sonu Emtia Mevcudu	Zarar	Kar
K** M**							
51.691,52	94.470,99	2.944,00	103.906,60	0,00	47.229,23	0,00	2.029,32

İŞYERİ BİLGİLERİ

Sabit İşyerinde Faaliyet Yürütmekteyim. Evet
Ticari Plakalı Araçla Faaliyet Yürütmekteyim. –
Sabit İşyeri Olmadan Faaliyet Yürütmekteyim. –
Kiracı

İŞYERİ SAHİPLİK BİLGİSİ

Mülk Sahibinin TC Kimlik Numarası	Mülk Sahibinin Vergi Kimlik Numarası	Ad	Soyadı	Kiralanan İşyeri Adresi (Ticari Araç ise Plaka No)	Toplam Kira Tutarı	Kiranın Başlangıç Tarihi	Kiranın Bitiş Tarihi
11100011100		K**	A**	Abcd Sk. No: 47 Siteler- Altındağ/	2.406,21	01/01/2022	31/12/2022

Görsel 2.40: Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi

2.2. ETKİNLİK

Z** A** Ticarete ait 2022 yılı işletme hesap özeti şu şekildedir:

İstenen: İşletmenin 2022 yılına ait Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi'ni düzenleyiniz.

Mükellef Bilgileri

Vergi Dairesi : Doğanbey
Vergi No. : 1111111119
Telefon : 0 312 000 11 11
Faaliyet Kodu : 471101

Beyannameyi Düzenleyen Bilgileri

SMMM T** Z**
Vergi No. : 0001111111 Elektronik Posta: …….@.....com Telefon: 0 591 123 45 67

Z A** TİCARET 2022 YILI İŞLETME HESAP ÖZETİ**

Dönem Başı Mal Mevcudu Tutarı	65.650,40	Dönem İçi Hasılat	115.255,30
Dönem İçi Mal Alış Tutarı	112.544,50	Dönem Sonu Mal Mevcudu	52.420,40
Dönem İçi Giderler	5.850.00		
TOPLAM	**180.044,90**	**TOPLAM**	**167.675,70**
Dönem Sonu Kârı	-	Dönem Sonu Zararı	12.369,20
GENEL TOPLAM	**180.044,90**	**GENEL TOPLAM**	**180.044,90**

2.3. GEÇİCİ VERGİ BEYANNAMESİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Devletin vergi alacağını ödeme zamanından önce tahsil etmesinin gerekçeleri neler olabilir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Geçici vergi, elde edilen kazancın gelir vergisi ve kurumlar vergisi için bir takvim yılı sonunda tek seferde hesaplanmasını beklemeden üçer aylık dönemler hâlinde tahsil edilmesidir. Bu sebeple peşin vergi olarak da adlandırılır. Örneğin 2023 yılı kazancının Gelir Vergisi Beyannamesi, 2024 yılı Mart ayında; Kurumlar Vergisi Beyannamesi ise 2024 yılı Nisan ayında verilmektedir. Ancak devlet, 2024 yılında tahsil etmesi gereken vergiyi Geçici Vergi Beyannamesi ile bir yıl önce tahsil edebilmektedir. Yıl içinde ödenen geçici vergi toplamı, yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi tutarından düşülür.

Basit usulde vergilendirilenler hariç ticari kazanç sahipleri, serbest meslek erbabı ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bir takvim yılı içinde elde ettikleri kazançlar geçici vergi kapsamına girer.

Kolektif şirketler, adi ortaklıklar ve adi komandit şirketler ortaklık olarak gelir vergisi veya kurumlar vergisi mükellefi olmadıkları için geçici vergi mükellefi değillerdir.

Ancak kolektif şirketler ve adi ortaklıklarda ortakların, komandit şirketlerde komandite ortakların elde ettikleri kazançlar, geçici verginin konusudur.

2023 yılında geçici vergi oranı, gelir vergisi mükellefleri için %15, kurumlar vergisi mükellefleri için ise %20'dir. **Geçici Vergi Beyannamesi**, geçici verginin ödenmesine ilişkin detayları içerir ve bulunulan takvim yılının ilk dokuz ayı için üçer aylık dönemler hâlinde düzenlenir.

Geçici Vergi Beyannamesi, 3 aylık dönemi izleyen ikinci ayın 17. günün akşamına kadar bağlı olunan vergi dairesine verilir ve ödenir (Tablo 2.2).

Tablo 2.2: Geçici Vergi Beyannamesi Düzenleme, Verilme ve Ödeme Zamanları

Geçici Vergi Dönemi		Beyanname Verilme Zamanı	Geçici Vergi Ödeme Zamanı
1. Dönem	Ocak – Şubat – Mart	17 Mayıs	17 Mayıs
2. Dönem	Nisan – Mayıs – Haziran	17 Ağustos	17 Ağustos
3. Dönem	Temmuz – Ağustos - Eylül	17 Kasım	17 Kasım

Mükelleflerin özelliğine göre aşağıdaki belgelerin Geçici Vergi Beyannamesi'ne eklenmesi gerekir.

- Kurumlar vergisi mükellefleri ve bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için gelir tablosu eklenir.
- İşletme defteri tutmakla yükümlü mükellefleri için işletme hesap özeti eklenir.
- Serbest meslek kazanç defteri tutan mükellefler için serbest meslek kazancı bildirimi eklenir.

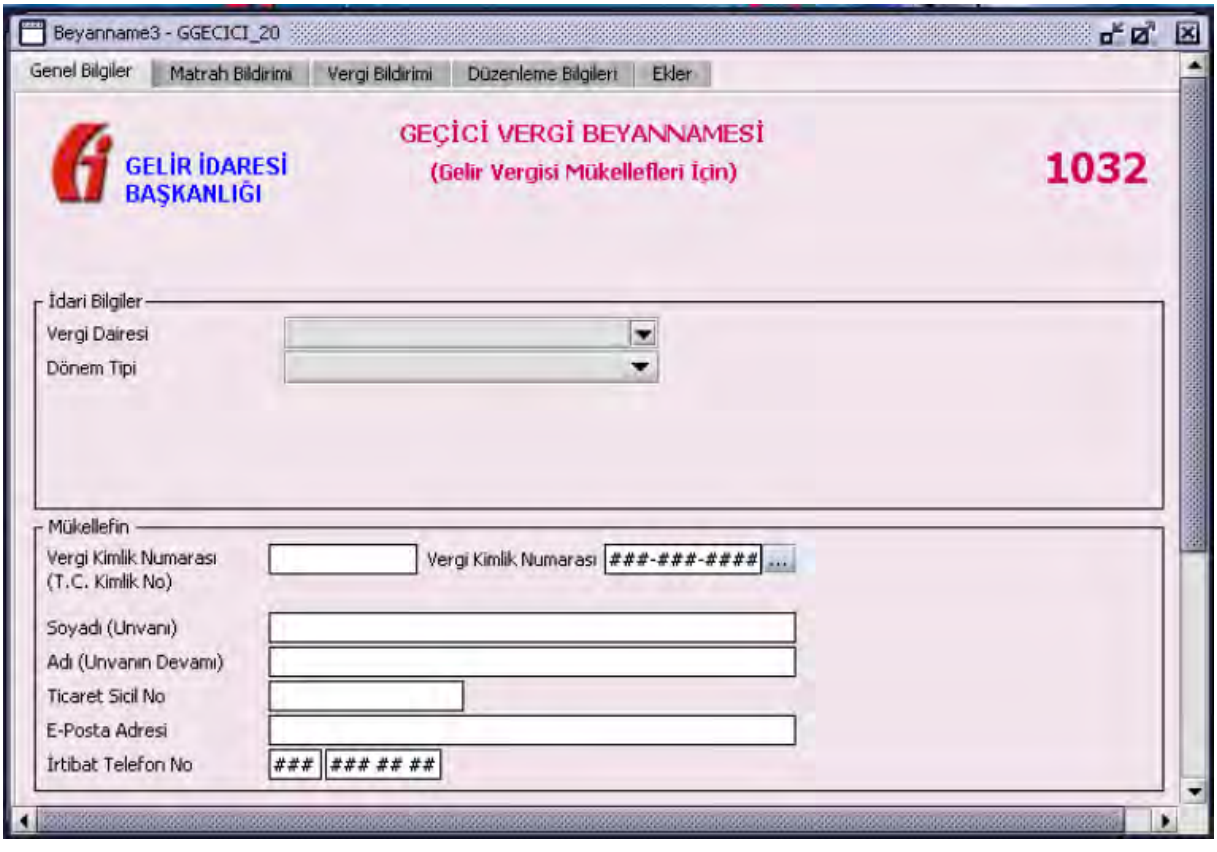
Geçici vergi için beyan edilecek kazançlar hesaplanırken birinci dönemde ilk 3 ayın, ikinci dönemde ilk 6 ayın, üçüncü dönemde ilk 9 ayın kazançlarını gösteren mali tablolar dikkate alınır.

2.3.1. E-Beyanname Uygulaması ile Geçici Vergi Beyannamesi Düzenleme Sekmeleri

Gelir İdaresi Başkanlığına ait genel ağ adresi www.gib.gov.tr'den indirilen beyanname düzenleme programında kurumlar vergisi mükellefleri ve gelir vergisi mükellefleri için farklı Geçici Vergi Beyannamesi düzenleme sayfaları bulunur. Her iki sayfada şu bölümler vardır:

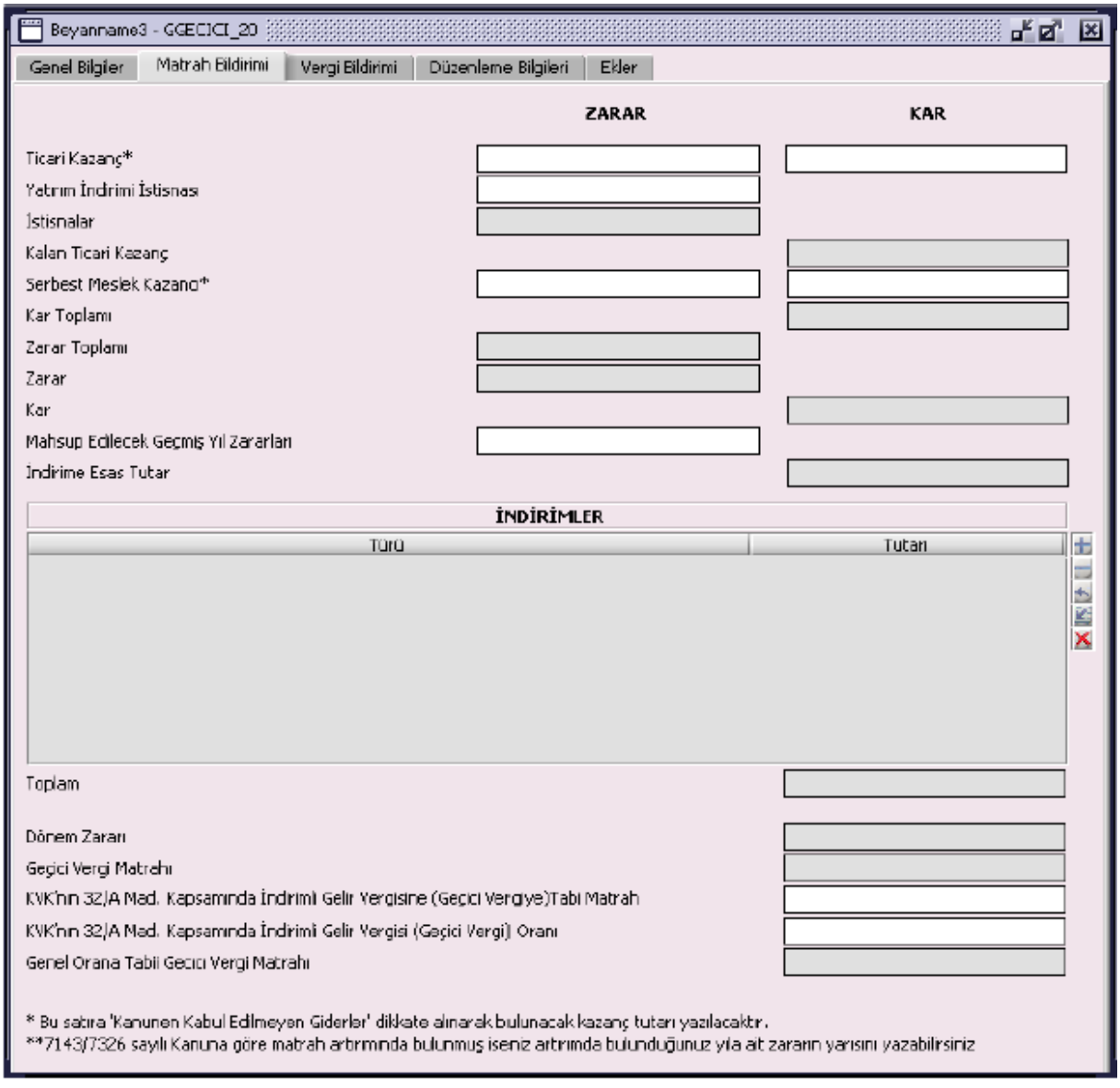
- Genel Bilgiler
- Matrah Bildirimi
- Vergi Bildirimi
- Düzenleme Bilgileri
- Ekler

a) Genel Bilgiler: Bu bölüm "İdari Bilgiler" ve "Mükellef Bilgileri" bölümlerinden oluşur (Görsel 2.41).

Görsel 2.41: Genel bilgiler

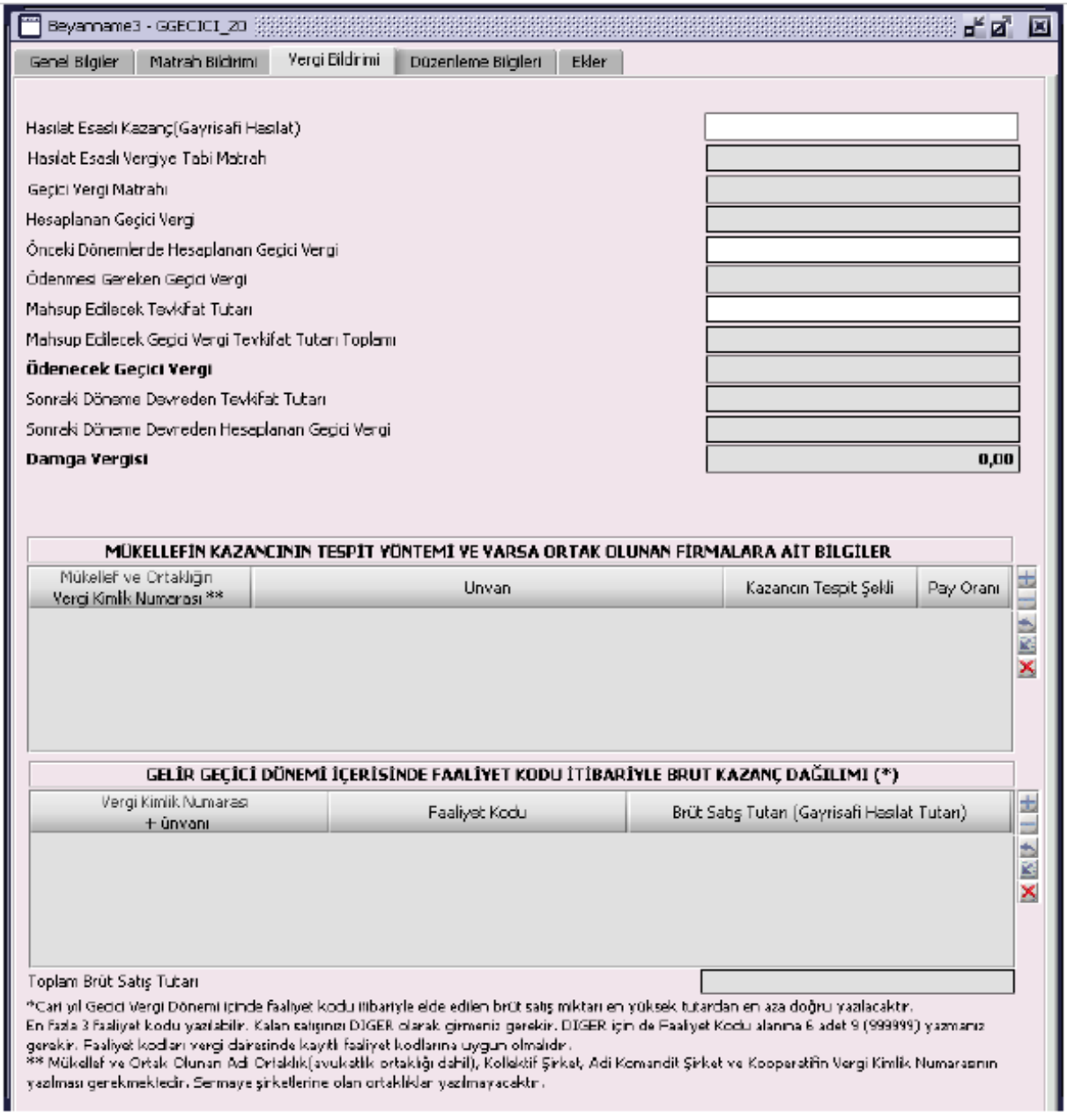
b) Matrah Bildirimi: Matrah hesaplanması için gerekli olan "Ticari Kazanç", "İstisnalar", "Serbest Meslek Kazancı", "Mahsup Edilecek Geçmiş Yıl Zararları" ve "İndirimler" bölümlerinden oluşur (Görsel 2.42).

Görsel 2.42: Matrah bildirimi

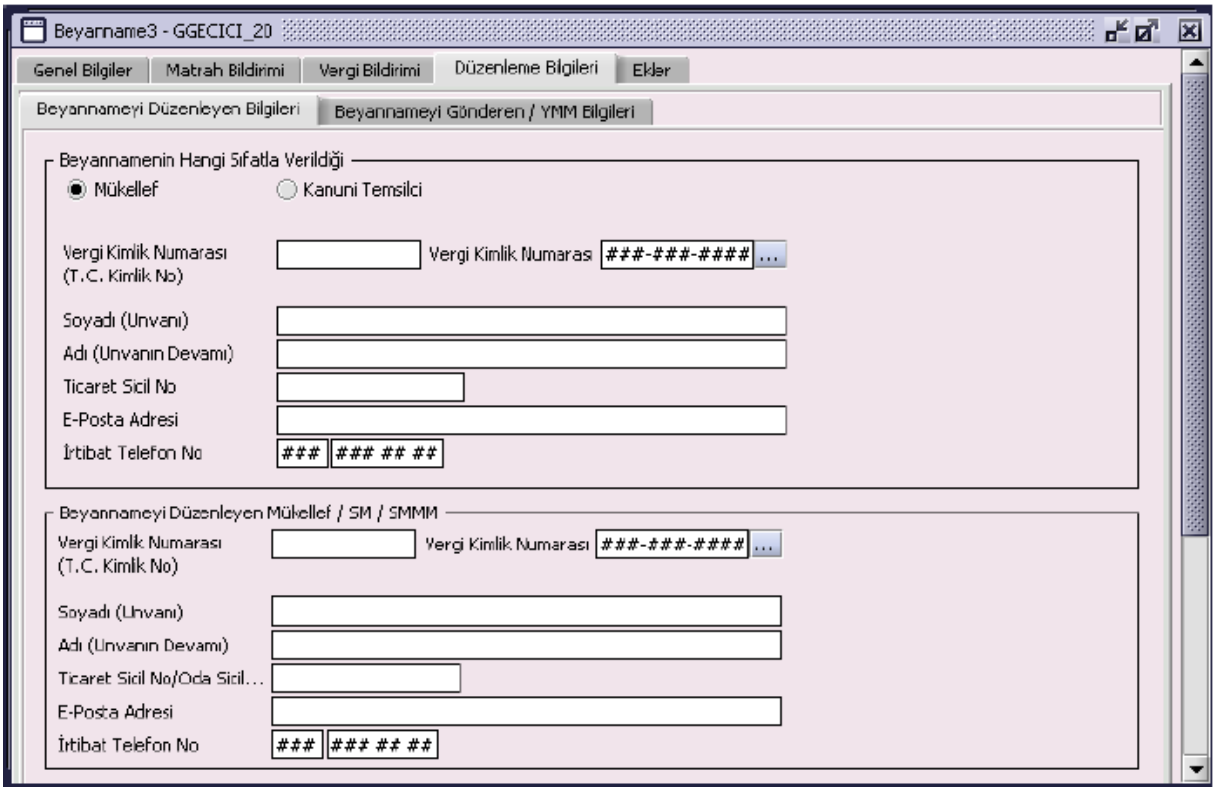
NOT

c) Vergi Bildirimi: "Hasılat Esaslı Kazanç", "Önceki Dönemlerde Hesaplanan Geçici Vergi", "Mahsup Edilecek Tevkifat Tutarı", "Mükellefin Kazancının Tespit Yöntemi ve Varsa ortak olunan Firmalara Ait Bilgiler" ve "Gelir Geçici Dönemi İçerisinde Faaliyet Kodu Itibarıyla Brüt Kazanç Dağılımı" bölümlerinden oluşur (Görsel 2.43).

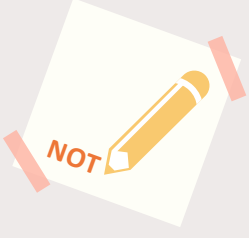

Görsel 2.43: Vergi bildirimi

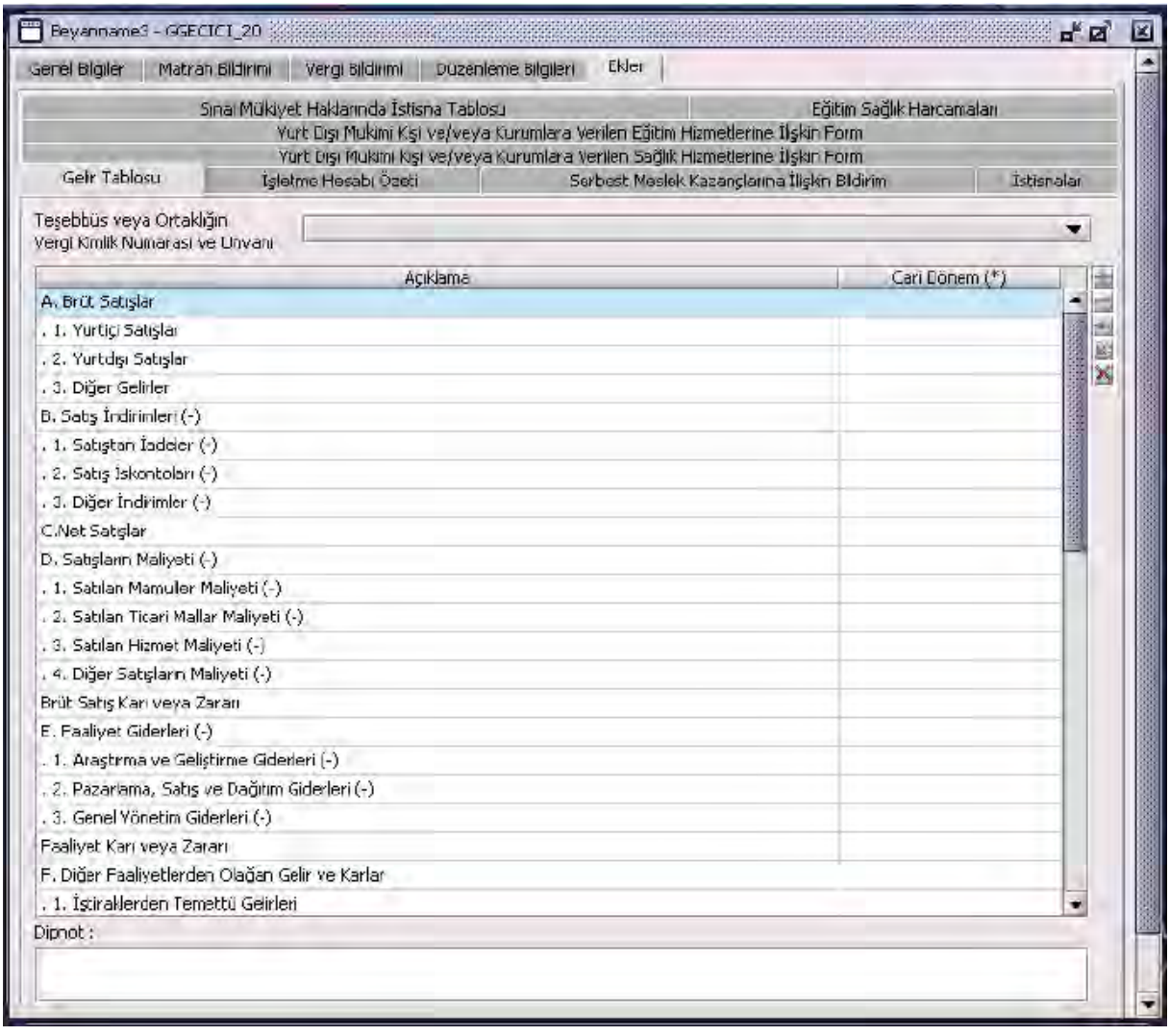
ç) Düzenleme Bilgileri: "Beyannameyi Düzenleyen Bilgileri" ve "Beyannameyi Gönderen / YMM Bilgileri" bölümlerinden oluşur (Görsel 2.44).

Görsel 2.44: Düzenleme bilgileri

d) Ekler: İşletmenin türüne göre gelir tablosu, işletme hesabı özeti, serbest meslek kazançlarına ilişkin bildirim, istisnalar ve diğer ek bilgilerin girildiği bölümdür (Görsel 2.45).

Görsel 2.45: Ekler

Örnek Uygulama: Gelir vergisi mükellefi olan M** K** Ticaretin 2023 yılı 1. döneme (Ocak - Şubat - Mart) ait işletme hesap özeti şu şekildedir:

Mükellef Bilgileri

Vergi Dairesi : Kızılbey

Vergi No. : 1234567890

Telefon : 0 312 111 11 11

Faaliyet Kodu : 471101

Beyannameyi Düzenleyenin Bilgileri

SMMM M** Ç**

Vergi No. : 098765**** Elektronik Posta: mc...@...mail.com Telefon: 0 590 123 45 67

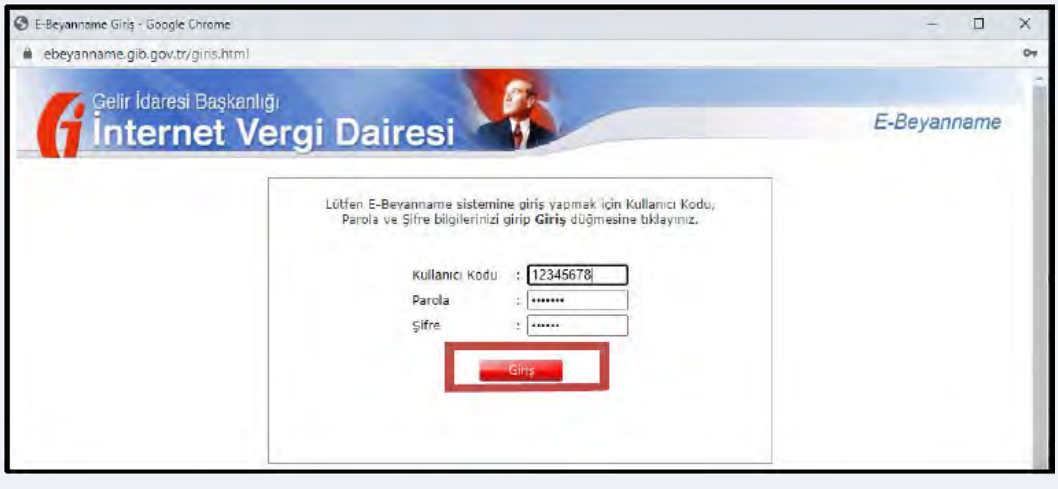
M K** TİCARET 2023 YILI 1. DÖNEM (OCAK-ŞUBAT-MART) İŞLETME HESAP ÖZETİ**

Dönem Başı Mal Mevcudu Tutarı	47.229,23	Dönem İçi Hasılat	36.925,11
Dönem İçi Mal Alış Tutarı	35.568,65	Dönem Sonu Mal Mevcudu	48.085,19
Dönem İçi Giderler	750,00		
TOPLAM	**83.547,88**	**TOPLAM**	**85.010,30**
Dönem Sonu Kârı	1.462,42	Dönem Sonu Zararı	-
GENEL TOPLAM	**85.010,30**	**GENEL TOPLAM**	**85.010,30**

İstenen: İşletmenin 2023 yılı 1. dönemine ait Geçici Vergi Beyannamesi'ni düzenleyiniz. Damga vergisi güncel olarak programda kayıtlı bulunmaktadır.

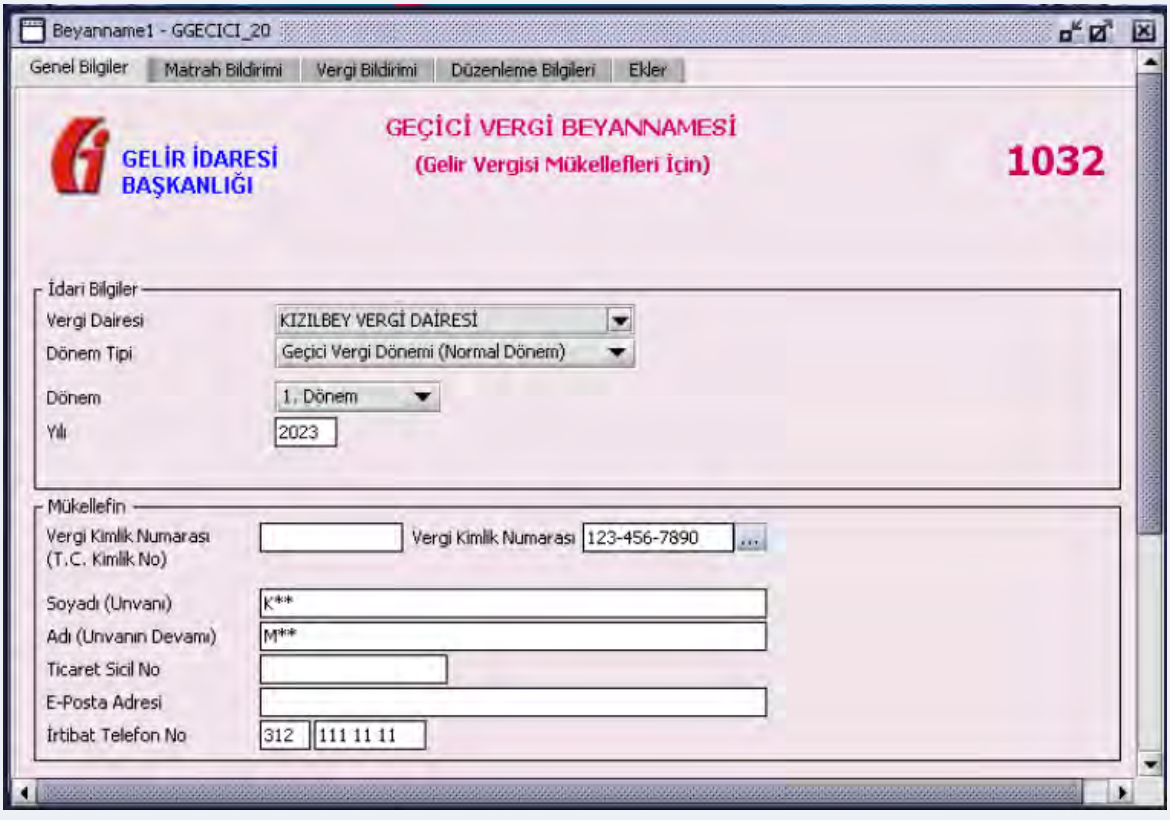
Verilen bilgilere göre işletmenin Geçici Vergi Beyannamesi'nin düzenlenmesi için aşağıdaki işlem basamakları izlenir.

a) Sisteme Giriş: Beyanname düzenleme programı açılır. https://ebeyanname.gib.gov.tr/download.html genel ağ adresinden e-beyanname sistemine girebilmek için Kullanıcı Kodu, Parola ve Şifre bilgileri yazılarak Giriş butonuna tıklanır (Görsel 2.46).

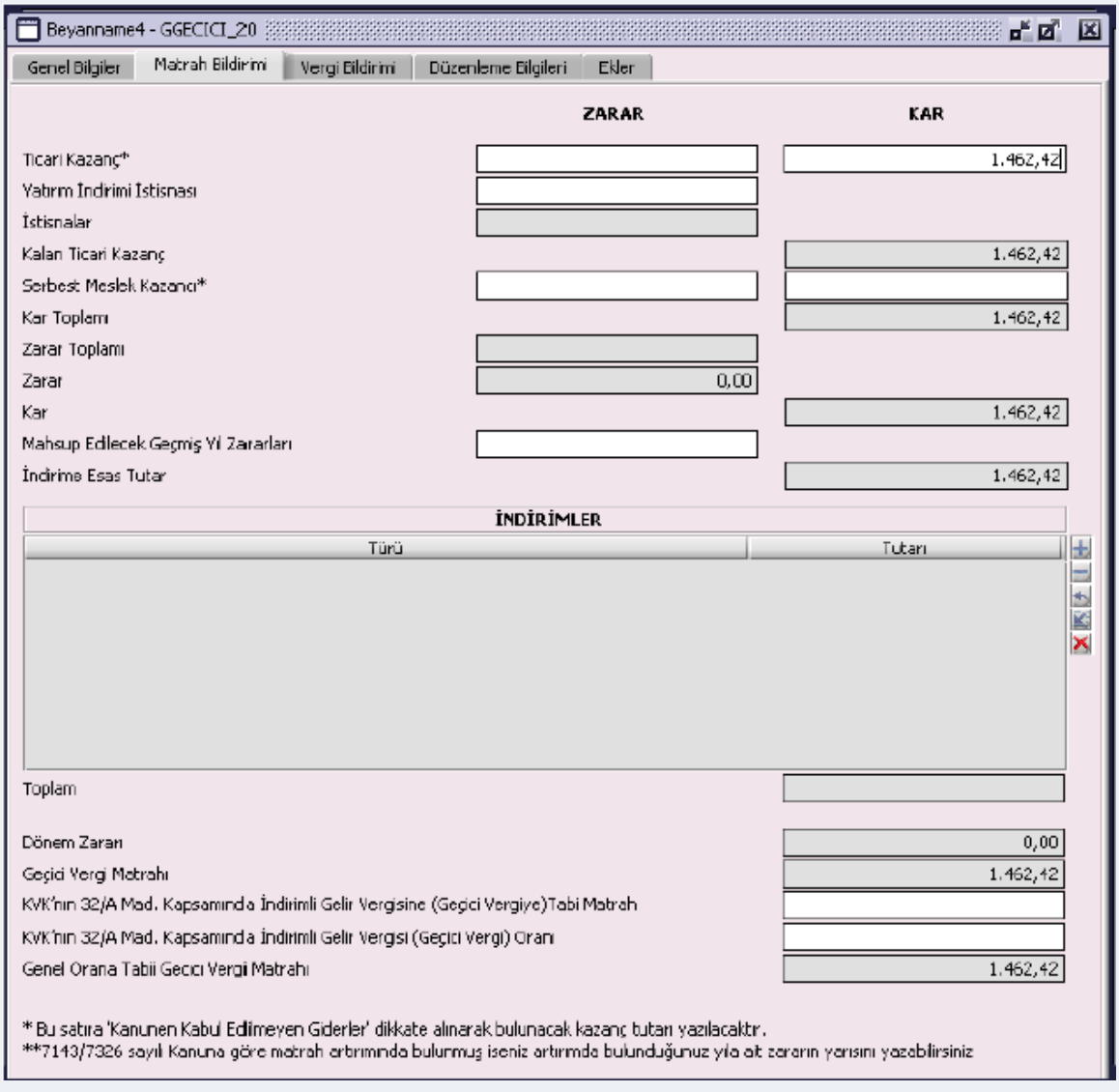
Görsel 2.46: E-beyanname kullanıcı girişi

b) Genel Bilgiler Sekmesine Bilgi Girişi: İdari bilgiler ve mükellefe ait bilgilerin girişi yapılır (Görsel 2.47).

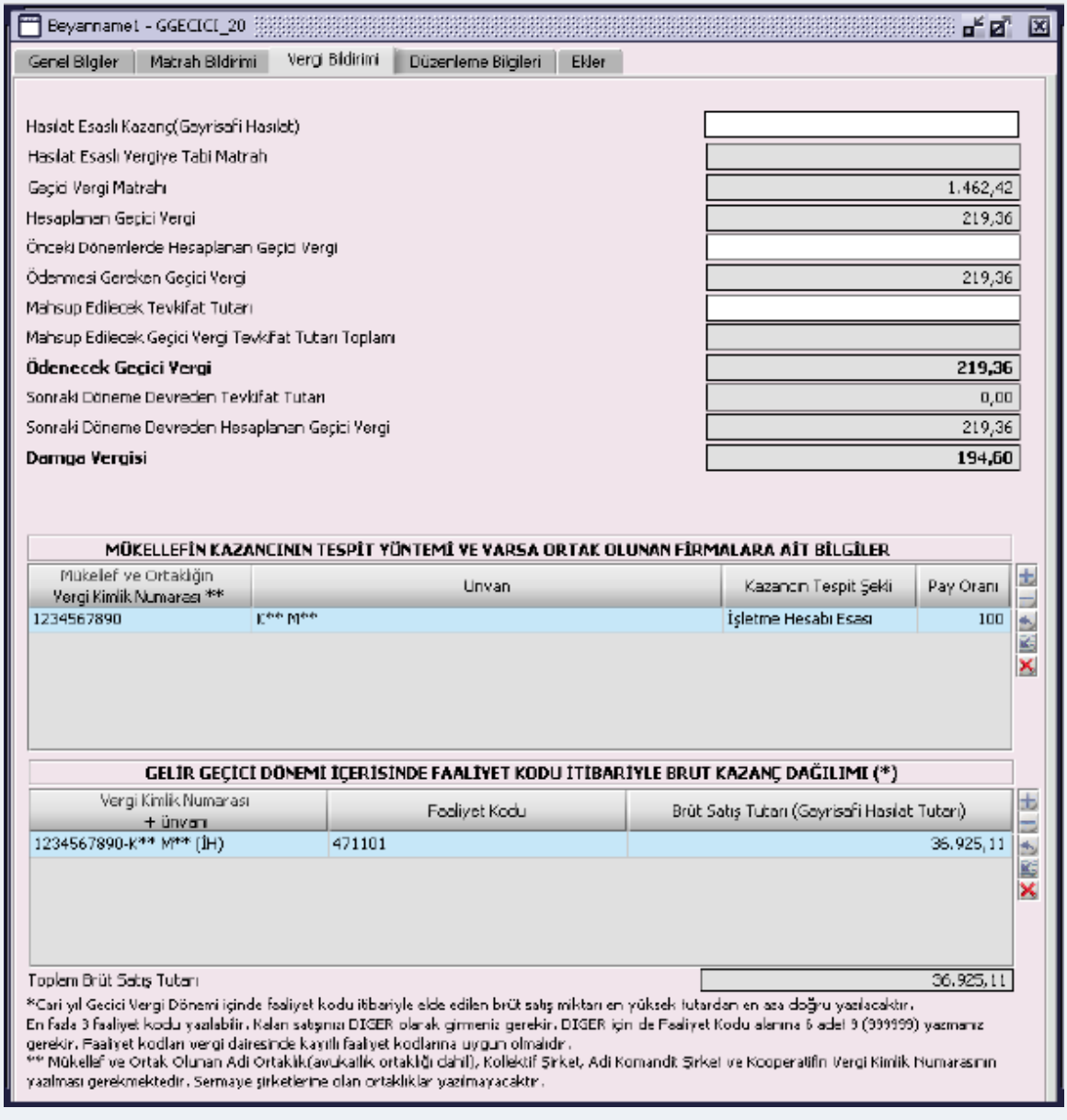
Görsel 2.47: Genel bilgiler

c) Matrah Bildirimi Sekmesine Bilgi Girişi: Vergi tahakkuku oluşturacak bilgiler, matrah sekmesine girilir (Görsel 2.48).

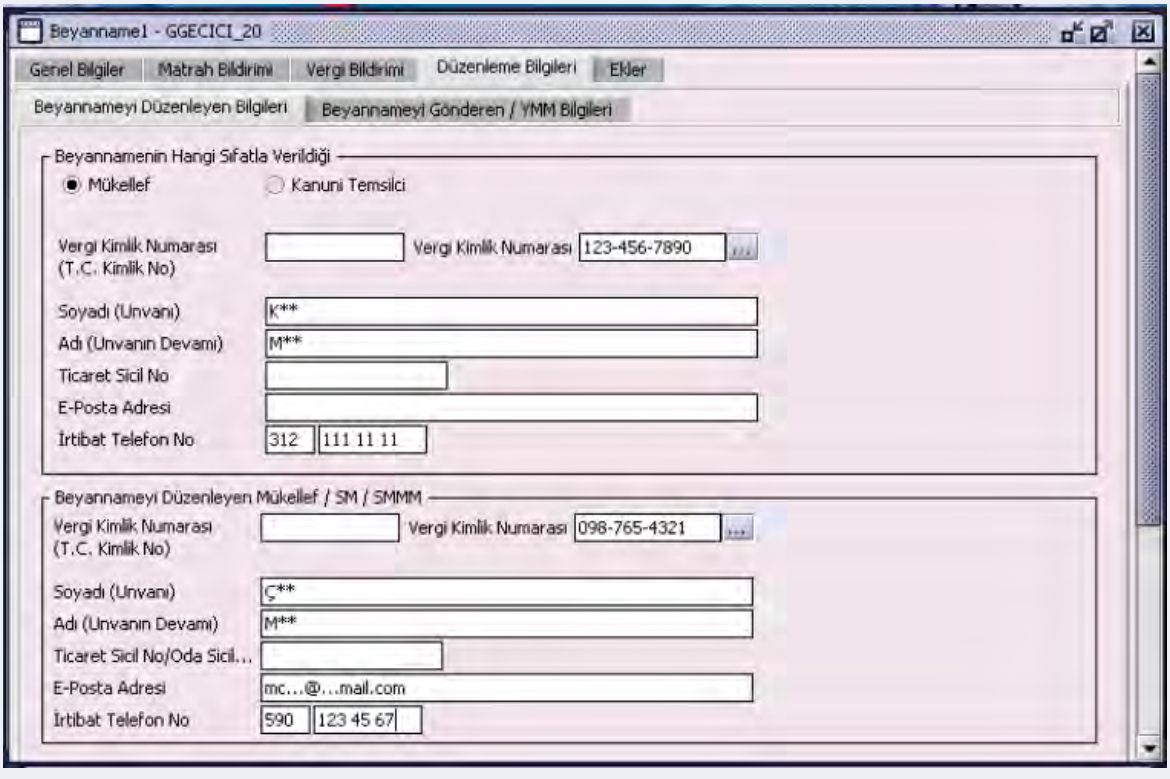
Görsel 2.48: Matrah bildirimi

ç) Vergi Bildirimi Sekmesine Bilgi Girişi: Geçici vergi matrahı, hesaplanan geçici vergi, ödenecek geçici vergi ve damga vergisi; vergi bildirimi ekranına gelir. Mükellefin kazancının tespit yöntemi ve faaliyet koduyla brüt kazanç dağılımı da vergi bildirimi sekmesine girilir (Görsel 2.49).

Görsel 2.49: Vergi bildirimi

d) Düzenleme Bilgileri Sekmesine Bilgi Girişi: Beyannameyi veren, düzenleyen ve gönderen bilgileri kaydedilir (Görsel 2.50).

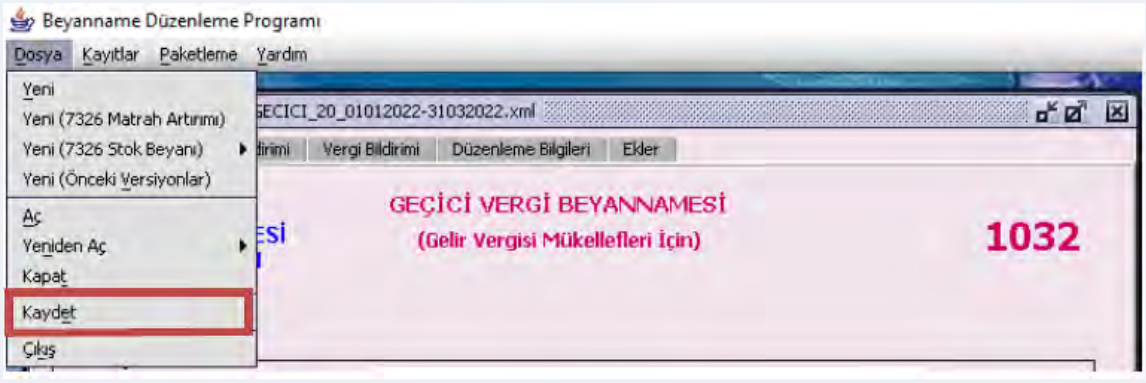
Görsel 2.50: Düzenleme bilgileri

e) Ekler Ekranına Bilgi Girişi: İşletme hesabı özeti ile ilgili bilgiler, ekler sekmesine girilir (Görsel 2.51).

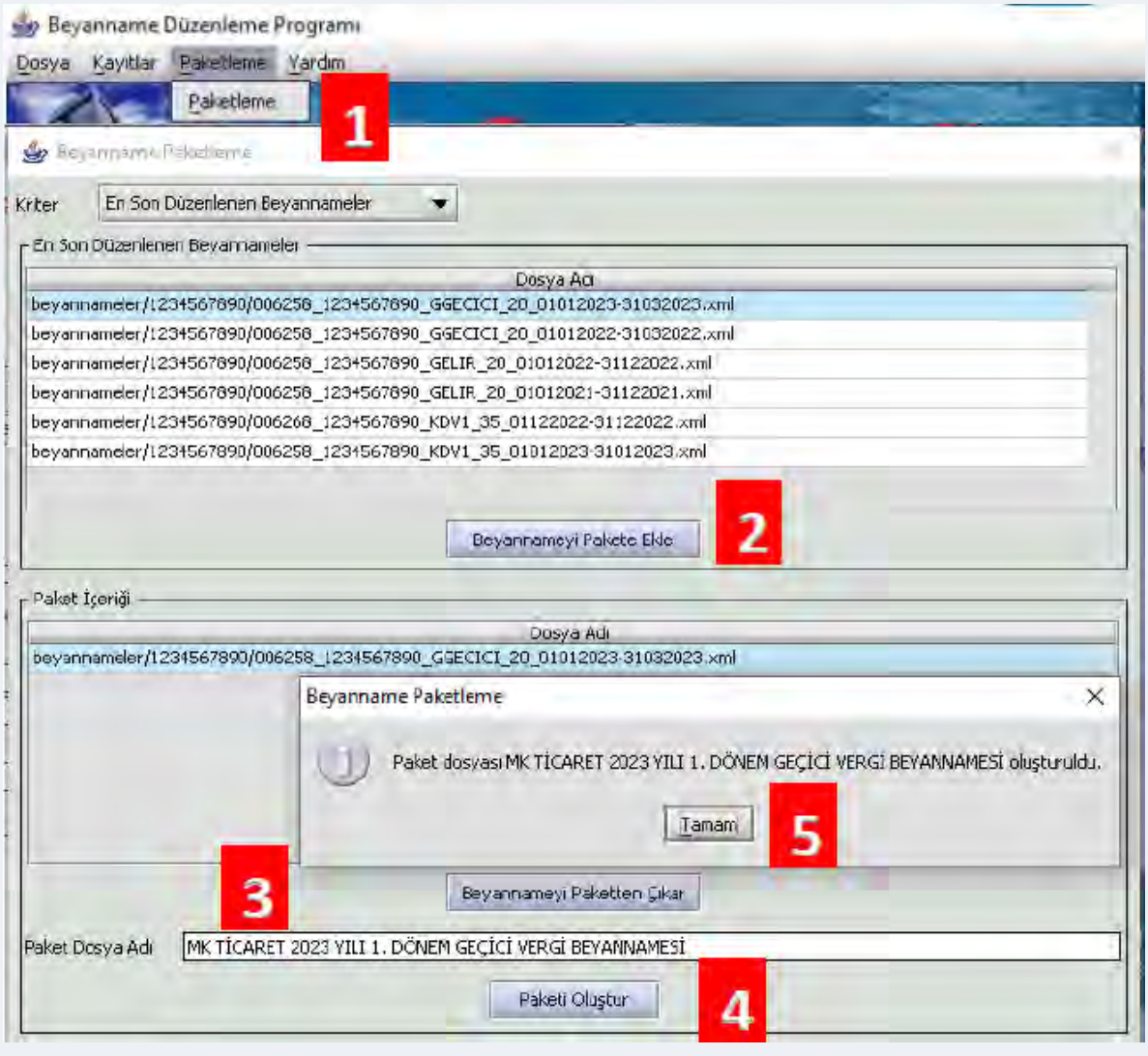
Görsel 2.51: Ekler

f) Beyanname düzenleme işlemi bittikten sonra dosya menüsünden Kaydet butonu tıklanır (Görsel 2.52).

Görsel 2.52: Kaydetme

g) Kaydedilen e-beyanname, paketlenir ve yetkili kullanıcı tarafından kullanıcı kodu ve şifre ile gib.gov.tr genel ağ adresine yüklenir. Beyanname paketleme işlem basamakları Görsel 2.53'teki gibidir.

Görsel 2.53: Paketleme

h) Paketleme işlemi yapıldıktan sonra Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilen Geçici Vergi Beyannamesi Görsel 2.54'teki gibidir. Geçici Vergi Beyannamesi'ne kullanıcı yetkisi olan Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) şifresi ile ulaşılabilir.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

GEÇİCİ VERGİ BEYANNAMESİ
(Gelir Vergisi Mükellefleri İçin)

1032

KIZILBEY VD VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ	DÖNEM TİPİ Geçici Vergi Dönemi (Normal Dönem)	Yılı Dönem	2023 1. Dönem

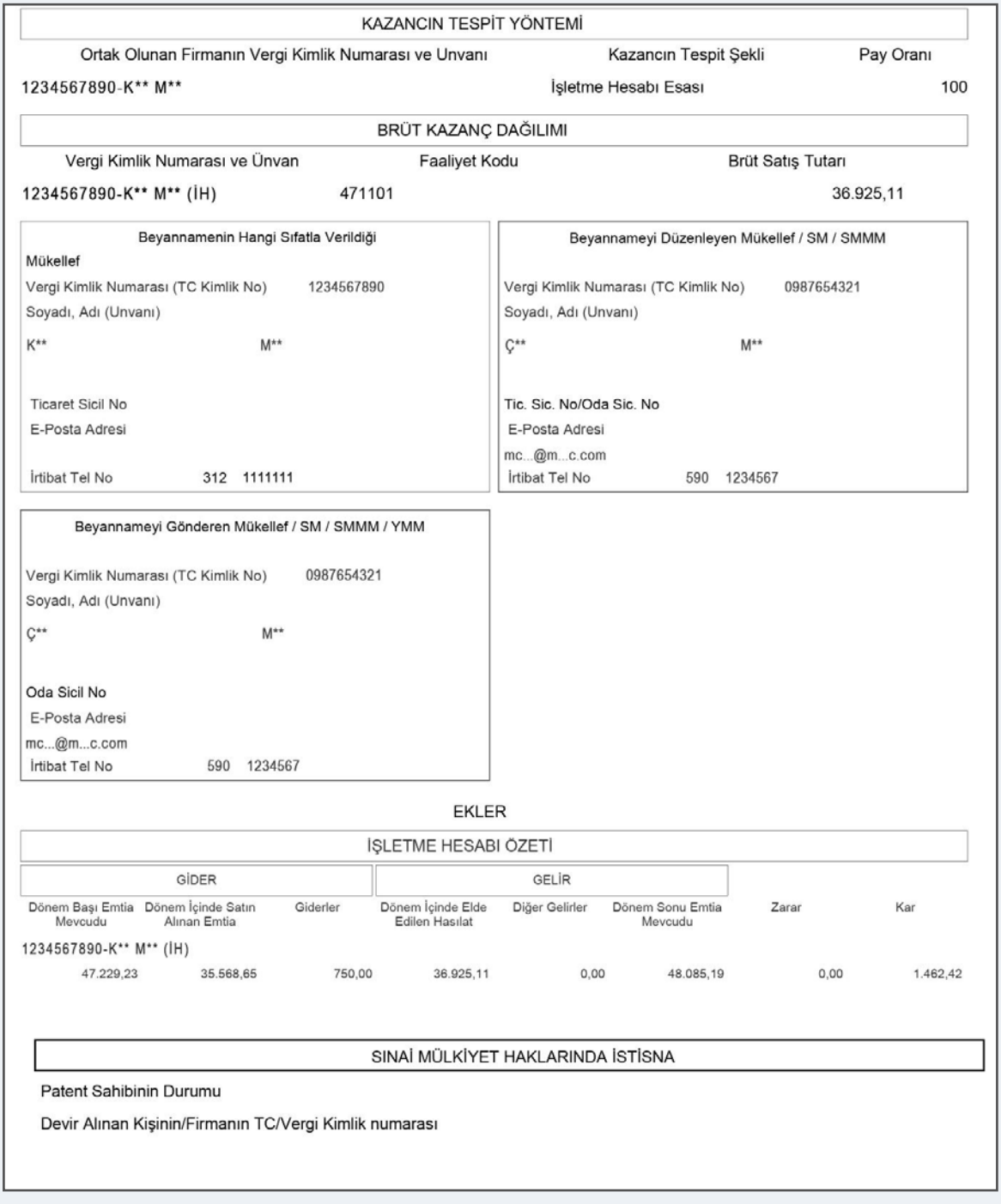
Onay Zamanı : 06.05.2023 - 16:28:02

Vergi Kimlik Numarası (TC Kimlik No)	1234567890		
E-Posta Adresi			
Ticaret Sicil No		İrtibat Tel No	312 1111111
Soyadı (Unvanı)	K**		
Adı (Unvanın Devamı)	M**		

	ZARAR	KAR
Ticari Kazanç	0,00	1.462,42
Yatırım İndirimi İstisnası	0,00	
İstisnalar	0,00	
Kalan Ticari Kazanç		1.462,42
Serbest Meslek Kazancı	0,00	0,00
Kar Toplamı		1.462,42
Zarar Toplamı	0,00	
Zarar	0,00	
Kar		1.462,42
Mahsup Edilecek Geçmiş Yıl Zararları	0,00	
İndirime Esas Tutar		1.462,42
KVK'nın 32/A Mad. Kapsamında İndirimli Gelir Vergisine (Geçici Vergiye)Tabi Matrah		0,00
KVK'nın 32/A Mad. Kapsamında İndirimli Gelir Vergisi (Geçici Vergi) Oranı		0,00
Genel Orana Tabii Gecıcı Vergi Matrahı		1.462,42
Toplam		0,00
Dönem Zararı		0,00
Geçici Vergi Matrahı		1.462,42

VERGİ BİLDİRİMİ

Hasılat Esaslı Kazanç(Gayrisafi Hasılat)	0,00
Hasılat Esaslı Vergiye Tabi Matrah	0,00
Geçici Vergi Matrahı	1.462,42
Hesaplanan Geçici Vergi	219,36
Önceki Dönemlerde Hesaplanan Geçici Vergi	0,00
Ödenmesi Gereken Geçici Vergi	219,36
Mahsup Edilecek Tevkifat Tutarı	0,00
Mahsup Edilecek Geçici Vergi Tevkifat Tutarı Toplamı	0,00
Ödenecek Geçici Vergi	219,36
Sonraki Döneme Devreden Tevkifat Tutarı	0,00
Sonraki Döneme Devreden Hesaplanan Geçici Vergi	219,36
Damga Vergisi	136,00

KAZANCIN TESPİT YÖNTEMİ

Ortak Olunan Firmanın Vergi Kimlik Numarası ve Unvanı	Kazancın Tespit Şekli	Pay Oranı
1234567890-K** M**	İşletme Hesabı Esası	100

BRÜT KAZANÇ DAĞILIMI

Vergi Kimlik Numarası ve Ünvan	Faaliyet Kodu	Brüt Satış Tutarı
1234567890-K** M** (İH)	471101	36.925,11

Beyannamenin Hangi Sıfatla Verildiği
Mükellef
Vergi Kimlik Numarası (TC Kimlik No) 1234567890
Soyadı, Adı (Unvanı)
K** M**
Ticaret Sicil No
E-Posta Adresi
İrtibat Tel No 312 1111111

Beyannameyi Düzenleyen Mükellef / SM / SMMM
Vergi Kimlik Numarası (TC Kimlik No) 0987654321
Soyadı, Adı (Unvanı)
Ç** M**
Tic. Sic. No/Oda Sic. No
E-Posta Adresi
mc...@m...c.com
İrtibat Tel No 590 1234567

Beyannameyi Gönderen Mükellef / SM / SMMM / YMM
Vergi Kimlik Numarası (TC Kimlik No) 0987654321
Soyadı, Adı (Unvanı)
Ç** M**
Oda Sicil No
E-Posta Adresi
mc...@m...c.com
İrtibat Tel No 590 1234567

EKLER

İŞLETME HESABI ÖZETİ

GİDER			GELİR				
Dönem Başı Emtia Mevcudu	Dönem İçinde Satın Alınan Emtia	Giderler	Dönem İçinde Elde Edilen Hasılat	Diğer Gelirler	Dönem Sonu Emtia Mevcudu	Zarar	Kar
1234567890-K** M** (İH)							
47.229,23	35.568,65	750,00	36.925,11	0,00	48.085,19	0,00	1.462,42

SINAİ MÜLKİYET HAKLARINDA İSTİSNA

Patent Sahibinin Durumu

Devir Alınan Kişinin/Firmanın TC/Vergi Kimlik numarası

Görsel 2.54: Geçici Vergi Beyannamesi

2.3. ETKİNLİK

Gelir vergisi mükellefi olan H** M** Ticaretin 2023 yılı 1. döneme (Ocak - Şubat - Mart) ait işletme hesap özeti şu şekildedir:

Mükellef Bilgileri
Vergi Dairesi : Çankaya
Vergi No. : 0123456700
Telefon : 0 312 100 00 00
Faaliyet Kodu : 471101

Beyannameyi Düzenleyenin Bilgileri
SMMM T** E**
Vergi No. : 0007654321 Elektronik Posta: te...@...mail.com Telefon: 0 690 123 45 67

H M** TİCARET 2023 YILI 1. DÖNEM (OCAK-ŞUBAT-MART) İŞLETME HESAP ÖZETİ**

Dönem Başı Mal Mevcudu Tutarı	58.453,45	Dönem İçi Hasılat	42.526,63
Dönem İçi Mal Alış Tutarı	49.153,32	Dönem Sonu Mal Mevcudu	67.392,20
Dönem İçi Giderler	940,00		
TOPLAM	**107.606,77**	**TOPLAM**	**109.918,83**
Dönem Sonu Kârı	2.312,06	Dönem Sonu Zararı	-
GENEL TOPLAM	**109.918,83**	**GENEL TOPLAM**	**109.918,83**

İstenen: Gelir Vergisi Beyannamesi'ni düzenleyiniz.

NOT

2.4. MUHTASAR BEYANNAME (MUHTASAR VE PRİM HİZMET BEYANNAMESİ)

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

İşçinin brüt ücretinden işçi ve işveren adına hangi kesintiler yapılmaktadır? Bilgilerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Gelir vergisi türlerinden olan muhtasar, TDK'de "kısaltılmış olan özel bilgi" anlamına gelir. İşverenler ve vergi tevkifatı yapanlar tarafından kesilen verginin matrahı ile vergi dairesine beyan edilmesine **muhtasar** denir. İşçinin brüt ücreti üzerinden hesaplanan SGK primleri, gelir vergisi, damga vergisi vb. vergiler birer muhtasardır. Önceki adı Muhtasar Beyanname olan beyanname, 01.07.2020 tarihinde Aylık Prim Hizmet Bildirgesi'yle birleştirilerek tek bir beyanname (Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi) hâline getirilmiş ve Türkiye genelinde kademeli olarak geçiş işlemi yapılmıştır.

2.4.1. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi

Muhtasar Beyanname, 5510 sayılı Kanun'una göre Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi gereken aylık prim ve kazanç toplamıyla prim ödeme gün sayılarının bildirildiği beyannamedir.

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi "193 sayılı GVK'nin 98/A maddesinde, vergi kanunlarına göre verilmesi gereken muhtasar beyanname ile 5510 sayılı Kanun gereğince verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilerek kesilen vergilerin matrahlarıyla beraber sigortalının sigorta primleri ve kazançları toplamı ile prim ödeme gün sayılarının bildirilmesinde kullanılan beyannamedir.'' şeklinde açıklanır.

2.4.2. Mükellefi

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'ni vermek zorunda olanlar şunlardır:

- Vergi kanunlarına göre vergi kesintisi yapan gelir vergisi mükelleflerinden,
    - İktisadi kamu müesseseleri
    - Kamu idare ve müesseseleri
    - İş ortaklıkları
    - Vakıflar
    - Ticaret şirketleri
    - Dernekler
    - Kooperatifler
    - Dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri
    - Gerçek gelirlerini beyan etmek zorunda olan ticaret ve serbest meslek erbabı
    - Yatırım fonu yönetenler
    - Zirai kazançlarını bilanço ya da ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler

- 5510 sayılı Kanun'un 4/1-a maddesi kapsamında sigortalı sayılan kişileri (Ek 9. maddesi kapsamındaki sigortalılar hariç) bildirmekle sorumlu olanlar ile geçici 20. maddesi kapsamındaki sandıklar, bu beyannameyi vermek zorundadır (Görsel 2.55).

Görsel 2.55: 4/1a kapsamında çalışan işçi

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'ni 193 sayılı GVK'ye göre yetkili vergi dairesi vermektedir.

2.4.3. Verilme Zamanı

Bu beyanname, vergi kesintileri ile prim ve hizmetin ait olduğu ayı takip eden ayın 26. günü akşamı saat 23.59'a kadar elektronik ortamda gönderilir.

Özel Bütçeli Kamu İdarelerinde 4/1-a'ya tabi çalışanlardan içinde bulunulan ayın 15'i ile takip eden ayın 14'ü arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alanların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinin bildiriminde esas alınacak ay, 15'inci günün içinde bulunduğu aydır.

Vergiye ilişkin beyan durumu ödeme yapılan zamana göre değişmektedir. Ayın 15'i ile takip eden ayın 14'ü arasında çalışma karşılığında ödeme peşin yapılmışsa vergi kesintileri aynı döneme ait beyannamenin konusuna girer. Fakat ödeme bir aylık çalışma dönemi sonunda (takip eden ayın 14'ünde) yapıldıysa vergi kesintileri için beyan dönemi, prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinin beyanın yapıldığı ayı takip eden ay yapılır. Örneğin 15 Ocak - 14 Şubat 2023 dönemi sigorta primi ve hizmet beyanı Ocak Ayı Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile verilir. Vergi kesintisi beyanı, ödeme yapılan aya göre değişir (Tablo 2.3).

Tablo 2.3: Ayın 15 ile Takip Eden Ayın 14'ü Arasında Çalışanlar

Ücret Ödemesinin Dönemi	Vergi Kesintisi	Beyan Edilecek Ay
15 Ocak - 14 Şubat 20XX arasında çalışanların ücreti 15 Ocak'ta ödeniyorsa (başında)	26 Şubat 20XX'ye kadar verilecek Ocak/20XX beyannamesi ile	26 Şubat 20XX'ye kadar verilecek Ocak/20XX beyannamesi ile
15 Ocak – 14 Şubat 20XX arasında çalışanların ücreti 14 Şubat'ın sonrasında ödeniyorsa (sonunda)	26 Şubat 20XX'ye kadar verilecek Ocak/20XX beyannamesi ile	26 Mart 20XX'ye kadar verilecek Şubat/20XX beyannamesi ile
1 Ocak – 31 Ocak 20XX arasında çalışanların ücreti 31 Ocak sonrasında ödeniyorsa (sonunda)	26 Şubat 20XX'ye kadar verilecek Ocak/20XX beyannamesi ile	26 Şubat 20XX'ye kadar verilecek Ocak/20XX beyannamesi ile

2.4.4. Vergilendirme Dönemi

İşçi çalıştıran mükellefler, Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'ni aylık vermek zorundadır. Fakat en az 1, en fazla 10 işçi çalıştıran mükellefler, bu beyannameyi aylık olarak vermekle beraber vergiyle ilgili kesintilerini üç ayda bir beyan edebilir. Burada aşağıdaki iki durum söz konusudur.

- Her ay verdikleri Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile hem vergi kesintilerini hem de prim ve hizmet bilgilerini beyan edebilirler.

- Her ay Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi verdikleri hâlde beyannamenin vergi kesintilerine ilişkin kısmını mart, haziran, eylül ve aralık vergilendirme dönemlerinde üç aylık olarak beyan edebilirler (Tablo 2.4). Fakat bu mükelleflerin Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'nin prim ve hizmete ilişkin kısmını her ay beyan etme zorunluluğu vardır. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'ni, işçi çalıştırmayan mükellefler 3 ayda bir vermeye devam edebilirler. 10 ve daha az işçi çalıştıran mükellefler, üç ayda bir vergi kesintisi beyanı yapmak istemesi hâlinde beyan dönemleri şu şekilde olacaktır:

Tablo 2.4: Aylık Beyannamede Üç Aylık Vergi Kesintisi Bildirimi

Vergi Kesintisi Yapılan Ay	Prime Esas Kazanç ve Hizmet Bilgilerinin Ait Olduğu Ay	SGK Bildirimleri için Beyannamenin Verilme Zamanı	Vergi Kesintisi için Beyannamenin Verilme Zamanı
Ocak	Ocak	01-26 Şubat	-
Şubat	Şubat	01-26 Mart	-
Mart	Mart	01-26 Nisan	01-26 Nisan
Nisan	Nisan	01-26 Mayıs	-
Mayıs	Mayıs	01-26 Haziran	-
Haziran	Haziran	01-26 Temmuz	01-26 Temmuz
Temmuz	Temmuz	01-26 Ağustos	-
Ağustos	Ağustos	01-26 Eylül	-
Eylül	Eylül	01-26 Ekim	01-26 Ekim
Ekim	Ekim	01-26 Kasım	-
Kasım	Kasım	01-26 Aralık	-
Aralık	Aralık	01-26 Ocak	Takip eden yılın 01-26 Ocak

2.4.5. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi İçin Mükellefiyet Tesisinin Yapılması

5510 sayılı Kanun'a göre sigortalıların prime esas kazanç ve hizmet bilgilerini bildirmekle yükümlü olanlar/işverenler ile vergi kanunlarına göre vergi kesintisi yapmak zorunda olanlar, **0003 Gelir Vergisi Stopajı** mükellefiyeti olmayanlar mükellefiyet tesis ettirmek zorundadır. 0003 gelir vergisi stopajı mükellefiyeti şu iki şekilde talep edilebilir:

- Bağlı olunan vergi dairesine bizzat başvurularak
- https://ivd.gib.gov.tr/ adresinden

Beyannamelerini elektronik ortamda kendileri gönderebilecek olan mükelleflerden ücret bilgilerini ayrı bir beyanname ile göndermek isteyen mükellefler, ücrete ilişkin 1003B kod numaralı beyannameyi verebilmeleri için 0003 gelir vergisi stopajı mükellefiyetinin yanında **0095 Ücretlere İlişkin Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi** mükellefiyetinin de tesis ettirmek zorundadır.

1003A ve 1003B beyannameleri ile ilgili şifre yetkileri Tablo 2.5'te verilmiştir.

Tablo 2.5: 1003A ve 1003B Beyannameleri ile İlgili Şifre Yetki Tablosu

	Genel E-Beyanname Gönderme Şifresi	Ücrete İlişkin Alınan Şifre
Gönderilebilecek Beyannameler	Ücrete ilişkin MPHB (1003B) dışında kalan Gelir, KDV, Kurum, Damga, MPHB (1003A) vb. tüm beyannameler	Sadece ücrete ilişkin MPHB (1003B)
Görüntüleme Yetkisi	Sigortalılara ilişkin prim ve hizmet bölümü hariç ücrete ilişkin MPHB (1003B) ve diğer tüm beyannameleri görüntüleyebilir.	Sadece ücrete ilişkin MPHB (1003B)
Kullanıcı Kodu Sayısı	Sadece tek kullanıcı alınabilir.	Mükellefiyeti olan şubelerin her birine ayrı kullanıcı alınabilir.

2.4.6. Beyannamenin Elektronik Ortamda Gönderilmesi

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'nin elektronik ortamda gönderilmesi zorunludur. Beyanname, şu şekilde gönderilir:

- E-beyanname kullanıcısı olanlar; bizzat kullanıcı kodu, parola ve şifresini kullanarak

- 3568 sayılı Kanun'una göre yetki almış bir SM (Serbest Muhasebeci) ya da SMMM (Serbest Muhasebeci Mali Müşavir) ile 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde yer alan "Elektronik Beyanname Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi" veya "Elektronik Beyanname Aracılık Sözleşmesi" olan mükellefler, SM ve SMMM aracılığıyla

- Kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmamakla beraber vergi kesintisi yapmak zorunda olanlar/işverenler (vakıflar, dernekler vb.), varsa mevcut e-beyanname şifreleriyle yoksa bağlı oldukları vergi dairesine başvurup Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi kullanıcı kodu, şifre ve parola alarak

- Vergi kesintisi yapmayan apartman yönetimleri, GMSİ mükellefiyeti olanların yanında çalışanlar vb. vergi dairesine başvurup Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi kullanıcı kodu, şifre ve parola alarak

- Defter Beyan Sistemi'ne tabi olan mükellefler varsa mevcut e-beyanname kullanıcı kodu, parola ve şifresini kullanarak bulunmuyorsa SM ya da SMMM aracılığıyla Defter Beyan Sistemi üzerinden

2.4.7. Beyanname Düzenleme Programları

E-beyanname sistemine Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'ni göndermek için herhangi bir platformda beyanname formatına uygun hazırlanan xml dosyalarının herhangi bir sıkıştırma programında sıkıştırılarak gönderilmesi yeterlidir. Mükellefler, kullandıkları herhangi bir muhasebe paket programı aracılığıyla beyanname düzenleyebilecekleri gibi Gelir İdaresi Başkanlığınca sunulan hizmetlerden de faydalanabilirler. Gelir İdaresi Başkanlığınca mükelleflerin beyanname düzenlemelerini kolaylaştırmak için oluşturduğu üç farklı uygulama şunlardır:

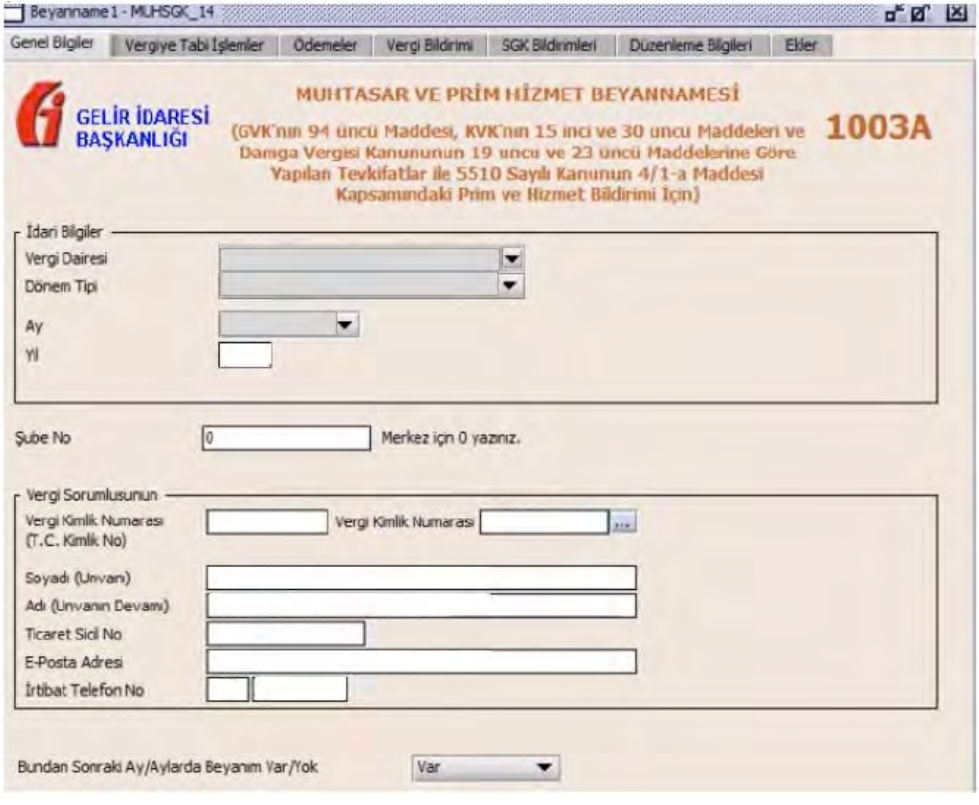
- Beyanname Düzenleme Programı (https://ebeyanname.gib.gov.tr/download.html)
- İnternet Vergi Dairesi (https://intvrg.gib.gov.tr)
- Mükelleflerin kendi Defter Beyan Sistemi (https://www.defterbeyan.gov.tr/tr)

2.4.8. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinin Düzenlenmesi

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi şu bölümlerden oluşur:

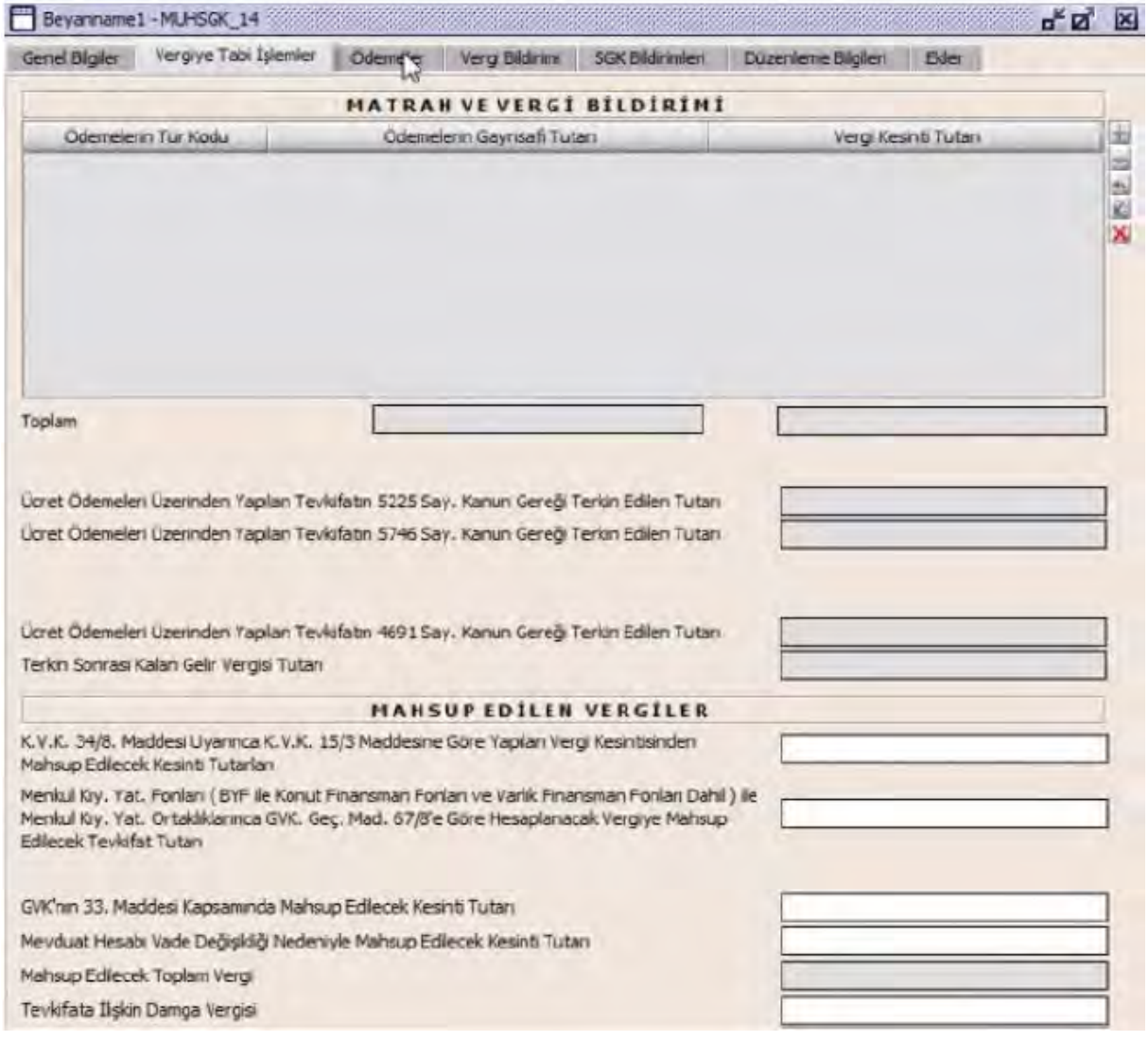
a) Genel Bilgiler
b) Vergiye Tabi İşlemler
c) Ödemeler
ç) Vergi Bildirimi
d) SGK Bildirimleri
e) Düzenleme Bilgileri
f) Ekler

a) Genel Bilgiler: Bu bölüm "İdari Bilgiler" ve "Vergi Sorumlusu" bölümlerinden oluşmaktadır (Görsel 2.56).

Görsel 2.56: Genel bilgiler

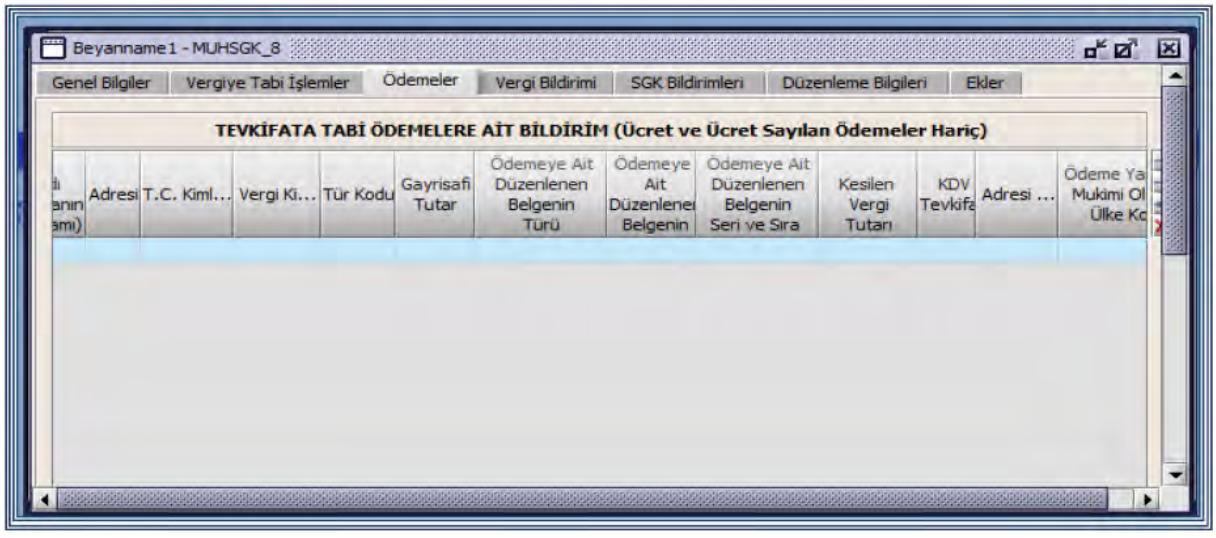
b) Vergiye Tabi İşlemler: Matrah ve Vergi Bildirimi Tablosu ile Mahsup Edilen Vergiler bölümlerinden meydana gelmektedir. Bu bölümde yapılan vergi kesintileri, ödeme tür koduna göre toplu biçimde beyan edilir (Görsel 2.57).

Görsel 2.57: Vergiye tabi işlemler

NOT

c) Ödemeler: Tevkifata tabi ödemelere ilişkin bildirimin ayrıntılı bir şekilde yazıldığı bölümdür (Görsel 2.58). Bu bölümde 011 ila 020 arasında yer alan ücret ödeme türlerine ilişkin bilgiler yer almaz. Diğer ödeme türlerine ilişkin bilgiler; tür kodu bazında, vergiye tabi işlemler kulakçığına aktarılmalıdır.

Görsel 2.58: Ödemeler

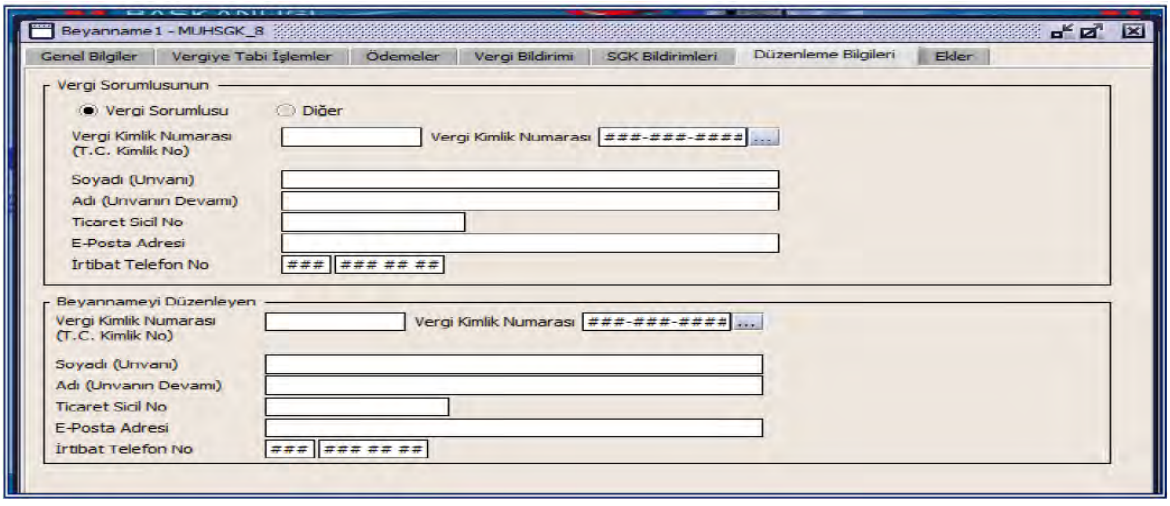
ç) Vergi Bildirimi: Çalışanların ücretleri üzerinden hesaplanan Gelir Vergisi ve Damga Vergisine ait bilgilerin veri girişinin yapıldığı bölümdür.

d) SGK Bildirimleri: 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılara ait hizmet ve prim bilgilerinin gösterileceği bölümdür (Görsel 2.59).

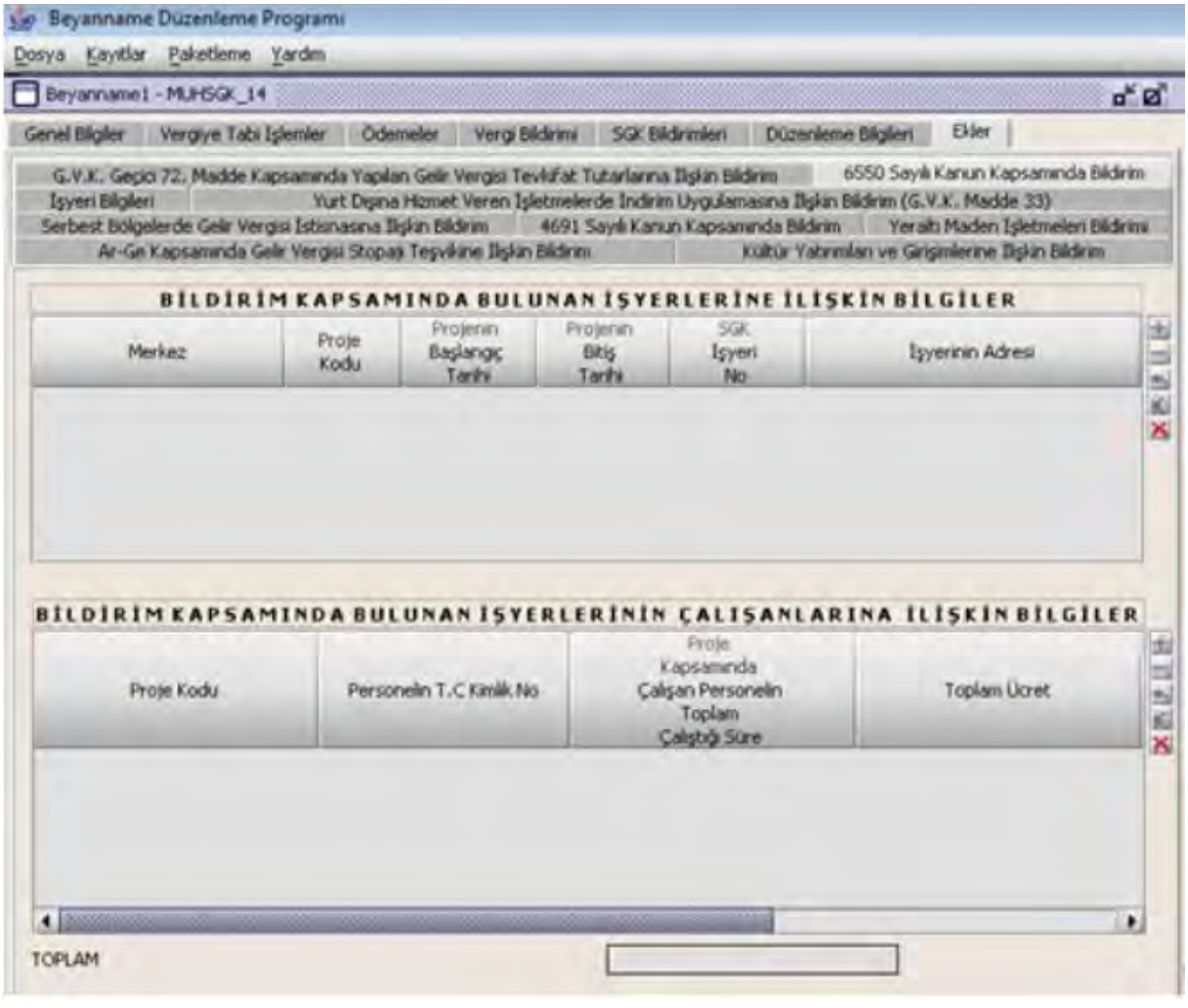
Görsel 2.59: SGK bildirimleri

e) Düzenleme Bilgileri: Bu bölüm, vergi sorumlusuna ve beyannameyi düzenleyene ait bilgilerin girildiği iki kısımdan meydana gelir (Görsel 2.60).

Görsel 2.60: Düzenleme bilgileri

f) Ekler: İşletmelerin iş yeri bilgileri ile çeşitli kanunlar kapsamında yararlandıkları bir indirim veya teşvik varsa buna ait detay bilgilerin girildiği bölümdür (Görsel 2.61).

Görsel 2.61: Ek bilgiler

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'nde vergi kesintileri ve SGK bildirimlerine ilişkin bölümlerdeki hatalar ve eksik bildirimler için **düzeltme beyannameleri** düzenlenir.

Örnek Uygulama: İşveren H** L**'nin yanında çalışan işçi KT'ye ait Ocak 2023 ücret bordrosu bilgileri ve işveren bilgileri Tablo 2.6'daki gibidir.

Tablo 2.6: Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Düzenleme Bilgileri

Ücret Bordrosu Bilgileri	İşverene Ait Bilgiler
Brüt Ücret: 10.008,00	Vergi Dairesi: Ankara Vergi Dairesi
SGK İşveren Primi Oranı: %20,5	Dönem Tipi: Aylık
İşsizlik Sigortası İşveren Primi: %2	Ay: Ocak
SGK İşçi Primi Oranı: %14	Yıl: 2023
İşsizlik Sigortası İşçi Primi: %1	Şube No.: 0
Gelir Vergisi Oranı: %15	Vergi Kimlik Numarası: 22222222222
Damga Vergisi Oranı: ‰7,59	İşveren Soyadı (Unvanı): N** L**
T.C. Kimlik No.: 11111111111	İşveren Adı (Unvanın devamı): -
Meslek Kodu: 9112.06	Ticaret Sicil No.: 11111
İş Yeri Sıra No.: 1000714	E-Posta Adresi: nl@gmail.com
	İrtibat Telefon No.: 0 364 111 11 11
	İş Yeri Mülkiyeti: Mal Sahibi
	İşveren, işçi için herhangi bir teşvik veya indirimden yararlanmamaktadır.
	SMMM'ye Ait Bilgiler:
	Vergi Kimlik Numarası: 33333333333
	Soyadı, Adı (Unvanı): H. T.
	Ticaret Sicil No.: 777
	E-Posta Adresi: ht@hotmail.com
	İrtibat Tel No.: 0 364 222 22 22

İstenen: Gerekli hesaplamaları yaparak Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'ni düzenleyiniz.

Çözüm: Ücret bordrosundaki hesaplamalar Tablo 2.7'deki gibi yapılır.

Tablo 2.7: Ücret Hesaplaması

ADI VE SOYADI	T.C. KİMLİK NO.	ÇALIŞMA GÜNÜ	BRÜT ÜCRET	SGK İŞVEREN (%20,5)	İŞSİZLİK SİGORTA FONU (%2)	TAHAK-KUK
K.T.	11111111111	30	10.008,00	2.051,64	200,16	12.259,80
-	-	-	-	10.008,00 x 0,205	10.008,00 x 0,02	-
			302 ÖDEMELE-RİN GAYRİSAFİ TUTARI			

GELİR VERGİSİ MATRAHI	HESAPLA-NAN GELİR VERGİSİ	ASGARİ ÜCRET İSTİSNA GV TUTARI	NET ÖDENECEK GELİR VERGİSİ	ASGARİ ÜCRET İSTİSNA DAMGA VERGİSİ TUTARI	DAMGA VERGİSİ KESİNTİSİ
8.506,80	1.276,02	1.276,02	0,00	75,96	0,00
10.008,00-(1.401,12+100,08)	8.506,80 x 0,15	-	1.276,02-1.276,02	10.008,00 x 0,0759	-
011 ÖDEMELERİN GAYRİSAFİ TUTARI			011 VERGİ KESİNTİSİ TUTARI		302 VERGİ KESİNTİSİ TUTARI

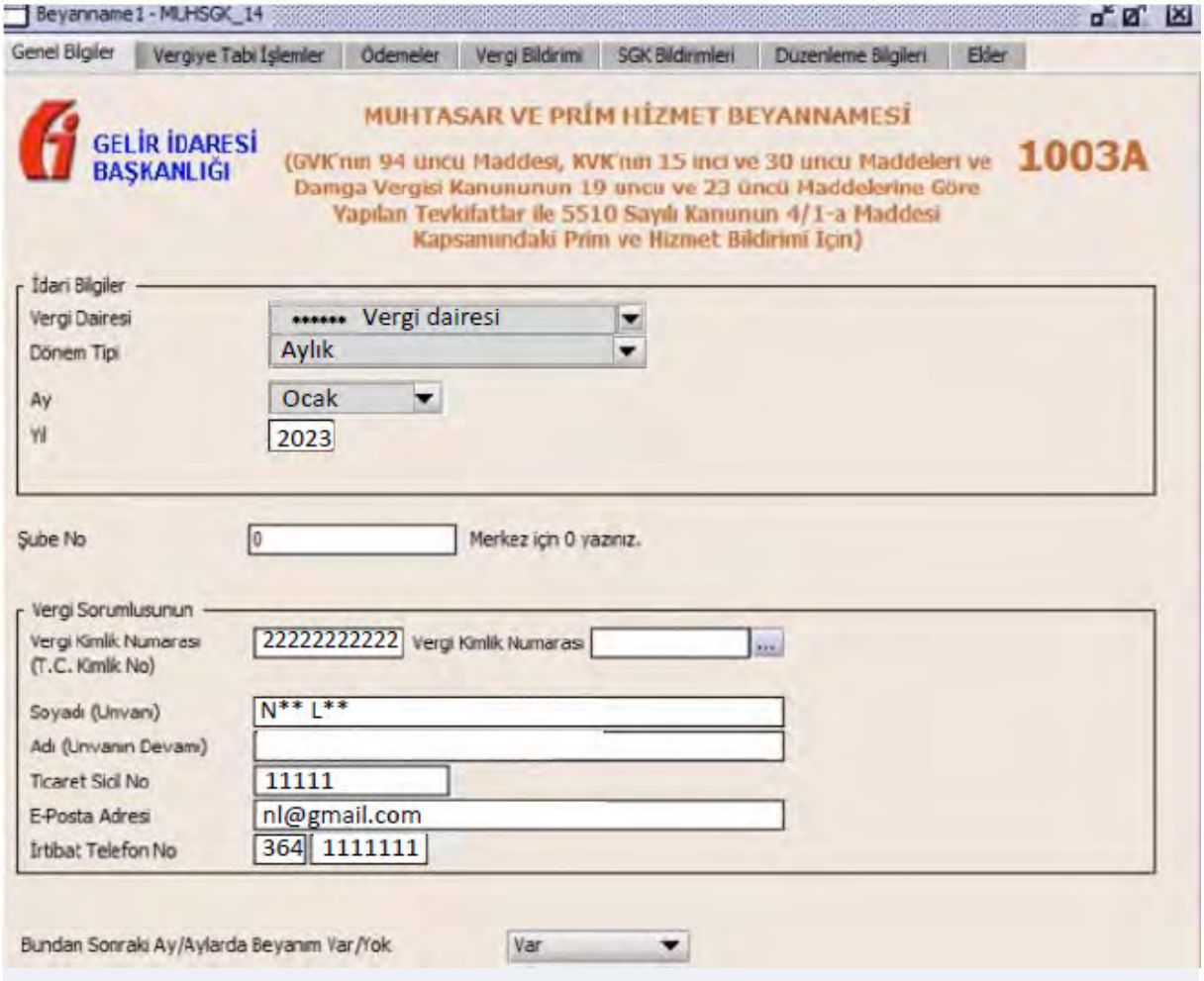
SGK İşveren (%20,5)	SGK İşçi (%14)	İşsizlik Sigortası İşveren Primi (%2)	İşsizlik Si-gortası İşçi Primi (%1)	SGK Kesin-tileri Toplamı	İcra	Kesintiler Toplamı	Net
2.051,64	1.401,12	200,16	100,08	3.753,72	-	1.501,20	8.506,80
-	10.008,00x0,14	-	10.008,00x0,01	-	-	1.401,12+100,08+GV+DV	10.008,00-1.501,20

a) Sisteme Giriş: Beyanname düzenleme programı açılır. https://ebeyanname.gib.gov.tr/download.html genel ağ adresinden e-beyanname sistemine girebilmek için Kullanıcı Kodu, Parola ve Şifre bilgileri yazılıp Giriş düğmesine tıklanır (Görsel 2.62).

Görsel 2.62: Sisteme giriş

b) Genel Bilgiler Sekmesine Bilgi Girişi: İdari bilgiler ve vergi sorumlusuna ait bilgilerin girişi yapılır (Görsel 2.63).

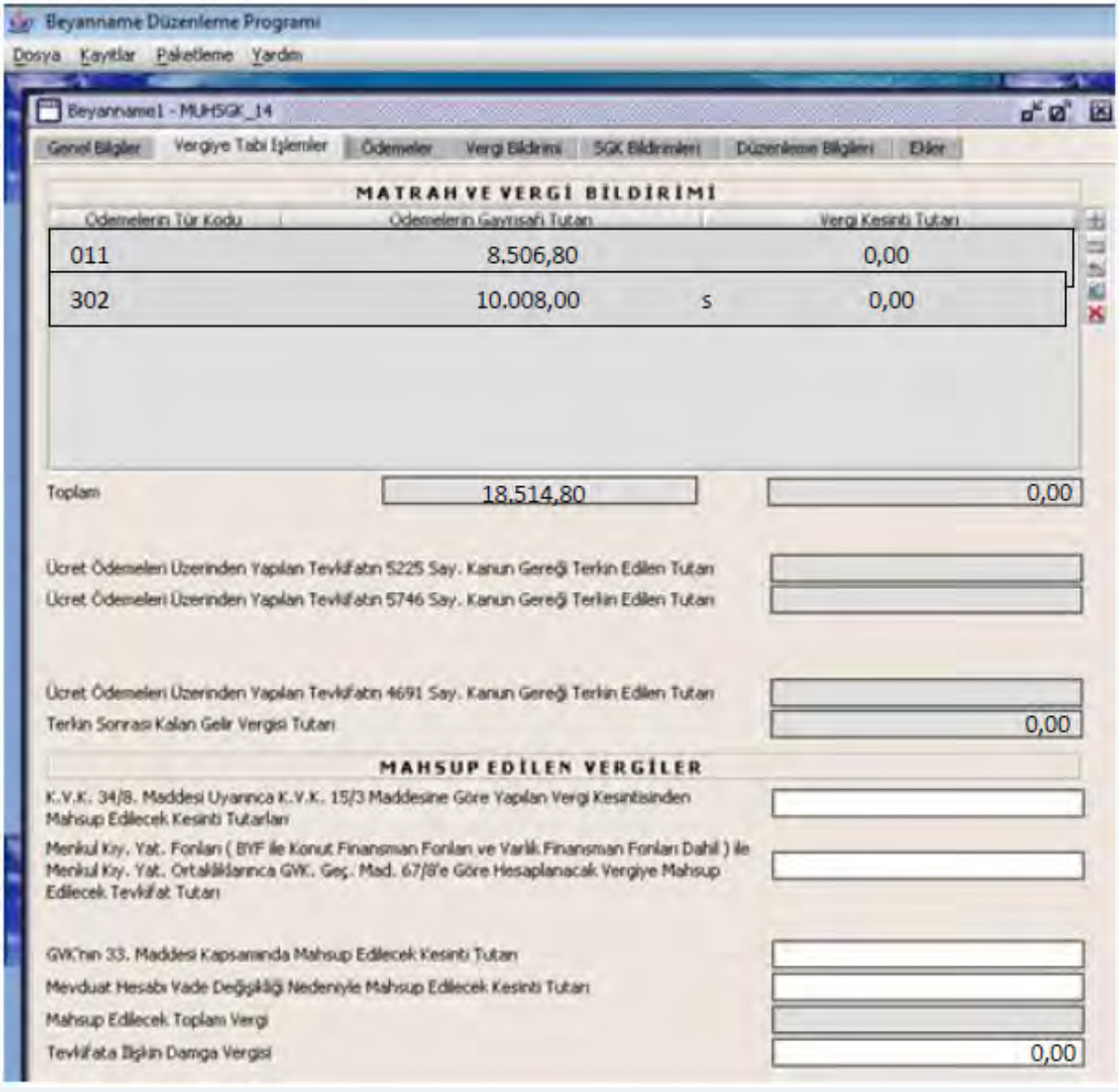

Görsel 2.63: Genel bilgiler

c) Vergiye Tabi İşlemler Sekmesine Bilgi Girişi: Vergi tahakkukunu oluşturabilmek için Görsel 2.64'teki bölümlere, Tablo 2.8'de yer alan bilgiler girilir.

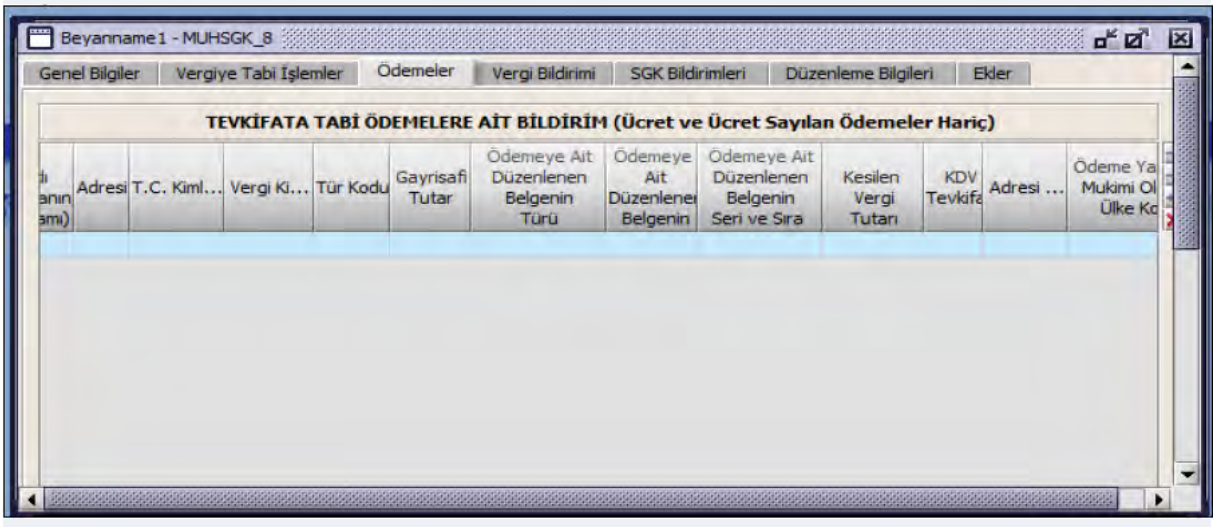
Tablo 2.8: Girişi İçin Gerekli Bilgiler

Ödemelerin Tür Kodu	Ödemelerin Gayri Safi Tutarı	Vergi Kesinti Tutarı	
011	8.506,80	0	Net ödenen gelir vergisi tutarı bu alana girilir.
302	10.008,00	0	Net ödenen damga vergisi tutarı bu alana girilir.
Tevkifata İlişkin Damga Vergisi		0	302 ödeme tür koduna yazılan tutar, manuel olarak bu alana yazılacaktır.

Görsel 2.64: Vergiye tabi işlemler

ç) Ödemeler Sekmesine Bilgi Girişi: Tevkifata tabi ödemelere ilişkin bilirim olmadığı için bu sekmeye bilgi girişi yapılmayacaktır (Görsel 2.65).

Görsel 2.65: Ödemeler

NOT

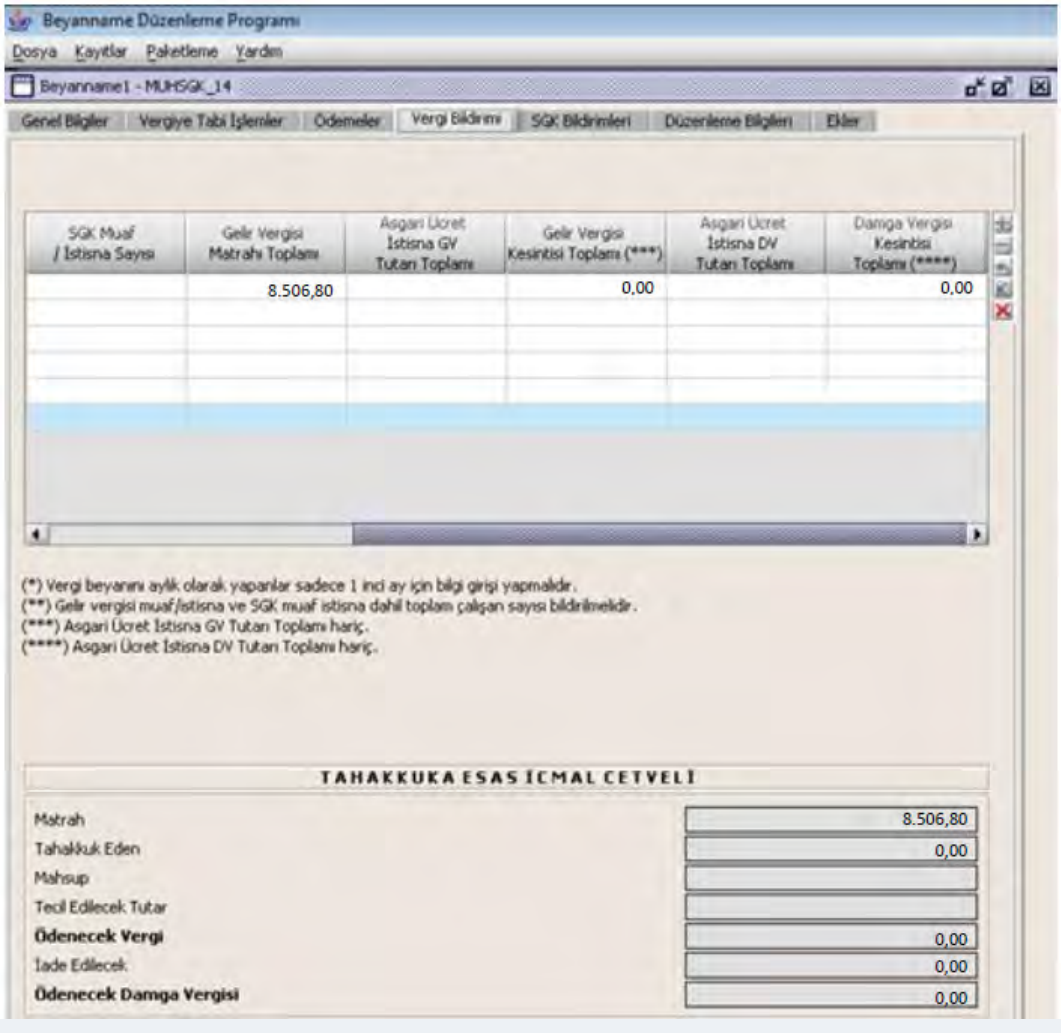
d) Vergi Bildirimi Sekmesine Bilgi Girişi: Görsel 2.66'daki bölümlere, Tablo 2.9'da yer alan bilgiler girilir.

Tablo 2.9: Vergi Bildirimi Sekmesi İçin Gerekli Bilgiler

Çalışan Bilgisi	Toplam Çalışan Sayısı	Gelir Vergisi Muaf/ İstisna Sayısı	SGK Muaf/ İstisna Sayısı	Gelir Vergisi Matrahı Toplamı	Asgari Ücret İstisna GV Tutarı	Gelir Vergisi Kesintisi Toplamı	Asgari Ücret İstisna DV Tutarı Toplamı	Damga Vergisi Kesintisi Toplamı
1.Ay Asgari Ücretli	1	-	-	8.506,80	1.276,02	0	75,96	0
1.Ay Asgari Ücretli	-	-	-	-	-	-	-	-
2.Ay Asgari Ücretli	-	-	-	-	-	-	-	-
2.Ay Asgari Ücretli	-	-	-	-	-	-	-	-
3.Ay Asgari Ücretli	-	-	-	-	-	-	-	-
3.Ay Asgari Ücretli	-	-	-	-	-	-	-	-
Ödenecek Vergi	0							
Ödenecek Damga Vergisi	0							

Net ödenecek Gelir Vergisi yazılır.

Damga Vergisi yazılır.

Görsel 2.66: Vergi bildirimi

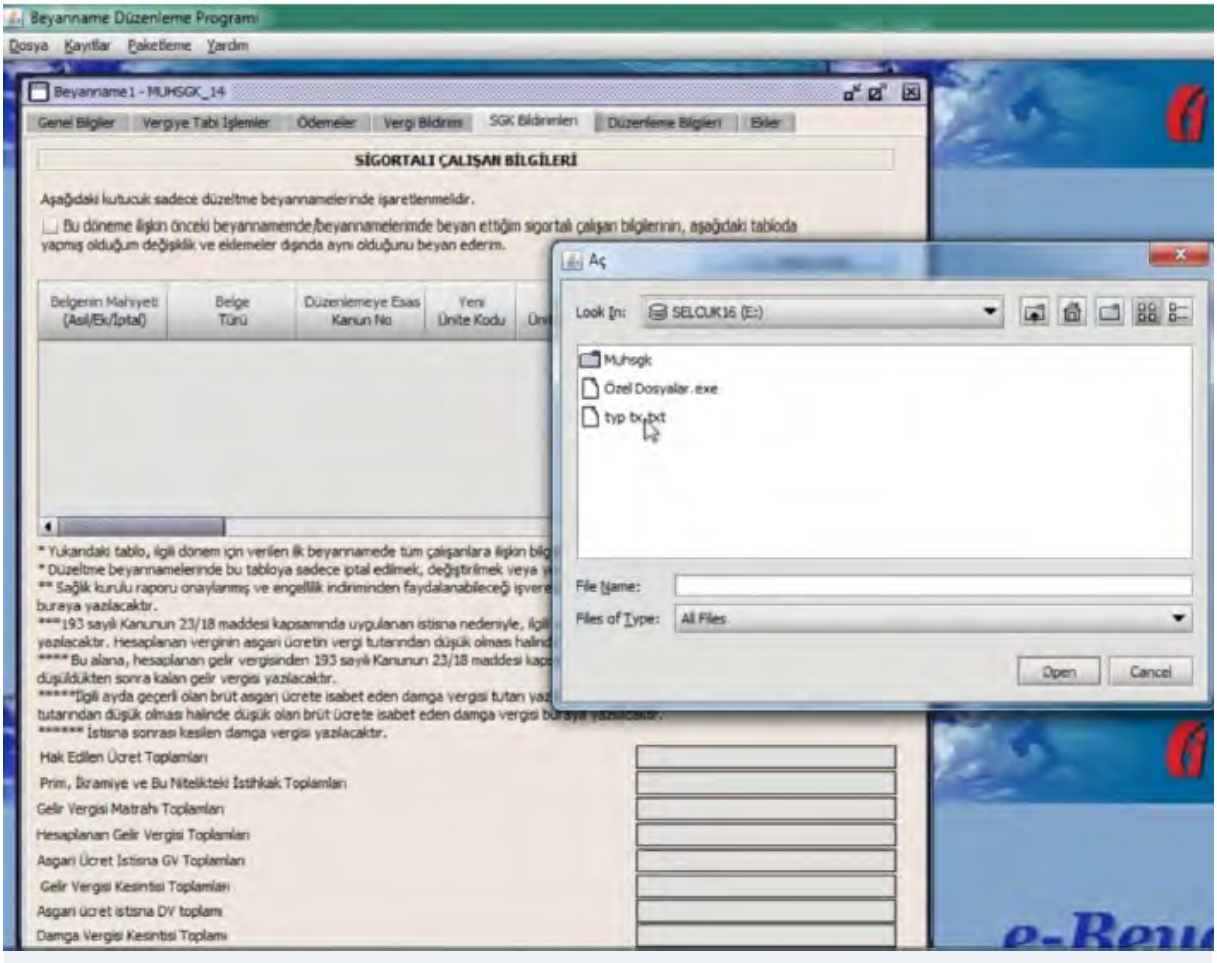
e) SGK Bilgileri Sekmesine Bilgi Girişi: Tablo 2.10'daki bilgileri içeren txt uzantılı dosya, Görsel 2.67'deki gibi bu bölüme aktarılır.

Tablo 2.10: SGK Bilgileri Sekmesi İçin Gerekli Bilgiler

Belgenin Mahiyeti Asıl/Ek/İptal	Belge Türü (Kod)	Düzenlemeye esas kanun türü	Yeni Ünite Kodu	Eski Ünite Kodu	İş Yeri Sıra Numarası	İl Kodu	Alt İşveren Numarası	SGK Sicil	SG No (T.C. Kimlik No.)	İsim	Soy İsim	Prim Ödeme Gün Sayısı
A	01	00000	01	01	1000714	019	000	-	11111111111	K	T	30

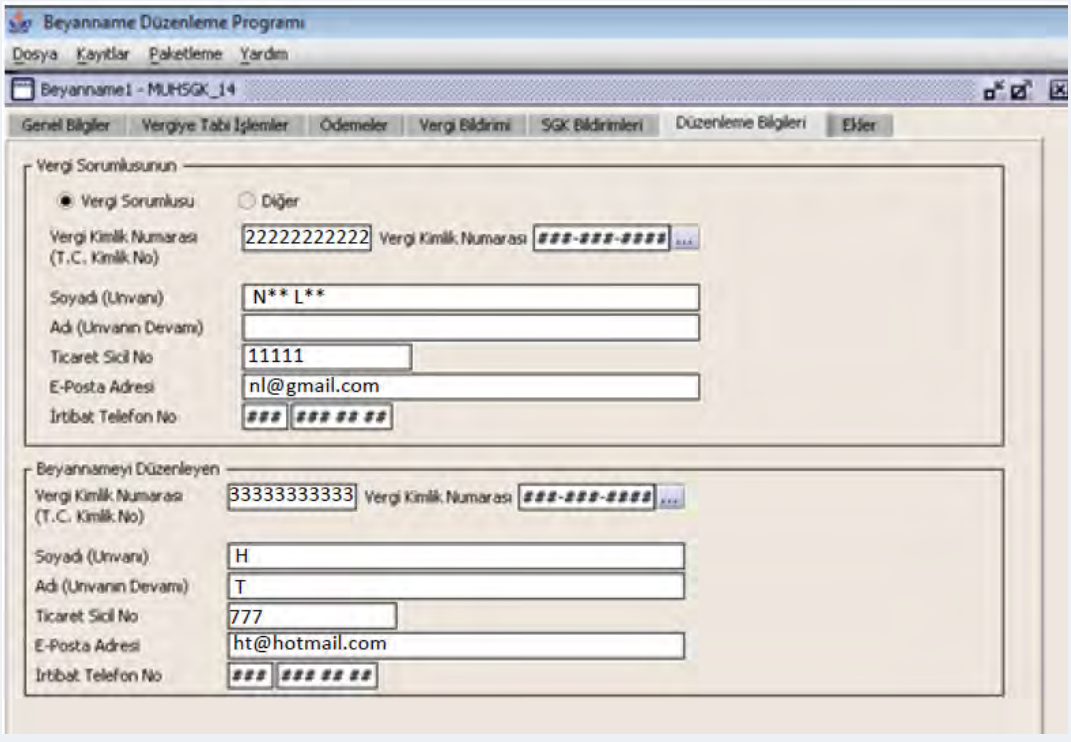
Uzaktan Çalışma Günü	Hak Edilen Ücret	Prim, İkramiye ve Bu nitelikteki İstihkak	İşe Giriş Gün	İşe Giriş Ay	İşten Çıkış Gün	İşten Çıkış Ay	İşten Çıkış Nedeni	Eksik Gün Sayısı	Eksik Gün Nedeni	Meslek Kodu	İstirahat sürelerinde çalışmamıştır. (Evet/Hayır)	Tahakkuk Nedeni
-	10.008,00	-	-	-	-	-	-	-	-	9112.06	-	A

Hizmet Dönem Ay	Hizmet Dönem Yıl	Gelir Vergisinden Muaf mı?	Gelir Vergisi Matrahı	Gelir Vergisi Engellilik Oranı	Hesaplanan Gelir Vergisi	Asgari Ücret İstisna GV tutarı	Gelir Vergisi Kesintisi	Asgari Ücret İstisna DV Tutarı	Damga Vergisi Kesintisi
01	2023	2	8.506,80	-	1.276,02	1.276,02	0	75,96	0

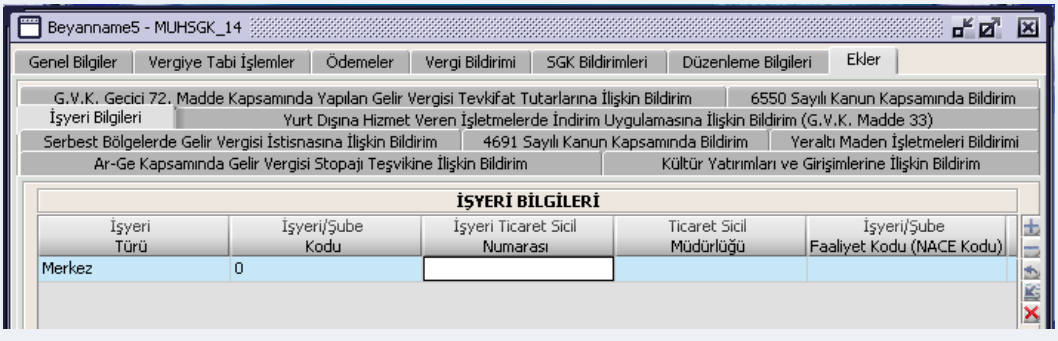
Görsel 2.67: SGK bildirimlerine ait dosyanın sisteme aktarılması

f) Düzenleme Bilgileri Sekmesine Bilgi Girişi: Vergi sorumlusu ve beyannameyi düzenleyen SMMM'ye ait bilgiler, Görsel 2.68'e girilir.

Görsel 2.68: Düzenleme bilgileri

g) Ekler Sekmesine Bilgi Girişi: N** L** İşletmesinin çeşitli kanunlar kapsamında yararlandığı indirim veya teşvik olmadığı için bu bölüme sadece iş yeri bilgilerine ait bilgi girişi yapılır (Görsel 2.69).

Görsel 2.69: Ekler

ğ) Beyannamenin E-Beyanname Sistemine Gönderilmesi: Beyanname düzenleme programında hazırlanan beyanname dosyası, **Dosya** menüsünden xml formatında **Kaydet** butonuna tıklanarak kaydedilir ve sıkıştırılarak **Paketleme** menüsünde dosyanın paketleme işlemi yapılır.

İnternet Vergi Dairesi e-beyanname bölümüne veya İnternet Vergi Dairesi Beyanname İşlemleri bölümüne kullanıcı kodu, parola ve şifre ile bağlanılır. Gelen ekrandan **Beyanname Gönder** bölümünde paketlenen dosya adı seçilir. Daha sonra e-beyanname, **Paket Gönder** sayfasına yönlendirilir. Burada **Beyannameyi Gönder** butonuna tıklandığında beyanname gönderilir ve tahakkuk eder. Görsel 2.70'de Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi yer almaktadır.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MUHTASAR VE PRİM HİZMET BEYANNAMESİ

(GVK'nın 94 üncü Maddesi, KVK'nın 15 inci ve 30 uncu Maddeleri ve Damga Vergisi Kanununun 19 uncu ve 23 üncü Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatlar ile 5510 Sayılı Kanunun 4/1-a Maddesi Kapsamındaki Prim ve Hizmet Bildirimi İçin)

1003A

ÇORUM VD	DÖNEM TİPİ	Yıl	2023
VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ	Aylık	Ay	Ocak

Onay Zamanı: 24.02.2023 - 13:51:06

VERGİ SORUMLUSUNUN

Vergi Kimlik Numarası	22222222222		
E-Posta Adresi Ticaret			
Sicil No Soyadı (Unvanı)			
Adı (Unvanın Devamı)	N** L**	İrtibat Tel No	0 364 1111111

Bundan Sonraki Ay/Aylarda Beyanım Var/Yok: Var

MATRAH VE VERGİ BİLDİRİMİ

Ödemelerin Tür Kodu	Ödemelerin Gayrisafi Tutarı	Vergi Kesinti Tutarı
011	8.506,80	0,00
302	10.008,00	0,00
Toplam	18.514,80	0,00

Ücret Ödemeleri Üzerinden Yapılan Tevkifatın 5084 Say. Kanun Gereği Terkin Edilen Tutarı	0,00
Ücret Ödemeleri Üzerinden Yapılan Tevkifatın 5225 Say. Kanun Gereği Terkin Edilen Tutarı	0,00
Ücret Ödemeleri Üzerinden Yapılan Tevkifatın 5746 Say. Kanun Gereği Terkin Edilen Tutarı	0,00
Ücret Ödemeleri Üzerinden Yapılan Tevkifatın G.V.K. Geçici 80.Md Gereği Terkin Edilen	0,00
4447 Sayılı Kanunun Geçici 21. Maddesi Kapsamında Terkin Edilecek Tutar	0,00
Terkin Sonrası Kalan Vergi Tutarı	0,00
KVK. 34/8. Maddesi Uyarınca KVK. 15/3 Maddesine Göre Yapılan Vergi Kesintisinden Mahsup Edilecek Kesinti Tutarları	0,00
Menkul Kıy. Yat. Fonları (BYF ile Konut Finansman Fonları ve Varlık Finansman Fonları Dahil) ile Menkul Kıy. Yat. Ortaklıklarınca GVK. Geç. Mad. 67/8'e Göre Hesaplanacak Vergiye Mahsup Edilecek Tevkifat Tutarı	0,00
Asgari Geçim İndiriminden Doğan Mahsup Edilecek Gelir Vergisi	0,00
GVK'nın 33. Maddesi Kapsamında Mahsup Edilecek Kesinti Tutarı	0,00
Mevduat Hesabı Vade Değişikliği Nedeniyle Mahsup Edilecek Kesinti Tutarı	0,00
Mahsup Edilecek Toplam Vergi	0,00
Tevkifata İlişkin Damga Vergisi	0,00

Çalıştırılan İşçi Sayısı	Aylık	3 Aylık		
		1. Ay	2. Ay	3. Ay
Asgari Ücretli	1	0	0	0
Diğer Ücretli	0	0	0	0
Toplam	1	0	0	0
Gelir Vergisi Muaf/İstisna	0	0	0	0
SGK Muaf/İsti	0	0	0	0

TAHAKKUKA ESAS İCMAL CETVELİ

Matrah Tahakkuk	18.514,80
Eden Mahsup	0,00
	0,00
Tecil Edilecek Tutar	0,00
Ödenecek	0,00
İade Edilecek	0,00
Ödenecek Damga Vergisi	0,00
Gelir Vergisi Stopaj Teşvikine ilişkin Bildirim Tebliğ Tipi	Yok
Teşvikten Yararlanma Tarihi	Yok

Sigortalı Çalışan Bilgileri

Belge Mahiyeti	Belge Türü	Düzn. Esas Kanun No	Yeni Ünite Kodu	Eski Ünite Kodu	İşyeri Sıra No	İl Kodu	Alt İşveren No	SSK Sicil	SGK No (TC Kimlik No)	Adı	Soyadı
Asıl	TÜM SİG.KOLLARI/YABNC UYR	5510	01	01	1000714	019	000		11111111111	K	T

Prim Ödeme Günü	Hak Edilen Ücret	Prim İkramiye	İşe Giriş Gün	İşe Giriş Ay	İşten Çıkış Gün	İşten Çıkış Ay	İşten Çıkış Nedeni	Eksik Gün Sayısı	Eksik Gün Nedeni	Meslek Kodu	İst. Sür. Çal.
30	8.506,80	0.00						0		9112.06	

Tahakkuk Nedeni	Hizmet Dönem Ay	Hizmet Dönem Yıl	G.V. Muaf mı	İlgili Döneme Ait G.V Matrahı	G.V Engel. Oranı	Hesaplanan G.V. Kesintisi
Yasal süresinde verilme	01	2023	Hayır	8.506,80	0.00	0,00

Asgari Ücret İstisna G.V. tutarı	G.V.Kesintisi	Asgari Ücret İstisna D.V Tutarı	Damga Vergisi Kesintisi
1.276,02	0,00	75,96	0,00

TAHAKKUK BAZINDA

Dönem Yıl	Dönem Ay	Belge Mahiyeti	Belge Türü	Düzn. Esas Kanun No	Yeni Ünite	Eski Ünite	İşyeri Sıra No	İl Kodu	Alt İşveren No	Tahakkuk Nedeni	Hizmet Dönem Yıl	Hizmet Dönem Ay	Çalışan Sayısı	Prime Esas Kazanç Toplam	Prim İkramiye Toplam
2023	01	A	01	5510	01	01	1000714	019	000	A	2023	01	1	8.506.80	0.00

İŞYERİ BAZINDA

Yeni Ünite Kodu	Eski Ünite Kodu	İşyeri Sıra No	İl Kodu	Alt İşveren No	Çalışan Sayısı	Prime Esas Kazanç Toplam Toplam	Prim İkramiye Toplam
01	01	1000714	019	000	1	8.506.80	0.00
					TOPLAM	8.506.80	0,00

Beyannamenin Hangi Sıfatla Verildiği

Vergi Sorumlusu

Vergi Kimlik Numarası	22222222222
Soyadı, Adı (Unvanı)	N** L**
Ticaret Sicil No	11111
E-Posta Adresi	nl@gmail.com
İrtibat Tel No	364 1111111

BEYANNAMEYİ DÜZENLEYEN

Vergi Kimlik Numarası (TC Kimlik No)	33333333333
Soyadı, Adı (Unvanı)	H.T.
Ticaret Sicil No	777
E-Posta Adresi	ht@hotmail.com
İrtibat Tel No	364 2222222

İşyeri Bilgileri

İşyeri Türü	İşyeri/Şube Kodu	İşyeri Ticaret Sicil Numarası	Ticaret Sicil Müdürlüğü	İşyeri/Şube Faaliyet Kodu	İşyeri/Şube Adı	İşyeri/Şube Adres No	İşyeri/Şube Mülkiyet
Merkez	2	11111	***** TİCARET SİCİLİ MUDÜRLÜĞÜ	88888	N** L**	9999999999	Mal Sahibi

Görsel 2.70: Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi

2.4. ETKİNLİK

İşveren Y** T**'ye bağlı çalışan işçi AS'ye ait Mart 2023 ücret bordrosu ve işveren bilgileri Tablo 2.11'deki gibidir.

Tablo 2.11: Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Düzenleme Bilgileri

Ücret Bordrosu Bilgileri:	**İşverene Ait Bilgiler:**
Brüt Ücret: 15.000,00	Vergi Dairesi: Ankara Vergi Dairesi
SGK İşveren Primi Oranı: %20,5	Dönem Tipi: Aylık
İşsizlik Sigortası İşveren Primi: %2	Ay: Mart
SGK İşçi Primi Oranı: %14	Yıl: 2023
İşsizlik Sigortası İşçi Primi: %1	Şube No.: 0
Gelir Vergisi Oranı: %15	Vergi Kimlik Numarası: 77777777777
Damga Vergisi Oranı: ‰7,59	İşveren Soyadı (Unvanı): Y** T**
T.C. Kimlik No.: 44444444444	İşveren Adı (Unvanın devamı): -
Meslek Kodu: 9112.06	Ticaret Sicil No.: 55555
İş Yeri Sıra No.: 714520	E-Posta Adresi: yt@hotmail.com
	İrtibat Telefon No.: 0 364 333 33 33
	İş Yeri Mülkiyeti: Mal Sahibi
	İşveren, işçi için herhangi bir teşvik veya indirimden yararlanmamaktadır.
	SMMM'ye Ait Bilgiler:
	Vergi Kimlik Numarası: 66666666666
	Soyadı, Adı (Unvanı): M. S.
	Ticaret Sicil No.: 777
	E-Posta Adresi: ms@gmail.com
	İrtibat Tel No.: 0 364 444 44 44

İstenen: Gerekli hesaplamaları yaparak Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'ni düzenleyiniz.

2.5. KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMESİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Bir kurum, kazancını nelerden elde edebilir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Kurumlar vergisi (KV), kurum kazancı üzerinden alınan vergidir ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında ele alınır.

2.5.1. Kurumlar Vergisi Beyannamesi

Kurumlar vergisi, mükelleflerinin ilgili hesap dönemine ait kurum kazançlarını devlete bildirdikleri beyannamedir. Kurum kazancı, gelir vergisinin konusuna giren gelir unsurlarından oluşur. Kurumlar vergisi, yıllık olarak verilen bir vergidir. Gelirin elde edildiği yılı takip eden yılın nisan ayının 25. gününe kadar verilmelidir. Beyanname düzenlenirken kasıtlı olarak yanlış bilgi vermekten sakınılmalıdır.

Kurumlar vergisi hesaplanırken kurumun ilgili yıl içerisinde elde ettiği kazanç üzerinden belirlenen oran dikkate alınır. Örneğin 2023 yılı için kurumlar vergisi oranı %20 olarak belirlendiyse kurum kazancı üzerinden %20 oranında kurumlar vergisi ödemek zorundadır.

2.5.2. Mükellefi

Kurumlar vergisi ödemekle mükellef olanlar şu şekilde sıralanır:

- Sermaye şirketleri
- Kooperatifler
- İktisadi kamu kuruluşları
- Dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler
- İş ortaklıkları

Kanun'da adı geçen kurumlar, kanuni veya iş merkezlerinin Türkiye'de olup olmadığına göre tam mükellefiyet ya da dar mükellefiyet esasında vergilendirilir.

a) Tam Mükellefiyet: Bu mükellefiyette kanuni veya iş merkezleri Türkiye'de olanlar, hem Türkiye'de hem de Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tamamı üzerinden vergilendirilir. Tam mükellefiyette vergi dairesi, kurumun kanuni veya iş merkezlerinin olduğu yerdeki vergi dairesidir.

b) Dar Mükellefiyet: Bu mükellefiyette kanuni ve iş merkezlerinin her ikisi de Türkiye'de olmayan kurumlar yalnızca Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirilir.

Dar mükellefiyette vergi dairesi, kurumun Türkiye'deki iş yerinin ya da daimi temsilcisinin bulunduğu yerin vergi dairesidir. Türkiye'de iş yeri ya da daimi temsilcisi bulunmaması hâlinde ise yabancı kuruma kazanç sağlayanların bağlı olduğu vergi dairesidir.

BİLGİ NOTU

Kanuni Merkez: Vergiye tabi kurumların kuruluş kanunlarında, tüzüklerinde, ana statülerinde ya da sözleşmelerinde gösterilen merkezdir.

İş Merkezi: İş bakımından işlemlerin fiilen toplandığı ve yönetildiği merkezdir.

Kurumlar vergisinden muaf olan kurumlar, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 4. maddesinde 19 bent hâlinde sayılmıştır. Bu kurumlar, amaçlarına göre sınıflandırılarak açıklanmıştır.

a) **Eğitim, Kültür Amaçlı Faaliyet Gösteren Kamu Kuruluşları:** Okullar, okul atölyeleri, konservatuvarlar, tiyatrolar, öğrenci yurtları, sosyal sigorta kurumları, ceza ve ıslah evleri atölyeler vb.

b) **Sağlık, Sosyal Güvenlik ve Spor Amaçlı Kamu Kuruluşları:** Hastane, klinik, çocuk bakımevleri, sanatoryum, tescil edilmiş spor kulüplerinin idman ve spor faaliyetlerinde bulunan iktisadi işletmeleri ile sadece idman ve spor faaliyetlerinde bulunan anonim şirketler vb.

c) **Teşvik Amaçlı Kurumlar:** Özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelere kredi teminatı sağlamak üzere kurulan kurumlar, kooperatifler vb.

ç) **Yerel İdarelere Yönelik Açılan Kurumlar:** Belediyeler ve köyler ile bunlara bağlı kurumlar tarafından işletilen su-elektrik ve hava gazı işletmeleri, belediye sınırları içindeki yolcu taşıma işletmeleri, mezbahalar vb.

d) **Diğer:** Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Özelleştirme Fonu, Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü, askerî fabrika ve atölyeler vb.

2.5.3. Beyannamenin Bildirimi ve Verginin Ödenmesi

Kurumlar vergisi, mükellefin veya vergi sorumlusunun beyanı üzerine tarh olunur. Tam mükellefiyette beyanname, hesap döneminin kapandığı yılı takip eden yılın dördüncü ayının (nisan) 25. günü akşamına kadar verilir. Kurumlar vergisinin ödemesi, beyannamenin verildiği ayın sonuna kadardır.

Dar mükellefiyette beyanname, mükellefin Türkiye'yi terk etmesi durumunda ise ülkeyi terk etmesinden önceki 15 gün içinde bağlı olduğu vergi dairesine verilir. Kurumlar vergisinin ödemesi, beyanname verme süresi içinde yapılır.

Kurumlar vergisi ödemeleri; vergi daireleri ile anlaşmalı bankalara, tüm vergi dairelerinin veznelerine ya da https://intvrg.gib.gov.tr adresine yapılabilir.

2.5.4. Kurumlar Vergisinin Oranı

Bu oran, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesinde "Kurumlar vergisi, kurum kazancı üzerinden %20 oranında alınır." şeklinde ifade edilmiştir. Bakanlar Kurulu kararıyla bu oran artırılabilir. Yıllara göre kurumlar vergisi oranı Tablo 2.12'deki gibidir.

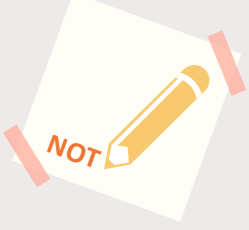
Tablo 2.12: Yıllar Göre Kurumlar Vergisi Oranları

YILLAR	KV ORANI (%)
2022	23
2021	25
2020	22
2019	22
2018	22
2017	20
2016	20
2015	20
2014	20

2.5.5. Kurumlar Vergisi Beyannamesi'nin Düzenlenmesi

Kurumlar Vergisi Beyannamesi'ni düzenlemek için beyanname düzenleme programı açılır ve sisteme giriş yapabilmek için https://ebeyanname.gib.gov.tr/download.html genel ağ adresi tıklanır. Kurumlar Vergisi Beyannamesi şu bölümlerden oluşur:

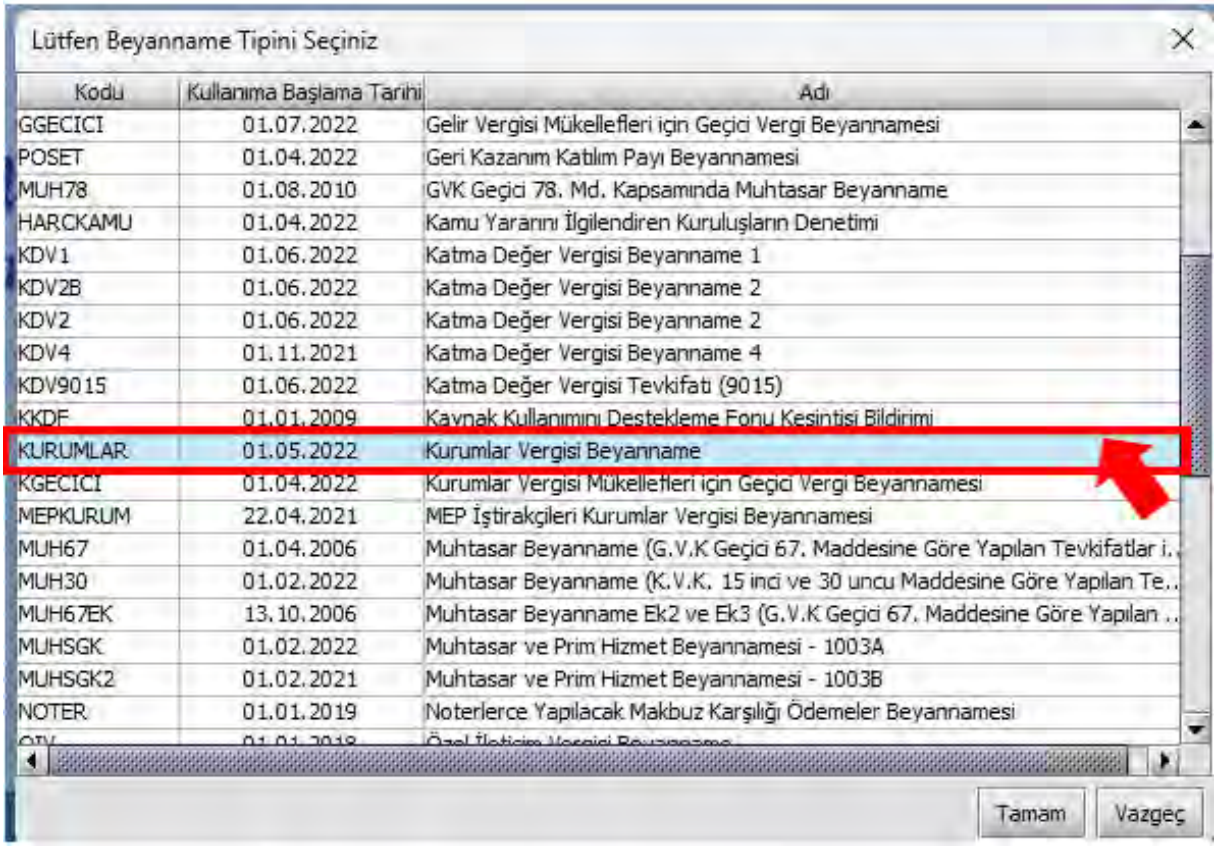
- Sisteme Giriş
- Genel Bilgiler
- Kuruma Bağlı İş Yerleri ve Geçmiş Yıl Zararları
- Kazanç ve İlaveler
- Vergi Bildirimi
- Düzenleme Bilgileri
- Ekler
- Ek Bilgiler

a) Sisteme Giriş: https://ebeyanname.gib.gov.tr/download.html genel ağ adresinden e-beyanname sistemine Kullanıcı Kodu, Parola ve Şifre bilgileri girilip Giriş düğmesine tıklanır (Görsel 2.71). Ardından "Kurumlar Vergisi Beyannamesi" seçilir (Görsel 2.72).

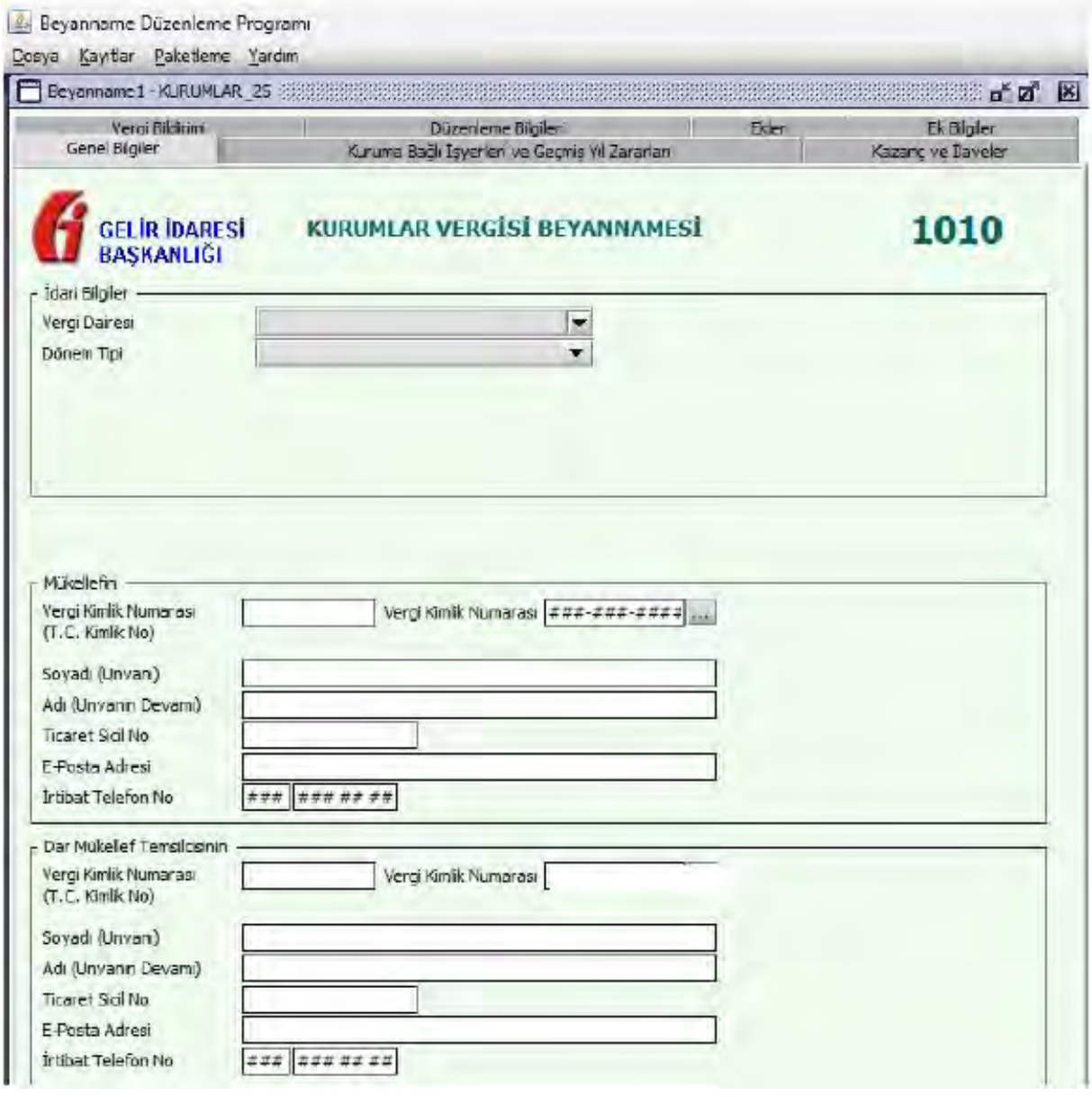

Görsel 2.71: Sisteme giriş

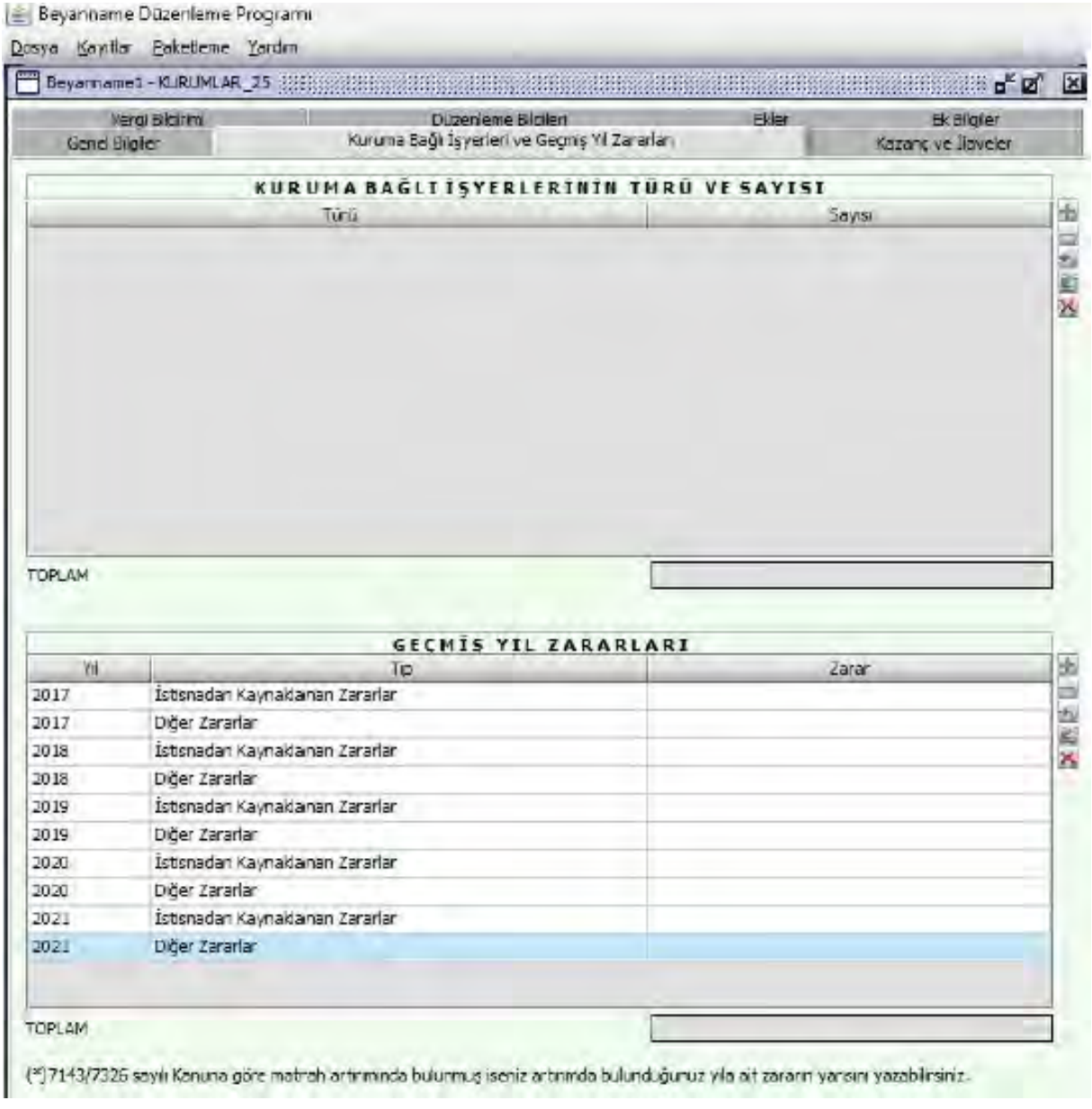
Görsel 2.72: Kurumlar Vergisi Beyannamesi'nin seçimi

b) Genel Bilgiler: Bu bölüm, "İdari Bilgiler", "Mükellef" ve "Dar Mükellefiyet Temsilcisi"den oluşmaktadır (Görsel 2.73).

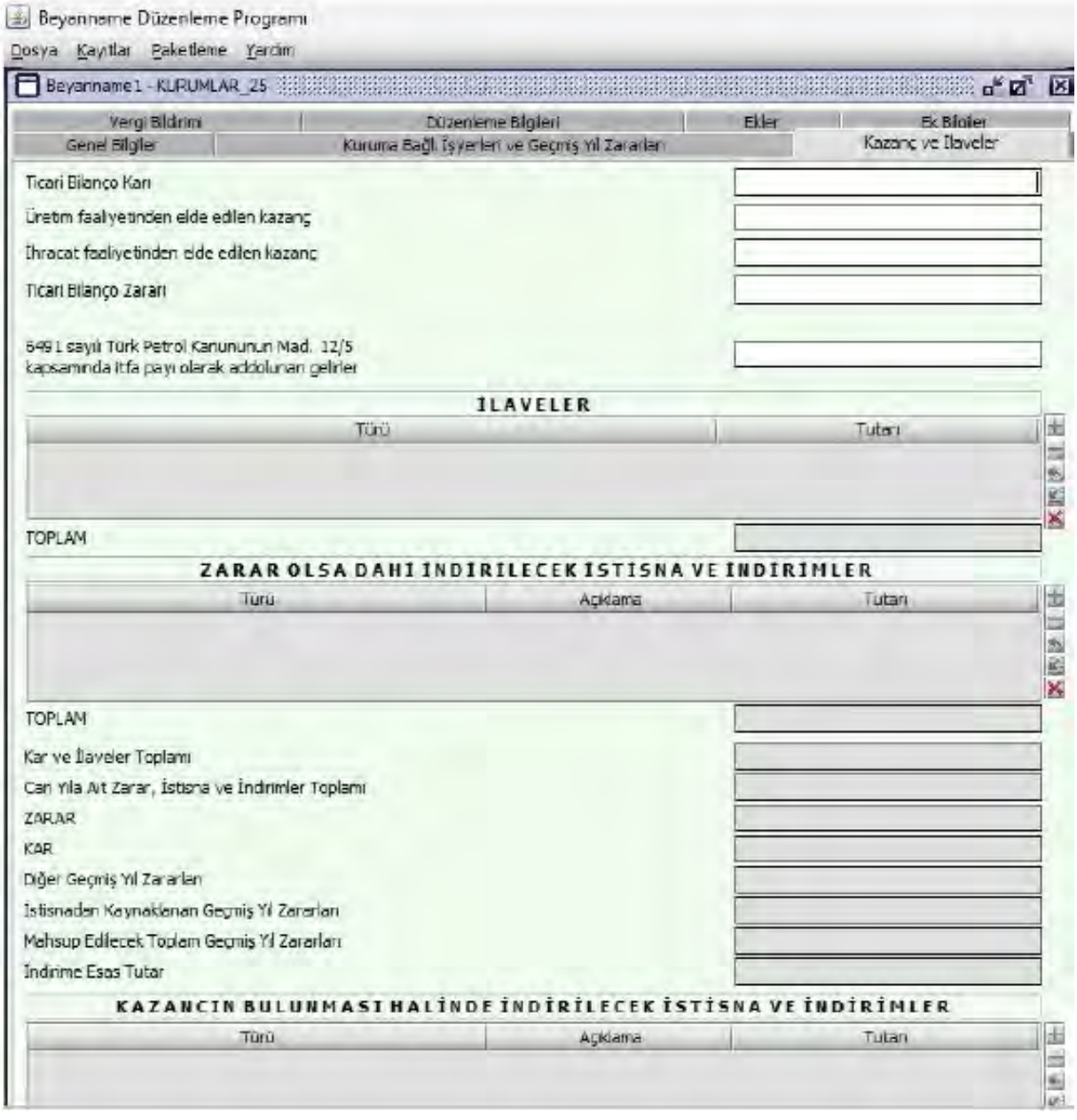
Görsel 2.73: Genel bilgiler

c) Kuruma Bağlı İş Yerleri ve Geçmiş Yıl Zararları: "Kuruma Bağlı İş Yerlerinin Türü ve Sayısı" ile "Geçmiş Yıl Zararları" bölümlerinden meydana gelmektedir (Görsel 2.74).

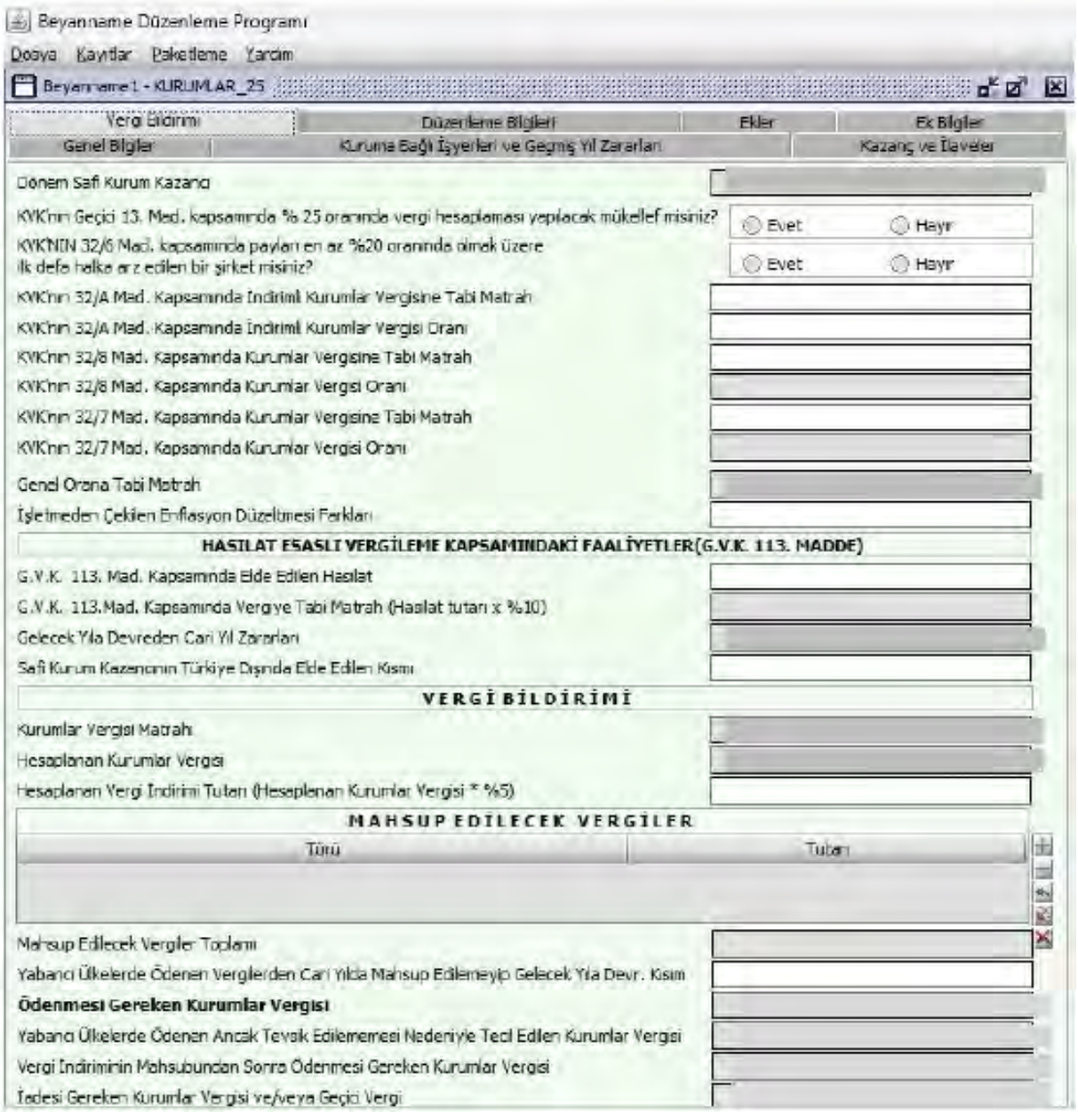
Görsel 2.74: Kuruma bağlı iş yerleri ve geçmiş yıl zararları

ç) **Kazanç ve İlaveler:** Kazanç ve ilavelerin ayrıntılı bir şekilde yazıldığı bölümdür (Görsel 2.75). "Ticari Bilanço Kârı", "İlaveler", "Zarar Olsa Bile İndirilecek İstisna ve İndirimler" ve "Kazancın Bulunması Hâlinde İndirilecek İstisna ve İndirimler" bölümlerinden oluşur.

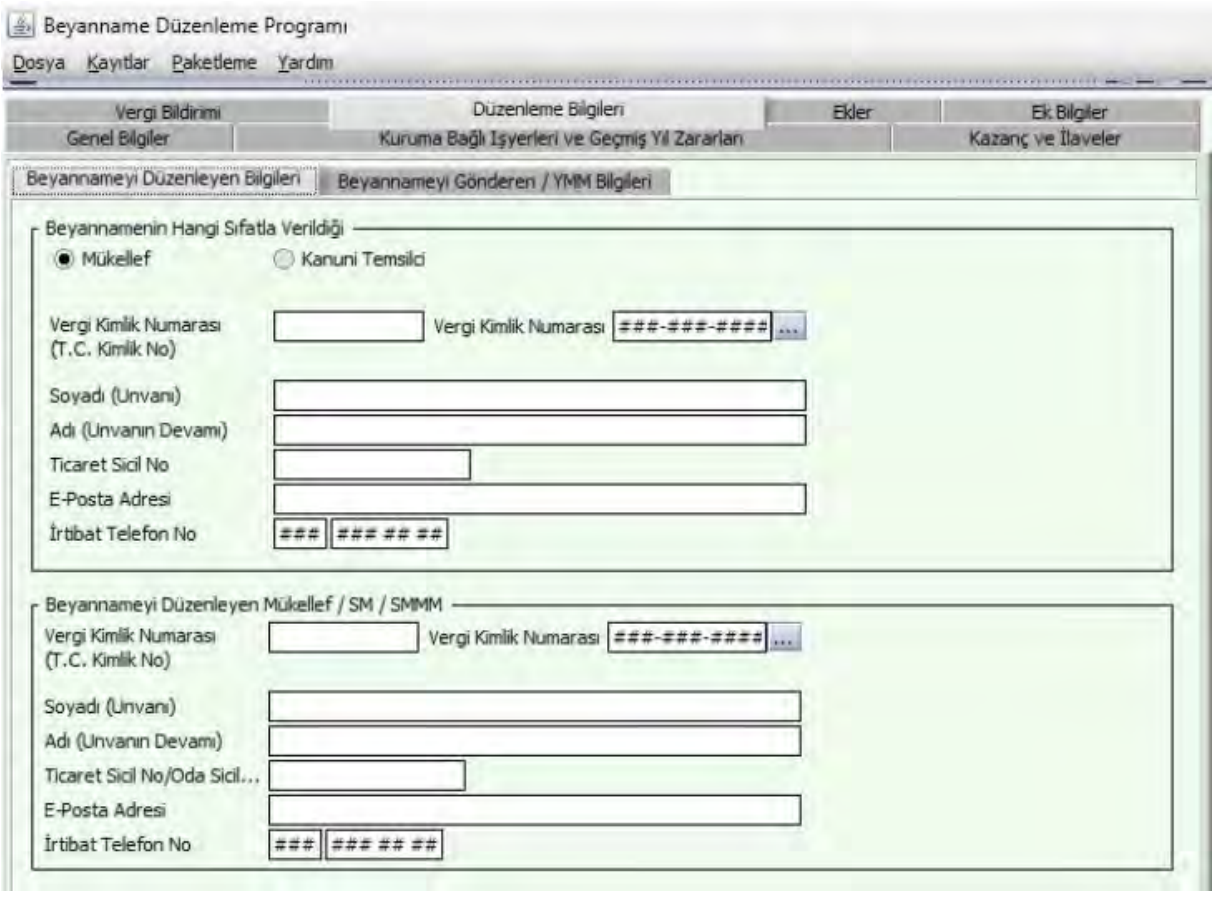
Görsel 2.75: Kazanç ve ilaveler

d) Vergi Bildirimi: Kurumlar vergisinin veri girişini yapıldığı bölümdür. "Dönem Safi Kazancı", "Hasılat Esaslı Vergileme Kapsamındaki Faaliyetler", "Vergi Bildirimi" ve "Mahsup Edilecek Vergiler" bölümlerinden oluşur (Görsel 2.76).

Görsel 2.76: Vergi bildirimi

e) Düzenleme Bilgileri: Bu bölüm, mükellefe ve beyannameyi düzenleyene ait bilgilerin girildiği iki bölümden meydana gelir (Görsel 2.77).

Görsel 2.77: Düzenleme bilgileri

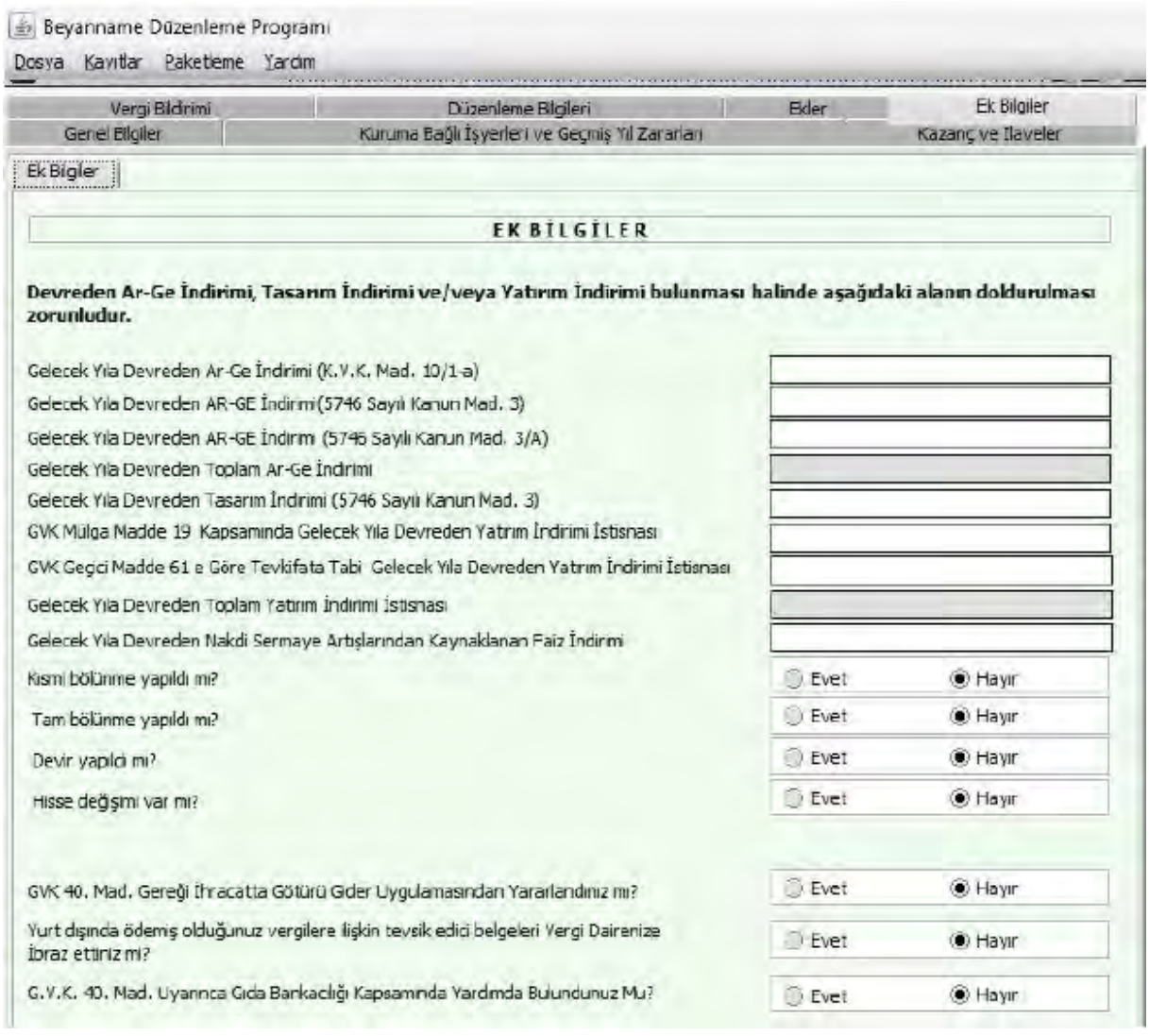

f) Ekler: İşletmelerin iş yeri bilgilerinin, kurum ortakları bilgilerinin ve çeşitli kanunlar kapsamında yararlanılan bir indirim veya teşvik varsa buna ait detay bilgilerin girildiği bölümdür (Görsel 2.78).

Görsel 2.78: Ekler

g) Ek Bilgiler: Devreden ARGE indirimi bilgileri ile tasarım indirimi ve/veya yatırım indirimi bulunması hâlinde gerekli bilgilerin girildiği sekmedir (Görsel 2.79).

Görsel 2.79: Ek bilgiler

NOT

Örnek Uygulama: Tablo 2.13'te X Gıda Ambalaj Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin Kurumlar Vergisi Beyannamesi'nin düzenlenmesine ait bilgiler verilmiştir.

Tablo 2.13: Kurumlar Vergisi Beyannamesi'nin Düzenlenmesine Ait Bilgiler

İşletmeye Ait Bilgiler	
İşletmenin Unvanı	X Gıda Ambalaj Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Vergi Dairesi	Ankara
Dönem Tipi	Yıllık
Yıl	2021
Mükellefe Ait Bilgiler	
Vergi Kimlik Numarası	111-111-1111
Ticaret Sicil No.	77777
E-Posta Adresi	xgida@mail.com
İrtibat Telefon No.	364 222 33 44
Beyannameyi Düzenleyen SMMM'ye Ait Bilgiler	
Vergi Kimlik Numarası	444-444-4444
T.C. Kimlik Numarası	33333333333
Soyadı	T**
Adı	H**
Ticaret Sicil No.	041
E-Posta Adresi	ht@mail.com
İrtibat Telefon No.	364 548 41 19
2021 Yılı Kurumlar Vergisi Oranı	%25
KV Beyannamesi Damga Vergisi Tutarı	327,40

2021 Yılı Ticari Bilanço Kârı…… 409.649,39 TL
Kanunen Kabul Edilmeyen Giderleri……_____0_____
Geçmiş Yıl Zararları……..._____0_____
Nakdi Sermaye Artışından Kaynaklanan Faiz İndirimi……..32.965,01 TL

İstenen

1. Tablo 2.13'te verilen bilgilere göre göre X Gıda Ambalaj Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin yıllık kurumlar vergisi matrahını belirleyip kurumlar vergisini hesaplayınız.
2. Kurumlar Vergisi Beyannamesi'ni düzenleyiniz.

Çözüm:

1.

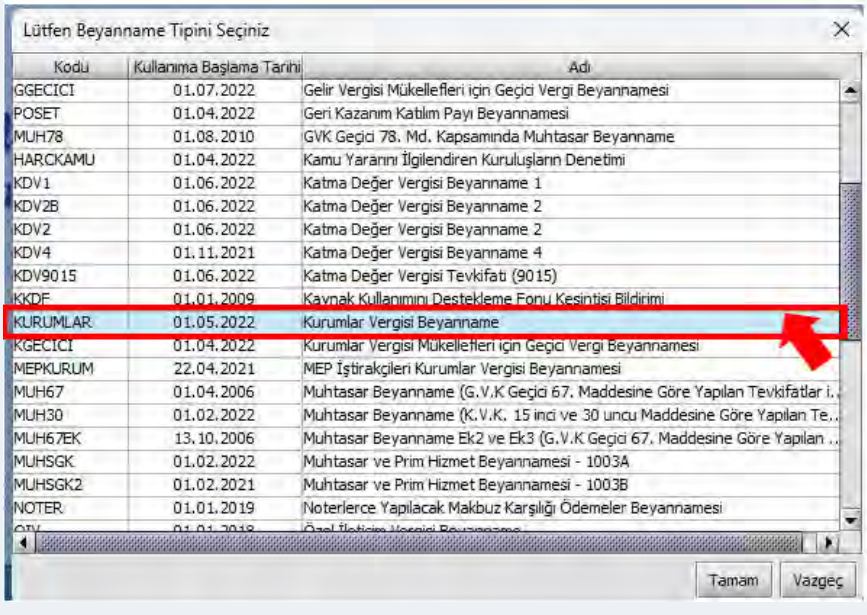
	HESAPLAMALAR	TUTAR (TL)
Ticari Bilanço Kârı		409.649,39
Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		-
İndirim ve İstisna Öncesi Kurum Kazancı	Ticari Bilanço Kârı + Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	409.649,39
Kurumlar Vergisi Matrahı		409.649,39
Nakdi Sermaye Artışından Kaynaklanan Faiz İndirimi		32.965,01
Geçmiş Yıl Zararları		-
Kurumlar Vergisi Matrahı	409.649,39 - 32.965,01	376.684,38
Ödenecek Kurumlar Vergisi Tutarı	376.684,38 * 0,25	94.171,10

2.

a) Sisteme Giriş: Beyanname düzenleme programından https://ebeyanname.gib.gov.tr/download.html genel ağ adresine girilir. E-beyanname sistemine Kullanıcı Kodu, Parola ve Şifre bilgileri girilip Giriş düğmesine tıklanır (Görsel 2.80). Ardından "Kurumlar Vergisi Beyannamesi" seçilir (Görsel 2.81).

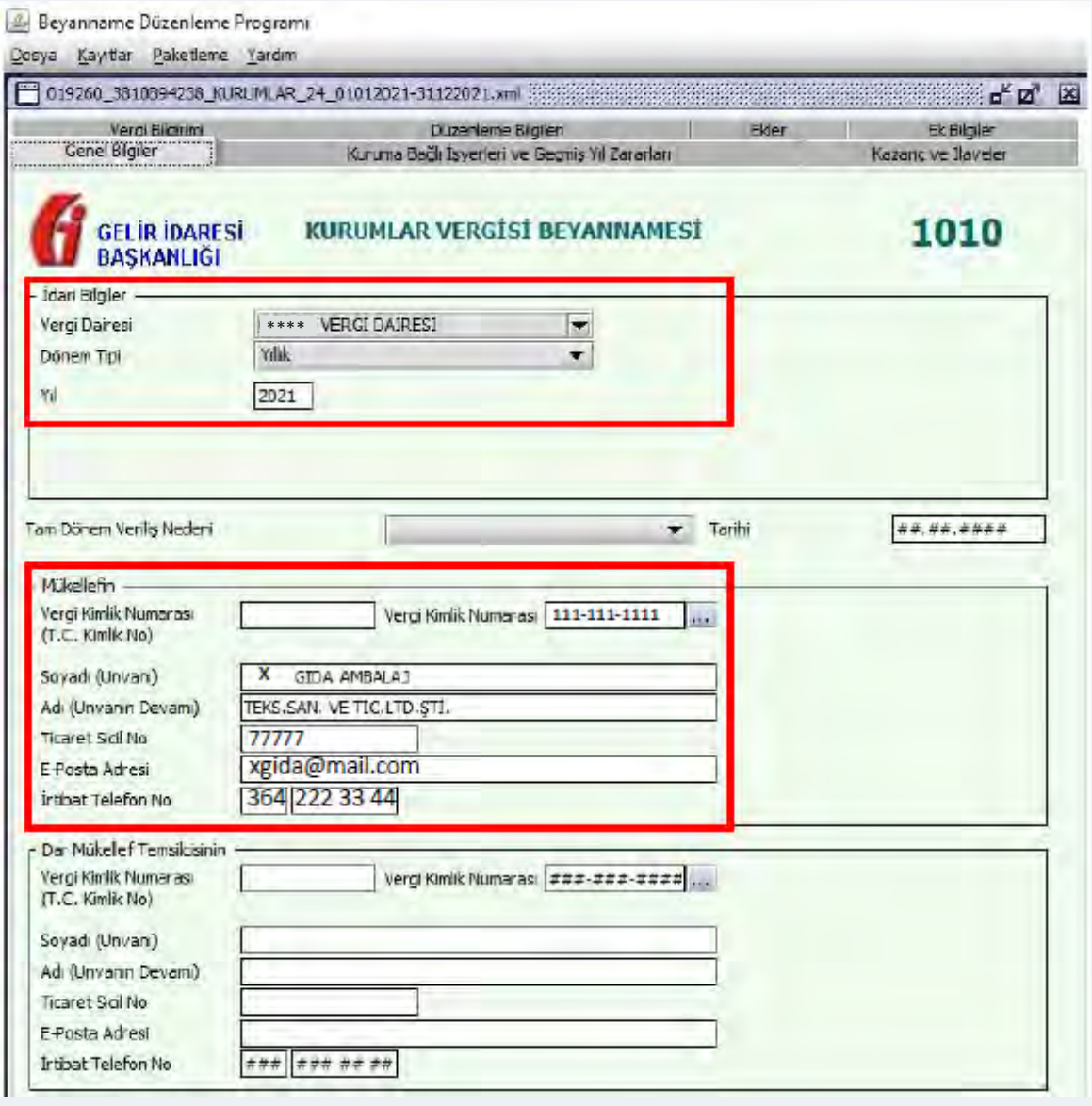

Görsel 2.80: Sisteme giriş

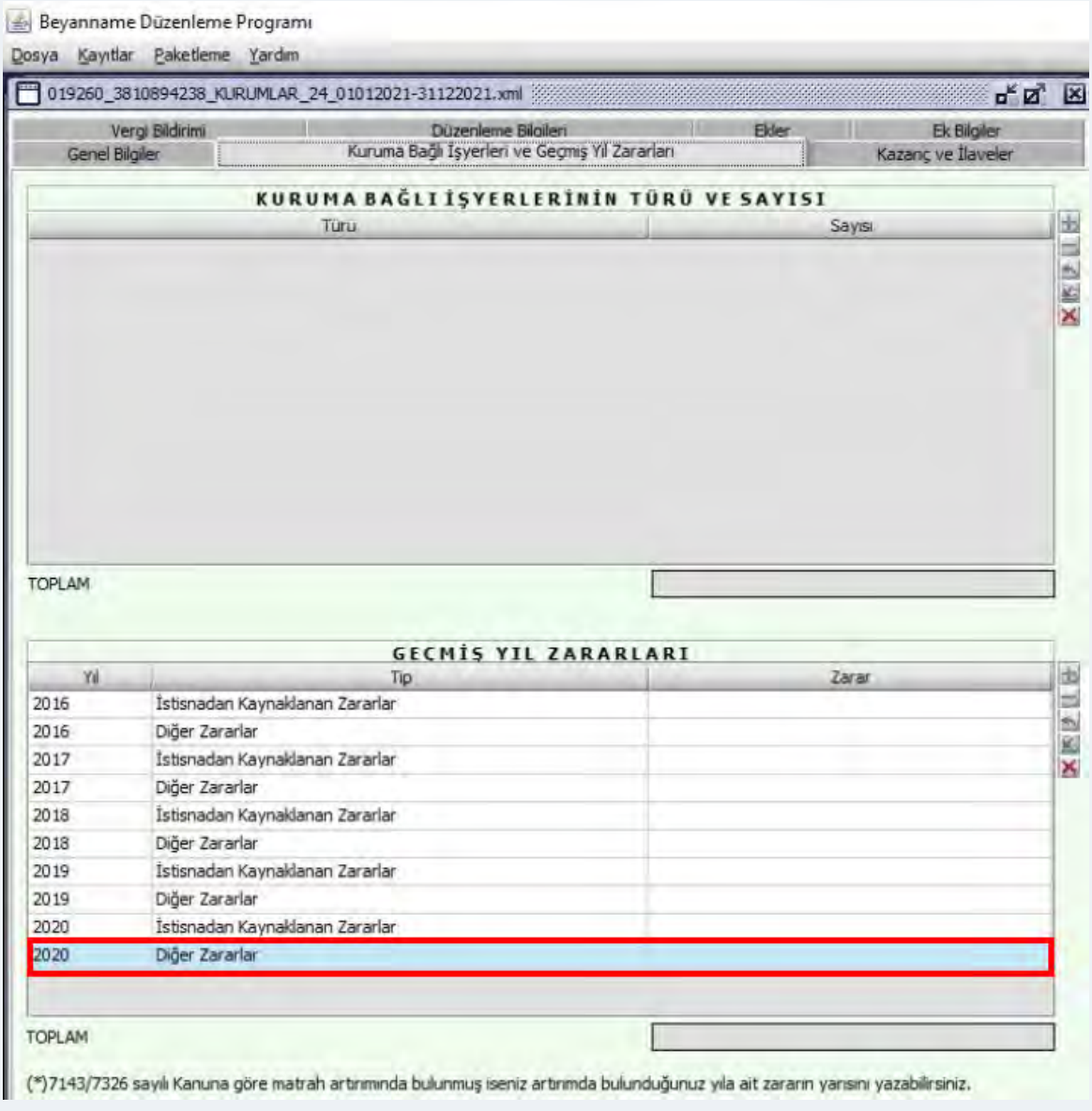
Görsel 2.81: Kurumlar Vergisi Beyannamesi'nin seçimi

b) Genel Bilgiler: "İdari Bilgiler" ve "Mükellef" alanlarına veri girişi yapılır (Görsel 2.82).

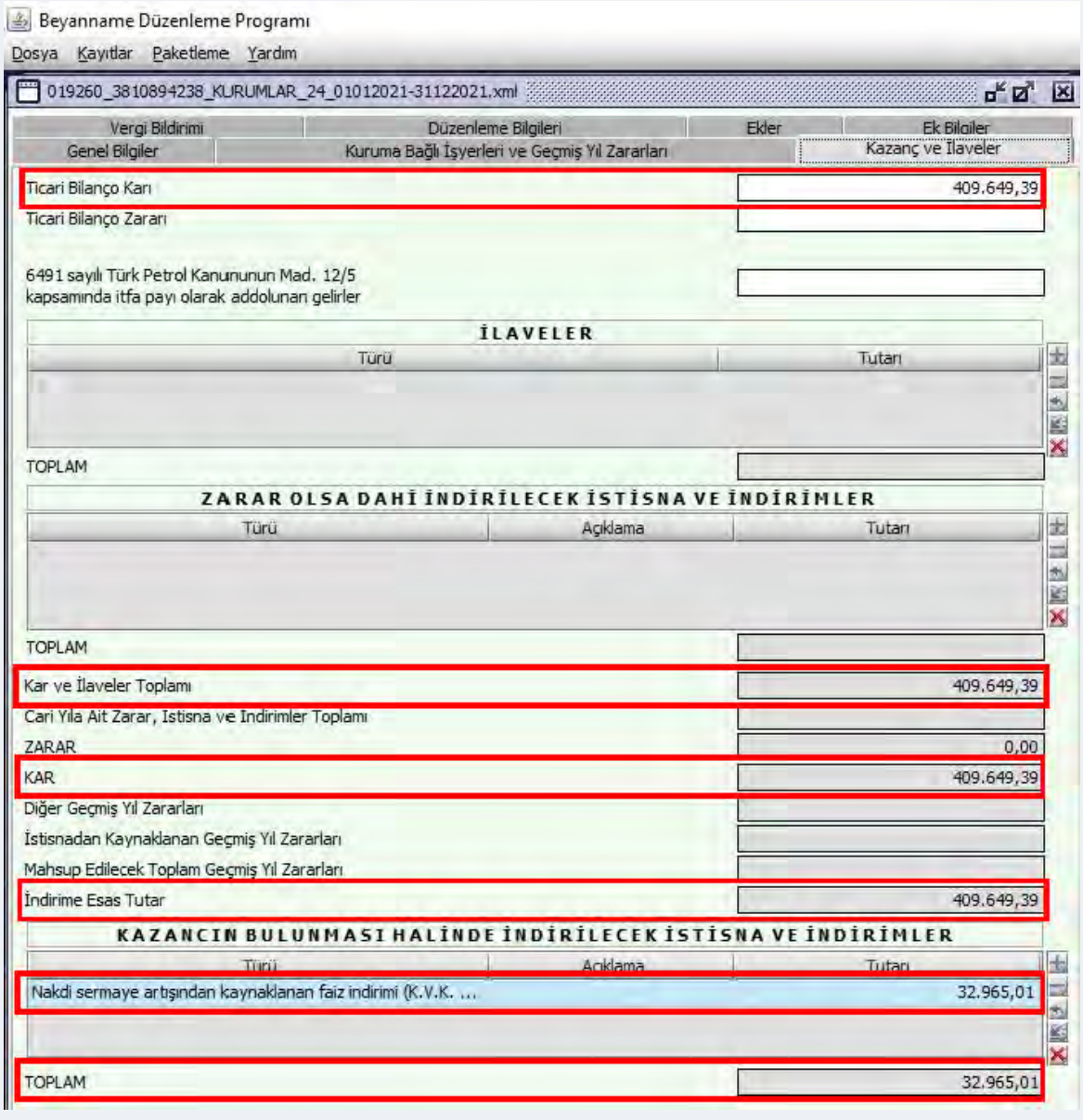
Görsel 2.82: Genel bilgiler

c) Kuruma Bağlı İş Yerleri ve Geçmiş Yıl Zararları: Geçmiş yıl zararı bulunmadığı için bu bölüme veri girişi yapılmayacaktır (Görsel 2.83).

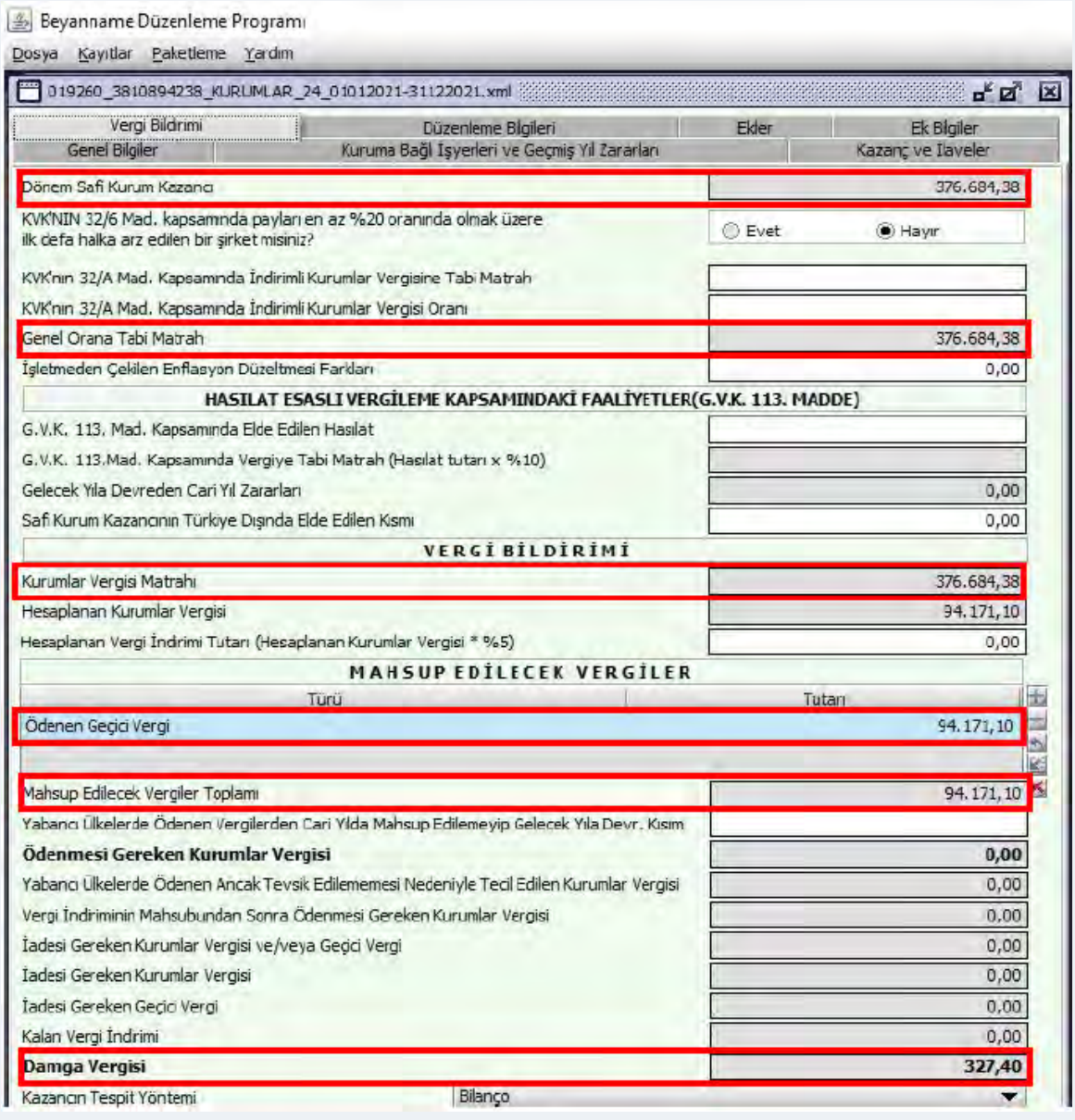
Görsel 2.83: Kuruma bağlı iş yerleri ve geçmiş yıl zararları

ç) Kazanç ve İlaveler: "Ticari Bilanço Kârı" ve "Kazancın Bulunması Hâlinde İndirilecek İstisna ve İndirimler"in girişi yapılır (Görsel 2.84).

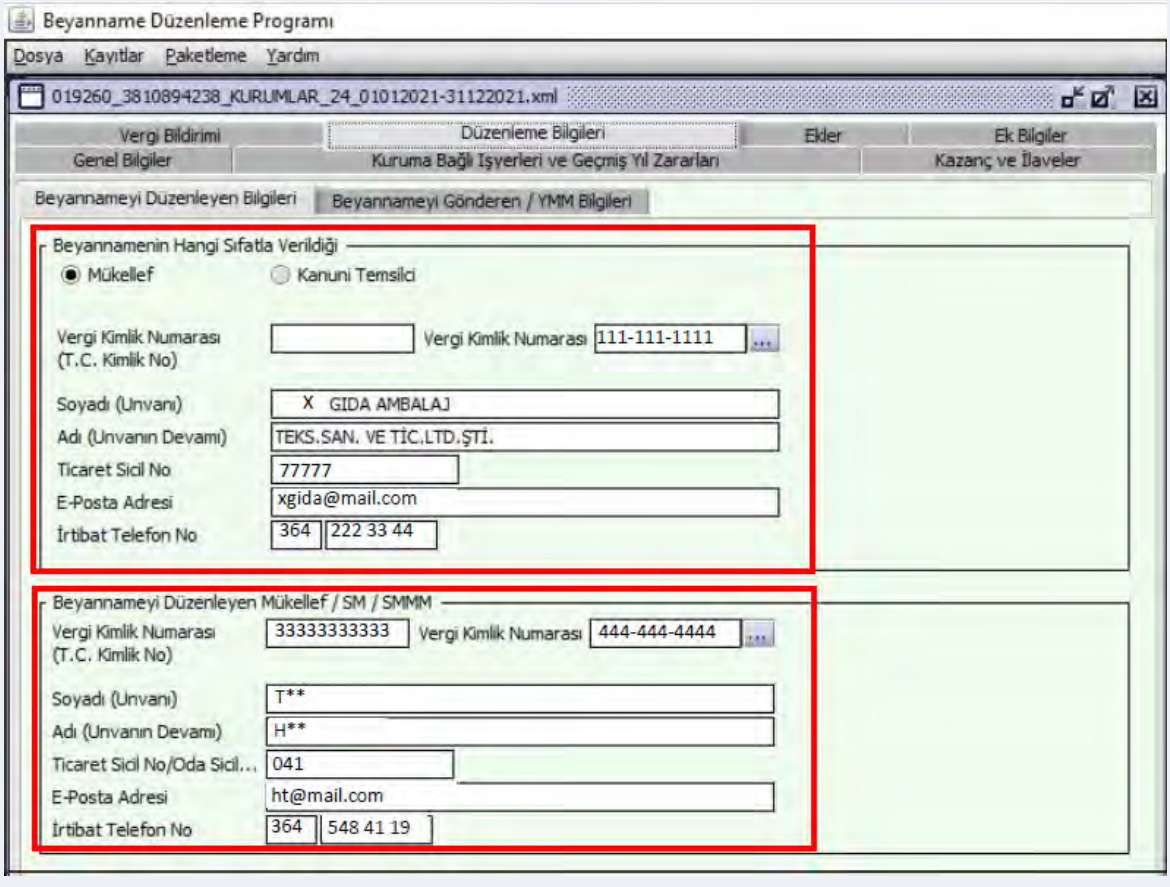
Görsel 2.84: Kazanç ve ilaveler

d) Vergi Bildirimi: Kurumlar vergisi matrahı, kurumlar vergisi ve damga vergisine ilişkin verilerin girişi yapılır (Görsel 2.85).

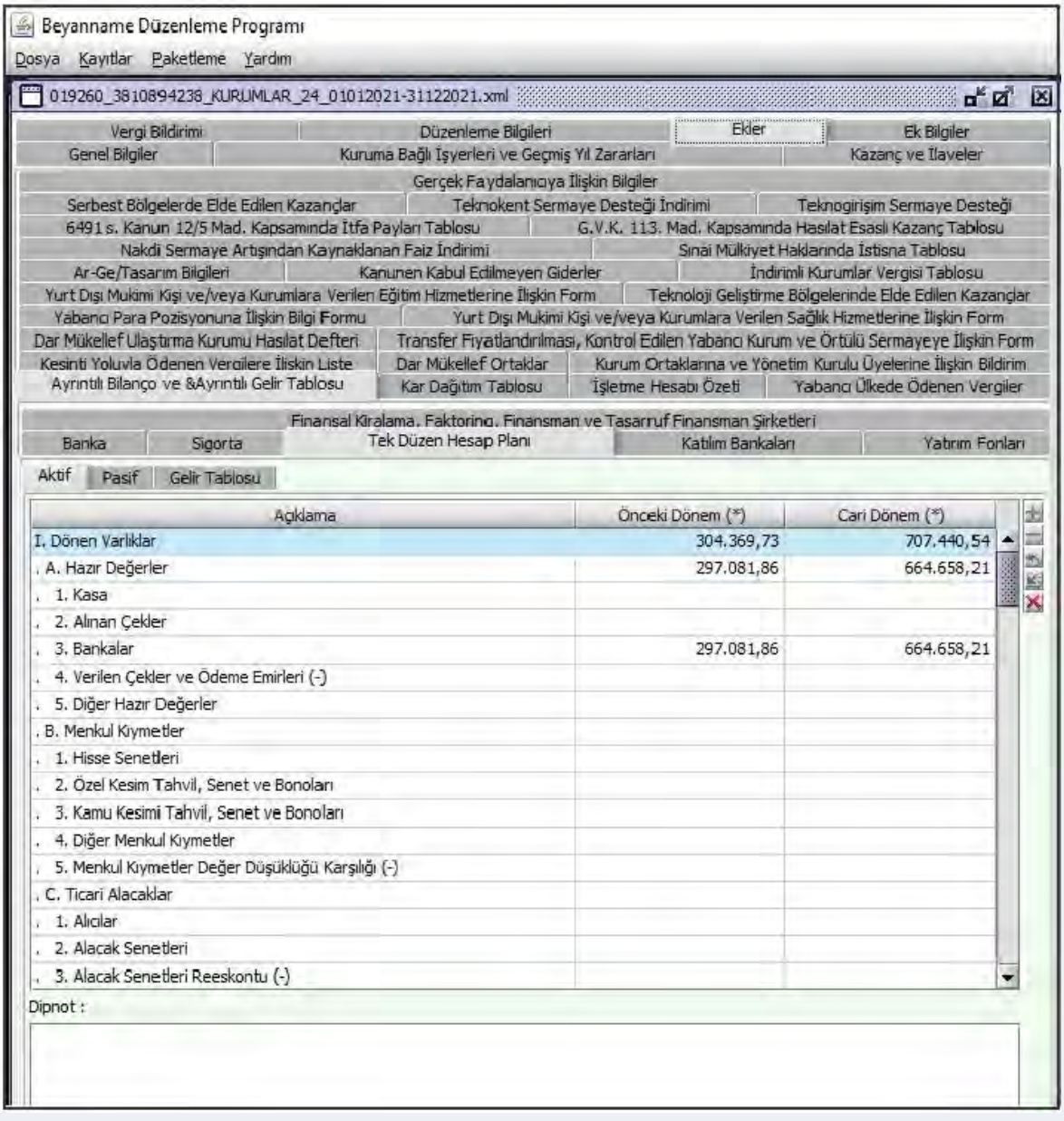
Görsel 2.85: Vergi bildirimi

e) Düzenleme Bilgileri: "Beyannamenin Hangi Sıfatla Verildiği" ve "Beyannameyi Düzenleyen Mükellef/SM/SMMM" gibi bilgiler girilir (Görsel 2.86).

Görsel 2.86: Düzenleme bilgileri

f) Ekler: Kurumlar Vergisi Beyannamesi'ne ilişkin eklerin girişi yapılır (Görsel 2.87).

Görsel 2.87: Ekler

g) Ek Bilgiler: Ek bilgiler olmadığı için bu alanda verişi girişi yapılmaz (Görsel 2.88).

Görsel 2.88: Ek bilgiler

Tüm veriler girildikten sonra paketleme işlemi yapılır. Kurumlar Vergisi Beyannamesi, Görsel 2.89'daki gibidir.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMESİ 1010

ÇORUM VD VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ	DÖNEM TİPİ Yıllık	Yıl	2021

Onay Zamanı : 12.04.2022 - 12:45:22

Vergi Kimlik Numarası	11111111111		
E-Posta Adresi	xgida@mail.com		
Ticaret Sicil No	77777	İrtibat Tel No	364 222 33 44
Soyadı (Unvanı)	X GIDA AMBALAJ		
Adı (Unvanın Devamı)	TEKS.SAN. VE TİC.LTD.ŞTİ.		

Ticari Bilanço Karı	409.649,39
Ticari Bilanço Zararı	0,00
6491 sayılı Türk Petrol Kanununun Mad. 12/5 kapsamında itfa payı olarak addolunan gelirler	0,00

Kar ve İlaveler Toplamı	409.649,39
Cari Yıla Ait Zarar, İstisna ve İndirimler Toplamı	0,00
ZARAR	0,00
KAR	409.649,39
Diğer Geçmiş Yıl Zararları	0,00
İstisnadan Kaynaklanan Geçmiş Yıl Zararları	0,00
Mahsup Edilecek Toplam Geçmiş Yıl Zararları	0,00
İndirime Esas Tutar	409.649,39

KAZANCIN BULUNMASI HALİNDE İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER

Türü	Açıklama	Tutarı
Nakdi sermaye artışından kaynaklanan faiz indirimi (K.V.K. Mad. 10/1-ı)		32.965,01
Toplam		32.965,01

Dönem Safi Kurum Kazancı	376.684,38
KVK'NIN 32/6 Mad. kapsamında payları en az %20 oranında olmak üzere ilk defa halka arz edilen bir şirket misiniz?	Hayır
KVK'nın 32/A Mad. Kapsamında İndirimli Kurumlar Vergisine Tabi Matrah	0,00
KVK'nın 32/A Mad. Kapsamında İndirimli Kurumlar Vergisi Oranı	0,000000
Genel Orana Tabi Matrah	376.684,38
İşletmeden Çekilen Enflasyon Düzeltmesi Farkları	0,00

Hasılat Esaslı Vergileme Kapsamındaki Faaliyetler (G.V.K. 113. Madde)

G.V.K. 113. Mad. Kapsamında Elde Edilen Hasılat	0,00
G.V.K. 113. Mad. Kapsamında Vergiye Tabi Matrah (Hasılat tutarı x %10)	0,00
Gelecek Yıla Devreden Cari Yıl Zararları	0,00
Safi Kurum Kazancının Türkiye Dışında Elde Edilen Kısmı	0,00

VERGİ BİLDİRİMİ

Kurumlar Vergisi Matrahı	376.684,38
Hesaplanan Kurumlar Vergisi	94.171,10
Hesaplanan Vergi İndirimi Tutarı(Hesaplanan Kurumlar Vergisi * %5)	0,00

MAHSUP EDİLECEK VERGİLER

Türü	Tutarı
Ödenen Geçici Vergi	94.171,10
Mahsup Edilecek Vergiler Toplamı	94.171,10
Yabancı Ülkelerde Ödenen Vergilerden Cari Yılda Mahsup Edilemeyip Gelecek Yıla Devreden Kısım	0,00
Ödenmesi Gereken Kurumlar Vergisi	0,00
Yabancı ülkelerde Ödenen Ancak Tevsik Edilememesi Nedeniyle Tecil Edilen Kurumlar Vergisi	0,00
Vergi İndiriminin Mahsubundan Sonra Ödenmesi Gereken Kurumlar Vergisi	0,00
İadesi Gereken Kurumlar Vergisi ve/veya Geçici Vergi	0,00
İadesi Gereken Kurumlar Vergisi	0,00
İadesi Gereken Geçici Vergi	0,00
Kalan Vergi İndirimi	0,00
Damga Vergisi	327,40
Kazancın Tespit Yöntemi	Bilanço
Bilanço Tipi	Tek Düzen Hesap Planı(Aracı Kur. ve Halka Açık Şirk. Dahil)

Beyannamenin Hangi Sıfatla Verildiği		Beyannameyi Düzenleyen Mükellef / SM / SMMM	
Mükellef			
Vergi Kimlik Numarası	11111111111	Vergi Kimlik Numarası (TC Kimlik No)	33333333333
Soyadı, Adı (Unvanı)		Soyadı, Adı (Unvanı)	
X GIDA AMBALAJ	TEKS.SAN. VE TİC.LTD.ŞTİ.	T**	H**
Ticaret Sicil No E-Posta Adresi	77777	Tic. Sic. No/Oda Sic. No E-Posta Adresi	041
xgida@mail.com		ht@mail.com	
İrtibat Tel No	364 222 33 44	İrtibat Tel No	364 5484119

EK BİLGİLER	
	0,00
Gelecek Yıla Devreden Ar-Ge İndirimi (K.V.K. Mad. 10/1-a)	
Gelecek Yıla Devreden AR-GE İndirimi(5746 Sayılı Kanun Mad. 3)	0,00
Gelecek Yıla Devreden AR-GE İndirimi (5746 Sayılı Kanun Mad. 3/A)	0,00
Gelecek Yıla Devreden Toplam Ar-Ge İndirimi	0,00
Gelecek Yıla Devreden Tasarım İndirimi (5746 Sayılı Kanun Mad. 3)	0,00
GVK Mülga Madde 19 Kapsamında Gelecek Yıla Devreden Yatırım İndirimi	0,00
GVK Geçici Madde 61 e Göre Tevkifata Tabi Gelecek Yıla Devreden Yatırım İndirimi İstisnası	0,00
Gelecek Yıla Devreden Toplam Yatırım İndirimi İstisnası	0,00
Gelecek Yıla Devreden Nakdi Sermaye Artışlarından Kaynaklanan Faiz İndirimi	0,00
Kısmi bölünme yapıldı mı?	Hayır
Tam bölünme yapıldı mı?	Hayır
Devir yapıldı mı?	Hayır
Hisse değişimi var mı ?	Hayır
G.V.K. 40. Mad. Gereği ihracatta götürü gider uygulamasından yararlandınız mı?	Hayır
Yurt dışında ödemiş olduğunuz vergilere ilişkin teşvik edici belgeleri Vergi	Hayır
G.V.K. 40. Mad. Uyarınca Gıda Bankacılığı Kapsamında Yardımda Bulundunuz	Hayır

EKLER

TEK DÜZEN HESAP PLANI AYRINTILI BİLANÇO VE AYRINTILI GELİR TABLOSU (TL)

AKTİF

Açıklama	Önceki Dönem (2020)	Cari Dönem (2021)
I. Dönen Varlıklar	304.369,73	707.440,54
. A. Hazır Değerler	297.081,86	664.658,21
. 3. Bankalar	297.081,86	664.658,21
. E. Stoklar	0,00	1.250,00
. 7. Verilen Sipariş Avansları	0,00	1.250,00
. G. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	1.264,25	0,00
. 1. Gelecek Aylara Ait Giderler	1.264,25	0,00
. H. Diğer Dönen Varlıklar	6.023,62	41.532,33
. 1. Devreden KDV	2.769,13	13.027,99
. 4. Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar	3.254,49	28.504,34
II. DURAN VARLIKLAR	5.098,88	22.477,63
. D. Maddi Duran Varlıklar	5.098,88	22.477,63
. 6. Demirbaşlar	6.611,86	33.589,83
. 8. Birikmiş Amortismanlar (-)	1.512,98	11.112,20
AKTİF TOPLAMI	309.468,61	729.918,17

PASİF

Açıklama	Önceki Dönem (2020)	Cari Dönem (2021)
III. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	17.642,35	104.678,65
. C. Diğer Borçlar	8.025,11	3.000,00
. 1. Ortaklara Borçlar	8.025,11	0,00
. 4. Personele Borçlar	0,00	3.000,00

PASİF

Açıklama	Önceki Dönem (2020)	Cari Dönem (2021)
. F.Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	6.362,75	7.507,55
. 1. Ödenecek Vergi ve Fonlar	5.582,87	6.316,72
. 2. Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	779,88	1.190,83
. G. Borç ve Gider Karşılıkları	3.254,49	94.171,10
. 1. Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük	3.254,49	94.171,10
V. Öz Kaynaklar	291.826,26	625.239,52
. A. Ödenmiş Sermaye	280.287,60	298.222,57
. 1. Sermaye	300.000,00	300.000,00
. 2. Ödenmemiş Sermaye (-)	19.712,40	1.777,43
. C. Kar Yedekleri	0,00	576,93
. 1. Yasal Yedekler	0,00	576,93
. D. Geçmiş Yıl Karları	0,00	10.961,73
. 1. Geçmiş Yıl Karları	0,00	10.961,73
. F. Dönem Net Karı (zararı)	11.538,66	315.478,29
. 1. Dönem Net Karı	11.538,66	315.478,29
PASİF TOPLAMI	309.468,61	729.918,17

DİPNOT

1 İşletme sahibinin veya sermayesinin %10 ve daha fazlasına sahip ortakların: (Adı: K** T**, Pay Oranı: 100) 300.000,00 TL

2 Bilançonun onaylanarak kesinleştiği tarih: 31.12.2021

GELİR TABLOSU

Açıklama	Önceki Dönem (2020)	Cari Dönem (2021)
A. Brüt Satışlar	296.675,90	1.915.848,52
. 2. Yurtdışı Satışlar	294.885,43	1.908.695,22
. 3. Diğer Gelirler	1.790,47	7.153,30
B. Satış İndirimleri (-)	0,00	10.111,68
. 3. Diğer İndirimler (-)	0,00	10.111,68
C.Net Satışlar	296.675,90	1.905.736,84
D. Satışların Maliyeti (-)	211.605,90	914.620,31
. 2. Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	211.605,90	914.620,31
Brüt Satış Karı veya Zararı	85.070,00	991.116,53
E. Faaliyet Giderleri (-)	63.149,88	206.033,62
. 2. Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	40.511,43	164.337,26
. 3. Genel Yönetim Giderleri (-)	22.638,45	41.696,36
Faaliyet Karı veya Zararı	21.920,12	785.082,91
F. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	4.091,68	56.140,55
. 7. Kambiyo Karları	4.091,68	56.140,55
G. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar (-)	10.453,67	424.697,98
. 4. Kambiyo Zararları (-)	10.453,67	424.697,98
H. Finansman Giderleri (-)	764,98	6.876,09
. 1. Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)	764,98	6.876,09
Olağan Kar veya Zarar	14.793,15	409.649,39
Dönem Karı veya Zararı	14.793,15	409.649,39
K. Dönem Karı, Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük	3.254,49	94.171,10
Dönem Net Karı veya Zararı	11.538,66	315.478,29

DİPNOT

1 DEFTER TASDİK ŞERHLERİ

1.1 Yevmiye Defteri Çorum 2.Noterliği / 45942 / 09.12.2021

1.2 Defteri Kebir Çorum 2.Noterliği / 45943 / 09.12.2021

1.3 Envanter Defteri Çorum 2.Noterliği / 45944 / 09.12.2021

2 Gelir Tablosunun Kesinleşme Tarihi : 31.12.2021

KURUM ORTAKLARINA VE YÖNETİM KURULU ÜYELERİNE İLİŞKİN LİSTE

Genel Md./ Müdür	Y. Kurulu Üyesi	Ortak	Kanuni Temsilci	Yurt içi / Yurt dışı Mukimi	Vergi Kimlik No	Soyadı / Unvanı	Adı / Unvanın Devamı	İkametgah Adresi	TC Kimlik No	İrtibat Telefon No	Hisse Oranı
*		*	*	Yurt içi mukimi		K**	T**	AACHEN-ALMANYA	22222222222	6666666666	100,00

TRANSFER FİYATLANDIRMASI KAPSAMINDAKİ İLİŞKİLİ KİŞİLERE İLİŞKİN BİLGİLER

Yurt İçinde Bulunan İlişkili Kişi Adı-Ünvanı	Vergi Kimlik Numarası	T.C. Kimlik Numarası	Yurt Dışında Bulunan İlişkili Kişi Adı -Ünvanı	İlişkili Kişinin Bulunduğu Ülke

İLİŞKİLİ KİŞİLERLE GERÇEKLEŞTİRİLEN TRANSFER FİYATLANDIRMASINA İLİŞKİN İŞLEMLER

	Alım	Satım	Açıklama
. A- Varlıklar	103.125,00	0,00	
. 4- Kiralamalar	103.125,00	0,00	
I- Yapılan İşlemlerin Toplamı	103.125,00	0,00	

TRANSFER FİYATLANDIRMASINA KONU OLAN İŞLEMLERDE KULLANILAN YÖNTEMLER

Açıklama	Alım	Satım
. Karşılaştırılabilir Fiyat Yöntemi	103.125,00	0,00
.Toplam İşlem Tutarı	103.125,00	0,00

ÖRTÜLÜ SERMAYE UYGULAMASINA İLİŞKİN BİLGİLER

Açıklama	Tutar
. Aktif Toplamı	309.468,61
. Toplam Borçlar	17.642,35
. Öz Sermaye Tutarı	291.826,26
. Toplam Faiz Giderleri	0,00
. Toplam Kur Farkı Giderleri	0,00
. Ortak veya Ortakla İlişkili Kişilerden Temin Edilen Borçların En Yüksek Olduğu Tarihteki Toplam Tutarı	464.107,50

YABANCI PARA POZİSYONUNA İLİŞKİN BİLGİLER

Açıklama	USD($) TL Karşılığı	EURO(€) TL Kaşılığı	Diğer Döviz Cinslerinin TL Karşılığı
I-AKTİF (VARLIKLAR) YABANCI PARA TOPLAMI	0,0000	0,0000	0,0000
. 1.Kasa	0,0000	0,0000	0,0000
III- NET BİLANÇO İÇİ YABANCI PARA POZİSYONU (I-II)	0,0000	0,0000	0,0000
V- NET YABANCI PARA POZİSYONU (III+IV)	0,0000	0,0000	0,0000

NAKDİ SERMAYE ARTIŞINDAN KAYNAKLANAN FAİZ İNDİRİMİ

Nakdi sermaye artışının ticaret siciline tescil ettirildiği tarih	Nakdi sermaye artışının fiilen şirketin banka hesabına yatırıldığı dönem	Nakdi sermaye artışının şirketin banka hesabına yatırılan tutarı	TCMB tarafından açıklanan ticari krediler faiz oranı	Genel İndirim Oranı/ Yurt Dışından Getirilen Sermayeye İlişkin Oran (%)	Payları borsada işlem gören halka açık şirket.deki ilave indirim oranı	Yatırım teşvik belgeli yatırım.daki ilave indirim oranı	Toplam indirim oranı	Süre	İndirim tutarı	Açıklama
23/06/2020	06/2020	20.000,00	24,52000	50	0	0	50,00	12/12	2.452,0000	
23/06/2020	07/2020	8.900,00	24,52000	50	0	0	50,00	12/12	1.091,1400	
23/06/2020	09/2020	75.720,00	24,52000	50	0	0	50,00	12/12	9.283,2700	

NAKDİ SERMAYE ARTIŞINDAN KAYNAKLANAN FAİZ İNDİRİMİ

Nakdi sermaye artışının ticaret siciline tescil ettirildiği tarih	Nakdi sermaye artışının fiilen şirketin banka hesabına yatırıldığı dönem	Nakdi sermaye artışının şirketin banka hesabına yatırılan tutarı	TCMB tarafından açıklanan ticari krediler faiz oranı	Genel İndirim Oranı/ Yurt Dışından Getirilen Sermayeye İlişkin Oran (%)	Payları borsada işlem gören halka açık sermaye şirketdeki ilave indirim oranı	Yatırım teşvik belgeli yatırımdaki ilave indirim oranı	Toplam indirim oranı	Süre	İndirim tutarı	Açıklama
23/06/2020	10/2020	164.262,60	24,52000	50	0	0	50,00	12/12	20.138,5900	

SINAİ MÜLKİYET HAKLARINDA İSTİSNA

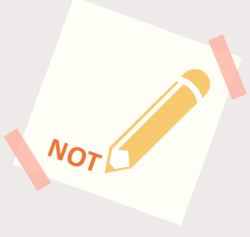
Patent Sahibinin Durumu

Devir Alınan Kişinin/Firmanın TC/Vergi Kimlik numarası

Gerçek Faydalanıcıya İlişkin Bilgiler

529 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği kapsamında daha önce verdiğim bildirim/beyannamede yer alan bilgiler geçerlidir.

Görsel 2.89: Kurumlar Vergisi Beyannamesi

2.5. ETKİNLİK

Tablo 2.14'te HT Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.nin Kurumlar Vergisi Beyannamesi'nin düzenlenmesine ait bilgiler verilmiştir.

Tablo 2.14: Kurumlar Vergisi Beyannamesi'nin Düzenlenmesine Ait Bilgiler

İşletmeye Ait Bilgiler	
İşletmenin Unvanı	HT Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.
Vergi Dairesi	Ankara
Dönem Tipi	Yıllık
Yıl	2021
Mükellefe Ait Bilgiler	
Vergi Kimlik Numarası	444-444-4444
Ticaret Sicil No.	54854
E-Posta Adresi	htgida@mail.com
İrtibat Telefon No.	362 191 94 14
Beyannameyi Düzenleyen SMMM'ye Ait Bilgiler	
Vergi Kimlik Numarası	111-111-1141
T.C. Kimlik Numarası	22222222222
Soyadı	T**
Adı	K**
Ticaret Sicil No.	034
E-Posta Adresi	kt@mail.com
İrtibat Telefon No.	362 548 41 34
2021 Yılı Kurumlar Vergisi Oranı	%25
KV Beyannamesi Damga Vergisi Tutarı	327,40

2021 Yılı Ticari Bilanço Kârı……. 500.400,50 TL
Kanunen Kabul Edilmeyen Giderleri……_____0_____
Geçmiş Yıl Zararları……_____0_____
Nakdi Sermaye Artışından Kaynaklanan Faiz İndirimi……..20.400,00 TL

İstenen

1. Tablo 2.14'te verilen bilgilere göre HT Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.nin yıllık kurumlar vergisi matrahını belirleyip kurumlar vergisini hesaplayınız.

2. Kurumlar Vergisi Beyannamesi'ni düzenleyiniz.

2.6. ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Çevrenizde gördüğünüz motorlu taşıtların neler olduğunu arkadaşlarınızla paylaşınız.

Özel tüketim vergileri (ÖTV) dolaylı vergiler grubundan olup bir gider vergisi türüdür. ÖTV'ye tabi tutulacak mallar Kanun'una ekli 4 ayrı listede ayrıntılı olarak belirlenmiştir. ÖTV kapsamına alınan bir mal, ister yurt içinde üretilmiş ister ithal edilmiş olsun ÖTV'ye aynı oranlarda tabi olur.

2.6.1. Özel Tüketim Vergisi Beyannamesi

Bu beyanname, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli 4 ayrı listede yer alan mallar üzerinden bir defaya mahsus olmak üzere alınan özel tüketim vergisinin bildirilmesinde kullanılır.

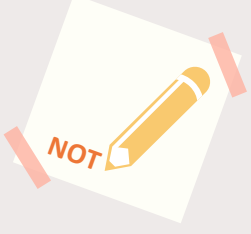
Özel Tüketim Vergisi Beyannamesi'nin kullanım amacı, Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli listede yer alan malları ve Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde tanımlanan eşyaları bildirmektir.

Özel tüketim vergisi şu nedenlerle alınmaktadır:

- İthalatı yapılan bazı malları, ÖTV kapsamına alarak gümrük engeli oluşturmak ve dış ticaret dengesini sağlamak
- İthalatı belirli bir ölçüde sınırlandırmak
- Yüksek enflasyon durumunda kaynak kullanımını kısmak
- Sosyal faydaları düşük veya sosyal zararları yüksek kabul edilen malların tüketimini kısıtlamak
- Avrupa Birliği düzenlemelerine uyum sağlamak

2.6.2. Özel Tüketim Vergisinin Mükellefi

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'n ekli I, III ve IV sayılı listelerdeki mallar ile II sayılı listedeki mallardan (binek otomobilleri motosiklet, helikopter, uçak, gemi, yat vb.) kayıt ve tescile tabi olmayanları imal, inşa ya da ithal edenler ile bu malların müzayede yoluyla satışını yapanlar, II sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlardan motorlu araç ticareti ile uğraşanlar, kullanmak için ithal edenler ya da müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler bu verginin mükellefidirler.

2.6.3. Özel Tüketim Vergisinin Konusu

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'ndaki ekli listeye göre bu verginin konusu Tablo 2.15'te verilmiştir.

Tablo 2.15: 4760 Sayılı ÖTV Kanunu'ndaki Ekli Listeler ve İçerikleri

I Sayılı Liste	Petrol ürünleri, doğal gaz ve bunların türevleri ile biodizel vb.
II Sayılı Liste	Kayıt ve tescile tabi olan/olmayan motorlu taşıtlar (yarı römorklar için çekiciler, binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş motorlu taşıtlar, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, özel amaçlı motorlu taşıtlar, motosiklet, helikopter, uçak, gemi, yat, eğlence ve spor tekneleri vb.)
III Sayılı Liste	Tütün mamulleri, alkollü içkiler, kolalı gazoz vb.
IV Sayılı Liste	Dayanıklı tüketim malları ve diğer malların teslimi (havyar ve havyar yerine kullanılan ürünler, kozmetik ürünleri, kürkler ve kürkten yapılmış giyim eşyası, gümüş kaplama kaşık, çatal ve kaşık-çatal takımları, klimalar, ısıtıcılar, beyaz eşyalar, elektrik motorlu araçların motorunu çalıştırmaya mahsus araç pilleri, küçük ev aletleri, cep telefonu, telsiz-telefon cihazları, mikrofon, hoparlör, kulaklık, amplifikatörler, ses kayıt ve çalma cihazları, televizyon, projektör, kamera, ses ve görüntü cihazları, hayvansal maddelerden yapılmış süs eşyaları vb.)

2.6.4. Özel Tüketim Vergisinde Beyan Tipleri

Özel tüketim vergisi mükellefleri, ÖTV Kanunu'nda yer alan her liste için ayrı bir beyanname tipi (Tablo 2.16) kullanır ve bu beyannameyi elektronik ortamda gönderir.

Tablo 2.16: Özel Tüketim Vergisi Beyanname Tipleri

LİSTE ADI	BEYANNAME NO	BEYANNAME KODU	BEYANNAME TİPİ	BEYANNAMENİ İÇERİĞİ
I Sayılı Liste	1 No.lu	OTV1	Özel Tüketim Vergisi Beyanname 1	Petrol ürünleri, doğal gaz ile diğer malların teslimi için
II Sayılı Liste	2 A	OTV2A	Özel Tüketim Vergisi Beyanname 2A	Kayıt ve tescile tabi olan motorlu taşıtlar
	2 B	OTV2B	Özel Tüketim Vergisi Beyanname 2B	Kayıt ve tescile tabi olmayan motorlu taşıtlar
III Sayılı Liste	3 A	OTV3A	Özel Tüketim Vergisi Beyanname 3	Alkollü içkiler
	3 B	OTV3B	Özel Tüketim Vergisi Beyanname 3	Tütün mamulleri ve makaron
	3 C	OTV3C	Özel Tüketim Vergisi Beyanname 3	Alkolsüz içecekler
IV Sayılı Liste	4 No.lu	OTV4	Özel Tüketim Vergisi Beyanname 4	Dayanıklı tüketim ve diğer malların teslimi için
	6 No.lu	OTV6	Özel Tüketim Vergisi Beyanname 6	-

2.6.5. Özel Tüketim Vergisi Beyannamesi'nin Verilme Zamanı ve Verginin Ödenmesi

ÖTV, mükellefin yazılı beyanları üzerine tarh edilir. E-beyannamenin süresi, gönderilecek ilgili beyannamenin kanuni olarak teslim etme süresinin bittiği iş günü saat 24.00'e kadardır.

Vergi ödemeleri; vergi daireleri ile anlaşmalı bankalara, tüm vergi dairelerinin veznelerine ya da https://intvrg.gib.gov.tr adresine yapılabilir.

2023 yılı mevzuatına göre ÖTV Beyannamesi'nin verilme süreleri ve verginin ödenme zamanları Tablo 2.17'deki gibidir.

Tablo 2.17: ÖTV Beyannamesi'nin Verilme Süreleri ve Vergini Ödenme Zamanı

BEYANNAME VERME SÜRESİ	ÖTV'NİN ÖDEME ZAMANI
I sayılı listedeki ürünler için ilk 15 gün için aynı ayın 25'i, ikinci 15 gün için ertesi ayın 10'u	Beyannamenin verilme süresi içinde ödenir.
II sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi olmayan ürünler ile III ve IV sayılı listedeki ürünlerin teslimini izleyen ayın 15. gününün akşamına kadar	
II sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi ürünler için işlemlerin tamamlanmasından önce	

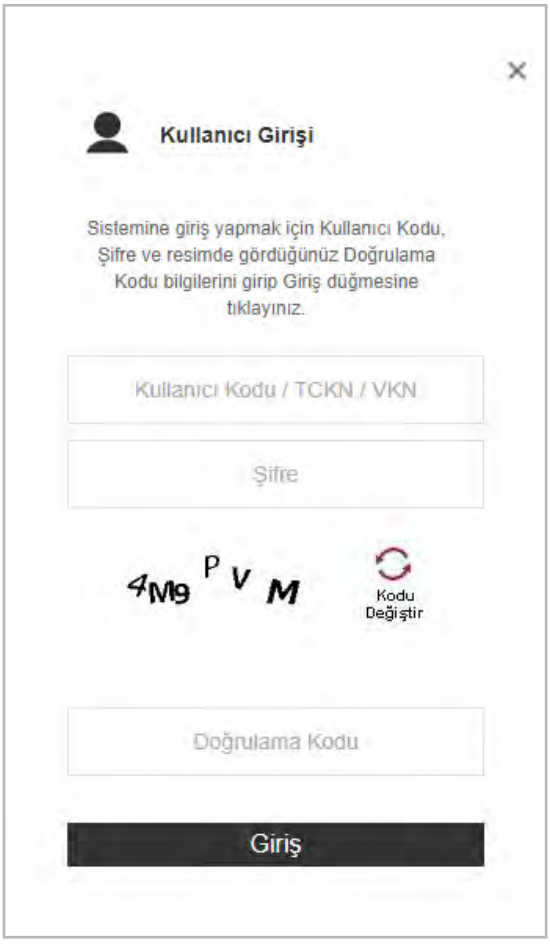
BİLGİ NOTU

Özel tüketim vergisi oranlarına https://www.gib.gov.tr/yardim-ve-kaynaklar/yararli-bilgiler/ozel-tuketim-vergisi-tutarlari-ve-oranlari genel ağ adresinden ulaşılabilir.

2.6.6. Özel Tüketim Vergisi Beyannamesi'nin Düzenlenmesi

I, II, III ve IV No.lu listeler için yedi farklı Özel Tüketim Vergisi Beyannamesi tipi bulunmaktadır. II No.lu listedeki OTV2B kodlu "Özel Tüketim Vergisi Beyanname 2B" şu bölümlerden oluşur.

a) Sisteme Giriş: Sisteme girmek için kullanılan alandır. Giriş ekranı "Kullanıcı Kodu", "Şifre" ve "Giriş" bölümlerinden oluşur (Görsel 2.90). Bu işlemin ardın Görsel 2.91'deki ana ekran gelir.

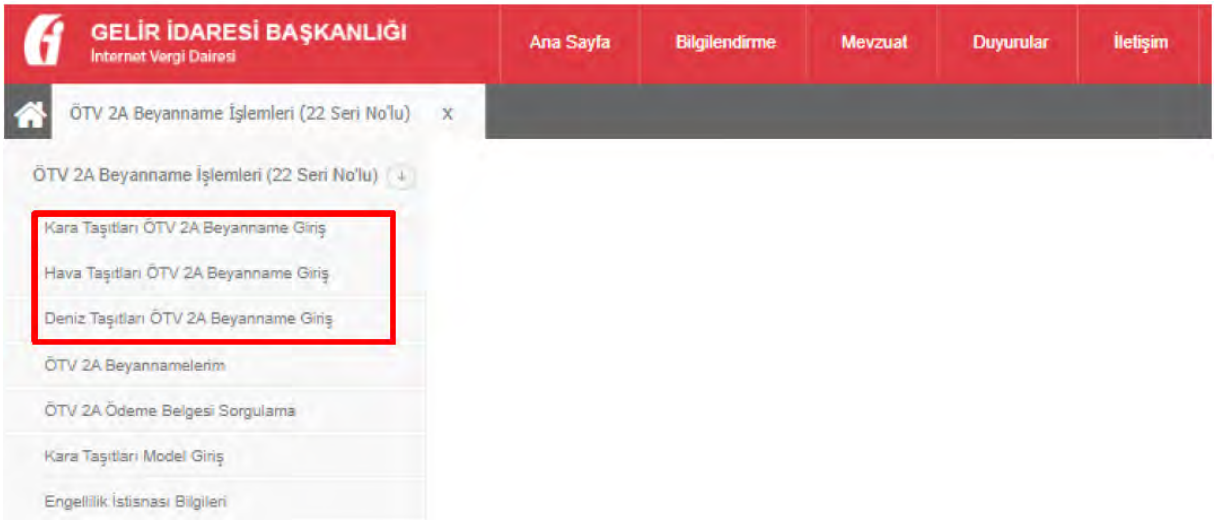
Görsel 2.90: Giriş ekranı

Görsel 2.91: Ana ekran

b) Beyan Ekranı: ÖTV 2A Beyanname İşlemleri (22 Seri No.lu) başlığın altında Görsel 2.92'de yer alan kara, hava ve deniz taşıtları için üç ayrı beyanname girişi bulunur. Taşıtın türüne göre ilgili alana tıklanarak giriş yapılır.

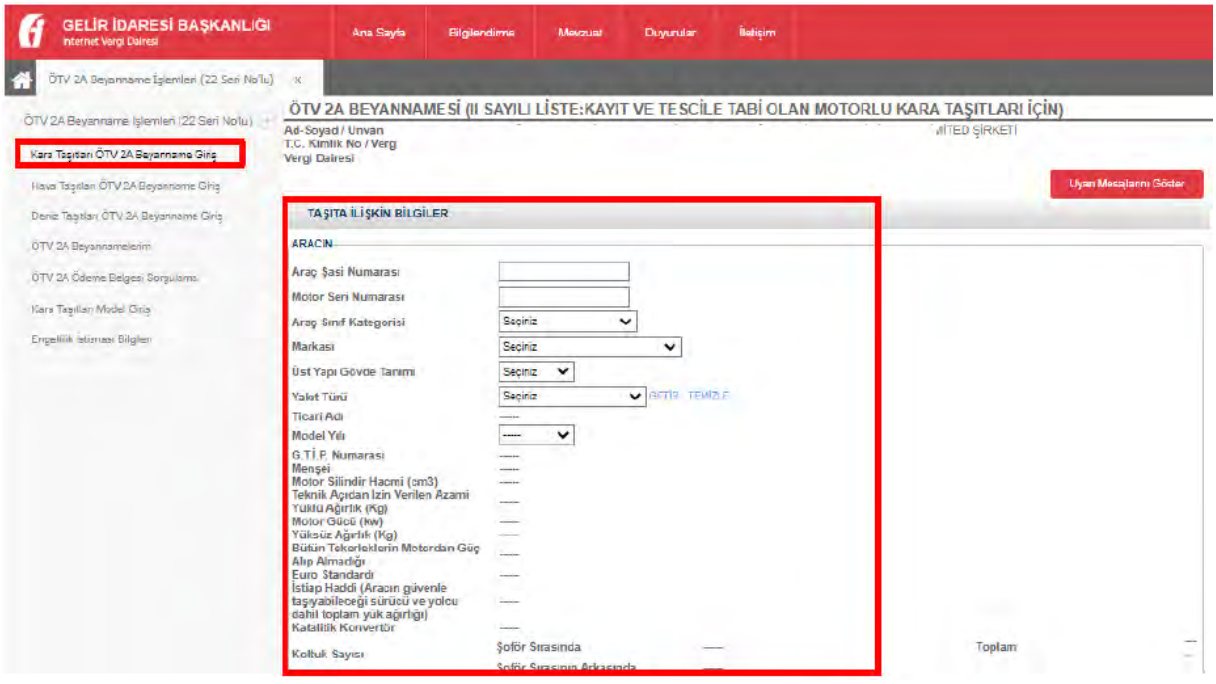
- Kara Taşıtları ÖTV 2A Beyanname Giriş
- Hava Taşıtları ÖTV 2A Beyanname Giriş
- Deniz Taşıtları ÖTV 2A Beyanname Giriş

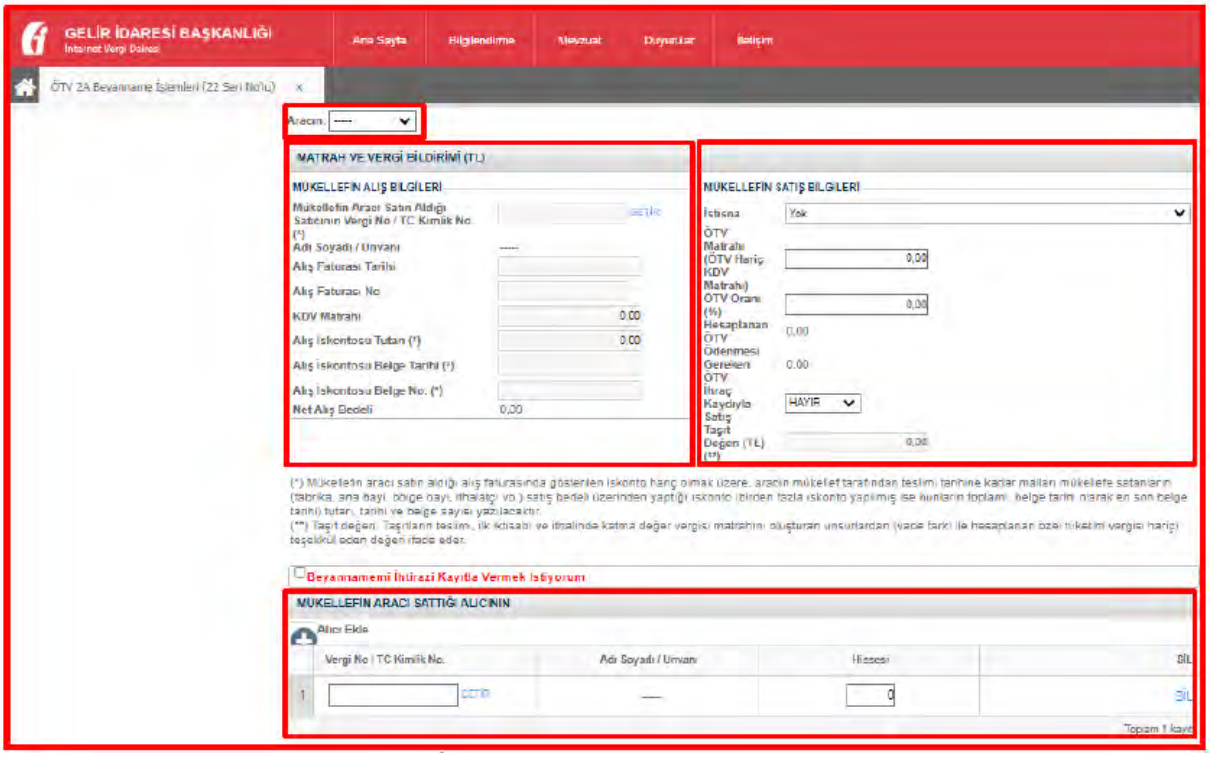
Görsel 2.92: ÖTV 2A beyanname işlemleri (22 No.lu)

c) Beyan Giriş Ekranı: Taşıt türüne göre seçilen beyanname girişinde "Taşıta İlişkin Bilgiler", "Matrah ve Vergi Bildirimi", "Mükellefin Aracı Sattığı Alıcının" bilgilerinin girildiği bölümdür (Görsel 2.93 ve 2.94).

Görsel 2.93: Taşıta ilişkin bilgiler bölümü

Görsel 2.94: Matrah ve vergi bildirimi bölümü

Örnek Uygulama: 30.12.2023 tarihinde XYZ Otomotiv ve Petrol İnş. Taah. Nak. San. Tic. Ltd. Şirketi alıcı H** T**'ye 2023 model X marka otomobili satmıştır. Satış işlemine ait e-arşiv faturası Görsel 2.95'teki gibidir.

XYZ OTOMOTİV VE PETROL İNŞ.TAAH.NAK.SAN.TİC.LTD.ŞTİ.
****
Merkez/ Çorum
Telefon: 3642111111
E-Posta: xyz@xyz.com
Vergi Dairesi: **** VERGİ DAİRESİ (019260)
VKN: 1111111111
Mersis No: 0111111111111111
TICARETSICILNO: 2222

e-Arşiv Fatura

XYZ

Özelleştirme No:	TR1.2
Senaryo:	EARSIVFATURA
Fatura No:	1033000001100 EAR
Fatura Tarihi:	30-12-2023
Fatura Tipi:	ISTISNA
Gönderim Şekli:	ELEKTRONIK
Düzenleme Tarihi:	30-12-2023
Düzenleme Zamanı:	13:27

SAYIN
H** T**
****
MERKEZ/ ÇORUM
E-Posta: ht@gmail.com
Vergi Dairesi: ÇORUM VERGİ DAİRESİ
TCKN: 33333333333

ETTN: 11111111-1111-4b11-b611-33333cbfc333

Sıra No	Mal Hizmet Kodu	Mal Hizmet Adı	Açıklama	Miktar	Birim Fiyat	İskonto Oranı	İskonto Tutarı	KDV Oranı	KDV Tutarı	Diğer Vergiler	Mal Hizmet Tutarı
1	153.T1E.18.001	1.El Ticari Araç %18	2023 X MARKA Y777 CONNECT TITANIUM 2.0L DIESEL A/T 520PS	1,0 Adet	508.106,11 TL	%0,00	0,00 TL	%18,00	105.177,97 TL	ÖTV 2.LİSTE (%0,00)=76.215,92TL	508.106,11 TL
2	198.MSRF	Araç Satış Tescil Masrafları	Araç Satış Tescil Masrafları	1,0 Adet	500,00 TL	%0,00	0,00 TL	%0,00	0,00 TL		500,00 TL

Mal Hizmet Toplam Tutarı	508.606,11 TL
Toplam İskonto	0,00 TL
Hesaplanan ÖTV 2.LİSTE(%0.0)	76.215,92 TL
Hesaplanan KDV(%0.0)	0,00 TL
Hesaplanan KDV(%18.0)	105.177,97 TL
Vergiler Dahil Toplam Tutar	690.000,00 TL
Ödenecek Tutar	690.000,00 TL

Vergi İstisna Muafiyet Sebebi: 350-Diğerleri

Not: Yalnız #AltıYüzDoksanBin TL #

Not: e-Arşiv izni kapsamında elektronik ortamda iletilmiştir.
Not: MOTOR NO: X111111 ŞASİ XF0DXXSK0PX000030 RENK: GRAFİT GRİ ALIŞ FAT.FİRMA UNVANI:X OTOM SAN.A.Ş. TARİHİ 30.12.2023 NUMARASI 1033000001100 ÖTV BİLGİLERİ V.D.:ÇORUM MAKBUZ TARİHİ: 30.12.2023 ÖTV TUTARI: 76.215,92-TL
Not: Banka Hesap Bilgisi :K Bankası A.Ş.--TL--TR54 0001 1111 1111 1111 1111 11
Not: Banka Hesap Bilgisi :T Bankası T.A.O.--TL--TR97 0001 1111 1111 1111 1111 11
Not: Banka Hesap Bilgisi :H Bankası A.Ş.--TL--TR57 0001 0011 1111 1111 1111 01
e-Arşiv izni kapsamında elektronik ortamda iletilmiştir.

Görsel 2.95: Otomobil satışına ilişkin e-arşiv faturası

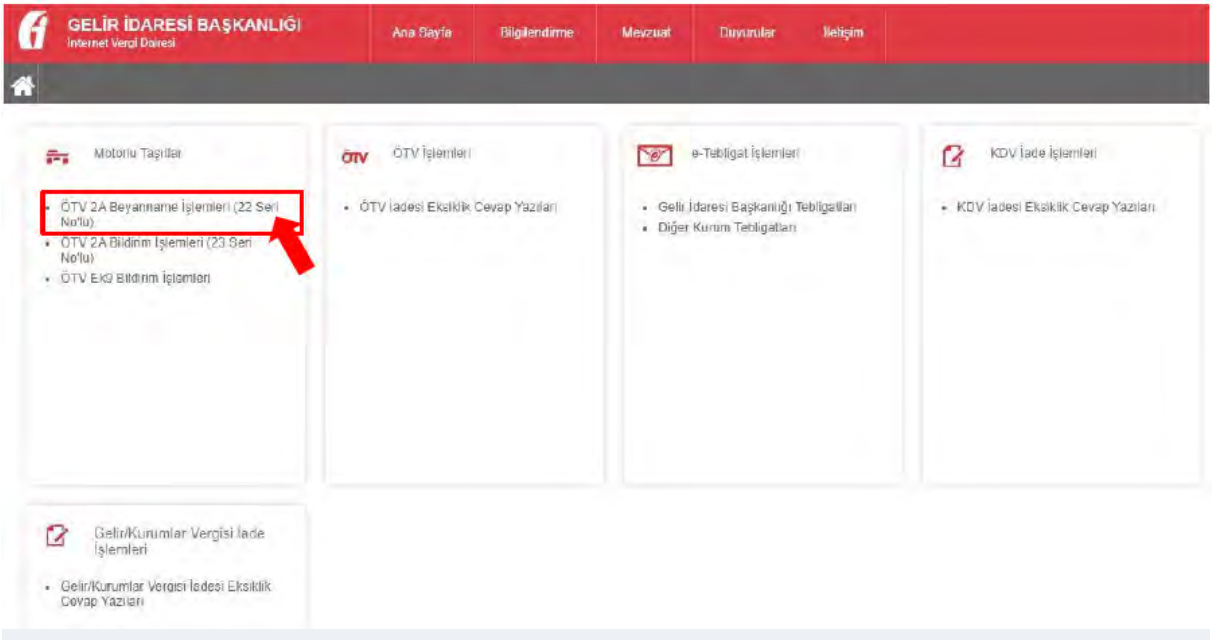
İstenen: Görsel 2.95'te verilen bilgiler doğrultusunda kara taşıtları için "Özel Tüketim Vergisi Beyannamesi 2A"yı düzenleyiniz.

Çözüm:

a) Sisteme Giriş: https://intvrg.gib.gov.tr/ genel ağ adresi üzerinden e-beyanname sistemine Kullanıcı Kodu, Parola ve Şifre bilgileri girilip Giriş butonuna tıklanır (Görsel 2.96). Ardından Görsel 2.97'deki ekranda "ÖTV 2A Beyanname İşlemleri (22 No.lu)" seçilir.

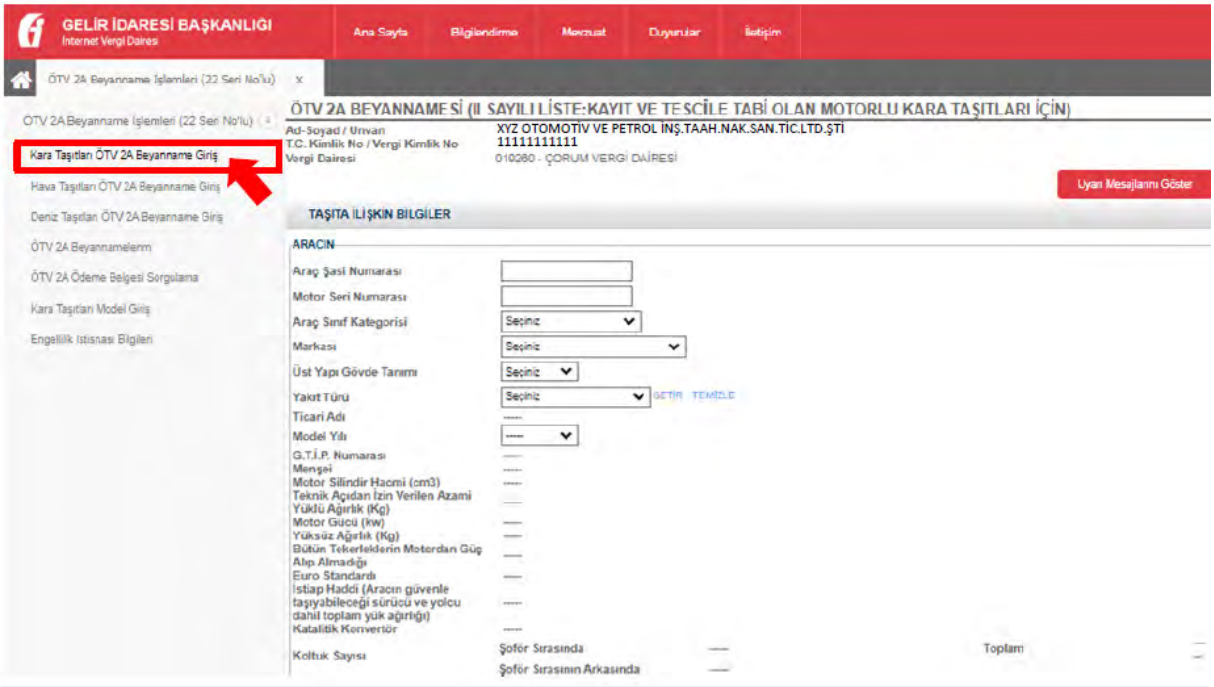

Görsel 2.96: Sisteme giriş ekranı

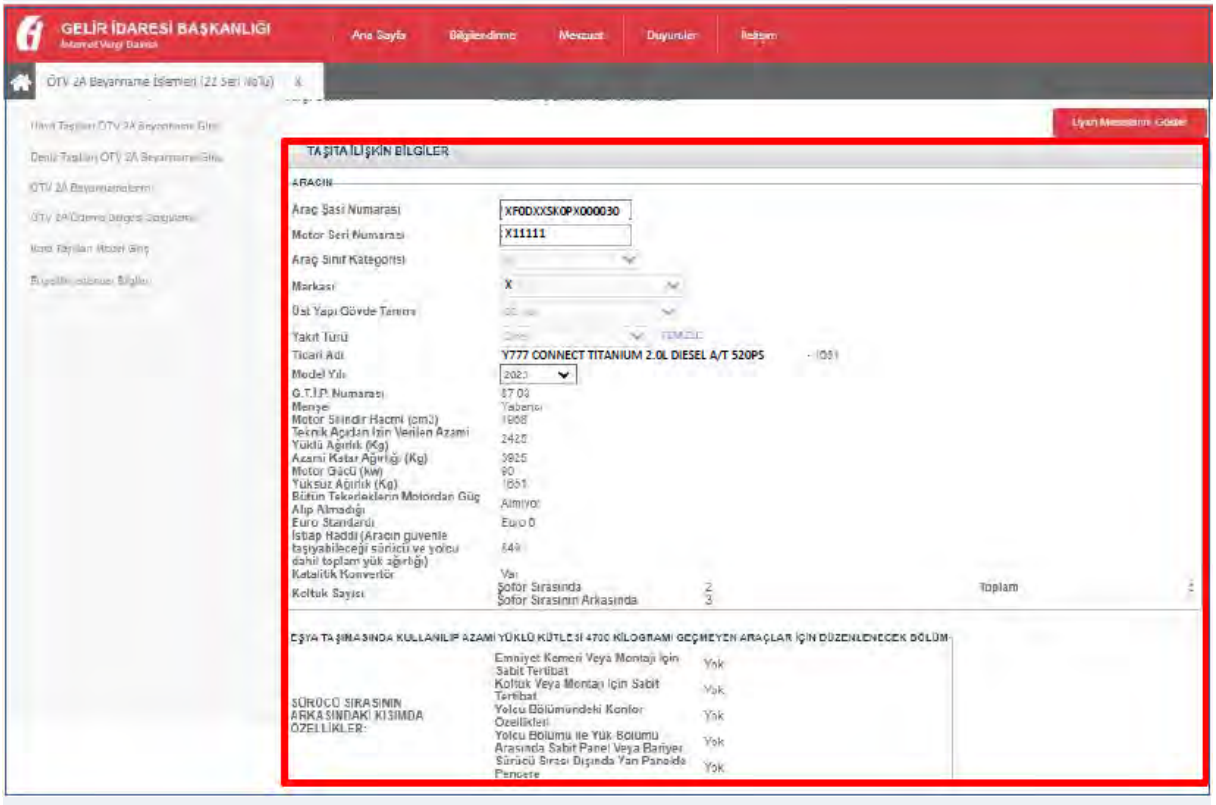
Görsel 2.97: ÖTV 2A beyanname işlemleri (22 No.lu)

2. Beyan Girişi: Sisteme giriş yapıldıktan sonra "Kara taşıtları ÖTV 2A Beyanname Giriş" sekmesine tıklanır (Görsel 2.98).

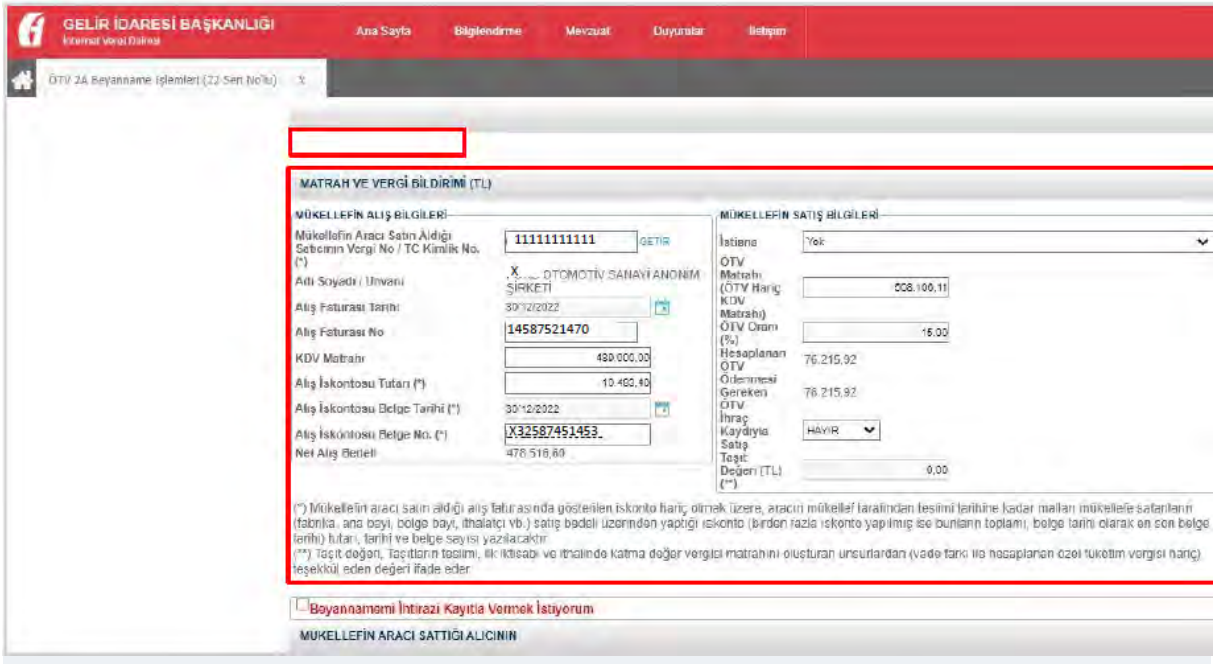
Görsel 2.98: Kara taşıtları ÖTV 2A beyanname girişi

Görsel 2.99'daki "Taşıta İlişkin Bilgiler" girilir.

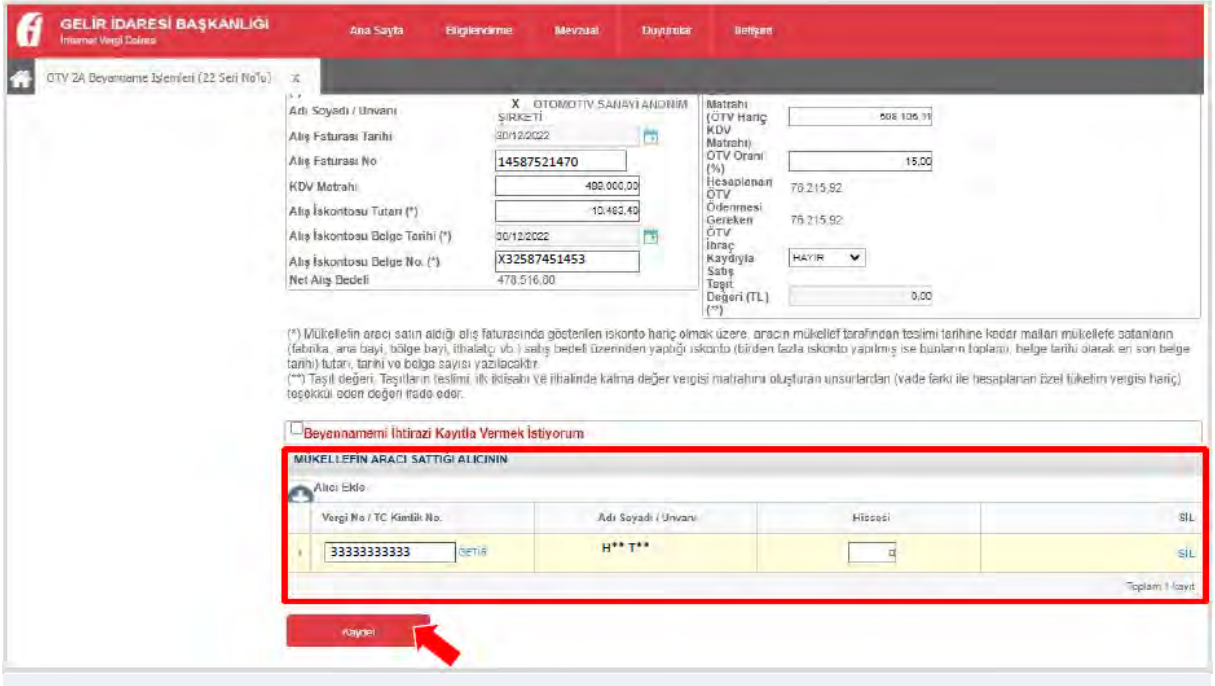
Görsel 2.99: Taşıta ilişkin bilgilerin girişi

Görsel 2.100'deki "Matrah ve Vergi Bildirimi" bölümündeki verilerin girişi yapılır.

Görsel 2.100: Matrah ve vergi bildirimi girişi

Görsel 2.101'deki "Mükellefin Aracı Sattığı Alıcının Bilgileri" girilir. Ardından "Kaydet" butonuna tıklanır.

Görsel 2.101: Mükellefin aracı sattığı alıcının bilgileri

Kaydetme işleminden sonra "ÖTV 2A Beyannameleri" butonuna tıklanarak "ÖTV KANUNU EKİ (II) SAYILI LİSTEDEKİ KARA TAŞITLARI İÇİN ÖTV ÖDEME BELGESİ (ÖTV BEYANNAMESİ)" alınır (Görsel 2.102).

ÖTV KANUNU EKİ (II) SAYILI LİSTEDEKİ KARA TAŞITLARI İÇİN ÖTV ÖDEME BELGESİ

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI/DEFTERDARLIĞI
019260 **ANKARA** VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ
MÜKELLEFİN

ONAY NO 6CWT1YHT7KT

Vergi Kimlik Numarası	111111111111
Ünvanı	XYZ OTOMOTİV VE PETROL İNŞAAT TAAHHÜT NAKLİYE SANAYİ TİCARET LİMİTET ŞİRKETİ
Adres	**********

SERİ NO Faa
SIRA NO 0000004
TARİH 31.12.2023

TAŞITIN

Markası	X
Model Yılı	2023
Üst Yapı Gövde Tanımı	BB Van
Ticari Adı	Y777 CONNECT TITANIUM 2.0L DIESEL A/T 520PS-1651
Araç Sınıfı Kategorisi	N1
G.T.İ.P Numarası Araç	87.03
Şasi Numarası	XF0DXXSK0PX000030
Motor Silindir Hacmi (cm3)	1968
Teknik Açıdan İzin Verilen Azami Yüklü Ağırlık (Kg)	2425
Motor Gücü (kw)	90
Elektrik Motor Gücü (kw)	0
Yüksüz Ağırlık (kg)	1651
Yakıt Türü	Dizel
Bütün Tekerleklerin Motordan Güç Alıp Almadığı	Almıyor
Dingil Uzaklığı	
Kasa Uzunluğu	
İstiap Haddi (Aracın güvenle taşıyabileceği sürücü ve yolcu dâhil toplam yük ağırlığı)	849
Koltuk Sayısı — Şoför Sırasında / Şoför Sırasının Arkasında	2 / 3 Toplam 5

EŞYA TAŞIMASINDA KULLANILIP AZAMİ YÜKLÜ KÜTLESİ 4700 KİLOGRAMI GEÇMEYEN ARAÇLAR İÇİN DÜZENLENECEK BÖLÜM

KASA		Kapalı
SÜRÜCÜ SIRASININ ARKASINDAKİ KISIMDA ÖZELLİKLER	Emniyet Kemeri Veya Montajı İçin Sabit Tertibat	Yok
	Koltuk Veya Montajı İçin Sabit Tertibat Sayısı	Yok
	Yolcu Bölümündeki Konfor Özellikleri	Yok
	Yolcu Bölümü ile Yük Bölümü Arasında Sabit Panel Veya Bariyer	Yok
	Sürücü Sırası Dışında Yan Panelde Pencere	Yok

Yukarıda gösterilen taşıta ilişkin olarak 31.12.2022 tarihli ve 2022123103Faa0000548 sayılı alındıyla 76.303,22 (YALNIZ YETMİŞALTIBİN ÜÇYÜZÜÇ TL YİRMİİKİ Kr .dir). Özel Tüketim Vergisi tahsil edilmiştir.

ALICININ

Vergi Kimlik Numarası / T.C Kimlik Numarası 33333333333

Adı Soyadı	H** T**	Baba Adı	N***
Doğum Tarihi	31.10.1979	Doğum Yeri	ÇORUM **ANKARA**
Adresi	Fatih SK. Kapı No:41 Daire No:19 Tel:0 364 777 77 77 MERKEZ **ANKARA**		

Bu belgeyi "www.gib.gov.tr" adresindeki "İnternet Vergi Dairesi/Sorgulamalar/ÖTV Ödeme Belgesi" bölümünden sorgulayabilirsiniz.

Görsel 2.102: ÖTV Beyannamesi

2.6. ETKİNLİK

30.12.2023 tarihinde HTK Otomotiv ve Petrol İnş. Taah. Nak. San. Tic. Ltd. Şirketi alıcı Y** T**'ye 2023 model Y marka otomobili satmıştır. Satış işlemine ait e-arşiv faturası Görsel 2.103'teki gibidir.

HTK OTOMOTİV VE PETROL İNŞ.TAAH.NAK.SAN.TİC.LTD.ŞTİ.
ANKARA

Telefon: *** ** **
E-Posta: htk@htk.com
Vergi Dairesi: **** VERGİ DAİRESİ (019260)
VKN: 3600000022
Mersis No: 0360005122222222
TICARETSICILNO: 1941

e-ArŞİV Fatura

HTK

Özelleştirme No:	TR1.2
Senaryo:	EARSIVFATURA
Fatura No:	EAR2065254714741
Fatura Tarihi:	30-12-2023
Fatura Tipi:	ISTISNA
Gönderim Şekli:	ELEKTRONIK
Düzenleme Tarihi:	30-12-2023
Düzenleme Zamanı:	13:54

SAYIN
Y** T**

Merkez/ ANKARA
E-Posta: yt@yt.com
Vergi Dairesi: ANKARAVERGİ DAİRESİ
TCKN: 44444444444

ETTN:777fcd3f-a44b-1d19-520-1b941a6777a1

Sıra No	Mal Hizmet Kodu	Mal Hizmet Adı	Açıklama	Miktar	Birim Fiyat	İskonto Oranı	İskonto Tutarı	KDV Oranı	KDV Tutarı	Diğer Vergiler	Mal Hizmet Tutarı
1	153.T1E.18.001	1.El Ticari Araç %18	2023 Y 300L TEK KABIN HU6.3 TREND	1,0Adet	540.661,67TL	%0,00	0,00TL	%18,00	101.211,86TL	ÖTV 2.LİSTE (%0,00)=21.626,47TL	540.661,67TL
2	198.MSRF	Araç Satış Tescil Masrafları	Araç Satış Tescil Masrafları	1,0Adet	500TL	%0,00	0,00TL	%0,00	0,00TL		500,00TL

Mal Hizmet Toplam Tutarı	541.161,67TL
Toplam İskonto	0,00TL
Hesaplanan ÖTV 2.LİSTE(%0.0)	21.626,47TL
Hesaplanan KDV(%0.0)	0,00TL
Hesaplanan KDV(%18.0)	101.211,86TL
Vergiler Dahil Toplam Tutar	664.000,00TL
Ödenecek Tutar	664.000,00TL

Vergi İstisna Muafiyet Sebebi: 350-Diğerleri
Not: Yalnız #AltıYüzAltmışDörtBin TL #
Not: e-Arşiv izni kapsamında elektronik ortamda iletilmiştir.
Not: MOTOR NO: NG777777 ŞASİ SS0AKTHTRANG5774434 RENK: BUZ BEYAZI ALIŞ FAT. FİRMA UNVANI: Y OTOM.SAN.A.Ş.TARİHİ 28.12.2022 NUMARASI 548777 ÖTV BİLGİLERİ V.D.: ÇORUM MAKBUZ TARİHİ: 30.12.2023 ÖTV TUTARI: 21.626,47.-TL/ 00364 KM10E945 DANGER D Y TRANSIT MULTİMEDYA/AKSESUAR MATRAHI 8963,49 TL ÖTV MATRAHINA EKLENMİŞTİR.
Not: Banka Hesap Bilgisi: Türkiye X Bankası A.Ş.--TL--TR54 0001 4444 4444 4444 4444 19
Not: Banka Hesap Bilgisi: Türkiye Y Bankası T.A.O.--TL--TR97 0002 5003 0000 0000 000 41
Not: Banka Hesap Bilgisi: Türkiye Z Bankası A.Ş.--TL--TR57 0001 0002 0003 0004 3434 34
e-Arşiv izni kapsamında elektronik ortamda iletilmiştir.

Görsel 2.103: E-arşiv faturası

İstenen: Görsel 2.95'te verilen bilgiler doğrultusunda kara taşıtları için "Özel Tüketim Vergisi Beyannamesi 2A"yı düzenleyiniz.

2.7. EMLAK VERGİSİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Kişiler sahip oldukları ev ya da arsanın vergisini hangi yöntemlerle öderler? Bildiklerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Türkiye sınırları içerisinde bina, arsa ve arazisi bulunanlar 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'na göre emlak vergisi ödemek zorundadırlar.

Emlak vergisinin ödenebilmesi için Emlak Vergisi Beyannamesi'nin verilmesi gerekir. Belediyeler tarafından belirlenen rayiç bedele (güncel değer) göre hesaplanan emlak vergisi, her yıl tek seferde ödenebileceği gibi iki eşit taksitte de ödenebilir. Birinci taksit mart, nisan ve mayıs ayında; ikinci taksit ise kasım ayında belediyelere ödenir. Vergi süresi içinde ödenmezse her ay için belli oranda gecikme zammı uygulanır.

Emlak vergisi, bina ve arazi vergisi olmak üzere ikiye ayrılır.

2.7.1. Bina Vergisi

Türkiye sınırları içinde bulunan binalar, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu hükümlerine göre bina vergisine tabidir. Bu Kanun'daki bina tabiri, yapıldığı madde ne olursa olsun, gerek karada gerek su üzerindeki sabit inşaatın hepsini kapsar. Bu Kanun'un uygulanmasında Vergi Usul Kanunu'nda yazılı bina mütemmimleri (bütünleyici parçaları) de bina ile birlikte göz önüne alınır. Yüzer havuzlar, sair yüzer yapılar, çadırlar ve nakil vasıtalarına takılıp çekilebilen seyyar evler ve benzerleri bina sayılmaz.

Bina vergisinin oranı; meskenlerde ‰1, diğer binalarda ise %02'dir. Bu oranlar, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun uygulandığı büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde %100 artırımlı uygulanır. Cumhurbaşkanı, vergi oranlarını yarısına kadar indirmeye veya üç katına kadar artırmaya yetkilidir.

Bina vergisini ödemekle yükümlü olanlar şunlardır:

- Binanın maliki (sahibi)
- Varsa intifa hakkı sahibi
- Her ikisi de yoksa binaya malik gibi tasarruf edenler

Bir binaya paylı mülkiyet hâlinde malik olanlar, hisseleri oranında mükelleftirler. El birliği mülkiyette malikler vergiden müteselsilen sorumlu olurlar.

Bina emlak vergisinin hesaplanabilmesi için binaya sahip olan gerçek veya tüzel kişilerin Bina Vergisi Beyannamesi düzenleyerek ilgili belediyeye vermeleri gerekir.

BİLGİ NOTU

İntifa Hakkı: Eşya üzerinde kullanma ve yararlanma hakkıdır.

Elbirliği Mülkiyet: Gayrimenkulün birden fazla kişiye ait olması ve hak sahiplerinin paylarının belli olmaması durumudur.

2.7.2. Arazi Vergisi

Türkiye sınırları içinde bulunan arsa ve araziler 1319 sayılı **Emlak Vergisi Kanunu** hükümlerine göre arazi vergisine tabidir.

Belediye sınırları içinde belediyece parsellenmiş arazi, arsa sayılır. Belediye sınırları içinde veya dışında bulunan parsellenmemiş araziden hangilerinin bu Kanun'a göre arsa sayılacağı Cumhurbaşkanı kararı ile belirlenir.

Arazi vergisinin oranı; ‰1, arsalarda ise ‰3'tür. Bu oranlar, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun uygulandığı büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde %100 artırımlı uygulanır. Cumhurbaşkanı, vergi oranlarını yarısına kadar indirmeye veya üç katına kadar artırmaya yetkilidir.

Arazi vergisini ödemekle yükümlü olanlar şunlardır:

- Arazinin maliki
- Varsa intifa hakkı sahibi
- Her ikisi de yoksa araziye malik gibi tasarruf edenler

Bir araziye paylı mülkiyet hâlinde malik olanlar, hisseleri oranında mükelleftirler. El birliği mülkiyette malikler vergiden müteselsilen sorumlu olurlar.

BİLGİ NOTU

Parselleme: Arazi parçasının imar yasalarına göre ayrılıp sınırlandırılmasıdır.

2.7.3. Emlak Vergisi Beyannamesi

Gerçek veya tüzel kişilerin sahip oldukları bina, arsa ve arazileri taşınmazın bulunduğu yerdeki ilgili belediyelere bildirdikleri belgeye **Emlak Vergisi Beyannamesi** denir.

Emlak Vergisi Beyannamesi, bir taşınmazın tapusu alındıktan sonra satın alım işleminin yapıldığı yılın sonuna kadar verilmesi gerekir. Gayrimenkule (taşınmaz) ait emlak vergisi verilen beyannameye göre hesaplanır. Beyannamenin zamanında verilmemesi durumunda cezai yaptırım uygulanır.

Emlak beyannamesi için gerekli belgeler şunlardır:

Gerçek kişiler için;

- Tapu fotokopisi
- Mülk sahibinin nüfus cüzdanı fotokopisi
- Binalar için yapı ruhsatı
- Yapı kullanma izin belgesi (iskân) fotokopisi

Tüzel kişiler için;

- Tapu fotokopisi
- Vergi levhası fotokopisi
- İmza sirküsü fotokopisi

BİLGİ NOTU

Yapı Kullanma İzin Belgesi (İskân): Bir yapının proje ve eklerine uygun olarak yapıldığını gösteren belgedir.

Yapı Ruhsatı: Bir yapının inşasına başlamak için 3194 sayılı İmar Kanunu doğrultusunda verilen belgedir.

2.7.4. Emlak Vergisi Beyannamesi'nin Düzenlenmesi

Emlak Vergisi Beyannamesi, gayrimenkulün bağlı olduğu belediyelerin emlak birimlerine verilir. Gayrimenkul bilgileri ile bağlı bulunulan belediyelerin emlak servisi birimine başvurularak gerekli bilgiler öğrenilir ve boş Emlak Vergisi Beyannamesi Formu temin edilir. Düzenlenen beyanname, belediyenin emlak servisine teslim edilir.

Bu forma en fazla üç gayrimenkul yazılabilir. Bildirilmesi gereken daha fazla gayrimenkul için başka bir form kullanılır. Bina, arsa ve arazi için ayrı ayrı beyanname formu düzenlenir.

NOT

Binalar için düzenlenecek Emlak Vergisi Beyannamesi Görsel 2.104'teki gibidir.

EMLAK VERGİSİ BİLDİRİMİ
(BİNA)

BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

YILI……

İL-İLÇE

Bildirimin Veriliş Nedeni — İlk İktisap — Değişiklik

MÜKELLEFİN

1 Vergi Kimlik No. (T.C. Vatandaşı Olan Gerçek Kişilerde T.C. Kimlik Numarası Yazılacaktır.)

2 Telefon No. (Alan Kodu) (Telefon)

3 Emlak Vergisi Sicil No.

4 Faks No. (Alan Kodu) (Faks)

5 Soyadı (Unvanı)

6 Adı

7 Adresi — Cadde — Sokak — Kapı No. — Daire No. — İlçe Adı — İl Adı — Posta Kodu

8 e-posta adresi

BİNA BİLDİRİMİ

		BİNAYA AİT BİLGİLER	I. BİNA	II. BİNA	III. BİNA
ADRES BİLGİLERİ	1	Bulunduğu Köy veya Mahallenin Adı			
	2	Cadde veya Sokağı (Değer Bakımından Farklı Bölgede ise Bölgenin Adı)			
	3	Kapı ve Daire No			
TAPU BİLGİLERİ	4	Tapuda Kayıtlı Olduğu: Pafta No			
		Ada/ Parsel No			
		Cilt/ Sahife No			
VERGİLENDİRMEYE İLİŞKİN BİLGİLER	5	Bina Arsasının Alanı (m^2)			
	6	Binaya Ait Arsa Payının Oranı ve Metrekaresi			
	7	İnşaatın Türü (Çelik-Betonarme Karkas, Yığma-Yarı Yığma, Ahşap, Taş Duvarlı-Çamur Harçlı, Gecekondu, Basit)			
	8	İnşaatın Sınıfı (Lüks, Birinci, İkinci, Üçüncü, Basit)			
	9	Kullanış Şekli (Mesken, İşyeri, Depo, Fabrika, Hastane, Okul vb.)			
	10	İnşaatın Bitim Tarihi			
	11	İktisap Tarihi			
	12	Kısıtlılık Hali Varsa Başlangıç Tarihi			
	13	Varsa Muafiyetin Başlangıç Yılı ve Uygulama Süresi			
	14	İndirimli Vergi Uygulaması			
	15	Bina Hisseliyse Hisse Oranı			
	16	Binanın Dışten Dışa Yüzölçümü (m^2) (Hisseli ise Hisseye İsabet Eden Yüzölçümü)			
	17	Kaloriferli Olup Olmadığı			
	18	Asansörlü Olup Olmadığı			

Bildirimin Hangi Sıfatla Verildiği — Mükellef — Kanuni Temsilcisi/Vekili

Adı - Soyadı — Vergi Kimlik No. (T.C. Vatandaşı Olan Gerçek Kişilerde T.C. Kimlik Numarası Yazılacaktır.)

İmza — Tarih ……/……/……..

NOT: 1-Elbirliği (iştirak halinde) mülkiyette müşterek imzalı tek bildirim verildiğinde mükelleflerin tamamını gösterir bir liste bildirime eklenecek ve mükelleflerin tamamı bildirimi imza edeceklerdir.
2- Paylı (müşterek) mülkiyette her hissedarın kendi hissesini ayrı bildirim ile bildirmesi gerekir.
3- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan binalar için de bildirim verilmesi gerekir.
4- Aynı çatı altındaki birden çok bağımsız birim ve dairelerin her biri ayrı ayrı bildirilecektir.
5- Bir mükellefe ait bina birimlerinin bildirimine bir bildirimin yetmemesi halinde yeteri kadar bildirim doldurularak birbirine iliştirilir.

Görsel 2.104: Bina Emlak Vergisi Beyannamesi

Arsalar için düzenlenecek Emlak Vergisi Beyannamesi Görsel 2.105'teki gibidir.

EMLAK VERGİSİ BİLDİRİMİ
(ARSA)

BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

YILI……

İL-İLÇE

Bildirimin Veriliş Nedeni — İlk İktisap ☐ — Değişiklik ☐

MÜKELLEFİN

1 Vergi Kimlik No. (T.C. Vatandaşı Olan Gerçek Kişilerde T.C. Kimlik Numarası Yazılacaktır.)

2 Telefon No. (Alan Kodu) (Telefon)

3 Emlak Vergisi Sicil No.

4 Faks No. (Alan Kodu) (Faks)

5 Soyadı (Unvanı)

6 Adı

7 Adresi — Cadde — Sokak — Kapı No. — Daire No. — İlçe Adı — İl Adı — Posta Kodu

8 e-posta adresi

ARSA BİLDİRİMİ

		ARSAYA AİT BİLGİLER	I. ARSA	II. ARSA	III. ARSA
ADRES BİLGİLERİ	1	Bulunduğu Köy veya Mahallenin Adı			
	2	Cadde veya Sokağı (Değer Bakımından Farklı Bölgede ise Bölgenin Adı)			
TAPU BİLGİLERİ	3	Tapuda Kayıtlı Olduğu: Pafta No			
		Ada/ Parsel No			
		Cilt/ Sahife No			
VERGİLENDİRMEYE İLİŞKİN BİLGİLER	4	Arsanın (Parsel) Yüz Ölçümü (m^2)			
	5	Hisseli ise Hisse Oranı			
	6	Hisseye İsabet Eden Arsanın Yüzölçümü (m^2)			
	7	Arsanın İktisap Tarihi			
	8	Kısıtlılık Hali Varsa Başlangıç tarihi			
	9	Varsa Muafiyetin Başlangıç Yılı ve Uygulama Süresi			

Bildirimin Hangi Sıfatla Verildiği — Mükellef ☐ Kanuni Temsilcisi/Vekili ☐

Adı - Soyadı — Vergi Kimlik No. (T.C. Vatandaşı Olan Gerçek Kişilerde T.C. Kimlik Numarası Yazılacaktır.)

İmza — Tarih …../……/…….

NOT: 1-Elbirliği (iştirak halinde) mülkiyette müşterek imzalı tek bildirim verildiğinde mükelleflerin tamamını gösterir bir liste bildirime eklenecek ve mükelleflerin tamamı bildirimi imza edeceklerdir.
2- Paylı (müşterek) mülkiyette her hissedarın kendi hissesini ayrı bildirim ile bildirmesi gerekir.
3- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan arsalar için de bildirim verilmesi gerekir.
4- Bir mükellefe ait arsa birimlerinin bildirimine bir bildirimin yetmemesi halinde yeteri kadar bildirim doldurularak birbirine iliştirilir.

Görsel 2.105: Arsa Emlak Vergisi Beyannamesi

Araziler için düzenlenecek Emlak Vergisi Beyannamesi Görsel 2.106'daki gibidir.

EMLAK VERGİSİ BİLDİRİMİ
(ARAZİ)

BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

YILI……

İL-İLÇE

Bildirimin Veriliş Nedeni — İlk İktisap ☐ — Değişiklik ☐

MÜKELLEFİN

1 Vergi Kimlik No. (T.C. Vatandaşı Olan Gerçek Kişilerde T.C. Kimlik Numarası Yazılacaktır.)

2 Telefon No. (Alan Kodu) (Telefon)

3 Emlak Vergisi Sicil No.

4 Faks No. (Alan Kodu) (Faks)

5 Soyadı (Unvanı)

6 Adı

7 Adresi — Cadde — Sokak — Kapı No. — Daire No. — İlçe Adı — İl Adı — Posta Kodu

8 e-posta adresi

ARAZİ BİLDİRİMİ

		ARAZİYE AİT BİLGİLER		I. ARAZİ	II. ARAZİ	III. ARAZİ
ADRES BİLGİLERİ	1	Bulunduğu Köy veya Mahallenin Adı				
	2	Bulunduğu Semtin veya Mevkiin Adı				
TAPU BİLGİLERİ	3	Tapuda Kayıtlı Olduğu	Pafta No			
			Ada/ Parsel No			
			Cilt/ Sahife No			
VERGİLENDİRMEYE İLİŞKİN BİLGİLER	4	Arazinin (Parsel) Yüz Ölçümü (m^2)				
	5	Hisseli ise Hisse Nispeti				
	6	Hisseye İsabet Eden Arazinin Yüzölçümü (m^2)				
	7	Arazinin Cinsi (Kıraç, Taban, Sulak)				
	8	Arazinin İktisap Tarihi				
	9	Kısıtlılık Hali Varsa Başlangıç Tarihi				
	10	Varsa Muafiyetin Başlangıç Yılı ve Uygulama Süresi				
	11	Arazi Vergisi İstisnası				

Bildirimin Hangi Sıfatla Verildiği — Mükellef ☐ — Kanuni Temsilcisi/Vekili ☐

Adı - Soyadı — Vergi Kimlik No. (T.C. Vatandaşı Olan Gerçek Kişilerde T.C. Kimlik Numarası Yazılacaktır.)

İmza

Tarih …./……./……

NOT: 1-Elbirliği (iştirak halinde) mülkiyette müşterek imzalı tek bildirim verildiğinde mükelleflerin tamamını gösterir bir liste bildirime eklenecek ve mükelleflerin tamamı bildirimi imza edeceklerdir.
2- Paylı (müşterek) mülkiyette her hissedarın kendi hissesini ayrı bildirim ile bildirmesi gerekir.
3- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan araziler için de bildirim verilmesi gerekir.
4- Bir mükellefe ait arazi birimlerinin bildirimine bir bildirimin yetmemesi halinde yeteri kadar bildirim doldurularak birbirine iliştirilir.

Görsel 2.106: Arazi Emlak Vergisi Beyannamesi

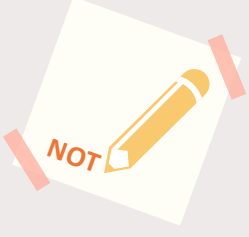
Örnek Uygulama: AB kişisi aşağıdaki bilgileri verilen arsaları satın almış ve 20.05.2023 tarihinde Emlak Vergisi Beyannamesi'ni ilgili belediyeye vermiştir.

AB'nin Bilgileri	
TC Kimlik Numarası	12345678901
Telefon Numarası	*** ** **
İkamet Adresi	**********
E-Posta Adresi	aabb@ornek.com

Arsaların Tapu Bilgileri

	1. Arsa	2. Arsa	3. Arsa
Adresi	Vatan Mahallesi Yıldız Caddesi Çankaya/Ankara	Barış Mahallesi İstiklal Caddesi Çankaya/Ankara	Güneş Mahallesi Anadolu Caddesi Çankaya/Ankara
Pafta Numarası	123	987	620
Ada/Parsel Numarası	26/789	52/321	71/654
Cilt/Sahife Numarası	5/456	89/258	14/741
Yüzölçümü	1200 m²	800 m²	2000 m²
Hisse Oranı	Tam	1/2	1/4
Satın Alınma Tarihi	15.02.2023	25/03/2023	30/04/2023

İstenen: Arsalar için Emlak Vergisi Beyannamesi'ni düzenleyiniz.

EMLAK VERGİSİ BİLDİRİMİ
(ARSA)

ÇANKAYA
BELEDİYE BAŞKANLIĞINA
İL-İLÇE

YILI……**2023**……

ÇANKAYA

Bildirimin Veriliş Nedeni | İlk İktisap X | Değişiklik

MÜKELLEFİN

1 Vergi Kimlik No. 12345678901
(T.C. Vatandaşı Olan Gerçek Kişilerde T.C. Kimlik Numarası Yazılacaktır.)

2 Telefon No. 510 (Alan Kodu) 9998877 (Telefon)

3 Emlak Vergisi Sicil No. 12345678901

4 Faks No. (Alan Kodu) (Faks)

5 Soyadı (Unvanı) B

6 Adı A

7 Adresi — Cadde GAZİ | Sokak 5. SOKAK | Kapı No. 99 | Daire No. 88
İlçe Adı ÇANKAYA | İl Adı ANKARA | Posta Kodu 6320

8 e-posta adresi aabb@ornek.com

ARSA BİLDİRİMİ

			ARSAYA AİT BİLGİLER	I. ARSA	II. ARSA	III. ARSA
ADRES BİLGİLERİ	1		Bulunduğu Köy veya Mahallenin Adı	VATAN MAHALLESİ	BARIŞ MAHALLESİ	GÜNEŞ MAHALLESİ
	2		Cadde veya Sokağı (Değer Bakımından Farklı Bölgede ise Bölgenin Adı)	YILDIZ CADDESİ	İSTİKLAL CADDESİ	ANADOLU CADDESİ
TAPU BİLGİLERİ	3	Tapuda Kayıtlı Olduğu	Pafta No	123	987	620
			Ada/ Parsel No	26/789	52/321	71/654
			Cilt/ Sahife No	5/456	89/258	14/741
VERGİLENDİRMEYE İLİŞKİN BİLGİLER	4		Arsanın (Parsel) Yüz Ölçümü (m^2)	1200	800 m2	2000 m2
	5		Hisseli ise Hisse Oranı	TAM	1/2	1/4
	6		Hisseye İsabet Eden Arsanın Yüzölçümü (m^2)	1200	400	500
	7		Arsanın İktisap Tarihi	15.02.2023	25.03.2023	30.04.2023
	8		Kısıtlılık Hali Varsa Başlangıç tarihi	-	-	-
	9		Varsa Muafiyetin Başlangıç Yılı ve Uygulama Süresi	-	-	-

Bildirimin Hangi Sıfatla Verildiği — Mükellef X | Kanuni Temsilcisi/Vekili

Adı - Soyadı: AB

Vergi Kimlik No.: **12345678901**
(T.C. Vatandaşı Olan Gerçek Kişilerde T.C. Kimlik Numarası Yazılacaktır.)

İmza: *aimzal*

Tarih 20./05/2023

NOT: 1-Elbirliği (iştirak halinde) mülkiyette müşterek imzalı tek bildirim verildiğinde mükelleflerin tamamını gösterir bir liste bildirime eklenecek ve mükelleflerin tamamı bildirimi imza edeceklerdir.
2- Paylı (müşterek) mülkiyette her hissedarın kendi hissesini ayrı bildirim ile bildirmesi gerekir.
3- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan arsalar için de bildirim verilmesi gerekir.
4- Bir mükellefe ait arsa birimlerinin bildirimine bir bildirimin yetmemesi halinde yeteri kadar bildirim doldurularak birbirine iliştirilir.

Bazı belediyelerin emlak servisleri beyanname formu almak yerine mükellefin başvurusu üzerine emlak beyanını bilgi işlem sistemleri üzerinden işleyerek düzenlenen formu mükellefe imzalatır (Görsel 2.107).

EMLAK VERGİSİ BİLDİRİMİ
(BİNA)

..... Belediye Başkanlığı
BELEDİYE BAŞKANLIĞINA
.....

YILI 2022 DOSYA NO 72 *****

Bildirimin Veriliş Nedeni — İlk Bildirim [ ] Değişiklik [X]

İL-İLÇE

MÜKELLEFİN

1	Vergi Kimlik No.	27451**** (T.C. Vatandaşı Olan Gerçek Kişilerde T.C. Kimlik Numarası Yazılacaktır.)
2	Telefon No.	(Alan Kodu) (Telefon)
3	Emlak Vergisi Sicil No.	27451*****
4	Faks No.	(Alan Kodu) (Faks)
5	Soyadı (Unvanı)	*****
6	Adı	*****
7	Adresi — Mahalle	BAHÇELİEVLER MAH.
	Site Apartman	
	Cadde	
	Sokak	BAHABEY CAD. CAD.
	Kapı No.	1
	Daire No.	6
	İlçe Adı	******** MERKEZ
	İl Adı	
	Blok No :	
	Posta Kodu	
8	E-Posta Adresi	********** @hotmail.com

BİNA BİLDİRİMİ

	BİNAYA AİT BİLGİLER	I.BİNA	II.BİNA	III.BİNA
ADRES BİLGİLERİ 1	Bulunduğu Köy veya Mahalle Adı	YAVRUTURNA	BAHÇELİEVLER	
ADRES BİLGİLERİ 2	Cadde veya Sokağı (Değer Bakımından Farklı Bölgede ise Bölgenin Adı)	ESNAFEVLERİ 11. SK.	BAHABEY CD.	
ADRES BİLGİLERİ 3	Kapı ve Daire No.			
	Blok No - Bağımsız No	-	-	
	Site Apartman Adı			
TAPU BİLGİLERİ 4	Tapuda Kayıtlı Olduğu Pafta No	8	86/1	
	Ada/Parsel No	807/16	2243/16	
	Cilt/Sayfa No	45 / 4385	11 / 1038	
5	Binanın arsasının alanı (m2)	857,00	1.020,99	
6	Binaya ait arsa payının oranı ve metrekaresi	8/182 1/1 37,67	15/450 1/2 17,02	
VERGİLENDİRMEYE İLİŞKİN BİLGİLER 7	İnşaatın Türü	Betonarme Kargas	Betonarme Kargas	
8	İnşaatın Sınıfı	3.Sınıf	3.Sınıf	
9	Kullanış Şekli	MESKEN BİNALARI	MESKEN BİNALARI	
10	İnşaatın Bitim Tarihi	01/01/1988	18/07/2005	
11	İktisap Tarihi / Beyan Kabul Tarihi	20/09/2019 / 25/12/2019	16/12/2022 / 21/12/2022	
12	Kısıtlılık Hali Varsa Başlangıç Tarihi			
13	Varsa Muafiyet Başlangıç Yılı ve Uygulama Süresi	/	/	
14	İndirimli Vergi Uygulaması			
15	Bina hisseliyse Hisse Oranı	1/1 / 1/1	1/2 1/1	
16	Binanın Dıştan Dışa Yüzölçümü (m2)	88	172	
VERGİ HESABI 17	Vergiye Tabi Rayiç Bedel (Hisseye İsabet Eden)	78.109,11	70.929,21	
18	İnşaatın Türü, Sınıfı,Kullanış Şekline Göre M2 Maliyet Bedeli	748,13	748,13	
19	Binanın Dıştan Dışa Yüzölçümü (m2) (Hisseye İsabet Eden)	88	86	
20	Binanın İnşaat Maliyet Bedeli (18 X 19)	65835,44	64339,18	
21	Varsa Kalorifer Farkı (20 X %8)	5266,84	5147,13	
22	Varsa Asansör Farkı (20 X %6)	0	3860,35	
23	Binanın Kalorifer, Asansör Dahil İnş. Maliyet Bd.(20+21+22)	71.102,28	73.346,66	
24	Aşınma Payı İndirimi	22752,73	14669,33	
25	Asgari Bina İnşaat Maliyet Bedeli (23 - 24)	48.349,55	58.677,33	
26	Asg. Ölçü. Göre Belirlenen Arsa Değ.(Hisseye İsabet Eden)	29.759,56	12.251,88	
27	Arsa Dahil Binanın Asgari Vergi Değeri	78.109,11	70.929,21	
	Beyan Açıklaması			
	Beyan Sıra No / Satış Tarihi	4	5	
	Alan Kişi			
Arsa M2 Birim Değeri		790,00	720,00	
2022 Asgari Değeri		0 78.109,11	0 70.929,21	
Asgari Değeri				
Asgari Değeri				
Asgari Değeri				

Bildirimin Hangi Sıfatla Verildiği — Mükellef [ ] Kanuni temsilcisi / Vekili [ ]

Adı Soyadı
İmza
Vergi Kimlik No.
(T.C. Vatandaşı Olan Gerçek Kişilerde T.C. Kimlik Numarası Yazılacaktır.)
Tarih 23/12/2022 / S.BALAK

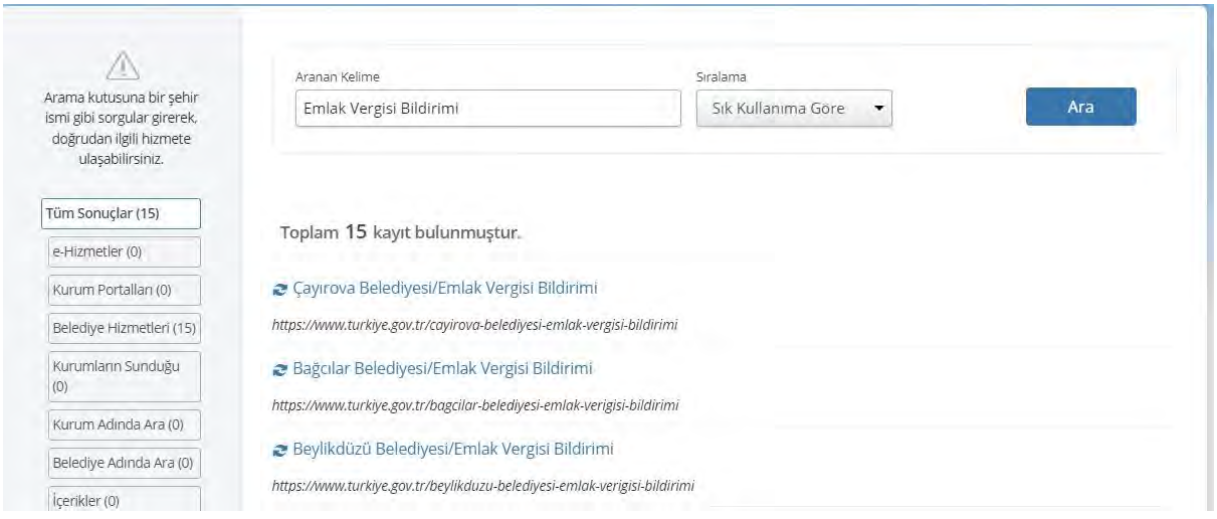
İŞTİRAKÇİ LİSTESİ

NOT: 1- Elbirliği (iştirak halinde) mülkiyette müşterek imzalı tek bildirim verildiğinde mükelleflerin tamamını gösterir bir liste bildirime eklenecek ve mükelleflerin tamamı bildirimi imza edeceklerdir.

Görsel 2.107: Mükellefin imzaladığı emlak vergisi bildirimi

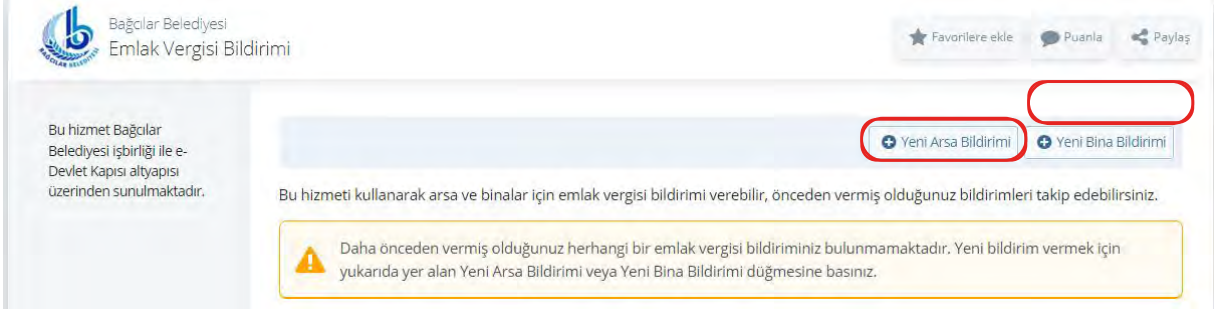
2.7.5. E-Emlak Vergisi Beyannamesi

Bazı belediyelere emlak vergisi bildirimi, mükellefin e-devleti üzerinden de yapılabilmektedir. E-devlet ana sayfasında arama satırına "emlak vergisi bildirimi" yazıldığında Türkiye'de e-devlet üzerinden emlak vergisi bildirimi alan belediyeler listelenir (Görsel 2.108).

Görsel 2.108: E-devlet üzerinde belediye arama

Gayrimenkulün bağlı olduğu belediye seçilerek ilgili belediyenin sayfası açılır. Açılan sayfada "Yeni Arsa Bildirimi" ya da "Yeni Bina Bildirimi" butonu tıklanır (Görsel 2.109).

Görsel 2.109: E-devlet üzerinde belediye emlak vergisi bildirimine giriş

Açılan sayfada istenilen bilgiler girilerek işlem tamamlanır.

Bazı belediyelerin kendi genel ağ sayfalarında da e-hizmet kapsamında emlak vergisi bildirimi başvurusu yapılabilmektedir. Belediyenin genel ağ sayfasından emlak vergisi bildirimi başvurusunu yapmak için şu işlem basamakları izlenir:

- İlgili belediyenin genel ağ sayfasına girilir.
- Emlak bildirimi menüsü tıklanır (Görsel 2.110).

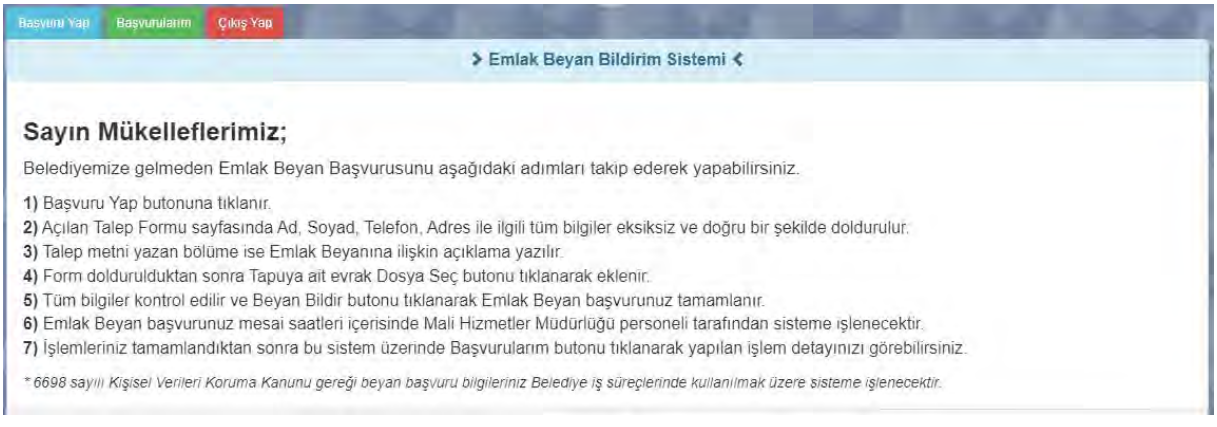
Görsel 2.110: Emlak vergisi bildirimi menüsü

- Açılan ekranda bildirim sistemine giriş için istenen T.C. kimlik numarası ve üyelik şifresi girilir (Görsel 2.111).

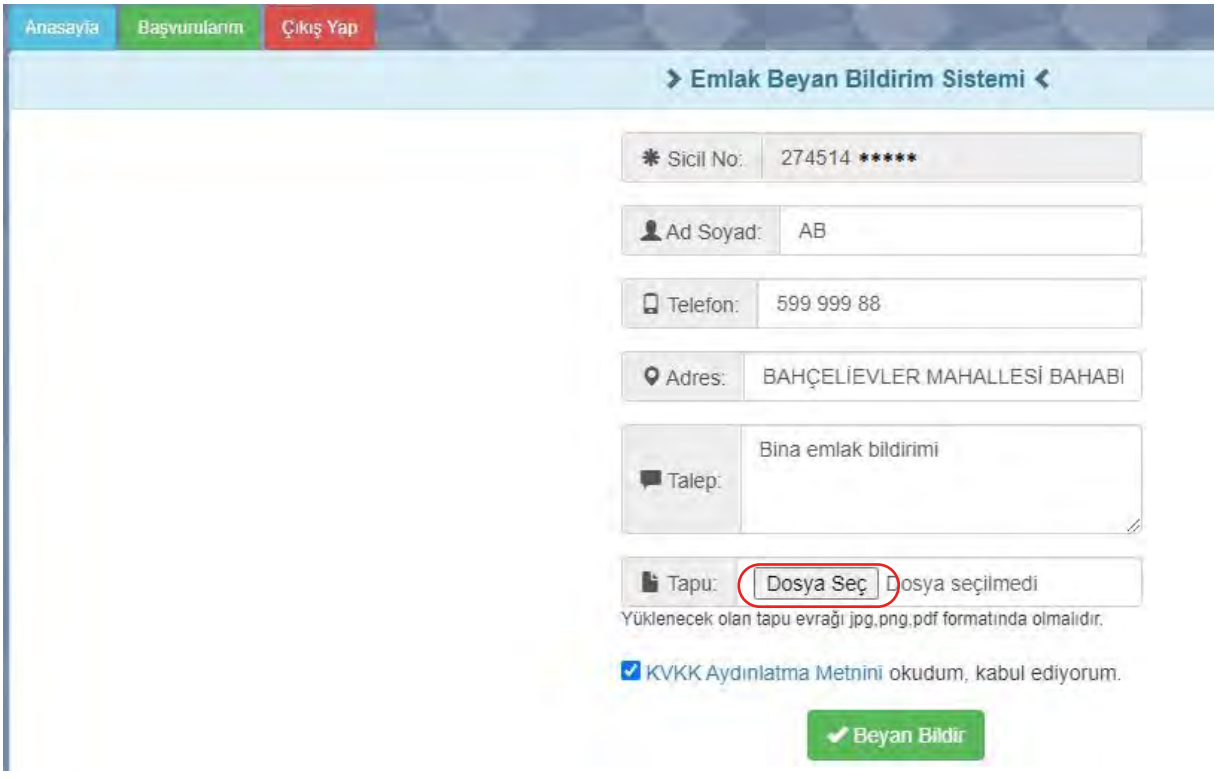
Görsel 2.111: Emlak vergisi bildirimi sistemine giriş ekranı

- Gelen bilgilendirme okunduktan sonra "Başvuru Yap" butonu tıklanır (Görsel 2.112).

Görsel 2.112: Emlak beyan bildirim sistemi bilgilendirme ekranı

Gelen ekranda mükellefle ilgili bilgiler girildikten sonra "Dosya Seç" butonu tıklanarak beyanı verilen gayrimenkulün tapu görseli yüklenir. Beyanı bitir butonu tıklanır (Görsel 2.113).

Görsel 2.113: Emlak beyanı başvuru ekranı

- Yapılan başvuruyu görmek ve takip etmek için aynı sayfada yer alan "Başvurularım" butonu tıklanır. Başvuru listesi ekrana gelir (Görsel 2.114).

Görsel 2.114: Emlak beyanı başvuru listesi

2.7. ETKİNLİK

CD kişisi aşağıdaki bilgileri verilen binayı satın almış ve 30.06.2023 tarihinde Emlak Vergisi Beyannamesi'ni ilgili belediyeye vermiştir. Bina için Emlak Vergisi Beyannamesi'ni düzenleyiniz.

CD'nin Bilgileri	
TC Kimlik Numarası	9876543210
Telefon Numarası	5106665544
İkamet Adresi	Yıldız Mahallesi Ay Caddesi 9. Sokak No.: 33/11 Yenimahalle/Ankara
E-Posta Adresi	ccdd@ornek.com

Binanın Tapu Bilgileri

Adresi	Köşk Mahallesi Vadi Caddesi Yenimahalle/Ankara
Pafta Numarası	654
Ada/Parsel Numarası	25/236
Cilt/Sahife Numarası	3/987
Yüzölçümü	120 m²
Hisse Oranı	Tam
Satın Alınma Tarihi	15.02.2023

İstenen: Bina için Emlak Vergisi Beyannamesi'ni düzenleyiniz.

NOT

2.8. VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Servet üzerinden alınan vergilerden bildiklerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Miras Hukuku ile ilgili olan **veraset ve intikal vergisi**, 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu ile düzenlemiştir. Bu Kanun'a göre Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan kişilerin Türkiye'de bulunan malları veraset yoluyla veya karşılıksız şekilde bir başkasına geçmesi durumunda veraset ve intikal vergisine tabidir.

Bir gayrimenkul veya menkul değerin bir kişiden başka bir kişiye, bedelsiz (ivazsız) olarak verilmesine **ivazsız intikal** denir. Miras Hukuku'nda ölen kişiye **muris**, murisin mirasçılarına bıraktığı mallara da **tereke** denir.

Bir kişinin ölümü veya ivazsız intikal hâlinde mirasçıların ve intikal yapan kişilerin devlete ödemeleri gereken vergiye **veraset ve intikal vergisi** denir.

54 seri numaralı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Genel Tebliği'ne göre 1.1.2023 tarihinden itibaren veraset yoluyla veya ivazsız suretle meydana gelen intikallerde veraset ve intikal vergisi Tablo 2.18'deki tarifeye göre hesaplanacaktır.

Tablo 2.18: 2023 Yılı Uygulanacak Veraset ve İntikal Vergisi Oranları

Matrah			Verginin Oranı (%)	
			Veraset Yoluyla İntikallerde	İvazsız İntikallerde
İlk	1.100.000	TL için	1	10
Sonra gelen	2.600.000	TL için	3	15
Sonra gelen	5.500.000	TL için	5	20
Sonra gelen	10.900.000	TL için	7	25
Matrahın	20.100.000	TL'yi aşan bölümü için	10	30

Örnek Uygulama: Veraset yoluyla intikal eden 4.500.000,00 TL değerindeki mal varlığı için ödenecek veraset ve intikal vergisini hesaplayınız.

Çözüm

Matrah			Veraset Yoluyla İntikallerde Vergi Oranı (%)	Hesaplama Yapılacak Matrah (TL)	Hesaplanan Veraset ve İntikal Vergisi Tutarı (TL)
İlk	1.100.000	TL için	1	1.100.000,00	11.000,00
Sonra gelen	2.600.000	TL için	3	2.600.000,00	78.000,00
Sonra gelen	5.500.000	TL için	5	800.000,00	40.000,00
		Toplam		**4.500.000,00**	**129.000,00**

2.8.1. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi'nin Süresi ve İstenen Belgeler

Varislerin veraset ve intikal vergisini ödeyebilmeleri için Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi vermeleri gerekir. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi'nin ölüm tarihinden itibaren verilme süresi şu şekildedir:

- Murisin ikametgâhı Türkiye'de, ölüm Türkiye'de gerçekleşmiş ve varisler Türkiye'de ikamet ediyorsa 4 ay içinde
- Murisin ikametgâhı Türkiye'de, ölüm yabancı bir ülkede gerçekleşmişse 6 ay içinde
- Varisler murisin bulunduğu yerin dışında yabancı bir ülkede ikamet ediyorsa 8 ay içinde

Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi'ne eklenmesi gereken belgeler şunlardır:

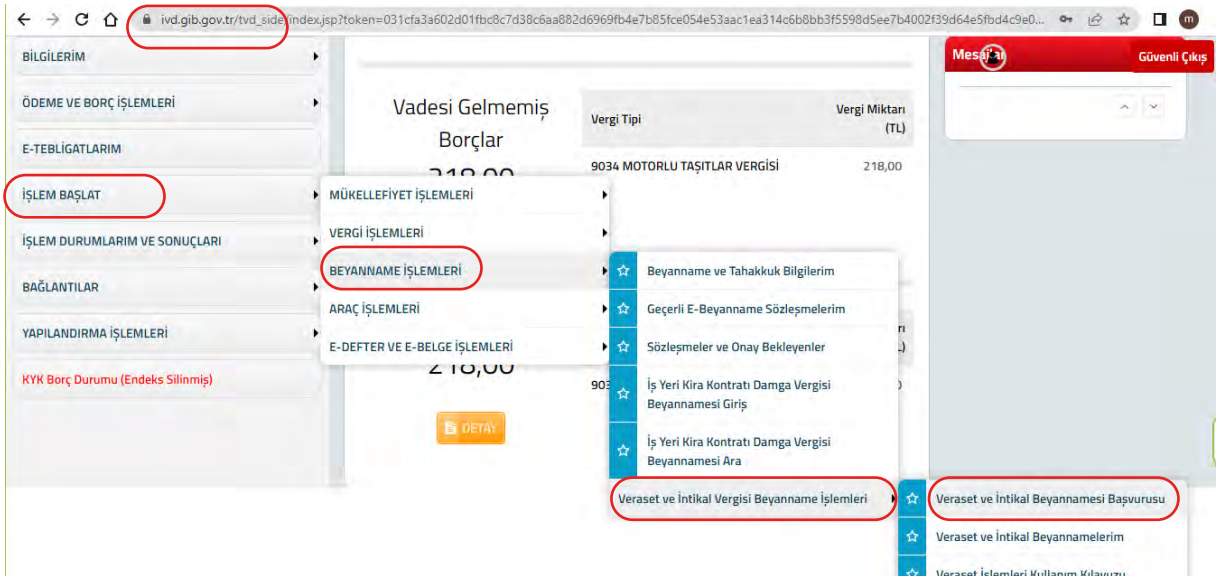
- Veraset ilamı (mirasçılık belgesi)
- Ölüm belgesi
- Varsa vasiyetname
- Gayrimenkullerde tapu fotokopisi
- Gayrimenkul mallar için ilgili belediyeden alınan rayiç bedelini gösterir belge
- İndirilmesi talep edilen borç ve masraflara ait belgeler (murisin borçlarını gösteren belge)
- Murise ait işletmenin bilanço ve gelir tablosu

2.8.2. Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi'nin Verilmesi

Bu beyanname, murisin ikametgâhının bulunduğu vergi dairesine fiziki olarak verilebileceği gibi Gelir İdaresi Başkanlığının https://www.gib.gov.tr/ genel ağ adresinden ya da e-devlet üzerinden de verilebilir.

a) Gelir İdaresi Başkanlığı Genel Ağ Adresinden Giriş

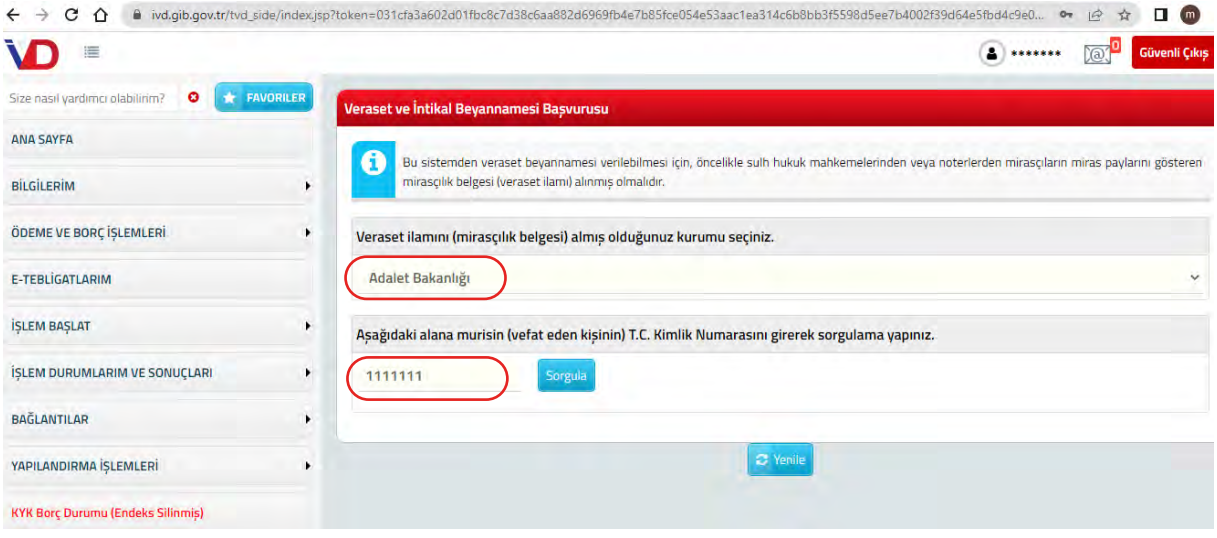
- Gelir İdaresi Başkanlığı genel ağ adresini girilir (https://www.gib.gov.tr/).
- İnteraktif Vergi Dairesi sayfasına girilir.
- Mirasçılardan birisinin e-devlet şifresiyle kayıt olunur.
- Ekrana gelen İnteraktif Vergi Dairesi sayfasında ***İşlem Başlat → Beyanname İşlemleri → Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi İşlemleri → Veraset ve İntikal Beyannamesi Başvurusu*** seçeneklerine girilir (Görsel 2.115).

Görsel 2.115: İnteraktif vergi dairesi beyanname işlemine başlama sayfası

- "Veraset ilamını (mirasçılık belgesi) almış olduğunuz kurumu seçiniz." kısmına veraset ilamının alındığı kurum seçilir (Adalet Bakanlığı ya da Noterler Birliği).

- "Aşağıdaki alana murisin (vefat eden kişinin) T.C. Kimlik Numarasını girerek sorgulama yapınız." kısmına murisin T.C. kimlik numarası yazılır ve Sorgula butonu tıklanır (Görsel 2.116).

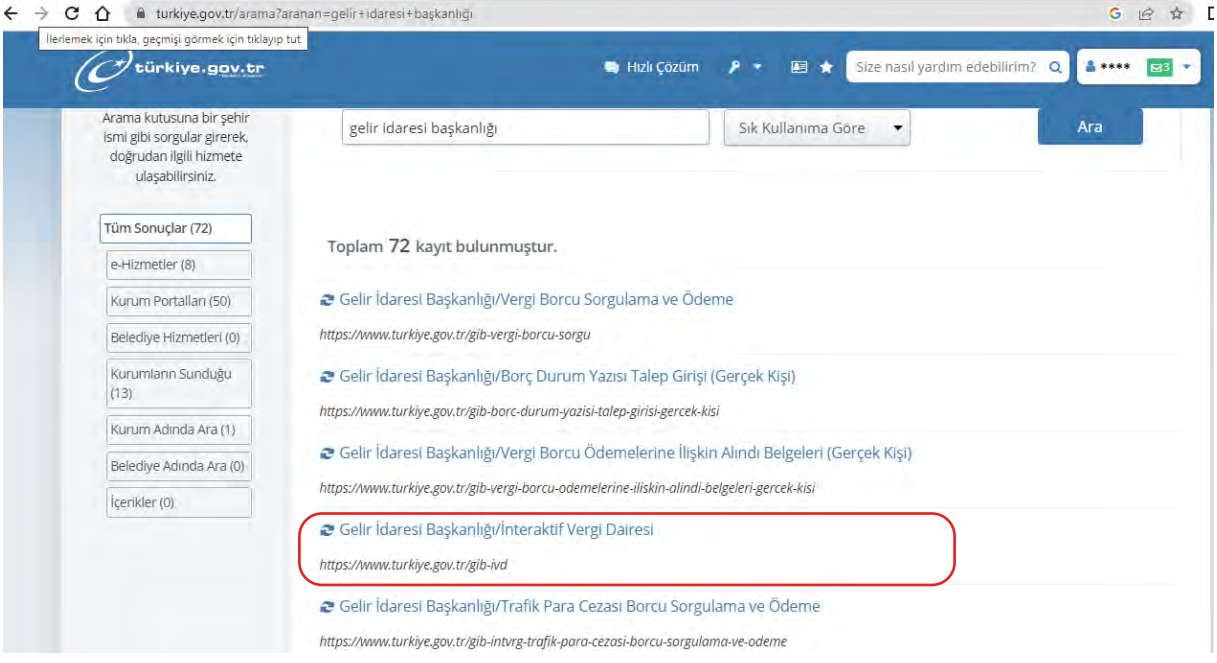
Görsel 2.116: İnteraktif vergi dairesi beyanname başvuru sayfası

- Gelen ekranda "Toplam Miras Paydası" kısmına mirasın ayrılacağı pay adedi yazılır. Örneğin 4 mirasçı varsa bu kısma 4 yazılır.
- "Mirasçılara İlişkin Bilgiler" kısmına mirasçıların bilgileri girilir. Mirasçılar, ayrı ayrı beyanname verebileceği gibi tek beyannamede verilebilir. Verilen tek beyannamenin diğer mirasçılar tarafından İnteraktif Vergi Dairesine girerek onaylamaları gerekir.
- Açılan ekranda istenilen bilgilerin girişi yapılır.
- Beyannameye eklenmesi gereken belgeler "Dosya seç" butonu tıklanarak eklenir.
- Beyanname kaydedilir.

b) E-Devletle Giriş

- Mirasçılardan birisinin e-devlet sistemine girilir.
- İnternet Vergi Dairesi (Gelir İdaresi Başkanlığı) sayfası açılır (Görsel 2.117).

Görsel 2.117: E-devlet üzerinde interaktif vergi dairesini arama ekranı

- Gelir İdaresi Başkanlığı genel ağ adresinden yapılması gereken işlemler yapılır.

c) Beyannamenin Vergi Dairesine Elden Verilmesi

- Boş beyanname formu, https://www.gib.gov.tr/yardim-ve-kaynaklar/beyanname-formlari-bildirimler genel ağ adresinden indirilir (Görsel 2.118).

Görsel 2.118: İnteraktif vergi dairesi beyanname formu indirme sayfası

Örneğin aşağıda muris ve varislere verilen bilgilerin beyannamesi şu şekilde düzenlenir:

A. Ölenin Bilgileri

T.C Kimlik Numarası	11111111110
Adı ve Soyadı	N** E**
Baba Adı	V**
Mesleği	Muhasebeci
Ölüm Yeri	Çankaya /Ankara
Ölüm Tarihi	05.06.2023
İkametgâh Adresi	Yeşilyurt Mah. 5555. Cadde No.:99/77 Çankaya / Ankara Posta Kodu:6888

B. Mirasçıların Bilgileri

T.C. Kimlik Numarası	Adı ve Soyadı	Akrabalık Derecesi	Doğum Tarihi	İkametgâh Adresi	Telefon Numarası
22222222220	H** B**	Oğlu	12.10.1980	Barış Mah. 6999. Cadde 777. Sokak No.:444 Etimesgut / Ankara	0515 9995544
33333333334	K** L**	Kızı	25.08.1985	Güzelyurt Mah. Ata Caddesi No.:333 Yenimahalle / Ankara	0520 7771133

C. Ölenin Gayrimenkul Mallarına Ait Bilgiler

İl	İlçe	Mahalle veya Köy	Sokak	Kapı No.	Cinsi	Ölenin Hissesi	Ada No.	Parsel No.	Değeri (TL)
Ankara	Çankaya	Yeşilyurt	666	777	Ev	1/1	15	888	675.000,00
Ankara	Mamak	Eskiköy			Tarla	1/4	33	444	15.000,00

Ç. Ölenin Malları ve Diğer Servet Unsurları

Cinsi	Nerede Bulunduğu	Adedi	Hesap No. / Plaka No.	Değeri (TL)
Türk Lirası	Ziraat Bankası Ulus Şubesi		15-5555-123	50.000,00
Araç	Yeşilyurt Mah. 555. Cad. No.:99 Çankaya / Ankara	1	06 ABCD 999	250.000,00

D. Ölenin Borçları

Cinsi	Belgenin Cinsi Tarihi ve Numarası	Alacaklının Adı ve Soyadı	Alacaklının İkametgâh Adresi	Tutar (TL)
Türk Lirası	Bono 05.01.2023	D*** M***	Vatan Mah. 777. Cad. No.:88 Altındağ/Ankara	25.000,00

- Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi'nin ön yüzüne muris ve varislerle ilgili bilgiler yazılır (Görsel 2.119).

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ BEYANNAMESİ

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

1031 A

..... V.D.KODU

1 ..... ÇANKAYA..... Vergi Dairesi Müdürlüğüne

İNTİKALİN ŞEKLİ(*) Veraset [X] İvazsız İntikaller [ ]

2 ..... ANKARA-ÇANKAYA ... İl-İlçe

3 ..... Olay Kayıt ve Hs. Def. Sıra No. (Vergi Dairesince Doldurulacaktır.)

TABLO 1		ÖLENİN VEYA İVAZSIZ İNTİKALDE BULUNANIN				
1	Vergi Kimlik Numarası(**)	11111111110				
2	Soyadı / Unvanı	N				
3	Adı	E				
4	Baba Adı	V				
5	Mesleği / Faaliyeti	MUHASEBECİ				
6	Ölüm Yeri ve Tarihi	ÇANKAYA/ANKARA 05/06/2023				
7	İvazsız İntikalin Meydana Geldiği Yer ve Tarih					
8	İkametgah ve ya İşyeri Adresi	Mahalle	YEŞİLYUT MAHALLESİ			
		Cadde / Sokak	5555. CADDE	Posta Kodu	6888	
		Kapı No.	99	Daire No.	77	İl / İlçe ÇANKAYA/ANKARA

TABLO 2	MÜKELLEFLERİN				
Vergi Kimlik No(**)	Adı Soyadı / Unvanı	Akrabalık Derecesi	Doğum Tarihi	İkametgah veya İşyeri Adresi /Telefon No.	İMZA
22222222220	HB	OĞLU	12.10.1980	Barış Mahalesi 6999. Cadde 777. Sokak No:444 Etimesgut/Ankara Tel: 515 9995544	
33333333334	KL	KIZI	25.08.1985	Güzelyurt Mahallesi Ata Caddesi No:333 Yenimahalle/Ankara Tel: 520 7771133	

Örnek No. : 1907-g D.M.O.B

(*) İntikal hangi şekilde meydana gelmiş ise ilgili haneye (x) işareti konulacaktır.
(**) T.C. vatandaşı olan gerçek kişilerde T.C. kimlik numarası, yabancı kimlik numarası bulunan yabancı gerçek kişilerde yabancı kimlik numarası yazılacaktır.

Görsel 2.119: Veraset ve İntikal Beyannamesi'nin ön yüzü

- Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi'nin arka yüzüne muristen varislere intikal eden gayrimenkul mallar, menkul mallar ve diğer servetler ile indirilecek borçlar ve masraflar yazılır (Görsel 2.120)

TABLO 3 — İNTİKAL EDEN GAYRİMENKUL MALLAR

İli	İlçesi	Mahalle veya Köyü	Sokağı	Kapı No.	Cinsi (Ev, Apartman, Kat, dükkan, Bağ, Arsa, vs.)	Ölenin veya İvazsız İntikalde Bulunanın Hissesi	Bina, Arsa veya Arazinin Ada No.	Parsel No.	Emlak Vergisine Esas Olan Değeri(*) (Hisseye isabet eden tutar) (TL)	(Kr)
ANKARA	ÇANKAYA	YEŞİLYURT	666	777	EV	1/1	15	888	675.000	00
ANKARA	MAMAK	ESKİKÖY			TARLA	1/4	33	444	15.000	00
								TOPLAM	690.000	00

TABLO 4 — İNTİKAL EDEN MENKUL MALLAR VE DİĞER SERVET UNSURLARI

Cinsi	Nerede Bulunduğu	Adedi	Hayat Sigorta Poliçe/ Banka Hesap No. / Plaka No. / Telefon No.	İlk Tarhiyat İçin Beyan Edilen Değer (TL)	(Kr)
TL	ZİRAAT BANKASI ULUS ŞUBESİ		15-5555-123	50.000,00	
ARAÇ	YEŞİLYURT MAH. 555. CAD. NO:99 ÇANKAYA/ANKARA	1	06 ABCD 9999	250.000,00	
			TOPLAM	300.000	00

TABLO 5 — İNDİRİLECEK BORÇLAR VE MASRAFLAR

Cinsi ve Mahiyeti	Ait Olduğu Belgenin Cinsi	Tarihi	No. Su	ALACAKLILARIN Adı, Soyadı / Unvanı	İş veya İkametgah Adresi	Tutar (TL)	(Kr)
TL	BONO	05/01/2023	6666888	D M	VATAN MAH. 777. CAD. NO:88 ALTINDAĞ/ANKARA	25.000,00	
					TOPLAM	25.000	00

Verilecek beyannamelere aşağıdaki belgelerin eklenmesi gerekir.
a) Veraset ilamı.
b) Ölüm ve mirasçı bildirimi.
c) Gayrimenkul mallar için ilgili belediyelerden alınacak emlak vergisine esas olan değeri gösterir belge.
d) İndirilmesi talep edilen borç ve masraflara ait belgeler.
e)Ticari bilanço ve gelir tablosu.

23/12./20XX.

(*) 01.01.1983 tarihinden önce meydana gelen intikallerde gayrimenkulleri intikal tarihindeki rayiç bedeli yazılır.

Görsel 2.120: Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi'nin arka yüzü

- Mirasçıların tamamı tarafından imzalanan beyanname, murisin ikametgâhının bulunduğu yerdeki vergi dairesine mirasçılardan herhangi birisi tarafından teslim edilir.
- Vergi dairesi tarafından hesaplanan veraset ve intikal vergisi ödenir.
- Bu işlemlerin tamamlanmasıyla murisin terekesi üzerindeki hakları mirasçılara devredilir.

2.8. ETKİNLİK

Aşağıda Veraset ve İntikal ile ilgili bilgiler verilmiştir.

A. Ölenin Bilgileri

T.C. Kimlik Numarası	11223344550
Adı ve Soyadı	Z** B**
Baba Adı	T**
Mesleği	Çiftçi
Ölüm Yeri	Mamak / Ankara
Ölüm Tarihi	19.06.20XX
İkametgâh Adresi	Yeniköy No.:77 Mamak / Ankara

B. Mirasçıların Bilgileri

T.C. Kimlik Numarası	Adı ve Soyadı	Akrabalık Derecesi	Doğum Tarihi	İkametgâh Adresi	Telefon Numarası
99887766550	R** Z**	Eşi	10.12.1980	Yeniköy No.:77 Mamak / Ankara	0512 7788999
88776655440	D** K**	Kızı	15.06.2010	Yeniköy No.:78 Mamak / Ankara	0513 6655444

C. Ölenin Gayrimenkul Mallarına Ait Bilgiler

İl	İlçe	Mahalle veya Köy	Sokak	Kapı No.	Cinsi	Ölenin Hissesi	Ada No.	Parsel No.	Değeri (TL)
Ankara	Mamak	Yeniköy		77	Ev	1/1	12	122	80.000,00
Ankara	Mamak	Yeniköy			Tarla	1/1	26	333	50.000,00
Ankara	Mamak	Yeniköy			Tarla	1/1	48	444	70.000,00
Ankara	Mamak	Yeniköy			Tarla	1/2	85	111	20.000,00

Ç. Ölenin Malları ve Diğer Servet Unsurları

Cinsi	Nerede Bulunduğu	Adedi	Hesap No. / Plaka No.	Değeri (TL)
Türk Lirası	T.C. Halk Bankası Çankaya Şubesi		16-6666-333	150.000,00
Traktör	Yeniköy No.:77 Mamak / Ankara	1	06 CDEF 888	300.000,00

İstenen: Veraset ve İntikal Beyannamesi'ni düzenleyiniz.

2.9. GÜMRÜK VERGİSİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Devletin bilgisi olmadan yurt dışına mal satımı veya yurt dışından mal alımı gerçekleştirilirse devletin ekonomik kayıpları neler olur? Sınıfta arkadaşlarınız ile tartışınız.

Gümrük vergisi, dış ticaretle ilgili bir vergidir. Uluslararası ticaret olarak da ifade edilen dış ticaret; bir ülkedeki kamu kuruluşlarının veya özel kuruluşların başka ülkelerle yaptıkları mal, hizmet ve sermaye alım satımlarıdır. Dış ticaret işlemleri, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'na ve mevzuat hükümlerine göre yürütülür. Dış ticaret işlemleri T.C. Ticaret Bakanlığı yetkisindedir (Görsel 2.121).

Görsel 2.121: T.C. Ticaret Bakanlığı genel ağ ana sayfası

Dış ticaretin türleri şunlardır:

a) İhracat (Dış Satım): Bir ülkenin ürettiği eşyayı (madde, ürün, mal, değer) başka bir ülkeye veya ülkelere satmasıdır. İhracat, yürürlükteki ihracat mevzuatı ile gümrük mevzuatına uygun şekilde yapılmalıdır. İhracat mevzuatına https://ticaret.gov.tr/ihracat/mevzuat genel ağ adresinden ulaşılabilir.

b) İthalat (Dış Alım): Başka bir ülkeden eşya getirme veya satın almadır. İthalat, yürürlükteki ithalat mevzuatı ile gümrük mevzuatına uygun şekilde yapılmalıdır. https://ticaret.gov.tr/ithalat/ithalat-mevzuati genel ağ adresinden ithalat mevzuatına ulaşılabilir.

Gümrük vergisi, ilgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ihracat vergisi veya ithalat vergisinin tümüdür. Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan gümrük tarife cetveline göre hesaplanır. Gümrük vergileri hesaplanırken dikkate alınan üç temel ölçüt şunlardır:

NOT

a) Eşyanın Tarife Sınıflandırması

Cumhurbaşkanı onayıyla yayınlanan İstatistik Pozisyonlara Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli; eşyanın pozisyon numarası, tanımı, ölçü birimi ve vergi haddi olmak üzere dört sütundan oluşur (Tablo 2.19). Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) olarak adlandırılan eşyanın pozisyon numarası, 12 basamaklı bir kodlamadır. Uluslararası ticarete konu olan bütün eşyalar için kullanılan, uluslararası bir ticari sınıflandırma sistemidir. Tarife arama motoruna https://uygulama.gtb.gov.tr/Tara genel ağ adresinden ulaşılabilir. 2023 yılında uygulanacak İstatistik Pozisyonlara Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveline https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/12/20221230M1-1.pdf genel ağ adresinden ulaşılabilir.

Tablo 2.19: İstatistik Pozisyonlara Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli

1. POZİSYON No.	2. EŞYANIN TANIMI	3. ÖLÇÜ BİRİMİ	4. VERGİ ORANI (%)
0104.10	Koyunlar		
0104.10.10.00.00	Damızlıklar	Baş	20
	Diğerleri		
0104.10.30.00.00	Kuzular (1 yaşında veya daha küçük)	Baş	150
0104.10.80.00.00	Diğerleri	Baş	150
0104.20	Keçiler		
0104.20.10.00.00	Damızlıklar	Baş	20
	Diğerleri		
0104.20.90.00.13	Oğlaklar	Baş	150
0104.20.90.00.18	Diğerleri	Baş	150

b) Eşyanın Menşei

Bir malın ekonomik milliyetidir, hangi ülkeye ait olduğunu ifade eder. Eşyanın menşeine göre ülkeler, birbirlerine farklı gümrük vergisi uygulayabilir.

c) Eşyanın Gümrük Kıymeti

Eşyanın fiyatı veya değeri üzerinden alınan gümrük vergilerinde verginin matrahı eşyanın kıymetidir. Eşyanın gümrük vergisine esas alınacak kıymeti, gümrük idaresine Türk lirası olarak beyan edilir. Eşyanın faturası veya diğer belgelerde yazılı olan yabancı paralar, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte yürürlükte olan T.C. Merkez Bankası döviz satış kurları üzerinden Türk lirasına çevrilir.

İhracatta gümrük vergisi, eşyanın FOB [Free On Board (Fıri An Bord)] bedeli üzerinden hesaplanır. FOB teslim şeklinde ihracatçı, ithalatçı tarafından belirtilen sevkiyat limanındaki gemiye eşyayı teslim eder. FOB bedeli teslim sürecine kadar oluşan navlun (taşımacılık ücreti), sigorta bedeli ve eşyanın piyasa değeri toplamı alınarak hesaplanır. İhracat ülkelerin gelir düzeyini arttırdığı için ihracat işlemlerinden vergi alınmayarak ihracat teşvik edilir. Bu sebeple ihracatta gümrük vergisi ve damga vergisi uygulanmaması esastır. İhraç edilen eşya için gümrük vergisi ve damga vergisi ödenmez.

İthalatta gümrük vergisi, eşyanın CIF [Cost, Insurance and Freight (Kast, İnşörns end Ferayt)] bedeli üzerinden hesaplanır. CIF teslim şeklinde ihracatçı; fabrikada yükleme, iç nakliye, limanda gemiye yükleme ve navlun süreçlerini planlar ve yükü, ithalatçının ülkesinde yer alan bir limanda ithalatçıya teslim eder. CIF bedeli; eşyanın piyasa değeri, sigorta bedeli ve navlun (taşımacılık ücreti) toplamı alınarak hesaplanır. İthalatta gümrük vergisi oranı; uygulanan rejime, ülkeye, eşyaya göre farklılık gösterir. Uygulanan rejime göre ithalat vergisinin alınmadığı durumlar da olabilir.

İthalat işlemine ait Gümrük Beyannamesi için 2023 yılında damga vergisi tutarı 393,90 TL'dir. İthalattan kaynaklanan gümrük vergilerini ödeme yükümlülüğü, Gümrük Beyannamesi'nin tescil edildiği tarihte başlar. Gümrük vergilerinin ödenmesi hâlinde ithalattan doğan gümrük yükümlülüğü sona erer. Eşya, vergilerin ödenmesi veya bu vergileri karşılayacak kadar teminat verilmesinden sonra teslim alınır ve gümrük işlemleri bitirilir. Sistemde Gümrük Beyannamesi işlemleri sonuçlandırılarak beyanname kapatılır.

Gümrük vergileri; ticari veya katılım bankalarına, kamu saymanlıklarına veya GÜMKART kullanılarak ödenir. GÜMKART, ilgili bankanın POS cihazı bulunan gümrük saymanlıklarında kullanılabilen bir ödeme aracıdır. GÜMKART'ı kullanarak yalnızca bu kartın sahibi olan firmanın gümrük beyannameleri ile ilgili gümrük vergilerinin ödenmesi mümkündür.

2.9.1. Gümrük Vergisi Beyannamesi

İhracat veya ithalata konu olan eşyanın yürürlükteki gümrük mevzuatına göre bir gümrük rejimine tabi tutulması talebine **gümrük beyanı** denir. Gümrük beyanı, gümrük idarelerine verilmek üzere yazılı olarak düzenlenen Gümrük Beyannamesi ile yapılır. Gümrük Beyannamesi'nde eşyanın hangi ülkeler ve hangi firmalar arasında alınıp satıldığı, nasıl taşındığı, cinsi, miktarı, tarife sınıflandırması, menşei, gümrük kıymeti, tabi tutulacağı gümrük rejimi, teslim ve ödeme şekli, ödenecek vergi tutarı vb. bilgilerin kaydedilmesi için belirlenmiş 54 alan bulunur. Türkiye'de Avrupa Birliği üyesi ülkelerde geçerli olan Gümrük Beyannamesi Formu kullanılmaktadır.

Gümrük Beyannamesi, eşya sahipleri ile kanuni mümessilleri (temsilci) veya vekilleri [yetki verilen kişi (gümrük müşaviri)] tarafından düzenlenir. Bu beyannamelerin üzerinde kazıntı ve silinti yapılamaz. Gümrük Beyannamesi'nin 5 yıl süre ile saklanması kanunen zorunludur.

Yazılı gümrük beyanı, gümrük idarelerinde kullanılan BİLGE sistemi ile elektronik olarak yapılır. BİLGE sistemi, eşyanın gümrük sahasına girişinden çıkışına kadar tüm gümrük işlemlerinin gerçek zamanlı olarak bilgisayar ortamında yürütülmesini sağlar. Sisteme giriş; kullanıcı kodu, şifre ve bir elektronik imza ile sağlanır. Kişiye özel olarak üretilen ve gizli tutulması gereken BİLGE Kullanıcı Kodu gerekli belgelerle müracaat edilerek en yakın gümrük idaresinden alınabilir.

Gümrük Beyannamesi'nin verilme yöntemleri şunlardır:

- Sisteme erişim sağlayan paket yazılımlar ile
- Gümrük müdürlüklerinde bulunan veri giriş salonlarındaki bilgisayarlar ile
- İnternet üzerinden gümrük bilgisayar sistemine bağlanarak https://uygulama.gtb.gov.tr/GETAPP/account/login?ReturnUrl=%2fGETAPP genel ağ adresi ile

Gümrük Beyannamesi düzenlenirken tarafların yapacağı işlemler Tablo 2.20'de verilmiştir.

Tablo 2.20: Gümrük Beyannamesi Düzenlemede Tarafların Yapacağı İşlemler

İHRACATÇI VEYA İTHALATÇININ YAPACAĞI İŞLEMLER	GÜMRÜK İDARESİNİN YAPACAĞI İŞLEMLER
• BİLGE sistemi kullanıcı adı ve şifresi alınır.	• BİLGE sistemine kaydedilen Gümrük Beyannamesi'ne sistem tarafından değişmez bir tescil numarası verilir.
• Paket yazılımlar ya da Gümrük Müdürlüğü veri salonundaki bilgisayarlar aracılığıyla sisteme giriş yapılarak Gümrük Beyannamesi doldurulur ve kaydedilir. ◦ Veri işleme tekniği yoluyla doldurulur. ◦ Rakamla belirlenen kutular doldurulur. ◦ Kullanılmayan kutular boş bırakılır. ◦ Elektronik imza ile imzalanır.	• Bu numara; içinde bulunulan yılın son iki hanesini, gümrük idaresinin kodunu, yapılan işlemin ithalat (IM) veya ihracat (EX) olarak türünü ve tescil sıra numarasını içerir. • Harfle belirlenen kutular doldurulur. • İhracatçı ile elektronik ortamda paylaşılır. • Gümrük İdaresi tarafından elektronik ortamda saklanır.
• Proforma fatura, ticari fatura, dolaşım belgeleri, taşıma belgeleri, ihracatçı birlikleri makbuzu , çeki listesi, eşyaya ve rejime göre ilgili diğer belgeler Gümrük Beyannamesi'ne eklenir.	

Gümrük Beyannamesi Formu, sekiz nüsha (kopya) olarak düzenlenir. Her nüshanın kullanılış amacı Tablo 2.21'de verilmiştir.

Tablo 2.21: Gümrük Beyannamesi Nüshalarının Kullanılış Amaçları

NÜSHALAR	GÖREVLERİ
1 No.lu Nüsha	İhracat ve/veya transit işlemlerinin yapıldığı hareket idaresinde saklanır.
2 No.lu Nüsha	İstatistik amacıyla kullanılır.
3 No.lu Nüsha	İhracatta işlem gördükten sonra mükellefe (yükümlüye) iade edilir.
4 No.lu Nüsha	Transit rejiminde varış idaresinde saklanır.
5 No.lu Nüsha	Transit rejiminde varış idaresince teyit amacıyla hareket idaresine geri gönderilir.
6 No.lu Nüsha	İthalatın tamamlanmasından ve beyannamenin kapatılmasından sonra beyannameye eklenen belgelerin asılları ile birlikte bu nüsha gümrük idaresinde saklanır.
7 No.lu Nüsha	İthalatın tamamlanmasından ve beyannamenin kapatılmasından sonra, sonradan kontrol ve istatistik amacıyla yükümlü tarafından saklanır.
8 No.lu Nüsha	İthalatta işlem gördükten sonra yükümlüye iade edilir.

Her beyanname formu, bir kalem eşya için kullanılır. Beyan edilen eşyanın birden fazla kalemi içermesi hâlinde her üç kalem eşya için bir devam formu kullanılır. Devam formunun sayısı üçten fazla olamaz. Gümrük Beyannamesi doldurma talimatına https://ticaret.gov.tr/eislemler/gumruk-beyannamesi-kullanma-talimati genel ağ adresinden ulaşılabilir.

Gümrük işlemleri bakımından beyanname nüshalarının kullanımı Tablo 2.22'de verilmiştir.

Tablo 2.22: Gümrük İşlemine Göre Kullanılacak Nüshalar

GÜMRÜK İŞLEMİ	KULLANILACAK NÜSHALAR
İhracat İşlemlerinde	1, 2, 3
Transit İşlemlerinde	1, 4, 5
İhracat ve Transit Birlikte	1, 2, 3, 4, 5
İthalat ve Transit Birlikte	1, 4, 5, 6, 7, 8
İthalat İşlemlerinde	6, 7, 8

Örnek Uygulama: Tablo 2.23'te verilen bilgiler ithalat işlemine aittir.

Tablo 2.23: İthalat İşlemine Ait Veriler

09.10.20** tarihinde **alıcı K***** BİLGİSAYAR TEKNOLOJİK ÜRÜNLER SAN. TİC. AŞ** tarafından **satıcı Y***** COMPUTER GMBH** firmasından ithal edilen ürünler, **AMBARLI GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜNE** gelmiştir. **Alıcı K***** BİLGİSAYAR TEKNOLOJİK ÜRÜNLER SAN. TİC. AŞ** adına gümrük işlemlerinin yapılması için **TR*** GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİNE** vekâlet verilmiştir. **TR*** GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ** tarafından gerekli ödemeler yapılarak beyan edilen gümrük beyannamesine ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

SATICI	TEMSİLCİ	ALICI /MALİ SORUMLU
Y*** COMPUTER GMBH** **P.B.BOX 1*** PEKIN/CHINA** **TRN NO: 123********* **TEL: +86 484****** mail: **@*mail.com** **Çıkış Ülkesi: ÇİN (720)**	**TR*** GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ** **S** PLAZA No.: 458 BEŞİKTAŞ/İSTANBUL** **BEŞİKTAŞ VD-458********* **Yetkili adı:G*** C*** - M/34/1*****	**K***** BİLGİSAYAR TEKNOLOJİK ÜRÜNLER SAN. TİC. AŞ** **D**** MAH. S**** CAD. No.: 34/12 ŞİŞLİ/İSTANBUL** **ŞİŞLİ VD-224********* **TEL: +90 XXX 999**** mail: **@*mail.com** **Varış Ülkesi : İstanbul/Türkiye (052)**

Gümrük İdaresi Bilgisi ve Referans No.	2034*IM****** AMBARLI GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ/09.10.20**
Beyan türü	Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme'ye taraf olmayan ülkelerden yapılan ithalat için beyan/ Yurt içi kullanım için giriş (Kesin ithalat) - (IM/4)
Fatura Tarihi ve No.	15/06/20**/434343
Teslim Şekli	CFR- istanbul
Sınırı geçen araç bilgisi	(GEMİ ADI) D***/M**029W HONG KONG (740)
Varıştaki taşıma bilgisi	TIR-Türkiye(052)-Konteynersiz Yükleme(0) D***/M**029W 740
Fatura bedeli ve para birimi	$ 33.000,00 USD Döviz Kuru: 18,9726 TL Kalem Fiyatı: $33.000,00 İstatistiki Kıymet: $34.186,79
İşlem niteliği	Doğrudan satın alma (11)
Taşıma şekli	Deniz yolu (10)
Boşaltma yeri	Ambarlı Gümrük Müdürlüğü
Giriş Gümr. İd.	Ambarlı Gümrük Müdürlüğü
Eşyanın bulunduğu yer	E*** ANTREPO - A34******
Banka Bilgileri	Z*** BANKASI BEŞİKTAŞ ŞUBESİ
Ürün Bilgisi	26 KAP/500 ADET /Marka ADDR No. - Ticari Tanımı: YAZICI/Kullanılmamış Ürün Kodu : 84433210 - 90 - 12 Ürün Menşe kodu: CHINA (720) Brüt Ağırlık: 2.757 kg Net ağırlık: 2.710 kg REJİM KODU: 4071

Referans Numarası	73********
Ödeme Şekli	Peşin Ödeme
Beyanname ekleri	Vekaletname-B*** 1*.Noteri Vekâletname-4****/15.08.20** Fatura : 15/06/20**/434343 21.08.20**/2024****AN****** TPS-Kültür Fonu 09.10.20**/2024******************/1 TPS-CE Gerektiren Ürünler Belgesi 08.10.20**/2024******************/1 2015/7511 Sayılı BKK gereğince KKDF kesintisi oranı % 0(sıfır) olarak uygulanır.
Özel Beyan/ Önceki belge	20343100AN*****-1-21.08.20**
Gümrük Masraf Bilgileri	1. Mal bedelinin % 3'ü sigorta bedeli olarak alınmıştır. 2. Boşaltma süresi belirlenmediği için ödenecek demuraj (navlun dışı gecikme) bedeli 3.733,60 TL 3. Damga Vergisi: 393,90 TL (2023 yılı) 4. Depolama Gideri: 4.000,00 TL 5. Tahmil-Tahliye (malın limana alınması): 2.600,00 TL 6. Liman Gideri: 3.800,00 TL 7. Tek Pencere Sistemi-Kültür Fonu: CIF BEDELİ(Gelir Vergisi Matrahı) *‰5
KDV Matrahı ve KDV Oranı	Matrah= Gümrük Masrafı Toplamı, % 18 KDV

İstenen: Gümrük Beyannamesi'ni düzenleyiniz.

Çözüm:

T.C. GÜMRÜK BEYANNAMESİ — **SERİ: H**-2******** — **A.VARIŞ GÜMRÜK İDARESİ**: 2034*IM****** AMBARLI GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ 09.10.20**

8 — Alıcı nüshası — 8

2 Gönderici/İhracatçı — No. 123*******	Y***** COMPUTER GMBH P.B.BOX 1*** PEKIN/CHINA
1 BEYAN	IM 4
3 Formlar	1 1
4 Yükl. listeleri	0
5 Kalem sayısı	1
6 Kap adedi	26
7 Referans numarası	12345
8 Alıcı — No. 224********/ŞİŞLİ VD	K***** BİLGİSAYAR TEKNOLOJİK ÜRÜNLER SAN. TİC. AŞ D**** MAH. S**** CAD. No.: 34/12 ŞİŞLİ/İSTANBUL
9 Mali sorumlu kişi — No. 224********/ŞİŞLİ VD	K***** BİLGİSAYAR TEKNOLOJİK ÜRÜNLER SAN. TİC. AŞ D**** MAH. S**** CAD. No.: 34/12 ŞİŞLİ/İSTANBUL
10 Son sevk ülkesi	720
11 Ticaret /Üretim ülkesi	720
12 Kıymete ilişkin bilgiler	
13 T.P.	
14 Beyan Sahibi/Temsilcisi — No. 458*******/BEŞİKTAŞ VD	TR*** GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ S** PLAZA NO: 458 BEŞİKTAŞ/İSTANBUL
15 Sevk/İhracat ülkesi	CHINA
15 Sevk/ihr. ülkesi kodu	a 720 b
17 Varış ülkesi kodu	a 052 b
16. Menşe ülke	
17 Varış Ülkesi	TÜRKİYE
18 Varıştaki taşıma aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke	TIR 052
19 Ktr	0
20. Teslim şekli	CFR İSTANBUL
21 Sınırı geçen hareketli taşıma aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke	D***/M**029W 740
22 Döviz ve toplam fatura bedeli	USD 33.000,00
23 Döviz kuru	18,9726
24 İşlemin niteliği	1 1
25 Sınırdaki taşıma şekli	10
26 Dâhilî taşıma şekli	
27 Boşaltma yeri	AMBARLI GÜM. MÜD.
28 Finansal ve bankacılık verileri	Z*** BANKASI BEŞİKTAŞ ŞUBESİ
29 Giriş gümrük idaresi	AMBARLI GÜM. MÜD.
30 Eşyanın bulunduğu yer	E*** ANTREPO
	PEŞİN ÖDEME

31 Kaplar ve eşyanın tanımı — Marka ve numaralar - konteyner No.(ları) - adet ve cinsi	26 KAP/500 ADET /ADDR No - Ticari Tanımı: YAZICI/Kullanılmamış
32 Kalem / No	1
33 Eşya kodu	84433210 90 12
34 Menşe ülke kodu	a 720 b
35 Brüt ağırlık(kg)	2.757 kg
36 Tercih	
37 REJİM	4071
38 Net ağırlık(kg)	2.710 kg
39 Kota	
40 Özel beyan/Önceki belge	20343100AN*****-1-21.08.20**
41 Tamamlayıcı ölçü	500 adet
42 Kalem fiyatı	33.000,00
43 KTY kodu	
44 Ek bilgi /sunulan belgeler /sertifika ve izinler	Vekaletname-B*** 1*.Noteri Vekaletname-4****/15.08.20** Fatura : 15/06/20**/434343 21.08.20**/2024****AN****** TPS-Kültür Fonu 09.10.20**/2024**********/1 TPS-CE Gerektiren Ürünler Belgesi 08.010.20**/2024**********/1 2015/7511 Sayılı BKK gereğince KKDF kesintisi oranı % 0 (sıfır) olarak uygulanır.
E.B. Kodu / 45 Ayarlama	
46 İstatistiki kıymet	34.186,79

47 Vergilerin hesaplanması	Tür	Vergi matrahı	Oran	Tutar	ÖS
	10	648.612,27	0,00	0,00	P
	40	662.349,23	18,00	119.222,86	P
	89	0,00	0,00	393,90	P
	Toplam			119.616,76	

48 Ödemenin ertelenmesi	
49 Antreponun belirlenmesi	A34******

B HESAP DETAYLARI

Mal Bedeli($33.000*18,9726)	626.095,80	G.V.	0,00
Sigorta	18.782,87	Dep. Gid.	4.000,00
Ara toplam	644.878,67	Tahm-Tahl.	2.600,00
YD Demuraj	3.733,60	Liman Gid.	3.800,00
G.V. Matrahı	648.612,27	Kültür Fonu	3.243,06
		D.V.	393,90
		KDV Matrahı	662.349,23

KAREKOD

50 Asıl sorumlu — No — İmza

C HAREKET DAİRESİ

51 Ön görülen transit idareleri (ve ülke) — Temsilci — Yer ve tarih

52 Teminat geçerli değil — -

Kod — 53 Varış idaresi (ve ülkesi)

D/J VARIŞ GÜMRÜK İDARESİ KONTROLÜ
Sonuç:
Takılan mühürlerin adedi:
Kimliği:
Süre sınırı (tarih):
İmza

Mühür: Ambarlı Gümrük Müd — AMBARLI GÜMRÜK MÜD.

54 Yer ve tarih

Beyan sahibi/temsilcisinin imzası
İSTANBUL/09.10.20**
G*** C*** - M/34/1***

Görsel 2.122: Gümrük Beyannamesi

2.9. ETKİNLİK

Tablo 2.24'te verilen bilgiler ihracat işlemine aittir.

Tablo 2.24: İhracat İşlemine Ait Veriler

08.03.20** tarihinde **satıcı G** PLASTİK AMBALAJ ÜRÜNLERİ SAN. TİC. AŞ** tarafından **alıcı B*** COMPANY** firmasına ihraç edilen ürünler, **HABUR GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜNE** gelmiştir. **Satıcı G** PLASTİK AMBALAJ ÜRÜNLERİ SAN. TİC. AŞ** adına gümrük işlemlerinin yapılması için **TC*** GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİNE** vekâlet verilmiştir. **TC*** GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ** tarafından gerekli ödemeler yapılarak beyan edilen gümrük beyannamesine ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

SATICI	TEMSİLCİ	ALICI /MALİ SORUMLU
G** PLASTİK AMBALAJ ÜRÜNLERİ SAN. TİC. AŞ OSB 5.CAD. No.: 4** MARDİN Mardin VD-789******* Çıkış Ülkesi: Türkiye (052)	TC*** GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ TR** İŞMERKEZİ NO: 8* MARDİN MARDİN VD-458******* Yetkili adı: A*** G*** - M/47/1***	B*** COMPANY D**** PBX-7**** IRAQ TRN: 45******* Gideceği Ülke: IRAK (612)

Gümrük İdaresi Bilgisi ve Referans No.	2047****EX****** HABUR GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ/08.03.20**
Beyan türü	Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme'ye taraf olmayan ülkelere yapılan ihracat için beyan/ Kesin ihracat - (EX/1)
Fatura Tarihi-No.	10.02.20**/4567021
Teslim Şekli	FCA- Mardin
Çıkıştaki taşıt aracının kimlik bil.	TIR-Türkiye(052)-Konteynersiz Yükleme(0) F*** 47 A** 8***/(052)
Sınırı geçen taşıt hakkında bilgi	TIR-Türkiye(052)-Konteynersiz Yükleme(0) F*** 47 A** 8***/(052)
Fatura bedeli ve para birimi	$16.212,00 USD Döviz Kuru: 18,9726 TL Kalem Fiyatı: $16.212 İstatistiki Kıymet: $16.212
İşlem niteliği	Doğrudan satış (11)
Taşıma şekli	Kara yolu (30)
Yükleme yeri	Silopi
Çıkış Gümr. İd.	Habur Gümrük Müdürlüğü

Referans Numarası	IHR21***********
Eşyanın bulunduğu yer	Silopi
Banka Bilgileri	H*** BANKASI ARTUKLU ŞUBESİ
Ödeme Şekli	Peşin Ödeme
Ürün Bilgisi	13 PALET/11.580 KG/Marka ADDR No - Ticari Tanımı: Plastik Poşet (Rulo) / Tescilsiz Ürün Kodu : 39232100 - 00 - 19 Ürün menşe kodu: Türkiye (052) Brüt Ağırlık: 11.780 kg Net ağırlık: 11.580 kg REJİM KODU: 3151
Beyanname ekleri	VEK: M*** 1*. Noteri Vekaletname-4****/10.02.20** Fatura : 10/02/20**/456789 e-fatura Dahilde İşleme İzin Belgesi: 20**/02****-20********* İML: G** PLASTİK AMB.ÜRÜNLERİ SAN. TİC. AŞ(789*******)
Özel Beyan/ Önceki belge	20343100AN*****-1-21.08.20**
Gümrük Masraf Bilgileri	İhracatta damga vergisi istisnası uygulanacaktır.

İstenen: Yukarıdaki tabloda verilen ihracat işlemine ait Gümrük Beyannamesi'ni düzenleyiniz.

Çözüm:

T.C. GÜMRÜK BEYANNAMESİ **SERİ: S** - 5******

A.SEVK/İHRACAT GÜMRÜK İDARESİ

1

Sevk/İhracat ülkesi nüshası

2 Gönderici/İhracatçı No. .....

1 B E Y A N

3 Formlar | 4 Yükl. listeleri

5 Kalem sayısı | 6 Kap adedi | 7 Referans numarası

8 Alıcı No. .....

9 Mali sorumlu kişi No. .....

10 Gideceği ülke | 11 Ticaret yapılan ülke | 13 T.P.

14 Beyan Sahibi/Temsilcisi No. .....

15 Sevk/İhracat ülkesi | 15 Sevk/ihr ülkesi kodu a .... b .... | 17 Varış ülkesi kodu a .... b ....

16 Menşe ülke | 17 Varış Ülkesi

18 Çıkıştaki taşıma aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke | 19 Ktr | 20. Teslim şekli

21 Sınırı geçen hareketli taşıma aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke | 22 Döviz ve toplam fatura bedeli | 23 Döviz kuru | 24 İşlemin niteliği

25 Sınırdaki taşıma şekli | 26 Dâhilî taşıma şekli | 27 Yükleme yeri | 28 Finansal ve bankacılık verileri

1

29 Çıkış gümrük idaresi | 30 Eşyanın bulunduğu yer

31 Kaplar ve eşyanın tanımı — Marka ve numaralar - konteyner No.(ları) - adet ve cinsi

32 Kalem No | 33 Eşya kodu | 34 Menşe ülke kodu a ..... b | 35 Brüt ağırlık(kg) | 36 Tercih | 37 R E J İ M | 38 Net ağırlık(kg) | 39 Kota | 40 Özel beyan/Önceki belge | 41 Tamamlayıcı ölçü | 42 Kalem fiyatı | E.B. Kodu | 46 İstatistiki kıymet

44 Ek bilgi /sunulan belgeler /sertifika ve izinler

47 Vergilerin hesaplanması

Tür	Vergi matrahı	Oran	Tutar	ÖŞ
10				
40				
89			.....	
Toplam			.....	

48 Ödemenin ertelenmesi | 49 Antreponun belirlenmesi

B HESAP DETAYLARI

KAREKOD

50 Asıl sorumlu No İmza

C HAREKET GÜMRÜK DAİRESİ

51 Ön görülen gümrük idareleri (ve ülke)

Temsilci

Yer ve tarih

52 Teminat geçerli değil

Kod | 53 Varış idaresi (ve ülkesi)

D HAREKET GÜMRÜK İDARESİ KONTROLÜ

Sonuç:

Takılan mühürlerin adedi:

Kimliği:

Süre sınırı (tarih):

İmza

Mühür

54 Yer ve tarih

Beyan sahibi/temsilcisinin imzası

Görsel 2.123: Gümrük Beyannamesi

2.10. MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Motorlu taşıt kullanımının çevreye etkileri konusunda bildiklerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Motorlu taşıtlar vergisi (MTV) 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nda (MTVK) düzenlenmiştir. Motorlu kara taşıtları, uçak ve helikopterler bu vergi kapsamındadır. Dolaysız vergiler içinde değerlendirilir. Vergi tarifeleri taşıtların motor silindir hacmi, değeri, yaş aralığı, oturma yeri, azami toplam ağırlığı, azami kalkış ağırlığı gibi ölçütlere göre değişken tutarlı olarak belirlenir. Taşıtların (otomobil, arazi taşıtları vb.) değeri ve silindir hacmi arttıkça MTV tutarı da artmaktadır. Bu da motorlu taşıt vergisinin servet vergisi olmasının yanı sıra bir çevre vergisi olması yönünü de ortaya çıkarmaktadır. MTV iki eşit taksitte ödenir.

2.10.1. Motorlu Taşıtlar Vergisinin Konusu, Mükellefi ve Vergiyi Doğuran Olay

MTVK göre MTV'nin konusunu oluşturan taşıtlar şunlardır:

- Motorlu kara taşıtları, Karayolları Trafik Kanunu'na göre trafik şube veya bürolarına kayıt ve tescil (resmî kayıt) edilmiş (Görsel 2.124) taşıtlardır. MTVK kapsamında olan motorlu kara taşıtları şunlardır:
  - Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları vb.
  - Motosikletler
  - Minibüs, panel van ve motorlu karavanlar, otobüs ve benzerleri, kamyonet, kamyon, çekici vb.

- Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne kayıt ve tescil edilmiş uçak ve helikopterlerdir (Türkkuşu, Türk Hava Kurumuna ait olanlar hariç).

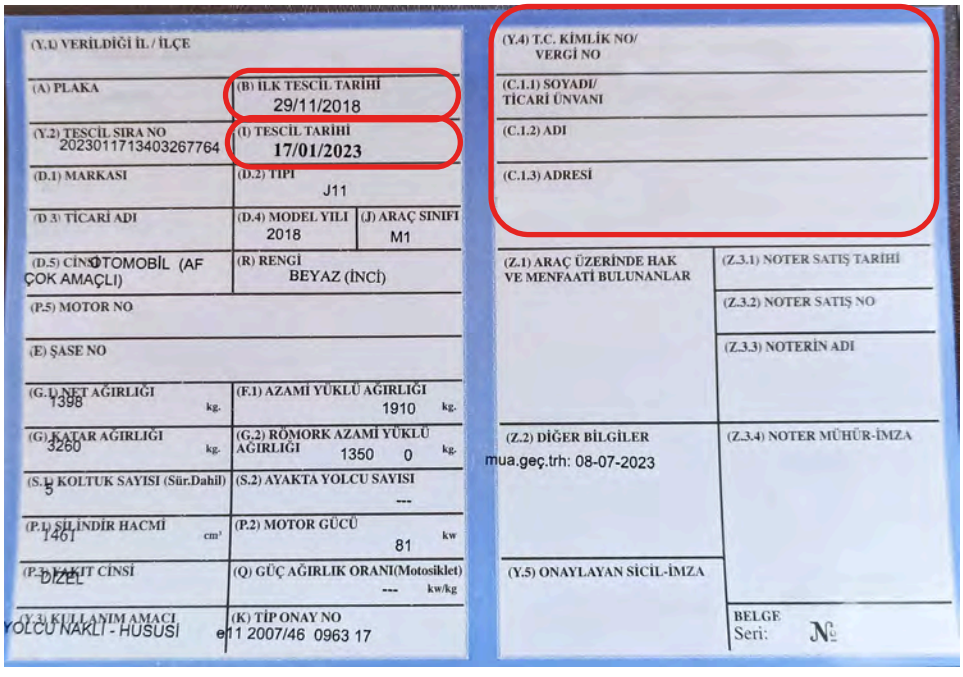

Görsel 2.124: Araç tescil belgesi ön yüzü

BİLGİ NOTU

Kaptıkaçtı: Şoföründen başka en çok yedi yolcu (oturmaları şartıyla) alabilen, insan taşımak için imal edilmiş olan ve bu maksatla kullanılan, yerle temas hâlinde dört tekerleği bulunan, şekil ve yapılışı itibarıyla otomobilden farklı olan motorlu taşıtlardır.

MTV'nin mükellefi, trafik şube veya büroları sicili ile T.C. Ulaştırma Bakanlığınca tutulan sivil hava vasıtaları sicilinde adlarına motorlu taşıt kayıt ve tescil edilmiş olan gerçek ve tüzel kişilerdir. MTV mükellefiyeti gerçek ve tüzel kişiler adına ilgili sicillere kayıt ve tescil işlemi yapıldığı tarihten itibaren başlar. Ayrıca beyanname verilmez. Araç tescil belgesi arka yüzünde tescil tarihi ve mükellefe ait bilgiler yer alır (Görsel 2.125).

Görsel 2.125: Araç tescil belgesi arka yüzü

Taşıtların yeni kayıt, devir ve temlik (mülk olarak verme) durumlarına göre farklılık gösteren mükellefiyetin başlama tarihi şunlardır:

- Takvim yılının ilk altı ayı (ocak-haziran) içinde yeni kayıt ve tescil edilen taşıtlarda kayıt ve tescilin yapıldığı takvim yılı başından, son altı ayı (temmuz-aralık) içinde yeni kayıt ve tescil edilen taşıtlarda ise son altı aylık dönemin başından itibaren başlar. Örneğin sıfır araç olarak ifade edilen yeni araç alımında ilk tescil tarihi 18.05.2023 olan kara taşıtının mükellefiyeti 2023 yılı Ocak ayından başlar ve ilk altı aya denk gelen MTV, mükellef tarafından ödenir.

- Kayıt ve tescilli olup da devir ve temlik sebebiyle kayıt ve tescil yapılan taşıtlarda değişiklik, takvim yılının ilk altı ayında (ocak-haziran) yapılmış ise takip eden son altı aylık (temmuz-ağustos) dönemin başından, son altı ayında (temmuz-ağustos) yapılmış ise takip eden takvim yılı başından itibaren başlar. Örneğin ikinci el araç olarak ifade edilen kayıt ve tescil edilmiş araç alımında tescil tarihi 24.04.2023 kara taşıtının mükellefiyeti, 2023 yılı Temmuz ayından başlar. İlk altı aya denk gelen MTV aracı satan kişi tarafından ödenirken, son altı aya denk gelen MTV aracı alan kişi tarafından ödenir.

2.10.2. Motorlu Taşıtlar Vergisinin Tarifeleri, Tarhı ve Ödenmesi

MTVK'de dört farklı MTV tarifesi düzenlenmiştir. MTV tarifelerinde aracın tipi, değeri, yaşı, motor hacmi ve sadece elektrikli motoru olmasına göre ödenecek vergi tutarı belirlenir. Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan taşıt değerleri ve vergi miktarları o yıl için Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerleme oranında artırılır.

30.12.2022 tarihinde 32059 sayılı 55 seri No.lu MTV Genel Tebliği'nde 01.01.2023 tarihinden itibaren uygulanacak MTV tutarları tespit ve ilan edilmiştir.

Tebliğe https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/12/20221230M2-6.htm genel ağ adresinden ulaşılabilir.

Aracın ilk tescil tarihi 31.12.2017 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olması hâlinde aracın yaşı ve motor silindir hacmine göre vergi ödemesi yapılır. 31.12.2017 tarihinden önce kayıt ve tescil edilen otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzeri taşıtlar için 01.01.2023 tarihinden itibaren uygulanacak I/A sayılı tarife, Tablo 2.25'te verilmiştir.

Tablo 2.25: I/A Sayılı MTV Tarifesi

Motor Silindir Hacmi (cm^3)	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
	1-3 Yaş	4-6 Yaş	7-11 Yaş	12-15 Yaş	16 ve Yukarısı Yaş
Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri					
1.300 cm^3 ve aşağısı	2.120	1.479	826	623	219
1.301-1.600 cm^3e kadar	3.693	2.769	1.606	1.135	436
1.601-1.800 cm^3e kadar	6.527	5.098	3.003	1.828	707
1.801-2.000 cm^3e kadar	10.284	7.918	4.654	2.769	1.091
2.001-2.500 cm^3e kadar	15.423	11.196	6.996	4.178	1.652
2.501-3.000 cm^3e kadar	21.508	18.709	11.687	6.283	2.306
3.001-3.500 cm^3e kadar	32.755	29.473	17.752	8.859	3.249
3.501-4.000 cm^3e kadar	51.503	44.472	26.190	11.687	4.654
4.001 cm^3 ve yukarısı	84.294	63.211	37.435	16.821	6.527

Aracın ilk tescil tarihi 01.01.2018 ve sonrası bir tarih ise taşıtın yaşı, motor silindir hacmi ve taşıtın değerine göre vergilendirme yapılmaktadır. Taşıt değeri de vergilendirmede önemli bir rol oynar. 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 43. maddesine göre taşıtın değeri, kasko sigortasına esas değerinden daha az olamaz. Taşıtların kasko sigortası değerine Türkiye Sigorta Birliğinin https://www.tsb.org.tr/tr/motorlu-tasitlar-vergisi genel ağ adresinden ulaşılabilir. I sayılı MTV tarifesinde motor silindir hacmi arttıkça taşıt değeri de artmakta ve buna bağlı olarak MTV tutarı da artmaktadır. 01.01.2018 tarihinden (bu tarih dâhil) sonra kayıt ve tescil edilen otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzeri taşıtlar için 01.01.2023 tarihinden itibaren uygulanacak I sayılı tarife Tablo 2.26'da verilmiştir.

Tablo 2.26: I Sayılı MTV Tarifesi

Motor Silindir Hacmi (cm^3)	Taşıt Değeri (TL)	Satır Numarası	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
			1-3 Yaş	4-6 Yaş	7-11 Yaş	12-15 Yaş	16 ve Yukarısı Yaş
1- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri							
1.300 cm^3 ve aşağısı	114.000'i aşmayanlar	1	2.120	1.479	826	623	219
	114.000'i aşıp 199.700'ü aşmayanlar	2	2.330	1.626	907	687	242
	199.700'ü aşanlar	3	2.545	1.773	993	750	261
1.301-1.600 cm^3 e kadar	114.000'i aşmayanlar	4	3.693	2.769	1.606	1.135	436
	114.000'i aşıp 199.700'ü aşmayanlar	5	4.064	3.047	1.768	1.245	476
	199.700'ü aşanlar	6	4.434	3.323	1.925	1.359	520
1.601-1.800 cm^3 e kadar	285.800'ü aşmayanlar	7	7.178	5.613	3.299	2.013	780
	285.800'ü aşanlar	8	7.834	6.120	3.604	2.199	851
1.801-2.000 cm^3 e kadar	285.800'ü aşmayanlar	9	11.309	8.709	5.119	3.047	1.198
	285.800'ü aşanlar	10	12.340	9.505	5.584	3.323	1.308
2.001-2.500 cm^3 e kadar	356.900'ü aşmayanlar	11	16.967	12.317	7.695	4.596	1.818
	356.900'ü aşanlar	12	18.511	13.436	8.393	5.016	1.983
2.501-3.000 cm^3 e kadar	714.300'ü aşmayanlar	13	23.656	20.583	12.857	6.915	2.535
	714.300'ü aşanlar	14	25.810	22.451	14.027	7.545	2.766
3.001-3.500 cm^3 e kadar	714.300'ü aşmayanlar	15	36.030	32.421	19.528	9.748	3.570
	714.300'ü aşanlar	16	39.309	35.365	21.303	10.631	3.900
3.501-4.000 cm^3 e kadar	1.143.400'ü aşmayanlar	17	56.650	48.919	28.808	12.857	5.119
	1.143.400'ü aşanlar	18	61.806	53.364	31.432	14.027	5.584
4.001 cm^3 ve yukarısı	1.357.700'ü aşmayanlar	19	92.725	69.530	41.179	18.507	7.178
	1.357.700'ü aşanlar	20	101.152	75.853	44.924	20.189	7.834

Sadece elektrikli motoru olan taşıtlarda ilgili tarifelerdeki satır numaralarında yer alan taşıt değerine ve yaşına isabet eden vergi tutarının %25'i oranında MTV hesaplanır. Bu da elektrikli motorlu taşıtların teşvik edilmesinde önemli adımdır. Ayrıca elektrikli motorlu taşıtlar sessiz çalışması ve sıfır karbon salınımının olması

sebebiyle çevre dostudur. I sayılı tarifede yer alan sadece elektrikli motoru olan otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri için uygulanacak tarife Tablo 2.27'de verilmiştir.

Tablo 2.27: Sadece Elektrikli Motora Sahip Araçların I Sayılı Tarifedeki Satır Numarası

Sadece elektrikli motora sahip otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri	
Motor Gücü Kilovat (kW)	**I Sayılı Tarifedeki Satır Numarası**
70 kW'ı geçmeyenler	1, 2, 3 satır numaralarında
70 kW'ı geçen fakat 85 kW'ı geçmeyenler	4, 5, 6 satır numaralarında
85 kW'ı geçen fakat 105 kW'ı geçmeyenler	7, 8 satır numaralarında
105 kW'ı geçen fakat 120 kW'ı geçmeyenler	9, 10 satır numaralarında
120 kW'ı geçen fakat 150 kW'ı geçmeyenler	11, 12 satır numaralarında
150 kW'ı geçen fakat 180 kW'ı geçmeyenler	13, 14 satır numaralarında
180 kW'ı geçen fakat 210 kW'ı geçmeyenler	15, 16 satır numaralarında
210 kW'ı geçen fakat 240 kW'ı geçmeyenler	17, 18 satır numaralarında
240 kW'ı geçenler	19, 20 satır numaralarında

MTV, taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin vergi dairesi tarafından her yıl ocak ayının başında yıllık olarak tahakkuk ettirilir. Tahakkuk ettirilen vergi, ayrıca mükellefe tebliğ edilmez ve vergi tahakkuk ettirilen günde tebliğ edilmiş sayılır.

MTV, her yıl ocak ve temmuz aylarında iki eşit taksitte ödenir. Süresi içinde ödenmeyen MTV için gecikme faizi uygulanır. Verginin ödeme noktaları şunlardır:

- Taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin veya ülke genelindeki vergi dairesi şubelerinde
- Gelir İdaresi Başkanlığının İnteraktif Vergi Dairesi https://ivd.gib.gov.tr genel ağ adresinden veya mobil uygulamasından
- T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından motorlu taşıtlar vergisi tahsiline yetki verilen banka veya özel finans kurumlarının şubelerinde, internet bankacılığı kanallarında veya mobil uygulamalarında (Anlaşmalı kurumların listesine https://www.gib.gov.tr/yardim-ve-kaynaklar/yararli-bilgiler/anlasmali-bankalar-vergi-tahsil-yetkisi-verilen-bankalar genel ağ adresinden ulaşılabilir.)
- E-devlet platformunun https://giris.turkiye.gov.tr/Giris/ genel ağ adresinde veya mobil uygulamasında
- Posta ve Telgraf Teşkilatı AŞ (PTT) şubelerinde

BİLGİ NOTU

MTVK'de yapılan düzenleme ile ticari işletmelerin faaliyetleri sırasında kullandıkları otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri, motosikletler ile uçak ve helikopterlere ilişkin ödenen vergi ve cezalar ile gecikme zamları gelir ve kurumlar vergilerinin matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmez.

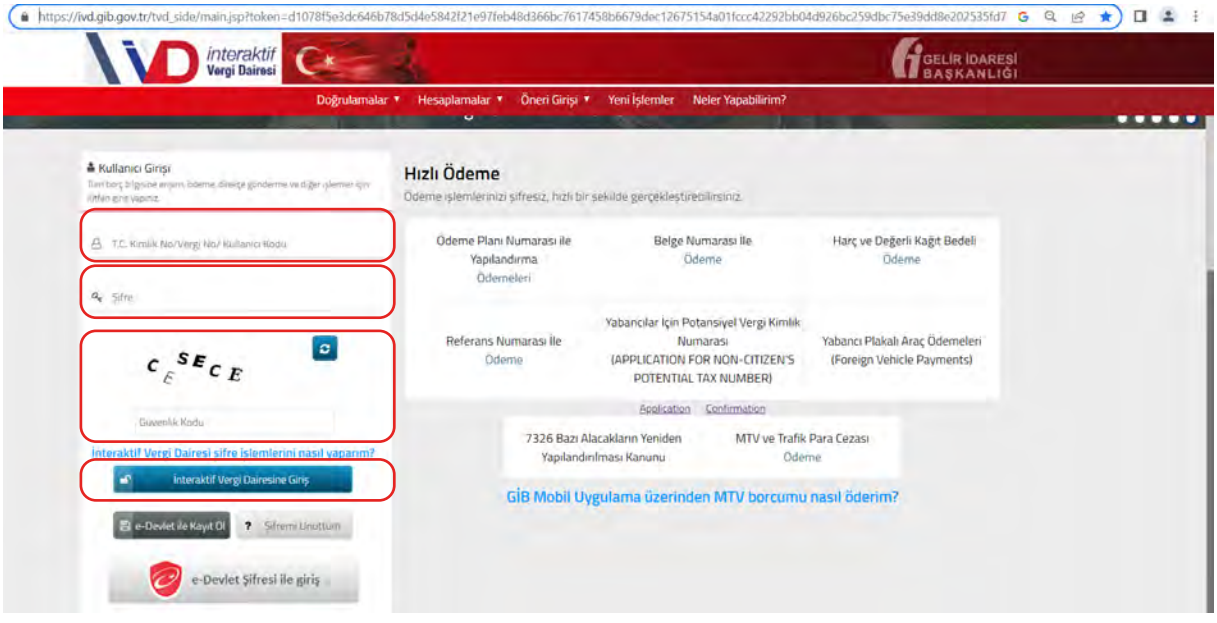
Ticari amaçla kullanılan uçak ve helikopterler ile taşıt kiralama faaliyeti ile uğraşan işletmelerin bu amaçla kiraya verdikleri taşıtlar için ödenen vergi ve cezalar ile gecikme zamları gelir ve kurumlar vergilerinin matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilir.

Minibüs, panel van ve motorlu karavanlar, otobüs ve benzerleri, kamyonet, kamyon, çekici ve benzerleri için ödenen vergi ve cezalar ile gecikme zamları gelir ve kurumlar vergilerinin matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilir.

2.10.3. Motorlu Taşıtlar Vergisinin İnteraktif Vergi Dairesi Kanalıyla Ödenmesi

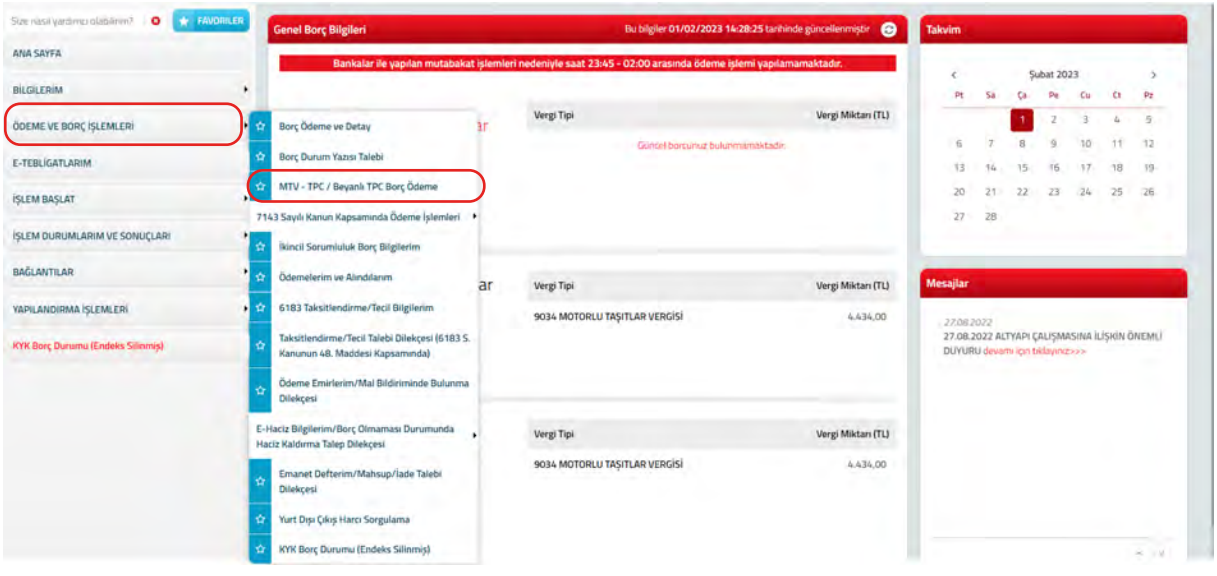
İnteraktif Vergi Dairesi aracılığıyla şu işlem basamakları izlenerek MTV ödenir:

1. İnternet tarayıcısının adres satırına İnteraktif Vergi Dairesinin https://ivd.gib.gov.tr genel ağ adresi yazılır. Ulaşılan internet sitesinde Kullanıcı Girişi alanında ilgili satırlara T.C. Kimlik No., Şifre ve ekranda yer alan Güvenlik Kodu yazılarak İnteraktif Vergi Dairesine Giriş butonuna tıklanır. E-devlet şifresi kullanılarak da giriş yapılabilir (Görsel 2.126).

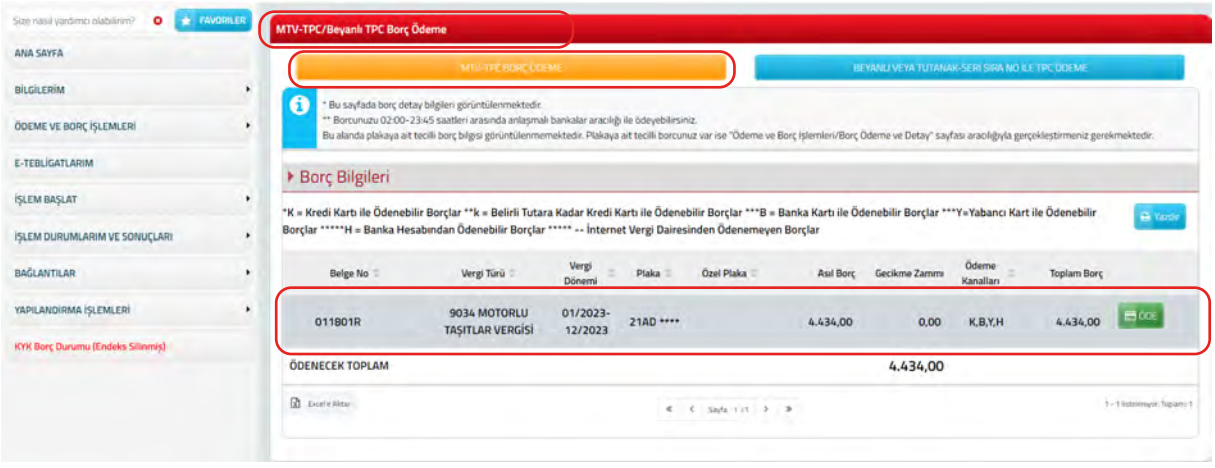
Görsel 2.126: İnteraktif Vergi Dairesi internet sitesi kullanıcı girişi

2. Açılan sayfada ÖDEME VE BORÇ İŞLEMLERİ menüsünde MTV-TPC/Beyanlı TPC Borç Ödeme seçeneği tıklanır (Görsel 2.127).

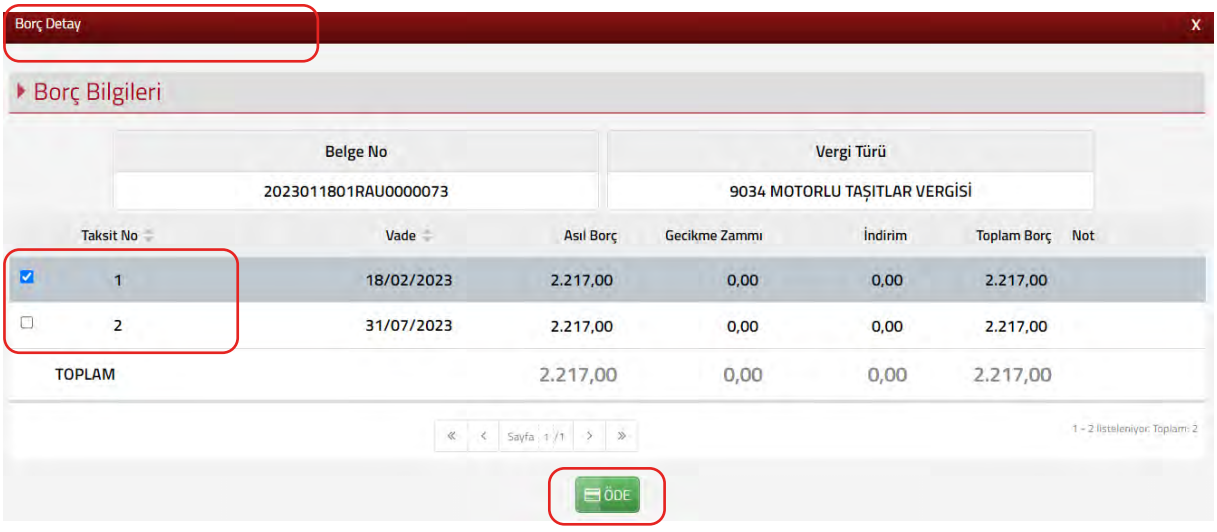
Görsel 2.127: Ödeme ve borç işlemleri menüsü

3. Açılan MTV-TPC/Beyanlı TPC Borç Ödeme penceresinde MTV-TPC BORÇ ÖDEME bölümünde MTV ödenecek aracın satırındaki ÖDE butonu tıklanır (Görsel 2.128).

Görsel 2.128: MTV-TPC/Beyanlı TPC Borç Ödeme penceresi

4. Açılan Borç Detay penceresinde ödenecek taksit No. seçilerek ÖDE butonuna tıklanır (Görsel 2.129).

Görsel 2.129: Borç Detay penceresi

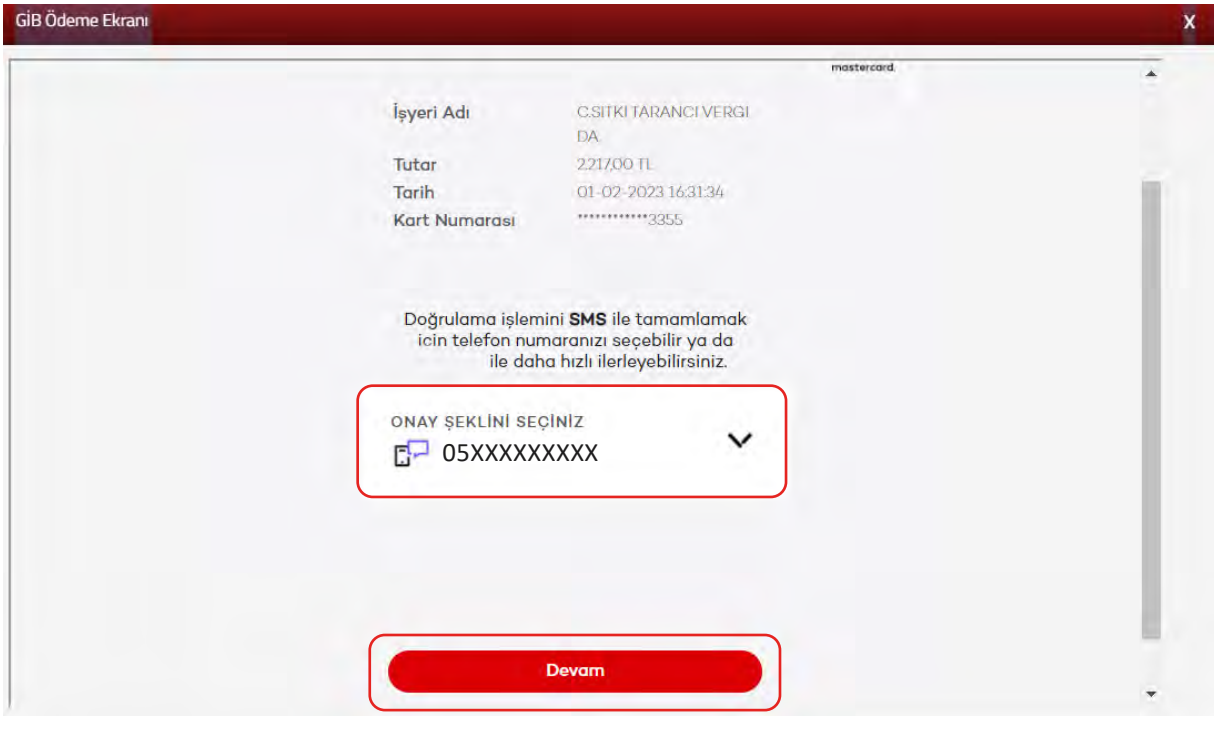

5. Onay mesajı penceresinde "Devam etmek istiyor musunuz?" sorusuna "Evet" butonu tıklanır. Açılan GİB Ödeme Ekranında Kart numarası, Kart sahibi, Son geçerlilik süresi, Güvenlik kodu bilgileri ilgili satırlara yazıldıktan sonra aktif hâle gelen ÖDE butonuna tıklanır (Görsel 2.130).

Görsel 2.130: GİB Ödeme Ekranı

6. Ödemenin gerçekleştirilmesi için kartın ait olduğu bankanın güvenli alışveriş platformu sayfasına yönlendirilir. Onay şekli seçilerek Devam butonuna tıklanarak ödeme gerçekleştirilir (Görsel 2.131).

Görsel 2.131: Bankanın güvenli alışveriş platformu

2.10. ETKİNLİK

Tablo 2.28'de ilk tescil tarihi 31.12.2017 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olan araçların 2023 yılında ödenecek MTV tutarları verilmiştir.

Tablo 2.28: I/A Sayılı MTV Tarifesi

Motor Silindir Hacmi (cm³)	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
	1-3 Yaş	4-6 Yaş	7-11 Yaş	12-15 Yaş	16 ve Yukarısı Yaş
Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri					
1.300 cm³ ve aşağısı	2.120	1.479	826	623	219
1.301-1.600 cm³e kadar	3.693	2.769	1.606	1.135	436
1.601-1.800 cm³e kadar	6.527	5.098	3.003	1.828	707
1.801-2.000 cm³e kadar	10.284	7.918	4.654	2.769	1.091
2.001-2.500 cm³e kadar	15.423	11.196	6.996	4.178	1.652
2.501-3.000 cm³e kadar	21.508	18.709	11.687	6.283	2.306
3.001-3.500 cm³e kadar	32.755	29.473	17.752	8.859	3.249
3.501-4.000 cm³e kadar	51.503	44.472	26.190	11.687	4.654
4.001 cm³ ve yukarısı	84.294	63.211	37.435	16.821	6.527

İstenen

1. İlk tescil tarihi 03.03.2015, motor silindir hacmi 1.461 cm³ olan 8 yaşındaki otomobil için ödenecek MTV'yi tablodan bulup yazınız.

2. İlk tescil tarihi 03.07.2017, motor silindir hacmi 1.998 cm³ olan 6 yaşındaki arazi taşıtı için ödenecek MTV'yi tablodan bulup yazınız.

NOT

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise (D), yanlış ise (Y) yazınız.

1. (.....) Hesaplanan KDV, İndirilecek KDV'den büyük ise Ödenecek KDV çıkar.

2. (.....) İndirilecek KDV, mal ve hizmet alımlarında alıcıya ödenir.

3. (.....) Yıllık gelir vergisi ile mükellefler, kazanç tutarına göre sabit bir oran üzerinden vergilendirilirler.

4. (.....) Gelir vergisi dilimleri, her yıl 1 Ocak itibarıyla yeniden belirlenir.

5. (.....) İşletme defteri tutan mükellefler, verecekleri Geçici Vergi Beyannamesi'ne ilgili döneme ait işletme hesap özetini ekler.

6. (.....) Geçici Vergi Beyannamesi, takvim yılı içerisinde dörder aylık üç dönemde verilir.

7. (.....) Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi, 01.07.2020 tarihinde kademeli olarak Türkiye genelinde uygulanmaya başlamıştır.

8. (.....) Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'nde kurumlar vergisi beyan edilmektedir.

9. (.....) Tam mükellefiyette kurumlar vergisinin ödemesi, beyannamenin verildiği ayın 20. gününe kadardır.

10. (.....) Kurumlar Vergisi Beyannamesi, dar mükellefiyete tabi olanlar için Türkiye'yi terk etmeden önceki 15 gün içinde vergi dairesine verilir.

11. (.....) Özel Tüketim Vergisi Beyannamesi, beyanname verme süresinde ödenir.

12. (.....) Emlak vergisi, gayrimenkulün bağlı olduğu belediyeye ödenir.

13. (.....) Türkiye'deki tüm belediyelere e-devlet üzerinden emlak beyannamesi verilebilir.

14. (.....) Bazı belediyeler, emlak bildirimini beyanname formu ile almak yerine kendi bilişim sistemlerine işler.

15. (.....) Hiçbir belediye, emlak beyannamesi başvurusunu genel ağ adresinden almaz.

16. (.....) Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi'ni mirasçılardan birisinin imzalaması yeterlidir.

17. (.....) E-devlet üzerinden veraset ve intikal beyannamesi verilebilir.

18. (.....) Veraset ve İntikal Beyannamesi, boş formu https://www.gib.gov.tr/ adresinden indirilebilir.

19. (.....) Gümrük vergileri, gümrük tarife cetveline göre hesaplanır.

20. (.....) Türk Gümrük Tarife Cetveli, Cumhurbaşkanı'nın onayıyla yürürlüğe girer.

21. (.....) Gümrük vergilerini ödeme yükümlülüğü, ithalat faturasının düzenlendiği tarihte başlar.

22. (.....) Motorlu deniz taşıtları için MTV ödenir.

23. (.....) MTV, ocak ve temmuz aylarında iki eşit taksitte ödenir.

B) Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

24. Vergi dairesine verilmesi yasal olarak zorunlu olan belgelerin elektronik ortamda düzenlenerek gönderilmesini sağlayan ..... uygulamasıdır.

25. Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi, ölüm hâlinde verilecekse mükellefin ölüm tarihinden itibaren ..... içinde verilmelidir.

26. Kurumlar vergisi mükelleflerinin verecekleri Geçici Vergi Beyannamesi'ne ilgili döneme ait ..... eklemeleri gerekir.

27. Gelir İdaresi Başkanlığınca mükelleflerin beyanname düzenlemelerini kolaylaştırmak için oluşturduğu beyanname düzenleme programının genel ağ adresi ..... 'dir.

28. Beyanname düzenleme programında "Genel Bilgiler" bölümü ..... alanlarından oluşmaktadır.

29. Kurumlar Vergisi Kanunu'nda kurumlar vergisi, kurum kazancı üzerinden % ..... oranında alınır.

30. Kayıt tescile tabi olan/olmayan motorlu taşıtlar, Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nda ..... sayılı listede yer almaktadır.

31. Cumhurbaşkanı, arazi vergi oranlarını ..... katına kadar artırabilir.

32. Meskenler için bina vergisi ‰ ..... oranında uygulanır.

33. Emlak vergisinin ikinci taksiti en geç ..... ayında ödenmelidir.

34. Miras hukukunda ölen kişi, ... olarak adlandırılır.

35. Veraset ve İntikal Vergisi ödeyen mirasçılar, murisin ..... üzerindeki haklarını alır.

36. İthalatta gümrük vergisi, eşyanın ..... bedeli üzerinden hesaplanır.

37. Gümrük beyanı, gümrük idarelerine verilmek üzere yazılı olarak düzenlenen ..... ile yapılır.

38. Gümrük Vergisi Beyannamesi'nde harfle belirlenen kutular ..... doldurulur.

39. MTV'nin mükellefleri, adlarına motorlu taşıt kayıt ve tescil edilmiş olan ..... kişilerdir.

40. Sadece elektrikli motoru olan taşıtlarda ilgili tarifelerdeki satır numaralarında yer alan taşıt değerine ve yaşına isabet eden vergi tutarının ……..…… oranında MTV hesaplanır.

C) Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

41. Katma değer vergisi hangi tür vergidir?

A) Emlak
B) Gelir
C) Kurumlar
D) Servet
E) Tüketim

42. Aşağıdakilerden hangisi "Beyanname Düzenleme Programı"nın ana menülerinden biri değildir?

A) Dosya
B) Kayıtlar
C) Paketleme
D) İndirimler
E) Yardım

43. Katma Değer Vergisi Beyannamesi'nin verilme zamanı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) Takip eden ayın son günü akşamı saat 17.00
B) Takip eden ayın 28. akşamı saat 23.59
C) Takip eden ayın 26. akşamı saat 23.59
D) Takip eden ayın 25. akşamı saat 23.59
E) Takip eden ayın 24. akşamı saat 23.59

44. Aşağıdakilerden hangisi Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi'ne konu olan kazançlardan biri değildir?

A) Ticari kazançlar
B) Zirai kazançlar
C) Ücretler
D) Emekli maaşları
E) Serbest meslek kazançları

45. Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi ne zamana kadar verilmelidir?

A) Takip eden yılın ocak ayı sonuna kadar
B) Takip eden yılın şubat ayı sonuna kadar
C) Takip eden yılın mart ayı sonuna kadar
D) Takip eden yılın nisan ayı sonuna kadar
E) Takip eden yılın mayıs ayı sonuna kadar

46. Yıllık gelir vergisi 1 ve 2. taksit ödemelerinin son günleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) 31 Ocak - 31 Mart
B) 31 Mart - 31 Temmuz
C) 28 Şubat - 30 Nisan
D) 31 Mart - 30 Haziran
E) 31 Ocak - 31 Temmuz

47. Aşağıdakilerden hangisi Geçici Vergi Beyannamesi'ne konu olan kazançlardan biri değildir?

A) Serbest meslek kazançları
B) Zirai kazançlar
C) Ticari kazançlar
D) Komandite ortakların kazançları
E) Kurumlar vergisi mükelleflerinin kazançları

48. Aşağıdakilerden hangisi Geçici Vergi Beyannamesi verme dönemlerinden biridir?

A) Şubat - Mart - Nisan
B) Mart - Nisan - Mayıs
C) Mayıs - Haziran - Temmuz
D) Temmuz - Ağustos - Eylül
E) Eylül - Ekim - Kasım

49. Geçici verginin 2. dönemine ait beyannamenin verilme ve ödeme zamanı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) 17 Nisan
B) 17 Mayıs
C) 17 Ağustos
D) 17 Eylül
E) 17 Kasım

50. Bir işletmede çalışan işçilere ödenen ücretler üzerinden kesilen damga vergisi hangi beyanname ile beyan edilir?

A) Gelir Vergisi Beyannamesi
B) Özel Tüketim Vergisi Beyannamesi
C) Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi
D) Kurumlar Vergisi Beyannamesi
E) Emlak Vergisi Beyannamesi

51. Aşağıdakilerden hangisi vergi kanunlarına göre Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi vermek zorunda olanlardan biri değildir?

A) Ticaret şirketleri
B) Yatırım fonu yönetenler
C) İktisadi kamu müeseseleri
D) Dernekler
E) Anonim şirketlerde çalışan işçiler

52. Aşağıdakilerden hangisi Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'nin verilme zamanıdır?

A) Takip eden ayın 23.günü akşamı saat 17.00
B) Takip eden ayın 26. günü akşamı saat 23.59
C) Takip eden ayın 26. günü akşamı saat 17.00
D) Takip eden ayın 23. günü akşamı saat 23.59
E) Takip eden ayın 20. günü akşamı saat 23.59

53. Aşağıdakilerden hangisi kurumlar vergisinden muaf değildir?

A) Vakıf üniversiteleri
B) Turizm şirketleri
C) Millî Piyango İdaresi
D) Askerî fabrika
E) Kızılay

54. Aşağıdakilerden hangisi kurumlar vergisi mükellefi değildir?

A) Dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler
B) İktisadi kamu müesseseleri
C) Bankalar
D) Kooperatifler
E) Bakımevleri

55. Aşağıdakilerden hangisi kurumlar vergisinde dar mükellefiyet esasına göre vergilendirilir?

A) İş merkezi Türkiye'de olan kurum
B) İş merkezi yurt dışında olan kurum
C) Kanuni merkezi Türkiye'de olan kurum
D) Kanuni merkezi yurt dışında olan kurum
E) İş merkezi ve kanuni merkezi yurt dışında olan kurum

56. Aşağıdakilerden hangisi özel tüketim vergisini düzenleyen kanundur?

A) 193 Sayılı Kanun
B) 5520 Sayılı Kanun
C) 4760 Sayılı Kanun
D) 6802 Sayılı Kanun
E) 3065 Sayılı Kanun

57. Petrol ürünleri ve doğal gaz ile diğer ürünler, Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli hangi listede yer almaktadır?

A) I sayılı
B) II sayılı
C) III sayılı
D) IV sayılı
E) VI sayılı

58. Dayanıklı tüketim malları ve diğer mallar, Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli hangi listede yer almaktadır?

A) I sayılı
B) II sayılı
C) III sayılı
D) IV sayılı
E) VI sayılı

59. Emlak vergisinin birinci taksiti aşağıdaki aylardan hangisinde ödenir?

A) Ocak
B) Şubat
C) Mayıs
D) Temmuz
E) Kasım

60. Aşağıdakilerden hangisi bina sayılır?

A) Yüzer havuzlar
B) Yüzer yapılar
C) Çadırlar
D) Nakil vasıtaları ile çekilen seyyar evler
E) Binanın bütünleyici parçaları

61. Arsa vergisinin oranı binde kaçtır?

A) 1
B) 3
C) 5
D) 7
E) 9

62. Mart ayında satın alınan bir arsanın Emlak Vergisi Beyannamesi aynı yılın en geç hangi ayında verilmelidir?

A) Nisan
B) Haziran
C) Temmuz
D) Kasım
E) Aralık

63. Aşağıdakilerden hangisi Emlak Vergisi Beyannamesi verilirken gerekli olan belgelerden birisi değildir?

A) Tapu fotokopisi
B) Mülk sahibinin nüfus cüzdanı fotokopisi
C) Binalar için yapı ruhsatı
D) İkametgâh belgesi
E) Yapı kullanma izin belgesi

64. Aşağıdakilerden hangisi bir gayrimenkulün bir kişiden başka bir kişiye bedelsiz devredilmesini ifade eder?

A) Miras
B) İvazsız intikal
C) Tereke
D) Yasal mirasçı
E) Alt soy

65. Aşağıdakilerden hangisi ölen kişinin mirasçılarına bıraktığı mal varlığını ifade eder?

A) Halefiyet
B) İntikal
C) Muris
D) Tereke
E) Veraset

66. Mirasçıların murisin terekesi üzerindeki haklarını alabilmeleri için ödemeleri gereken vergi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Emlak
B) Motorlu taşıtlar
C) Veraset ve intikal
D) Gelir
E) Katma değer

67. Aşağıdakilerden hangisi Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamesi'ne eklenmesi gereken belgelerden değildir?

A) Veraset ilamı
B) Mirasçılık belgesi
C) Gayrimenkullerin tapu fotokopisi
D) Ölüm belgesi
E) Mirasçıların nüfus kayıt örneği

68. Varisleri ve kendisi Türkiye'de ikamet eden bir kişi Türkiye'de ölmüş ise veraset ve intikal beyannamesi kaç ay içinde verilmelidir?

A) 4
B) 5
C) 6
D) 7
E) 8

69. İhracat işlemlerinde kullanılacak Gümrük Vergisi Beyannamesi nüshaları aşağıdaki hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A) 1, 2, 3
B) 1, 4, 5
C) 1, 2, 3, 4, 5
D) 1, 4, 5, 6, 7, 8
E) 6, 7, 8

70. Gümrük Vergisi Beyannamesi ile ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) Gümrük müşaviri tarafından düzenlenir.
B) Üzerinde kazıntı ve silinti yapılamaz.
C) 5 yıl süre ile saklanması kanunen zorunludur.
D) Gümrük idarelerine verilir.
E) Fatura yerine kullanılır.

71. İstatistik Pozisyonlara Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde aşağıdaki hangi veri yer almaz?

A) Eşyanın pozisyon numarası
B) Eşyanın tanımı
C) Eşyanın ölçü birimi
D) Vergi oranı
E) Eşyanın menşei

72. MTV ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İlk taksiti ocak ayında ödenir.
B) İkinci taksiti temmuz ayında ödenir.
C) Her yıl ocak ayının başında yıllık olarak tahakkuk ettirilir.
D) Mükellefin beyanname vermesi gerekir.
E) Her yıl yeniden değerleme oranında arttırılır.

73. Takvim yılının ilk altı ayı (ocak-haziran) içinde yeni kayıt ve tescil edilen taşıtların mükellefiyet başlama tarihi aşağıdaki hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A) Kayıt ve tescilin yapıldığı takvim yılı başından itibaren
B) Kayıt ve tescilin yapıldığı takvim yılını izleyen yıldan itibaren
C) Kayıt ve tescilin yapıldığı takvim yılının ikinci altı aylık döneminde
D) Kayıt ve tescilin yapıldığı takvim yılından önceki takvim yılında
E) Kayıt ve tescilin yapıldığı takvim yılının ikinci ayından itibaren

CEVAP ANAHTARI

1. ÖĞRENME BİRİMİ

A			
1	D		
2	Y		
3	D		
4	Y		
5	D		
6	D		
7	D		
8	D		
9	D		
10	D		
B			
11	Verginin Konusunu		
12	Kanunilik		
13	Matrah		
14	Gelir		
15	Serbest Meslek		
16	Servet		
17	Vatandaşlık		
18	Vergi Dairesi		
19	Vergi Ziyaı		
20	Hapis		
C			
21	C		
22	E		
23	B		
24	D		
25	A		
26	D		
27	E		
28	A		
29	D		
30	C		
31	B		
32	B		
33	C		
34	C		
35	D		
36	E		
37	E		

CEVAP ANAHTARI

2. ÖĞRENME BİRİMİ

A			
1	D	13	Y
2	Y	14	D
3	Y	15	Y
4	D	16	Y
5	D	17	D
6	Y	18	D
7	D	19	D
8	Y	20	D
9	Y	21	Y
10	D	22	Y
11	D	23	D
12	D		
B			
24	E-BEYANNAME	33	KASIM
25	4 AY	34	MURİS
26	GELİR TABLOSU	35	TEREKESİ
27	https://intvrg.gib.gov.tr	36	CIF
28	İDARİ BİLGİLER – VERGİ SORUMLUSU	37	GÜMRÜK BEYANNAMESİ
29	20	38	GÜMRÜK İDARESİNCE
30	2	39	GERÇEK VE TÜZEL
31	3	40	%25
32	1		
C			
41	E	58	D
42	D	59	C
43	B	60	E
44	D	61	B
45	C	62	E
46	B	63	D
47	B	64	B
48	D	65	D
49	C	66	C
50	C	67	E
51	E	68	A
52	B	69	A
53	B	70	E
54	E	71	E
55	E	72	D
56	C	73	A
57	A		

KAYNAKÇA

Akkaya, Ş., & Aktuğ, M. (2021). Teorik Temelleri ve Gelişimi Bakımından Özel Tüketim Vergilerinin Analizi. Maliye Çalışmaları Dergisi, (65), 1-23.

Aksoy, M. (2021). Özel Tüketim Vergisinin Gelir Dağılımına Etkileri. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye (Kamu Ekonomisi) Anabilim Dalı.

Altay, A. (2007). Kamu Malları ve Vergileme. Ankara: Gazi Kitabevi, s. 255.

Altıntaş, H. (2018). Gümrük Vergilerinin Yapısının, Türkiye Gümrük ve Avrupa Gümrük Mevzuatı Çerçevesinde Karşılaştırılması (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Arpat, B. , Yürekli, E. & Önder Yaşar, N. (2022). Türk Sosyal Sigorta Primlerinde Muhtasar Beyanname ile Bildirimin İlgili Taraflar Ekseninde Değerlendirilmesi: Durum Çalışması Deseninde Bir Uygulama. SGD-Sosyal Güvenlik Dergisi, 12 (2), 231-250 . DOI: 10.32331/sgd.1223447

Bulduk, B. (2019). Türkiye'de Adli Vergi Suç Ve Cezalarının Yargı Kararları Işığında Değerlendirilmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Buyrukoğlu, S., Sonkur, G., & Tuna, G. (2020). Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ve Olası Etkileri. Legal Mali Hukuk Dergisi, 16(183), 555-572.

Çapar, M. (2004). Özel Tüketim Vergisi ve Türkiye Uygulaması. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Anabilim Dalı.

Çelikkaya, A., Somuncu, A., Üyümez, M.E., Furtun, İ.H., Aslan, M., Gökbel, D. (2019). Özel Vergi Hukuku II. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Değer, N. (2014). Açıklamalı ve Uygulamalı Katma Değer Vergisi Kanunu. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık

Değirmenci, T. (2019). Gelir üzerinden alınan vergiler kapsamında Türk vergi sisteminde vergi karmaşıklığı analizi. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Değirmenci, T., & Beşel, F. (2022). Türkiye'de Gelir Üzerinden Alınan Vergilerin Karmaşıklık Analizi. Maliye Dergisi, (182), 160-178.

Demirli, Y., Ayyıldız, Y., Vural, T. (2015)." Vergi Mükelleflerinin "Ödemede Uygunluk Kuralı'na" İlişkin Algıları: Bolu İli Alan Araştırması, Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Sayı: 45, ss. 179-204

Elma, R. (2020). Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesine Geçilmesiyle SMMM ile YMM'lere Hukuki Sorumluluk Getirilmesi. Terazi Hukuk Dergisi, 15(168), 1664-1667.

Erkin, G. (2012). Vergilendirme Yetkisinin Tabi Olduğu Anayasal İlkeler. Ankara Barosu Dergisi, (3).

Erol, A. (2011). Vergi Felsefesi (Devlet ve Vergi). İstanbul: İSMMMO Yayınları.

Güngör, M. (2020). Vergi Kaçakçılığı Suçunun Takip Usulü. Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, 269-299.

Kabakçı Karadeniz, H. (2018). Otomobiller Üzerinden Alınan Motorlu Taşıtlar Vergisinin Vergi Adaleti Açısından İncelenmesi. International Journal of Public Finance, 193-204.

KAYNAKÇA

Karayılmazlar, E., & Güran, M. (2005). Gelir Vergisinde Tarife Yapısı: Adalet ve Etkinlik Temelli Teorik Tartışmalar Çerçevesinde Karşılaştırmalı Bir Analiz. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, 141-169.

Kurt, S., & Kurt, S. M. (2019). Yeni Bir Beyanname Türü "Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi". Vergi Raporu, (238), 85-92.

Nadaroğlu, H. (2000). Kamu Maliyesi Teorisi. İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım.

Orhaner, E. (2007). Kamu Maliyesi. Ankara: Siyasal Kitabevi.

Ortaç, F. R. (1999). Vergilendirilebilir Gelir Kavramı, Geliri Belirleyen Teoriler ve Türk Gelir Vergisinde Yer Alan Gelir Tanımlaması. Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi, 105-115.

Öncel, M., Kumrulu, A. G., Çağan, N., & Göker, C. (1998). Vergi hukuku (Vol. 20). Turhan Kitabevi.

Öner, Seda, & Cural, M. (2019). Vergi Karmaşıklığı: Gelir Vergisi Kanunu, Gelir Vergisi Beyanname Düzenleme Rehberleri ve Beyan Broşürlerinin Okunabilirliği. Maliye Araştırmaları Dergisi, 5(1), 99-114.

Öz, E., Kaya, M.G., Ilgar, B. (2018). 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanuna Göre İndirilemeyecek KDV ve Buna İlişkin Özellikli Durumlar. Gümrük ve Ticaret Dergisi. Cilt 5. Sayı 11. Sayfa 12-25

Savaşan, F., & Odabaş, H. (2005). Türkiye'de Vergi Kayıp ve Kaçaklarının Nedenleri Üzerine Ampirik Bir Çalışma. Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 1-28.

Somuncu, A. (2022). Türkiye'de Otomobil ve Ticari Araçlardan Alınan Özel Tüketim Vergisi ve Motorlu Taşıtlar Vergisinin Çevresel Etki ve Vergi Adaleti Bakımından Değerlendirilmesi. Ankara Üniversitesi Çevrebilimleri Dergisi, 29-43.

Sugözü, İ., Yıldırım, H., & Aydın, H. (2014). Vergi Adaleti Açısından Motorlu Taşıtlar Vergisinin Analizi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 115-128.

Taylar, Y. (2010). Vergi Teorisi Açısından Özel Tüketim Vergileri ve Türk Özel Tüketim Vergisi Uygulaması. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 12, 435-467.

Tosuner, M., Arıkan, Z. (2012). Türk Vergi Sistemi, Kanyılmaz Matbaacılık, S. 91.

Türk, İ. (2011). Kamu Maliyesi, Ankara: Turhan Kitabevi, 9. Baskı.

Türkan, Y. (2018). Vergi Ceza Hukukunda Vergi Ziyaı ve Sonuçları. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı.

Vergi Müfettişleri Derneği. (2005). Beyanname düzenleme rehberi 2016. Ankara: Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı

Yağmur, M.C. (2013). Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi ile Beyan Edilecek ve Edilmeyecek Gelirler. Vergi Sorunları Dergisi, Cilt 36. Sayı 294. Sayfa 34-44

Yakışıklı, R. (2009). Geçici Vergi Uygulamaları. Vergi Dünyası, Cilt 28. Sayı 331. Sayfa 40-43

Yaşar, N. (2019). Düzeltme Beyannamesi Yoluyla Gelir veya Kurumlar Vergisinin İadesi. Mali Çözüm Dergisi, 29, 223-228.

KAYNAKÇA

Yüksel, C. (2017). Vergi Tarifelerinin Matematiksel ve Grafiksel Yorumu. Bulletin of Economic Theory and Analysis, 1-12.

Kanunlar

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu

197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu

492 Sayılı Harçlar Kanunu

1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu

2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu

4458 Sayılı Gümrük Kanunu

4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu

4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu

5235 Sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun

5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu

5326 Sayılı Kabahatler Kanunu

5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu

5897 Sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu

6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun

7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu

Yönetmelikler

İhracat Yönetmeliği, https://www.mevzuat.gov.tr/anasayfa/MevzuatFihristDetayIframe?MevzuatTur=7&MevzuatNo=10365&MevzuatTertip=5

Vergi Usul Kanunu Uyarınca Vergi Mükellefleri Tarafından Kullanılan Belgelerin Basım ve Dağıtım Hakkında Yönetmelik, https://www.mevzuat.gov.tr/File/GeneratePdf?mevzuatNo=4667&mevzuatTur=KurumVeKurulusYonetmeligi&mevzuatTertip=5

KAYNAKÇA

Gümrük Yönetmeliği, https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/10/20091007M1-1.htm

Tebliğler

2017/63-1 No.lu İhracat ve Diğer Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi Ve Harç İstisnası Uygulama Genel Tebliği

2022/55 No.lu Motorlu Taşıtlar Vergisi Genel Tebliği

6622 No.lu CUMHURBAŞKANI kararı "İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli" Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Genel Tebliği (Seri No.: 54)

Genel Ağ Adresleri

Beyanname Formları Bildirimler (2023).
https://www.gib.gov.tr/yardim-ve-kaynaklar/beyanname-formlari-bildirimler adresinden alındı. Erişim Tarihi: 02.01.2023 Erişim Saati: 20.00

E-Beyanname Arama (2023). https://www.turkiye.gov.tr/arama?aranan=e+beyanname adresinden alındı. Erişim Tarihi: 26.12.2022 Erişim Saati: 19.00

Emlak Beyan Bildirim (2023). https://e-emlak.corum.bel.tr/ adresinden alındı. Erişim Tarihi: 19.12.2022 Erişim Saati: 16.00

Gelir İdaresi Başkanlığı (2023). Yararlı Bilgiler.
https://www.gib.gov.tr/yardim-ve-kaynaklar/yararli-bilgiler adresinden alındı. Erişim Tarihi: 15.03.2023 Erişim Saati: 08.00

Gelir İdaresi Başkanlığı İnternet Vergi Dairesi 1 (2023): https://intvrg.gib.gov.tr/ adresinden alındı. Erişim Tarihi: 06.01.2023 Erişim Saati: 21.00

Gelir İdaresi Başkanlığı İnternet Vergi Dairesi 2 (2023). E-Beyanname
https://ebeyanname.gib.gov.tr/index.html adresinden alındı. Erişim Tarihi: 05.01.2023 Erişim Saati: 19.00

Gelir İdaresi Başkanlığı İnternet Vergi Dairesi 3 (2023). E-Beyanname Gerekli Programlar.
https://ebeyanname.gib.gov.tr/download.html adresinden alındı. Erişim Tarihi: 09.02.2023 Erişim Saati: 22.00

Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi (2023). https://ebeyanname.gib.gov.tr/mphb.html adresinden alındı. Erişim Tarihi: 18.02.2023 Erişim Saati: 17.00

T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (2022).
https://www.sbb.gov.tr/yillar-bazinda-genel-devlet-istatistikleri/ Erişim Tarihi: 12.12.2022 Saati: 14.30

T.C. Ticaret Bakanlığı Gümrük Rehberi (2023).
https://gumrukrehberi.gov.tr/sayfa/g%C3%BCmr%C3%BCk-beyannamesi-nedir adresinden alındı. Erişim Tarihi: 15.03.2023 Erişim Saati: 11.00

T.C. Ticaret Bakanlığı (2023). Gümrük Beyannamesi Kullanma Talimatı.
https://ticaret.gov.tr/eislemler/gumruk-beyannamesi-kullanma-talimati adresinden alındı. Erişim Tari-

KAYNAKÇA

hi: 16.03.2023 Erişim Saati: 20.00

Tarife Arama Motoru (2023). https://uygulama.gtb.gov.tr/Tara/ adresinden alındı. Erişim Tarihi: 16.03.2023 Erişim Saati: 15.00

Türkiye Sigorta Birliği (2023). https://www.tsb.org.tr/tr/motorlu-tasitlar-vergisi adresinden alındı. Erişim Tarihi: 15.03.2023 Erişim Saati: 08.45

TÜRMOB (2023).
https://www.turmob.org.tr/ekutuphane/Read/5f9b9054-f343-4bd7-a72d-1a0e18a1a225 adresinden alındı. Erişim Tarihi: 15.03.2023 Erişim Saati: 09.00

Not: Kaynakça, "APA 6.0 Yazım Kuralları ve Kaynakça Gösterme Biçimi"ne göre düzenlenmiştir.

GÖRSEL KAYNAKÇASI

http://kitap.eba.gov.tr/karekod/Kaynak.php?KOD=2519

